

در این شماره می خوانید:

نگاهی به آخرین وضعیت مناطق سیل زده کشور

گذر حافظ در بن بست رندان فال فروش است

آبی که از «گاو خونی» دریغ می شود

کشف سومین شهر زیرزمینی در همدان

دود خلأ قانون در چشم مستأجران

فهرست مطالب

وضعیت سیل زدگان

جامعه ایران

- ۱۸ خوزستان در تب ۵۰ درجه ای می سوزد
- ۱۹ دستاوردهای درمان ناباروری یزد در طمع تجارت/افتخاری که مصادره شد
- ۲۰ سفر بی بازگشت بلوط کاران/سنبجابهایی که از بازار تهران سر در آوردند
- ۲۲ سنگینی بار وعده ها بر دوش کولبران/طرح هایی که بایگانی شد
- ۲۴ شهر در تسخیر رنگین بال ها است/ پروانه ها مهاجران بی خطر
- ۲۵ رژه دوبرمن ها در شهر تبریز
- ۲۶ قایق سواری هنجارشکنان و پاسکاری متولیان/ «من ناشر امر به معروفم»
- ۲۷ قصه پرغصه آتش سوزی جنگل های زاگرس/این درد را چاره باید کرد
- ۲۸ آبی که از «گاوخونی» دریغ می شود
- ۳۰ کنکوری ها؛ سردرگم آشفته بازار کلاس خصوصی/دخول پوپول موسسات غیر مجاز
- ۳۲ ورود شاهوار به عرصه جدید/جدال نفس گیر مردم با لابی قدرت و ثروت

فرهنگ و هنر ایران

- ۳۶ گذر حافظ درین بست رندان فال فروش است/تعقیب و گریز دستفروش و گردشگر
- ۳۷ آغاز تمرین های «آشپزخانه» در شیراز
- ۳۹ اوضاع بد نشر اجازه چاپ نوشته هایم را نمی دهد
- ۴۰ حمایت از فیلمساز اولویت انجمن است
- ۴۲ پیوند انقلاب و عاشورا در ۱۵ خرداد
- ۴۴ دانشگاه مذاهب اسلامی بندرعباس اخطار گرفت
- ۴۵ دزفول از «شهر هزار موشک» تا «بلد الصواریخ»
- ۴۸ جایگاه مغفول حکمت در «شهر حکمت»
- ۴۹ مجموعه ای از فعالیت های قرآنی دفتر تبلیغات حوزه
- ۵۱ معلمی که «قیصر» شد/بچه های آبادان، بچه های سینمایی بودند

شناسنامه مجله

- مدیر مسئول: علی عسگری
- شورای سردبیری: سید امیرحسین دهقانی، مسلم معین
- دبیر تحریریه: صدیقه حسینی
- مدیر هنری: محبوبه عزیزی
- با تشکر از: دبیران استانی خبرگزاری مهر و سرپرستان ۳۱ استان خبرگزاری مهر
- شماره تماس: ۴۳۰۵۱۱۹۰
پست الکترونیک: Township@mehrnews.com
- آدرس: ایران، تهران، خیابان استاد نجات الهی، کوچه بیمه، پلاک ۱۸
- علاقمندان می توانند مقالات و مطالب خود را برای مجله ایران مهر ارسال کنند.

میراث ایران

۵۵	افول صنایع دستی در کرمان
۵۶	بافت تاریخی گرگان در مسیر احیاء/ حرکت لاک پشته‌ای است
۵۸	تبلور عینی رونق تولید در صنایع دستی
۶۰	فیروزه‌ای که برای گردشگران حکم طلا دارد/ مسجد کبود در حصار غفلت
۶۲	زخم‌های حسینه تاریخی بیرجند مرمت نمی‌شود
۶۳	ردپای میراث ناملموس در هزارتوی گرمابه‌های ایرانی
۶۴	ماجرای شهری نهفته در «صالح‌آباد» بهار/ رازی که از دل خاک برملا می‌شود

اقتصاد ایران

۶۷	ابتکاری برای اشتغال پایدار و جلوگیری از خروج ارز
۶۸	آبزی پروری در استان بوشهر تقویت شود/ استفاده از ظرفیت خلیج فارس
۶۹	خوشه‌های طلایی در دستان کشاورزان/ محصولی که برکت سفره مردم می‌شود
۷۰	بام ایران جان گرفت/ افزایش آبدهی قنات‌ها
۷۱	گلایه از نجومی شدن اجاره بها در قم
۷۳	کردستان گرانترین استان
۷۴	تونل کبیرکوه در پیچ و خم نبود اعتبار
۷۵	ساکنان «دهقان ویلا» یک روز آب نداشتند/ متولی بخش خصوصی است

تصویر ایران

NEWSAGENCY
ived - Ali Hosseini

■ انتهای خیابان خدمات شهر زیر آب، جایی که آسفالت خیابان ناگهان تمام شده و به خاک و شن می‌رسیم، خانه دو نیم طبقه‌ای قرار دارد.

■ «طرف و ظروف مان را شسته و منتظر عید نوروز بودیم... در عرض چند ساعت زندگی مان زیر و رو شد»... با گفتن این جمله سعی می‌کند بغضش را فرو دهد.

■ روزهای پس‌اسیل به سرعت در حال گذر است و مردم سیل‌زده به خانه‌های خود بازگشته‌اند، هر چند در این میان چند روستا هستند که به علت مشکلات سیلاب هنوز موفق به بازگشت به خانه نشده‌اند.

■ پس از اینکه گره سبزه سیزده بدر در خوزستان با سیلاب و تخریب‌های آن عجین شد، این روزها شاید سیل در خوزستان تمام شده باشد ولی مردم این استان همچنان شاهد تبعات و آثار آن هستند.

وضعیت سیل زدگان

«چم شیر» همچنان زیر آب ایلام دو ماه پس از سیلاب؛ زیرساخت‌هایی که احیا نشد

بیشتر از دو ماه از سیلاب در مناطق «چم شیر» و «ماژین» ایلام می‌گذرد، همچنان برخی از مردم روستایی بلا تکلیف هستند و بسیاری از زیرساخت‌های مربوط به این دو منطقه احیا نشده است.

۱۲ فروردین ماه سال جاری بارش شدید باران در استان ایلام منجر به جاری شدن سیل در بخش ماژین شهرستان دره شهر و روستای چم شیر از توابع بخش سیروان شد.

این سیلاب بخش مهمی از زیرساخت‌های ارتباطی، منازل، پل‌ها و... را در این دو منطقه از بین برد و حالا با گذشت دو ماه از وقوع سیل مردم این مناطق همچنان دارای مشکلات بزرگی هستند که رفع آن‌ها نیازمند توجه ویژه مسئولان است.

هم‌اکنون روستای چم شیر از توابع شهرستان سیروان به علت بالا آمدن آب سد سیمه بر اثر بارش‌های سیل‌آسای دو ماه است کامل زیر آب رفته و مردم این روستا در بلا تکلیفی به سر می‌برند و ساکنان این روستا خواهان پرداخت حق و حقوق خود از سوی مسئولان سد سیمه هستند.

سد سیمه سال‌هاست با مشکل تملک اراضی مردم روستاهای عقبه سد مواجه است و این مشکل پس از انباشته شدن در سیل اخیر به یک بحران تبدیل شده و نیاز است مسئولان کشوری هر چه سریع‌تر به آن ورود کنند.

وزیر نیرو ماه گذشته در سفر خود به استان ایلام و بازدید از سد سیمه اعلام کرد دولت مصمم است در

کوتاه‌ترین زمان ممکن خسارت وارده به روستاهای عقبه سد سیمه را جبران کند و حداکثر تا سه ماه آینده هزینه تملک زمین‌های عقبه سد سیمه پرداخت می‌شود.

اما مشکلات روستاهای عقبه سد سیمه از جمله چم شیر در شهرستان سیروان هنوز حل نشده است، در حال حاضر مردم روستای چم شیر و البته چند روستای دیگر منطقه عرب رودبار سیروان حاضر به ترک روستاها نیستند و در کنار روستا در چادرها روزهای سختی را بدون هیچ امکانات اولیه حتی جاده دسترسی می‌گذرانند، از طرف دیگر مسئولان می‌گویند آماده هستند یک مکان دیگر به آن‌ها برای زندگی واگذار کنند.

مردم این چند روستا از جمله چم شیر نیز خواهان پرداخت خسارت‌های خود توسط مسئولان سد سیمه هستند و تحت هیچ شرایطی حاضر به ترک دیار خود نیستند، مسئولان کشوری و استانی وعده‌های فراوانی برای حل مشکلات این روستا دادند ولی تاکنون هیچ‌کدام عملی نشده است.

پرداخت خسارت‌های سال ۸۶ در سال ۹۸ توسط مسئولان سد سیمه

یکی از ساکنان منطقه عرب رودبار اظهار داشت: سال ۸۶ باغ خود را به سد سیمه واگذار ولی طی روزهای اخیر پول آن را دریافت نکردم، در واقع این چک اگر در سال ۸۶ پرداخت می‌شد می‌توانست خسارت‌ها را

جبران کند نه الآن.

محمد یاری افزود: با این مبالغ نمی‌توان جابجا شد چراکه تمام زندگی خود را از دست داده‌ایم، شغل اکثر مردم کشاورزی و دامداری است و چگونه می‌توان به زندگی قبلی بازگشت.

وی عنوان کرد: مردم روستاهای منطقه عرب رودبار تمامی زندگی خود را از دست داده‌اند، این در حالی است که قبلاً باید مسئولان سد سیمه به فکر حل این مشکل می‌بودند.

وی بیان داشت: مسئولان سد سیمه پیش‌بینی چنین بارش‌هایی که منجر به عقب‌نشینی آب پشت سد شود را نکرده بودند و حالا مردم انتظار دارند در سریع‌ترین زمان این مشکل حل شود.

آخرین وضعیت پرداخت خسارت مردم

نماینده مردم ایلام در مجلس اظهار داشت: ظاهراً حدود ۳۰ درصد از خسارت منطقه روستای چم شیر و در حدود ۱۰ درصد از خسارت مردم چم روتی پرداخت شده است.

سلام امینی افزود: از مسئولان انتظار بیشتری برای حل این مشکل داریم چراکه قول‌هایی که به ما دادند بیشتر از این‌ها بود و باید سریع‌تر به مشکلات این مردم رسیدگی کنند.

وی عنوان کرد: سد سیمه در سال ۸۰ مراحل ساخت آن آغاز و در سال ۹۳ اولین آبگیری آن انجام گرفته، هم‌اکنون پنج روستای شهرستان سیروان و ۱۱

وی گفت: با پایان نصب این سازه عملیات کف سازی و ایمن سازی پل آغاز شده و پس از تکمیل راه دسترسی عبور و مرور در آن برقرار شده است. البته مشکلات مناطق سیل زده دره شهر بسیار زیاد است، بسیاری از دستگاه‌های پمپاژ آب کشاورزی پایین دست سد سیمره در شهرستان دره شهر از بین رفته و کشاورزان در انتظار دریافت خسارت برای تعمیر و یا خرید جدید دستگاه‌های پمپاژ هستند. سپاه امیرالمؤمنین استان ایلام در این رابطه هفته گذشته مبلغ یک میلیارد تومان برای کمک به کشاورزان شهرستان دره شهر که در سیل اخیر خسارت داده‌اند، اختصاص داد.

در حال حاضر ارتباط با بخش سیل زده ماژین به دلیل تخریب چند پل دیگر نیز برای مردم سخت شده است، هنوز از وعده‌های فراوان در جریان بازدید مسئولان مبنی بر ایجاد زیرساخت‌های ارتباطی در این بخش خبری نیست. نماینده حوزه جنوبی ایلام در مجلس اظهار داشت: بعد از فرو ریختن پل گاومیشان بر اثر سیل عملیات اجرایی نصب پل موقت آغاز شد اما با گذشت دو ماه همچنان شهرستان در بن بست قرار دارد. شادمهر کاظم‌زاده عنوان کرد: مسئولان وزارت راه و شهرسازی طی بازدیدهای مکرر از این پل و دیگر پل‌های منطقه ماژین عنوان کردند که کمتر از ۲۰ روز

روستای لرستان در خطر آب‌گرفتگی هستند. وی افزود: روستای چم شیر در شهرستان سیروان کاملاً به زیر آب رفته و زندگی مردم سخت‌کوش این دیار بر باد رفته است. امینی بیان داشت: مردم روستای چم شیر آواره و بی‌خانمان شده‌اند، بی‌سرپناهی، بیکاری، دانش آموزان فاقد مدرسه، نبود شغل و درآمد از مشکلات اصلی مردم این روستا است. در همین حال مجری طرح سد و نیروگاه برق آبی سیمره هفته‌های گذشته در گفتگو با رسانه‌های مختلف اعلام کرد: خسارت‌های وارده به منازل، باغات و زمین‌های کشاورزی روستای چم شیر سیروان که

آخرین وضعیت ارزیابی خسارت‌های سیل در ایلام

مدیرکل بنیاد مسکن استان ایلام اظهار داشت: در بحث خسارات به واحدهای مسکونی درگیر در سیل در دره شهر و سیروان تا این لحظه ارزیابی تمام واحدهای مسکونی احداثی و تعمیری به پایان رسیده و در مرحله تأمین اعتبار قرار گرفته است.

حبیب‌الله محبی عنوان کرد: در مجموع بیش از ۲۰ هزار درخواست مردم برای ارزیابی خسارت در مناطق مختلف استان به بنیاد مسکن گزارش شده است.

وی افزود: تا این لحظه بالغ بر ۷۰ میلیارد تومان تسهیلات از منابع دولتی با عنایت ویژه هیئت دولت و پیگیری‌های استاندار ایلام به تصویب رسیده است.

محبی عنوان کرد: اولویت پرداخت به افرادی است که در دو کانون اصلی بحران سیل یعنی ماژین و روستاهای عرب رودبار از جمله چم شیر سیروان زندگی می‌کنند که در حال معرفی متقاضیان به بانک‌های عامل هستیم.

مدیرکل بنیاد مسکن استان ایلام تصریح کرد: ۱۲۰ میلیون ریال تسهیلات بلاعوض، ۵۰۰ میلیون ریال تسهیلات کم‌بهره برای واحدهای شهری و ۴۰۰ میلیون ریال تسهیلات کم‌بهره و ۱۰۰ میلیون ریال بلاعوض به واحدهای روستایی پرداخت می‌شود. محبی عنوان کرد: طرح‌های اضطراری برای روستاهای حاشیه سیمره در بخش ماژین تصویب و به‌زودی اجرایی می‌شود.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Backword - Heehmollah Karimi, Mahlat

پل را درست می‌کنند تا مردم بتوانند گذر موقت را داشته باشند.

وی افزود: وزارت راه و شهرسازی باید پاسخگوی مردم شهرستان دره شهر در بحث پل گاومیشان که اقتصاد مردم شهرستان به آن بستگی دارد، باشند چراکه این پل اهمیت بسیار زیادی برای مردم دارد و تمام استان از این پل استفاده می‌کنند.

در همین حال معاون وزیر و رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای اخیراً از پل تخریب‌شده گاومیشان که راه ارتباطی بین دو استان ایلام و لرستان است بازدید کرد.

عبدالله‌اشم حسن نیا در این بازدید اظهار داشت: در جریان سیل فروردین ماه امسال راه دسترسی دره شهر به پل دختر به‌طور کامل تخریب شد که با تلاش شبانه‌روزی عوامل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای ایلام و مهندسين پل‌سازی، نصب سازه فلزی پل موقت گاومیشان به پایان رسید.

در حریم سد قرار دارد و در جریان بارش‌های سیلابی فروردین امسال دچار آب‌گرفتگی شده است، پرداخت می‌شود.

ابوالقاسم اقبال منش تصریح کرد: از هفتم اردیبهشت‌ماه سال جاری آمادگی لازم برای پرداخت خسارت به مردم روستای چم شیر وجود داشت، اما به دلیل اعتراضات مردم و کارشناسی دوباره قیمت‌ها این موضوع به تأخیر افتاده است.

وی گفت: از مجموع ۱۵۷ هکتار زمین کشاورزی این روستا تاکنون ۵۲ هکتار معادل ۳۳ درصد احراز مالکیت و پول آن‌ها به مالکان پرداخت شده است.

دره شهر در بن بست

مشکلات سیل ایلام فقط در «چم شیر» خلاصه نمی‌شود، تخریب پل گاومیشان قصه غم‌انگیز دوماهه مردم شهرستان دره شهر است که این شهرستان را در یک کلام فلج کرده است.

پل گاومیشان ارتباط شهرستان دره شهر با پلدختر و مرکز کشور را قطع کرده و تازه یک پل موقت آن‌هم با ظرفیت محدود ساخته‌شده که فقط امکان تردد خودروهای سبک بر روی آن وجود دارد که برای مردم دره شهر بسیار سخت است.

مردم شهرستان دره شهر اکثراً کشاورز هستند، هم‌اکنون فصل برداشت بیشتر محصولات کشاورزی در این شهرستان است ولی به دلیل نبود راه ارتباطی بسیاری از محصولات توسط دلالان با قیمت‌های بسیار پایین از کشاورزان خریداری می‌شود.

دسترنج کشاورزان بر آب رفت

بازسازی منازل سیل زده نیازمند کمک خیران

فعالیت موج بارشی و جاری شدن سیل طی سال جاری در کنار مزیت هایش، خسارت های زیادی به بخش های مختلف خراسان جنوبی وارد کرد و دسترنج کشاورزان به روی آب رفت.

اواخر فروردین ماه سال جاری بود که خراسان جنوبی آبستن حادثه ای از جنس سیل شد. بعد از بارش چند ساعته باران، امواج سرکش سیل خانه های مسکونی بسیاری از مناطق روستایی و عشایری شهرستان های استان را زیر پا گذاشت و افراد زیادی را از خانه و کاشانه شان متواری کرد.

سال ها می شد که آسمان این دیار میزبان اینچنین ابرهای باران نا شنیده بود. مردم روزهای شان را با شکر گذاری سر می کردند که اواخر اردیبهشت ماه، سیل دیگری از باران نه تنها موج شادی به راه انداخت بلکه عطش کویر را فروکش کرد.

جاری شدن قطره های باران روی زمین و نفوذ آنها به زیر خاک، حیات دوباره اراضی کشاورزی را رقم زد و سکوت ۶۰۰ ساله قنات های بی جان را شکست که بهترین تحفه بهاری خداوند به کشاورزان و روستاییان بود.

سر ریز شدن سدها و بندسارهای خراسان جنوبی از دیگر ارغمان باران بهاری در نواحی جنوب شرق کشور بود. با ورود ده ها میلیون متر مکعب روان آب به سدها، نه تنها سیلی خروشان مهار شد بلکه رقم ظرفیت خالی سدها کاهش چشمگیری داشت.

آن روی فعالیت سیل در استان

آن روی سکه، ماهیت رگباری بودن بارش ها در برخی نقاط استان، روزهای بهاری کشاورزان را خزان کرد و رد پای سیل در مزارع و باغ ها، خسارت های زیادی را بر جای گذاشت. جان دادن چندین رشته قنات در مسیر سیل از دیگر خسارت های ناشی از فعالیت موج بارشی در استان بود که بار مالی وارده به مسئولان را سنگین کرد.

بنا بر بررسی تیم های ارزیاب در مناطق سیل زده استان، سیلی سیل به امداران هم اثرهای نامطلوبی باقی گذاشت. به گونه ای که می توان تلف شدن سدها قطعه طیور و دام را از اولین تازانه های سیل

بر این قشر از مردمان کویرنشین عنوان کرد. جاری شدن سیل در نقاط روستایی و عشایری استان، تخریب ایل راه های عشایر را رقم زد و به دنبال حجم خسارت ها در زیرساخت ها و خاموشی برق در روستاها، امداد رسانی ها در ساعات اولیه انجام نشد که شاید اندیشیدن تمهیداتی بیشتر قبل از وقوع سیل، این چنین شریطی را رقم نمی زد.

مسدود شدن محورهای مواصلاتی خراسان جنوبی در میان امواج سیل، نه تنها رفت و آمدها را دچار اختلال کرد بلکه بستری برای اتفاقاتی ناگوار مانند واژگونی اتوبوس مسافربری طبس را فراهم ساخت که واکاوی دقیق این حوادث، توجه بیشتر هر چه مسئولان نسبت به برنامه ریزی های مطلوب را یادآور می شود. سقف لرزان و ستون های خشتی و گلی خانه ها هم مسئولان را بر این واداشت که در اوج بارندگی ها ساکنان را وادار به تخلیه روستاها کنند تا جان شان طعمه سیل خروشان نشود. این در حالی است که خشکسالی ۲۰ ساله می توانست فرصتی مناسب برای

استحکام سازی این مناطق باشد. تخریب برخی از معادن طبس با دستن مخرب سیل از دیگر خطرهایی است که دردهایش را به جان کارگران انداخته چراکه توقف چرخ فعالیت معدن در گل و لای بر جای مانده از سیل، کارگرانی را هم از کسب درآمد محروم کرده و نیازمند توجه ویژه متولیان است.

خسارت ۳۵۰ میلیارد تومانی سیل در فروردین

مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی هشتم اردیبهشت ماه در گفت و گو با رسانه ها بیان کرد: سیلاب اخیر در استان خراسان جنوبی ۳۵۰ میلیارد تومان خسارت وارد کرد که ۲۹۵ میلیارد تومان مربوط به بخش کشاورزی است.

وی ادامه داد: در بارندگی اردیبهشت ماه بیشترین خسارت ها در بخش کشاورزی مربوط به مزارع، باغ ها، دام، طیور و مستحقات باغی است.

سید ابوالحسن میرجلیلی ادامه داد: ۵۵ میلیارد تومان ایل راه های عشایری، راه های روستایی، شبکه توزیع نیروی برق و انتقال آب، معابر و واحدهای مسکونی بوده که خسارت وارد شده است.

وی با بیان اینکه ۱۰۳ رشته قنات بین ۱۰ تا ۴۳ درصد خسارت دیده اند، افزود: ۱۰۴ واحد مسکونی در این استان از ۶۰ تا ۱۰۰ درصد تخریب شده اند.

بنا به گفته مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی تمامی محورهای مواصلاتی اصلی استان سه روز پس از سیلاب و بیش از هزار کیلومتر راه عشایری بازگشایی شد.

رد پای دوباره سیل در کویر

میرجلیلی با اشاره به سیل اردیبهشت ماه بیان کرد: سیل اخیر هم به زیرساخت های استان هفت میلیارد تومان برآورد شده که بیشتر به راه های مواصلاتی، ایل راه های عشایر و تأسیسات آب و برق وارد شده است. وی با بیان اینکه بیشترین خسارت ها مربوط به شهرستان های سرپیشه، درمیان، فردوس، بیرجند، بشرویه، سراپان بوده است، گفت: ۵۱ مورد قنات

وی با اشاره به کمبودها و تجهیزات ضروری در حوادثی مانند سیل بیان کرد: در تجهیزات نجات مانند پمپ لجن کش و کف کش کمبود داریم که در سیل‌های اخیر هم از تهران مطالبه داشتیم. مدیرعامل جمعیت هلال احمر خراسان جنوبی افزود: در سایر تجهیزات هلال احمر کمبودی نداریم و در شرایط بحرانی مانند سیل فروردین ماه از استان‌های معین کمک می‌گیریم.

خسارت ۳۹۹ میلیاردی سیل به بخش کشاورزی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی هم در سوم اردیبهشت ماه سال جاری گفته بود: سیل فروردین ماه به بیش از پنج هزار و ۲۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی خراسان جنوبی خسارت وارد کرد. غلامرضا قوسی با بیان اینکه خسارت وارده سیل به بخش کشاورزی بیش از ۳۹۹ میلیارد تومان ارزیابی می‌شود، بیان کرد: بیشترین میزان خسارت‌ها به بخش باغات با بیش از ۸ هزار و ۲۰۰ هکتار با مبلغی بالغ بر ۳۱۶ میلیارد تومان بوده است. قوسی ادامه داد: پس از باغات بیشترین خسارت به ترتیب به منابع آبی با مبلغی بالغ بر ۶۳۸ میلیارد تومان، بخش زراعی با مبلغی بالغ بر ۶۲۹ میلیارد تومان و در نهایت سایر بخش‌ها از جمله دام، طیور، شیلات و آبریان و تأسیسات با مبلغی بالغ بر ۸۱۴ میلیارد تومان وارد گردیده است.

وی افزود: بیشترین خسارات وارد شده به بخش کشاورزی شهرستان سرایان وارد شده و پس از آن شهرستان‌های فردوس، زیرکوه و بشرویه بیشترین خسارت را داشته‌اند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان جنوبی گفت: سیل همچنین خسارت ۳۰ تا ۱۰۰ درصدی به بیش از ۲۶۷ رشته قنات وارد و مقرر گردیده قناتی که ۱۰۰ درصد خسارت دیدند، در اسرع وقت با مشارکت مردم و پیمانکاران بازگشایی، مرمت و لایروبی شوند.

قوسی اظهار کرد: بیش از هزار و ۶۰۰ قطعه طیور و نزدیک به ۶۳۷ رأس دام نیز در سیلاب تلف و دام‌های تلف شده با هماهنگی اداره کل دامپزشکی و صندوق بیمه جمع‌آوری و دفن شدند.

خیران پای کار بازسازی بیابند

گفتنی است استاندار خراسان جنوبی طی سفری به مناطق سیل زده شهرستان درمیان در جریان مشکلات روستاهای داران، درمیان بخش مرکزی و بیدسک، نگینان و سربجان قرار گرفت.

تسریع روند پروژه آبرسانی، تقویت آنتن دهی تلفن همراه و شبکه‌های دیجیتال، احیای قنوت و آسفالت جاده بیدسک به نگینان از مهم‌ترین دستورات محمدصادق معتمدیان در بازدید از این روستاها بود.

نباید فراموش کرد مردم خراسان جنوبی به خصوص در روستاها به واسطه ۲۰ سال خشکسالی‌های پی در پی در آمدی برای تأمین آورده شخصی در بازسازی منازل خود را ندارند و باید از توان جهادگران و خیران برای بازسازی این مناطق بهره گرفت.

شرایط پیش روی خراسان جنوبی نسبت به خشکسالی‌ها، مهار هر چه بیشتر روان آب‌ها را می‌طلبد این در حالی است که خروج آب باران از مرزهای استان گلایه‌های مردمی را اوج داده که نیاز است مسئولان مدیریت رواناب‌ها را جدی بگیرند تا مهر محرومیت و خشکسالی بر پیشانی استان حک نشود و یا جانی در پی آواری از دست نرود.

مدیریت بحران در حال تصمیم‌گیری است. آسمانی مقدم با بیان اینکه برای بازسازی واحدهای سیل زده ۴۰ میلیون تسهیلات قرض الحسنه با بازپرداخت ۱۵ ساله و ۱۰ میلیون وام بلاعوض پرداخت می‌شود، بیان کرد: در حال حاضر هیچ کمبودی در این امر نداریم تنها همکاری مردم را خواستاریم.

کمبود تجهیزات لجن کش در استان

مدیرعامل جمعیت هلال احمر خراسان جنوبی بیان کرد: در سیل فروردین ماه سال جاری بیش از ۳۵۰ چادر هلال احمر در مناطق سیل زده طبس، تپه طاق،

درج و برخی مناطق سربیشه توزیع شد و قریب به دو هزار نفر اسکان یافتند.

محمد رحیم شهریاری اظهار کرد: در سیل یکم خرداد ماه سال جاری هم ۸۰ چادر هلال احمر در روستای شیرگ و درمیان توزیع شد و قریب به ۱۰۰ خانوار اسکان یافتند.

وی با بیان اینکه در چند روز بعد از وقوع سیل اقلامی توسط کمیته امداد در بین سیل زده‌ها توزیع شد، افزود: در حال حاضر افراد چادرها را از اردوگاه به نزدیک منزل شأن منتقل کرده‌اند.

بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد خسارت دیده‌اند که با دستور استاندار اقدامات مورد نیاز انجام شده است. وی از ۴۸ مورد تخریب واحد مسکونی خبر داد و گفت: بالغ بر چهار هزار افراد گرفتار در سیل امداد رسانی شده و ۲۸ نفر از مرگ حتمی نجات یافتند.

مردم در بازسازی واحدهای سیل زده همکاری کنند

مدیرکل بنیاد مسکن و انقلاب اسلامی خراسان جنوبی با اشاره به اینکه در سیل فروردین ماه ۲۴۵ واحد مسکونی تخریب شدند، افزود: از این تعداد کار آوار بررداری ۳۹ واحد به اتمام رسیده است.

علی اصغر آسمانی مقدم خواستار همکاری مردم در بازسازی خانه‌های تخریبی شد و گفت: تاکنون چهار مورد پای کار آمده و مابقی نه تمایل به تخریب و نه تمایل به ساخت دارند.

وی با بیان اینکه در سیل اول خرداد هم ۴۸ واحد مسکونی تخریب شد، اظهار کرد: از این تعداد کار آوار بررداری ۱۲ واحد مسکونی انجام شده است.

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی خراسان جنوبی بیان کرد: کار کارشناسی در رابطه با روستای سیل زده شیرگ انجام شده و جابه جایی روستا در شورای

بازسازی مناطق سیل زده گلستان جلوه‌ای ندارد

پروژه طولانی از کاغذ تا کلنگ / چند وقتیست کسی به ما سر نزده است

با گذشت بیش از دو ماه از سیل اخیر گلستان روند بازسازی منازل مسکونی به کندی پیش می‌رود در حالی که با توجه به فرارسیدن فصل گرما، این امر باید شتاب بیشتری به خود بگیرد. «ظرف و ظروف مان را شسته و منتظر عید نوروز بودیم در عرض چند ساعت زندگی مان زیر و رو شد» با گفتن این جمله سعی می‌کند بغضش را فرو دهد لبخندی زور کی در کنج لبش جا خوش می‌کند. در حالی که گوشه روسری اش را به دندان گرفته و دست دختر ۱۲ ساله‌اش را محکم در دست دارد، ادامه می‌دهد: «فرزندم بیماری اعصاب و روان دارد، مدام باید دنبالش باشم تا به خودش صدمه نزنم برای همین نتوانستم چند تکه وسایل زندگی ام را هنگام سیل جمع کنم». بعد از اندکی مکث می‌گوید: «حدود یک ماه در محوطه قبرستان چادر زده بودیم. اوضاع مان خوب نبود هر روز مُرده می‌آوردند، اگر بیشتر آنجا می‌ماندیم مریض می‌شدیم برای همین به حیاط کوچک مان برگشتیم».

به دیوار ترک خورده منزلش نگاه می‌کنم وی ادامه می‌دهد: «همسرم کارگر است، دو ماهی می‌شود که بیکار شده. زمانی که در کمپ بودیم خدمات خوبی ارائه شد اما چند وقتی است که کسی به ما سر نزده است».

در حیاط کوچکشان چادری برپا کرده‌اند.. به او می‌گویم چرا با وجود اینکه منزلتان تخریبی اعلام شده در چادر زندگی نمی‌کنید؟ می‌گوید: «چند مدت در چادر بودیم اما بعد از گرم شدن هوا و به دلیل نداشتن پنکه مجبور شدیم در خانه‌ای که احتمال ریزش دارد و بوی نم می‌دهد، زندگی کنیم». درد دلش بسیار است.. می‌گوید همسرش ناراحتی قلبی دارد و هیچ کالای خانگی و کمک بلاعوضی هم تاکنون دریافت نکرده است.

مشاهدات ما و صحبت با ساکنان سایر محلات آق قلا هم موید همین مطلب است. آنها از روند کند تکمیل پرونده برای شروع ساخت و ساز و تعمیر منازل گله دارند. با گذشت بیش از دو ماه از سیل

اینکه آحاد مردم و همچنین مسئولان، سیل‌زدگان را فراموش نکنند، گفتند: یکی از اقدامات لازم و فوری در کشور، رسیدگی به مسائل سیل‌زدگان است و مسئولان باید با جدیت مشکلات آنها را پیگیری و حل کنند.

معرفی بیش از ۸۰۰۰ پرونده خسارت دیدگان به بانک

مدیرکل بنیاد مسکن استان گلستان از معرفی بیش از هشت هزار متقاضی خسارت دیده به بانک‌های عامل خبر داد که از این تعداد ۹۲۲ متقاضی موفق به عقد قرارداد با بانک‌ها شده‌اند. محمدتقی زمانی نژاد با بیان اینکه پرداخت کمک‌های بلاعوض با نهایت دقت و سرعت در حال پرداخت است، از پرداخت بیش از ۹ میلیارد تومان کمک بلاعوض به سیل‌زدگان استان خبر داد.

وی افزود: عملیات تعمیر ۸۱۳ واحد مسکونی شروع شده و تاکنون ۱۱ واحد اتمام یافته است.

رونقی در ساخت و سازها صورت نگرفته و پیشرفت چشمگیری نسبت به قبل اتفاق نیفتاده است.

سیل به حدود ۱۸ هزار واحد مسکونی خسارت زد

وضعیت منازل سیل‌زدگان در دیگر دو شهر سیل زده گلستان، گمیشان و گنبد کاووس هم به همین صورت است. به گفته مدیرکل بنیاد مسکن گلستان سیل اواخر سال ۹۷ سیل در استان به ۱۷ هزار و ۹۰۹ واحد مسکونی خسارت زد که از این تعداد پنج هزار و ۲۴۶ واحد شهری و ۱۲ هزار و ۶۶۳ واحد روستایی و ۱۰ هزار و ۶۵۳ واحد تعمیری و هفت هزار و ۲۵۶ واحد احداثی است.

فصل گرما در گلستان شروع شده است بنابراین باید روند تشکیل پرونده و بازسازی واحدهای تعمیری و احداثی در مناطق سیل زده شتاب بگیرد. سیل‌زدگان نباید احساس کنند که فراموش شده‌اند. امری که رهبر معظم انقلاب در خطبه دوم نماز عید فطر بر آن تأکید کردند. ایشان با بیان

۱۶۷۰ واحد مسکونی در آق قلا نیاز به احداث مجدد دارد

در خصوص آخرین وضعیت بازسازی در آق قلا با فرماندار این شهر گفتگو کردیم، امانگدی ضمیر گفت: تاکنون هفت هزار و ۲۰۰ واحد مسکونی در آق قلا رزایی خسارت شده که از این تعداد هزار و ۶۷۰ واحد تخریبی و مابقی تعمیری است.

وی با بیان برای همه این واحدها پرونده تشکیل شده، افزود: ۶۵۰ واحد شهری و هزار و ۲۰ واحد روستایی تخریبی و نیازمند احداث مجدد است.

ضمیر گفت: تاکنون ۳۷۰ وام بلاعوض معیشتی برای واحدهای تعمیری و ۶۲۰ کمک بلاعوض روستایی پرداخت کردیم.

هیچ پرونده احداثی شهری به بانک معرفی نشده است

وی از صدور بیش از ۲۸۰ پروانه روستایی خبر داد و بیان کرد: در شهر به دلیل برخی از مشکلات روند

صدور پروانه با تأخیر روبرو بود و تاکنون ۱۵ پروانه شهری صادر شده است.

ضمیر با بیان اینکه با رفع شدن مشکلات روند صدور پروانه در شهر تسریع می شود، افزود: هنوز هیچ پرونده احداثی در شهر آق قلا به بانک معرفی نشده ولی ۶۷ واحد روستایی تسهیلات نوسازی دریافت کرده است.

وی بدون ذکر اینکه چند نفر در چادر زندگی می کنند، اضافه کرد: در قرارگاه بازسازی مصوب شده که هلال احمر باید چادر در اختیار واحدهای تخریبی قرار دهد.

ضمیر توضیح داد: ۶ میلیون تومان در روستاها و ۱۲ میلیون تومان در شهرها ودیعه مسکن موقت به خانوارها پرداخت می کنیم.

وی گفت: ۶۶۴ بسته لوازم منزل طی دو مرحله توسط ستاد اجرای حضرت امام (ره) در آق قلا توزیع و ۳۲۰ بسته هم توسط سایر نهادهای بانکها به مردم سیل زده اهدا شد.

۱۲۳۲ واحد مسکونی در گنبد کاووس تخریب شد

فرماندار ویژه گنبد کاووس گفت: در مجموع طبق ارزیابی بنیاد مسکن، پنج هزار و ۵۲۱ واحد مسکونی گنبد کاووس در سیل متحمل خسارت شد که شامل دو هزار و ۲۷۳ واحد شهری و سه هزار و ۴۸ واحد روستایی است.

عبدالقدیر کریمی افزود: ۱۳۷ واحد مسکونی شهری و هزار و ۹۵ واحد روستایی یعنی جمعاً هزار و ۲۳۲ واحد نیازمند احداث مجدد است.

کریمی در خصوص واحدهای تعمیری افزود: ۸۰۸ واحد تعمیری نوع اول بوده که ۱۳۴ واحد شهری و ۶۷۴ واحد روستایی را شامل می شود.

وی گفت: همچنین هزار و ۷۳۷ واحد شهری و هزار و ۱۲۱ واحد روستایی تعمیری نوع دوم و ۶۲۳ واحد که شامل ۲۶۵ واحد شهری و ۳۵۸ واحد روستایی است، در دسته واحد تعمیری نوع سوم جای دارد.

۷۰ خانوار گنبدی در چادر زندگی می کنند

فرماندار ویژه گنبد کاووس از پیگیری روند بازسازی این واحدها خبر داد و اضافه کرد: بخشی از واحدها در محله مدرسی در خیابان ساحل پل گرگنرود به دلیل قرار داشتن در مسیر رودخانه باید به مکان دیگری منتقل شود.

کریمی گفت: زمینی در گدم آباد شناسایی شده تا این تعداد واحد مسکونی در آنجا احداث شود. کریمی ادامه داد: در گنبد بیش از ۷۰ خانوار در چادر زندگی می کنند که ۳۰ خانوار به صورت مجتمع در کنار امامزاده یحیی بن زید (ع) و ۱۵ خانوار در یکی از کوچه ها و تعدادی هم در حیاط منازل چادر زده اند.

۷۸۰ واحد مسکونی در گمیشان نیازمند احداث مجدد است

فرماندار گمیشان اظهار کرد: تاکنون برای چهار هزار و ۷۰ واحد مسکونی در گمیشان پرونده تشکیل شده که از این تعداد دو هزار و ۵۸۵ واحد تأیید شده است.

امیرشیر توماج با بیان اینکه ۷۸۰ واحد نیازمند احداث مجدد است در خصوص واحدهای تعمیری، افزود: ۳۳۸ واحد تعمیری نوع یک و دو هزار و ۹۵۲ واحد تعمیری نوع دو است.

وی ادامه داد: ۷۶ واحد احداثی و ۷۷ واحد تعمیری در گمیشان شروع به کار کرده و ۶۵ پرونده احداثی، ۶۷۹ واحد تعمیری و ۱۳۲ وام بلاعوض به بانک معرفی شد.

توماج با بیان اینکه تاکنون بابت بلاعوض احداثی هزینه ای در گمیشان پرداخت نشده است، گفت: حدود ۷۰۰ چادر بین سیل زدگان توزیع شده ولی به دلیل گرمای هوا اکثر خانواده ها در منازل دوستان و فامیل خود زندگی می کنند.

بازسازی و نوسازی واحدهای مسکونی، چگونگی اسکان، مشکلات معیشتی و تنگناهای مالی و موضوعات بهداشتی از جمله مهم ترین مواردی است که سیل زدگان با آن دست و پنجه نرم می کنند بنابراین نه جلسه، نه حرف و نه وعده، دوی دردشان نیست، آنها می خواهند تا روند بازسازی منازلشان سرعت بیشتری به خود بگیرد.

آخرین وضعیت رسیدگی به سیل زدگان

روند کند رفع مشکلات پسا سیل خوزستان / سیل بندها نیاز به ترمیم دارند

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Morteza Jaberian

خوزستان در مرحله پسا سیل است. مدارس، سیل بندها، زمین‌های کشاورزی و خانه‌ها در سیلاب، آسیب جدی دیده‌اند ولی رسیدگی به این امور به کندی پیش می‌رود.

سیلابی که از چندین سیل بدتر بود، فروردین‌ماه سال ۱۳۹۸ خوزستان را به آغاز سالی کابوس وار برای مردم خوزستان تبدیل کرد و مردم بسیاری به‌خصوص در سواحل رودخانه‌های کارون، کرخه و دز را در معرض شدیدترین خطرات قرار دارد؛ هرچند در این میان به‌خصوص همسایه‌های دز و کرخه از آسیب هجوم بی‌امان آب‌های رها شده از پشت سد‌ها در امان نماندند و علاوه بر زمین‌های کشاورزی که اولین طعمه این سیلاب بودند، خانه‌های بی‌شماری زیر آب رفت و مردمی هم بودند که همه دار و ندار خود را از دست دادند.

روزهای پسا سیل به سرعت در حال گذر است و مردم سیل زده به خانه‌های خود بازگشته‌اند، هر چند در این میان چند روستا هستند که به علت مشکلات سیلاب هنوز موفق به بازگشت به خانه نشده‌اند و در کانتینرهای تبعیه شده اسکان یافته‌اند مردمی که هم‌اکنون نگران آغاز بارش‌های بعدی و سرنوشتی که به دست مسئولان مدیریت سد‌ها سپرده شده است که بارش رحمت خداوندی را با چه تدبیری به نعمت تبدیل کنند، هستند.

سیل اولویت خوزستان

با وجود اینکه در روزهای بعد از فروکش کردن سیلاب، جلسات بی‌شماری برای رسیدگی به وضع سیل زدگان برگزار شده است ولی به نظر می‌رسد پرداخت خسارت به سیل زدگان با شرایط ایده آل و آن چیزی که شخص رئیس‌جمهور با حضور در استان (چه در قبل از آغاز طوفانی سیل و چه در هنگام غرق شدن خوزستان) قول و وعده آن را داد، فاصله دارد و مسئولان به‌نوعی دچار سردرگمی هستند تا آنجا که نماینده ولی فقیه در استان خوزستان هر هفته در خطبه‌های خود روی یک مورد با شدت زیاد تأکید می‌کند که «مسئله سیل هنوز اولویت اول خوزستان است».

برای نمونه حجت‌الاسلام سید عبدالنبی موسوی فرد در آخرین خطبه‌های نماز جمعه اهواز با تأکید بر اینکه هنوز مسئله سیل، اولویت اول خوزستان است، بیان کرد: مردم بسیاری درگیری مسئله سیل نیستند ولی نباید آنها که درگیر مسئله سیل هستند را فراموش کنند.

وی افزود: مسئولان هم سیل زده‌ها را فراموش نکنند؛ همان گونه که حضرت آقا در عید فطر هم فرمودند مسائل پسا سیل به مراتب سخت از دوران سیل هست. حجت‌الاسلام موسوی فرد با بیان چند موضوع در مورد مسئله سیل اظهار کرد: این کمک معیشتی که حدود پنج میلیون تومان است حتماً به مردم برسد. در برخی موارد به حساب واریز شده ولی امکان برداشت پول وجود ندارد. با توجه به اینکه کشت تابستانه در منطقه خوزستان که الآن زمان آن است و هفته بعد هم دیر است، فرا رسیده، مسئولان باید کمک کنند.

امام‌جمعه اهواز بیان کرد: لایروبی نهرهای کشاورزی لازم است و آب باید به زمین‌های کشاورزی رسیدگی کرد، باید به این مسئله توجه جدی شود. امروز همه

مردم، مسئولان، حوزه‌های علمیه، نخبگان و ... باید در کنار هم قرار بگیرند و کمک کنند.

روند کند است

بیشترین لطمه در سیلاب فروردین‌ماه خوزستان را کشاورزان به خود دیده‌اند ولی متأسفانه پرداخت خسارت به آنها که کل زندگی خود را طعمه سیلاب ویرانگر دیده‌اند، به کندی صورت می‌گیرد و امید آنها برای آغاز کشت تابستانه که سیلاب قبل از تراکتورها آنها را به بدترین شکل ممکن شخم زده است، ندارند. کشاورزانی که برخی از آنها ساختمندانه زمین‌های حاوی خوشه‌های طلایی ناشی از ماه‌ها شب‌زنده‌داری خود را تقدیم سیلاب بی‌رحم کردند تا مناطق مسکونی و خانه‌های مردم در امان بماند بی‌شک شایسته آن هستند که بدون دردسر خسارت‌های خود را که وظیفه دولت است، دریافت کنند؛ مسئله‌ای که در عمل اتفاق نیافته است و مردم نگرانی جدی برای زندگی دارند.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری خوزستان نیز با تأیید کند بودن مراحل پرداخت خسارت به کشاورزان سیل زده خوزستان گفت: مراحل مقدماتی پرداخت خسارت سیلاب کشاورزان خوزستانی آغاز شده اما طوری نیست که احساس شود که فرآیند پرداخت خسارت روان است.

فاضل عبیات گفت: باید درباره محاسبه میزان دقیق خسارات به کشاورزان توسط فرمانداران و جهاد کشاورزی و مدیران نهادهای نظارتی دقت کافی صورت گیرد.

وی اضافه کرد: در کنار رعایت دقت در محاسبه میزان خسارات ناشی از سیلاب به کشاورزان سرعت در پرداخت خسارت نیز باید لحاظ شود.

میزان خسارت کشاورزی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خوزستان هم در خصوص خسارت‌های سیل به بخش کشاورزی

خوزستان گفت: تاکنون میزان برآورد انجام گرفته از خسارت سیلاب به بخش کشاورزی استان حدود دو هزار میلیارد تومان بوده است و این میزان خسارت قطعاً افزایش پیدا خواهد کرد.

کیخسرو چنگلواپی با اشاره به آخرین وضعیت برآورد خسارت سیلاب بخش کشاورزی استان، اظهار کرد: سیلابی که در استان شاهد آن هستیم با سیلاب‌های سال‌های گذشته متفاوت است زیرا این سیل مستمر بوده و خسارتی که در اثر آن متحمل شده‌ایم نیز بی‌سابقه بوده است.

چنگلواپی ادامه داد: بر اساس آخرین وضعیت برآورد شده ۲۲۴ هزار هکتار از اراضی کشاورزی تحت تأثیر سیلاب قرار گرفته‌اند که از این میزان ۱۷۰ هزار هکتار به صورت ۱۰۰ درصدی خسارت دیده و به زیر آب رفته‌اند و حدود ۵۴ هزار هکتار نیز دچار خوابیدگی شده‌اند.

وی گفت: به حدود یک هزار و ۲۰۰ هکتار از مزارع پرورش ماهی خسارت وارد شده و بیش از ۶۰۰ هزار قطعه ماهی از بین رفته‌اند. همچنین ۱۲۰۰ فروند کندی زنبور عسل و بیش از ۲۵۰۰ رأس دام سبک و سنگین در سیلاب اخیر از بین رفته‌اند. همچنین خسارت فراوانی به تأسیسات زیربنایی وارد شده که میزان این خسارت‌ها پس از فروکش کردن سیلاب مشخص خواهد شد.

بعد از مسئله کشاورزی، خانه‌های مردم بود که بیشترین خسارت را به خود دید و مردم بسیاری تمامی وسایل زندگی را به دست بی‌رحم آب سپردند و به اردوگاه‌های اسکان اضطراری منتقل شدند. طبق آمار رسمی اعلام شده، ۶ هزار خانواده خوزستانی در سیل اخیر کل یا بخشی از وسایل زندگی خود را از دست داده‌اند هر چند در این مدت کمک‌های بی‌شماری از سوی مردم و برخی ارگان‌ها در خصوص تأمین وسایل زندگی به مردم سیل زده صورت گرفته است ولی هنوز بررسی دقیقی در خصوص اعلام میزان کمک‌های صورت گرفته وجود ندارد.

افزایش تاب آوری

مدیرعامل جمعیت هلال احمر خوزستان در این خصوص عنوان کرد: بی شک حضور عوامل مختلف داخلی و خارجی و ارائه کمک‌های مادی، زمینه‌ساز افزایش تحمل و تاب‌آوری را در مردم آسیب دیده ایجاد کرد که این فعالیت‌های قابل تقدیر و ستایش است. وی اظهار کرد: منازل بیش از دو هزار و ۶۰۰ خانوار به نوسازی کامل و ۱۱ هزار خانوار به بازسازی و تعمیر نیاز دارد و ۶ هزار خانوار وجود دارد که وسایل زندگی خود را در جریان سیل از دست داده‌اند.

خدادادی اظهار کرد: بیش از ۳۰ هزار خانوار در جریان سیل فروردین خوزستان تأثیر پذیرفتند. این تأثیرپذیری به دو مقوله منازل مسکونی و زمین‌های کشاورزی برمی‌گردد.

مدیرعامل جمعیت هلال احمر خوزستان عنوان کرد: با توجه به ضرورت امید زایی در بین خانوارهای آسیب دیده، در حال حاضر باید زمینه کشت تابستانه حدود ۲۰۰ هکتار تا ۱۵ خرداد فراهم شود که بخشی از تألمات روحی افراد سیل‌زده مرتفع شود.

مدارس هم به شدت از سیل خوزستان متأثر شد و دانش آموزان مناطق سیل‌زده امکان حضور در مدارس را در سال جاری پیدا نکردند. دانش آموزان مدارس اهواز با کاهش ملموس روزهای تحصیل مواجه شدند که قطعاً ضررهای خود را در آینده تحصیلی دانش آموزان خواهد داشت. آنچه مشخص است این است که سال

در این میان استاندار خوزستان در خصوص بازسازی مدارس مناطق سیل‌زده گفت: وزارت نفت پذیرفت که ۵۰ میلیارد تومان به تعمیر و تجهیز مدارس مناطق سیل‌زده خوزستان اختصاص دهد.

۲ روستا به بازسازی نیاز دارند

دو روستا در خوزستان هم‌اکنون به صورت کامل به بازسازی نیاز دارند و ساکنان آنها هنوز نتوانسته‌اند به خانه‌های خود بازگردند. روستاهایی که استاندار گفته به آنها کانکس دارای سیستم خنک کننده اختصاص داده‌اند تا از شر گرمای بی‌سابقه خوزستان نجات یابند.

کیامرث حاجی‌زاده مدیرکل مدیریت بحران استانداری خوزستان نیز در خصوص آخرین وضعیت رسیدگی به مناطق سیل‌زده استان خوزستان گفت: با اتمام وضعیت اسکان اضطراری تمامی مردم به روستاها بازگشتند و تنها دو روستای خسرج حمیدیه و مگرن سه نیاز به بازسازی دارند.

وی افزود: اقدامات لازم برای اسکان موقت اهالی روستاها انجام و کانکس در اختیار آنها قرار گرفته است.

مدیرکل بحران خوزستان تصریح کرد: همچنین بسته‌هایی شامل چند قلم از لوازم خانگی از طرف ستاد اجرایی فرمان امام و خیران در اختیار آنها قرار گرفته است.

حاجی‌زاده گفت: در خصوص تخلیه آب از زمین‌ها برای آماده‌سازی آنها به‌منظور کشت تابستان که مهم‌ترین

زمان در حال سپری شدن

رسیدگی به وضعیت مردم سیل‌زده در حالی از دید خود مردم به کندی صورت می‌گیرد که به نظر می‌رسد خطر دیگری هم تا چند ماه دیگر از راه می‌رسد. با توجه به شرایط عجیب اقلیمی خوزستان در سال‌های اخیر که وجود خشکسالی شدید، بارندگی بی‌سابقه، گرمای بی‌سابقه و ... قطعاً آن را تأیید می‌کنند پس از هم‌اکنون باید در انتظار مهرماه بود و باید انتظار بارش در این ماه را هم داشت این در حالی است که سیل پندهایی که تاب‌آوری آنها به شدت کاهش یافته است، نیاز به ترمیم و بازسازی دارند؛ موضوعی که سرپرست فرمانداری اهواز هم به آن اشاره می‌کند.

جمال عالمی نیسی چندی قبل در جلسه قرارگاه بازسازی مناطق سیل‌زده خوزستان با اشاره به اختلاف وزارت نیرو و وزارت کشور درباره سیل بندها، اظهار کرد: اختلافی که بین وزارت نیرو و وزارت کشور درباره سیل بندها وجود دارد به‌جای خود باقی است و کاری هم به اینکه حق با کدام وزارت خانه است نداریم.

وی بیان کرد: سیل بندها باید تعمیر و مرمت شوند زمان به سرعت در حال گذشتن است و دوباره فصل باران فرا خواهد رسید و این مشکلات را مجدد خواهیم داشت.

سرپرست فرمانداری اهواز تصریح کرد: آب شرب روستاهای اهواز و ایستگاه‌های پمپاژ آسیب دیده و روند بازسازی آنها شروع شده اما مشکلات اعتباری دارند.

عالمی نیسی گفت: راه‌های روستایی اهواز و پل‌ها در اثر سیلاب به شدت آسیب دیده‌اند و روند ترمیم آنها باید شروع شود و مردم انتظار دارند که فضاهای آموزشی هم تعمیر شوند.

وی اظهار کرد: در مجموع برای ترمیم و بازسازی زیرساخت‌هایی که در سیلاب امسال آسیب دیدند نیازمند اعتبارات کلان برای اهواز هستیم و قرارگاه بازسازی باید به فکر تأمین اعتبار برای بازسازی و ابلاغ آن به دستگاه‌های اجرایی باشد.

سیل آمد و روزهای تلخی را برای خوزستانی‌ها بر جای گذاشت ولی مشخص نشد مقصر اصلی این سیل کیست به‌خصوص اینکه سازمان‌هایی مثل هواشناسی و آب و برق خوزستان توپ را به زمین همدیگر انداخته‌اند ولی آنچه مشخص است خطای محاسباتی مسئولان، زندگی بسیاری از مردم را نابود کرد. اکنون در یک چشم به هم زدن فصل پاییز و زمان آغاز بارش‌ها می‌رسد و باید از هم‌اکنون برنامه مناسب برای مواجهه با هر شرایطی را داشت چرا که مردم خوزستان دیگر تاب و تحمل پرداخت هزینه اشتباهات دولتی را از جیب شخصی خود ندارند.

مسئله است، به غیر از منطقه سوسنگرد و بخشی از رفیع سایر زمین‌های کشاورزی تخلیه شده‌اند.

وی ادامه داد: امسال به دستور استاندار خوزستان محدودیت کشت در سطح استان برداشته شده ولی باید بنا به ظرفیت کانال‌هایی که در مناطق وجود دارد، کشت انجام شود.

مدیرکل بحران استانداری خوزستان بیان کرد: در بحث خسارت‌ها نیز بنیاد مسکن وارد عمل شده و تاکنون حدود ۱۰ میلیارد تومان کمک بلاعوض معیشتی پرداخت و همچنین تسهیلات بازسازی و نوسازی نیز ابلاغ شده است.

به گفته حاجی‌زاده، برای پرداخت خسارت‌های کشاورزی نیز پرونده‌هایی که در سامانه ثبت شده پرداخت‌ها از روز شنبه آغاز می‌شود.

وی در پایان با اشاره به خسارت بالای ۱۵ هزار میلیاردی سیل خوزستان در حوزه‌های مسکن، کشاورزی، لوازم خانگی، دامداری و زنبورداری، باغ‌ها، زیرساخت‌های مختلف از جمله راه، آب و برق و فاضلاب گفت: در خصوص وام‌های بلاعوض نیز اعتبار و تخصیص اعلام شده و در انتظار تأمین منبع پرداخت هستیم.

تحصیلی به‌زودی آغاز می‌شود و آماده‌سازی مدارس آسیب دیده از سیل به‌خصوص در روستاها بسیار ضروری است.

طبق آمار رسمی، تعداد دانش آموزان مناطق سیل‌زده استان خوزستان ۷۱۶ هزار و ۶۹۸ نفر است و ۸۵ مدرسه تخریب و ۱۶۰ مدرسه هم تاکنون آسیب دیدند.

۶۰ روز پس از سیل

سرپناه؛ کلیدواژه مغفول مدیران پس از سیل / انتظار مردم به سر آمد

حدود ۶۰ روز از شروع سیلاب در گلستان می گذرد و علیرغم این که مدتی است سیل فروکش کرده اما مردم از کندی صدور پروانه ساخت منزل مسکونی گله دارند.

شروعی تلخ در آغاز سال ۹۸ بر گلستان، رنگین کمان اقوام رقم خورد و سیلی به تدریج از شرق به غرب مهمان مردم آق قلا شد.

«آق قلا به زیر آب رفت» و همین یک تیتیر مسئولان کشوری و لشکری و سایر اقشار را به این شهر کشاند. آمدند، نشستند، چاره جویی کردند و رفتند.

با اقدام همه ارگان ها آب به تدریج از شهر تخلیه شد اما این همه ماجرا نبود و موج دوم سیل اما با شدت کمتر دوباره آق قلا را به زیر آب برد.

برای بررسی وضعیت این شهر، عصر آخرین روز اردیبهشت راهی آق قلا شدیم؛ هنوز آثار سیل در جاده منتهی به این شهر وجود داشت. در داخل آق قلا اما زندگی به حالت عادی جریان داشت. کسبه و دستفروشان و مردم در حال انجام امور خود بودند.

کاهش سطح آب گرگانرود

شهر نسبت به آخرین زمانی که در آنجا بودیم، تغییر زیادی کرده بود، سطح آب گرگانرود کاهش چشمگیر یافته بود؛ دیگر پمپی کار نمی کرد؛ دیگر ناوایی سیار و جایگاه سوخت سیاری وجود نداشت؛ آثار سیل در اکثر کوچه و خیابان ها شسته شده بود اما ناراضیاتی هایی در بین مردم سیل زده وجود داشت.

محلات میرزاعلی، عیدگاه و کل آباد از جمله مناطقی بود که مهمان خانه های مردم آن شدیم.

درد و دل ها بسیار بود. خانم سردار از ماجرای سیل و خراب شدن وسایل زندگی اش گفت. او مجبور است که مواد غذایی اش را در داخل یخچال همسایه ها بگذارد.

وی که همسرش کارگر روزمزد است، گفت که با وجود اینکه مدتی از سیل گذشته اما رطوبت کف و دیواره های خانه اش همچنان وجود دارد به طوری که او نمی تواند منزلش را فرش کند.

سردار که ساکن میرزاعلی دهم بود، بیان کرد که توزیع مواد غذایی و ارائه خدمات در این محله بسیار کم است و گاهی ندید گرفته می شود.

چادر نگر فتم

یکی از ساکنان محله میرزاعلی هم گفت: منزل من توسط بنیاد مسکن تخریبی ارزیابی شده ولی تاکنون موفق نشدم، چادر دریافت کنم بنابراین در همین منزل با سه فرزند خود زندگی می کنم.

طاهره کسلخه اضافه کرد که تاکنون کمک بلاعوض به آنها پرداخت نشده است.

وی با بیان اینکه در روز پیش سقف منزل فرو ریخت، افزود: خدا به ما رحم کرد که مشکلی برای کسی پیش نیامد اما تا کی می توان در این منزل سکونت داشت؟

کسلخه با بیان اینکه همسر از کارافتاده است، گفت: اکنون شروع ثبت نام مدارس است و من به دلیل مشکل مالی موفق به ثبت نام بچه های خود نشده ام.

یکی از سیل زدگان محله عیدگاه که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) هم است به گفت: با وجود اینکه لوازم زندگی من در سیل از بین رفت ولی بسته توزیعی ستاد اجرای فرمان امام به بنده تعلق نگرفت! عمده مشکلاتی که مردم از آن گله داشتند، عدم حضور مسئولان در منطقه و نداشتن چادر و تعلق و کندی در

مرمت منازل آسیب دیده بود.

مددجویان بهزیستی و مردم نیازمند) توزیع می شود.

۶۷۰۰ منزل مسکونی در سیل دچار خسارت شد

در خصوص وضعیت آق قلا با فرماندار این شهر گفتگو کردیم، امانگندی ضمیر گفت: سیل به ۶ هزار و ۷۰۰ منزل مسکونی در آق قلا خسارت زد که از این تعداد هزار و ۶۵۰ معادل ۲۵ درصد آن تخریبی و باقی آن تعمیری است.

ضمیر با بیان اینکه از این تعداد واحدهای تخریبی، هزار واحد روستایی و ۶۵۰ واحد هم شهری بوده و برای آنها پرونده تشکیل شده است، افزود: تاکنون در روستاها حدود ۲۰۰ پروانه احداث صادر شده که ۷۰ واحد آن در مرحله پی کنی است.

وی با بیان اینکه تاکنون در شهر پروانه صادر نشده است، ادامه داد: این کار به دلیل ارزیابی مجدد در سیل دوم دچار تأخیر شد اما از همین هفته پروانه شهری صادر خواهد شد.

ضمیر با بیان اینکه سالن حجاب آق قلا برای صدور پروانه ساختمانی احداث انتخاب شده، گفت: در جلسه بازسازی و نوسازی استان که سه شنبه برگزار شد مقرر شد که روند کار تسریع شود.

پرداخت کمک بلاعوض

وی با تأکید بر اینکه تعهد کردیم تا ۶ ماه آینده (بهمن ماه)، تمام واحدها تحویل داده شوند، افزود: به ۶۰۰ واحد خسارت دیده روستایی و ۲۰۰ واحد شهری کمک بلاعوض معیشتی (سه میلیون تومانی) پرداخت شد.

ضمیر از ادامه پرداخت کمک بلاعوض به سایر واحدهای خسارت دیده خبر داد و افزود: این مبلغ سه میلیون الی پنج میلیون تومان است.

فرماندار آق قلا اظهار کرد: برای توزیع بسته های لوازم خانگی، ستادی متشکل از فرمانداری، امام جمعه و نماینده ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) ایجاد شد تا اقلامی مانند یخچال، فرش، پتو و ظروف آشپزخانه در بین واحدهای تخریبی که توسط بنیاد مشخص شده و تأییدیه هلال احمر دارد، توزیع شود.

ضمیر بیان کرد: در مرحله اول ۲۱۴ بسته بین سیل زدگان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) شهرستان توزیع شده و در مرحله دوم که از روز شنبه آغاز خواهد شد ۴۵۰ بسته بین (خانواده شهدا،

۷۳۰۰ واحد مسکونی نیاز به احداث مجدد دارند

این کندی مراحل احداث منازل تنها مختص به آق قلا نیست و در سایر مناطق سیل زده گلستان وجود دارد. سرپرست استانداری گلستان در جلسه کارگروه بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده استان از شناسایی ۱۷ هزار و ۸۰۰ واحد خسارت دیده در سیل اخیر خبر داد و اظهار کرد: هفت هزار و ۳۰۰ واحد مسکونی نیاز به احداث مجدد و ۱۰ هزار و ۵۰۰ واحد نیازمند تعمیر است.

میرمحمد غراوی با بیان اینکه نباید در بازسازی و بهسازی منازل مسکونی مردم زمان را از دست داد، افزود: وضعیت پرداخت تسهیلات به مردم خسارت دیده به ویژه در بخش بازسازی و نوسازی واحدهای مسکونی باید شتاب بیشتری بگیرد.

وی ادامه داد: بانکها هم باید از دریافت کارمزد برای تشکیل پرونده و ارزیابی خودداری کنند و ملاک عمل خود را ارزیابی بنیاد مسکن و استان های معین قرار دهند.

غراوی تأکید کرد: تا پایان خردادماه باید قراردادهای واحدهای مسکونی خسارت دیده در حوادث اخیر در بانکها منعقد شود. همچنین در بخش زیربنایی هم باید آمادگی لازم وجود داشته باشد تا به محض ابلاغ بودجه دولت، اقدام عملیاتی آغاز شود.

تاکنون ۳۰۷ واحد تسهیلات دریافت کرده اند

مدیرکل بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان گلستان هم در این جلسه گفت: در حال حاضر حدود ۱۰ هزار پرونده برای مسکن تشکیل شده و از این تعداد پنج هزار و ۵۴۸ پرونده به بانکها معرفی شدند که فقط ۳۰۷ واحد تسهیلات دریافت کرده اند.

محمدتقی زمانی نژاد خاطرنشان کرد: تلاش می کنیم کار واحدهای تعمیری تا پایان تیرماه به پایان برسد و واحدهای احداثی هم تا پایان امسال تکمیل شود.

مردم مناطق سیل زده دو ماه است که با دغدغه رفع مشکلات منازل مسکونی خود زندگی می کنند و حرکت کند صدور پروانه و بروکراسی اداری بر نگرانی های آنها افزوده است، لذا باید صدور پروانه برای آنها تسهیل شده و بانک ها هم شتاب بیشتری به پرداخت تسهیلات دهند.

تبعات سیلاب ویرانگر تمامی ندارد سیر سیرک ها مهمان ناخوانده خوزستان

مدتی است که سیرسیرک های صحرایی مشکی رنگ به شهر اهواز هجوم آورده و ماندنی شده اند. کارشناسان می گویند اینها تبعات سیل است و جوانه محصولات کشاورزی را هدف می گیرند.

پس از اینکه گره سبزه سیزده بدر در خوزستان با سیلاب و تخریب های آن عجین شد، این روزها شاید سیل در خوزستان تمام شده باشد ولی مردم این استان همچنان شاهد تبعات و آثار آن هستند.

پسائیل در خوزستان آینه دیگری از مشکلات را برای مردم این استان رونمایی کرد که هجوم حشرات بخشی از آن است. هجوم ملخ و جیرجیرک های مهاجم چرخه تولید محصولات زراعی و باغی را به خطر می اندازد و در نهایت باعث ناقص شدن این چرخه می شود.

بعد از هجوم پشه های بسیار در سیلاب خوزستان و حتی روزهای پسائیل در این میان چند روزی است که سیرسیرک های مشکی رنگ به شهر اهواز هجوم آورده و ماندنی شده اند.

سیرسیرک های بزرگ و سیاهی که شهر را یکپارچه به رنگ خود درآورده و با جیغ های مداوم خود سوهان اعصاب شهروندان شده اند.

درمی آید و با هجوم به حوالی شهرها، روستاها، مزارع و باغات زندگی و تغذیه می کنند.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان عنوان می کند: در حال حاضر حشره ای که در سطح شهرها، حواشی مزارع، باغات و روستاها مشاهده می شود، با نوار طلایی در پشت گردن و به رنگ سیاه است که سیرسیرک نام دارد.

قاسمی نژاد می گوید: سیرسیرک ها حواشی فاضلاب و پساب های شهری و روستایی زندگی می کنند و در سال های پربارش جمعیت آنها افزایش و رشد می کنند.

مثل برنج و بلغور است که معمولاً برای جیرجیرک و سوسک حمام کاربرد دارد.

عضو گروه حشره شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز می گوید: در حال حاضر تنها طعمه مسموم و فوق العاده کارساز موجود در بازار تار و مار است که باید روی روزنامه یا برگه ای پخش و در آشپزخانه یا محل مورد نظر گذاشته شود.

مصدق در پایان تأکید می کند: تحت هیچ شرایطی از این طعمه نباید در فضای باز و آزاد استفاده شود چون پرنندگان از آنها خورده و باعث قتل عامشان می شود

بی تأثیر بر سلامت

رئیس مرکز بهداشت غرب اهواز می گوید: این جیرجیرک ها فقط مزاحم هستند و تأثیر منفی بر سلامتی ندارند ولی می توانند آلودگی های ثانوی ایجاد کنند چون قدرت پرواز دارند و در صورت نشست روی مواد خوراکی منجر به انتقال میکروب ها می شوند. مهرداد شریفی با تأکید بر اینکه باید بهسازی محیط از سوی شهروندان انجام شود، ادامه می دهد: هر چند سمپاشی منسوخ شده ولی در صورت ملاحظه به انجام سمپاشی در مدیریت شهری نیز حتماً باید با محیط زیست و جهاد کشاورزی مشورت شود چون تأثیرگذاری آن بر سلامت مردم باید مدنظر باشد؛ با توجه به جریان داشتن باد در فضای باز و امکان جابجایی سموم باید تدابیر لازم انجام شود.

همه چیز خوار

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان نیز اظهار می کند: ولی جیرجیرک ها رنگ روشنی دارند و خاکی و طلایی هستند اما سیرسیرک ها سیاه رنگ هستند؛ برخی از آنها در اماکن زندگی و برخی هم آفت زراعی شناخته می شوند.

محمد قاسمی نژاد می افزاید: این حشرات پولی فاژ (همه چیز خوار) هستند و به عبارتی قادر هستند تا از هر ماده دارای مواد آلی تغذیه و توانایی زندگی در زیستگاه های مختلف را دارند.

وی با اشاره به اینکه جیرجیرک ها و سیرسیرک ها گرما دوست هستند و با ظاهر شدن گرما در فصل بهار و به مقدار کمتری در فصل تابستان خود را نشان می دهند، بیان می کند: در سال های با بارندگی زیاد تخم های این حشرات باز و رشد کرده و جمعیت آنها افزایش پیدا می کند؛ در نهایت به حالت طغیانی

بهترین راه مبارزه

وی با اشاره به اینکه کشاورزان باید برای دریافت سم به کلینیک های گیاه پزشکی، مراکز خدمات و یا دفاتر حفظ نباتات جهاد کشاورزی شهرستان خود مراجعه کنند، خبر می دهد: طعمه مسموم بهترین راه مبارزه با این حشره است که در سطح مزارع پخش می شود و حشره به شدت آسیب می بیند.

معاون بهبود تولیدات گیاهی جهاد کشاورزی خوزستان تأکید می کند: برای شهرها نیز سم پاشی مسیر فاضلاب، پساب شهری و سم پاشی اماکن عمومی با استفاده از سموم مورد توصیه ادارات بهداشت باید انجام شود.

قاسمی نژاد در پایان با اشاره به اینکه وجود هجوم سیرسیرک ها در بیشتر شهرها مثل خرمشهر، آبادان و رامهرمز گزارش شده که شدت و ضعف آن در هر شهر متفاوت است، می گوید: سیرسیرک ها آفت محسوب می شوند و با هجمه به محصولات زراعی آسیب می رسانند ولی بیشتری آسیب آنها برای محصولات تازه کشت شده یا یکی دوبهرگی است که آنها را قطع می کنند.

ظاهراً در سرهای کشاورزان خوزستانی هیچگاه تمامی ندارد؛ بعد از خشکسالی و سیلاب این بار نوبت سیرسیرک هاست که به پیکر زخمی کشاورزی خوزستان زخمه بزنند.

تن زخمی کشاورزی خوزستان هر روز نحیف تر می شود؛ یک روز خشکسالی شلاق می زند، روز دیگر سیلاب و این بار نوبت سیرسیرک هاست.

اگر سال گذشته خشکسالی باعث محدودیت و ممنوعیت کشت در برخی مناطق خوزستان شد و خسارت به بار آورد، این بار بارش های شدید و سیلاب بود که زخمه بر پیکر زخمی خوزستان زد و مزارع زیادی زیر آب رفت؛ داستان سیلاب این روزها با هجوم سیرسیرک ها ادامه دارد.

رشد در سال های بارندگی

عضو گروه حشره شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز اظهار می کند: معمولاً سال های توأم با بارندگی زیاد، حشره و یا برخی انواع گیاهان رشد بی شماری دارند؛ یعنی بسیاری از حشرات، گیاهان و حتی آفات را که در سال های بدون بارندگی نداشتیم در این سال های پربارش رشد پیدا می کنند.

محمد سعید مصدق با اشاره به اینکه ملخ های بسیاری از عربستان به سمت ایران حرکت کردند، می افزاید: امسال به دلیل بارندگی های زیاد حشراتی از قبیل جیرجیرک و ملخ که نزدیک دریا و در ماسه ها تخم گذاری کرده بودند بعد از رسیدن رطوبت به تخم ها متولد و رشد کردند.

وی با اشاره به اینکه تخم این حشرات دارای پوشش خوب و سختی است که تا ۱۰ سال امکان رشد دارند، تصریح می کند: حتی حرارتی که به تخم این حشرات در ماسه می رسد هم نمی تواند آنها را از بین ببرد.

عضو گروه حشره شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به اینکه جیرجیرک نیز جزو خانواده ملخ ها هستند، ادامه می دهد: این حشره ای که به شهر هجوم آورده سیاه و به جیرجیرک صحرایی معروف است.

راه های مبارزه

مصدق یادآور می شود: برای مبارزه با آنها در شهر باید شهرداری پیش قدم و از سموم پایدار و قوی در سطح گسترده استفاده کند؛ البته این سم پاشی باید ساعت ۱۲ بامداد به بعد در کنار جداول شهری که جای تجمع جیرجیرک هاست، انجام شود.

وی عنوان می کند: در خانه دو راه مبارزه داریم که سالم ترین راه آن طعمه مسموم با دانه های ریز

۸۰ روز از سیل مازندران می گذرد

سیل زدگان ناراضی و مسئولان از خودراضی / ساخت سد به جای خانه

MEHR NEWSAGENCY
Photo: AmirAli Razzaghi

بیش از ۸۰ روز از سیل مازندران می گذرد، مسئولان از روند بازسازی مناطق سیل زده رضایت دارند اما برخی سیل زدگان همچنان ناراضی هستند. انتهای خیابان خدمات شهر زیرآب، جایی که آسفالت خیابان ناگهان تمام شده و به خاک و شن می‌رسیم، خانه دو نیم طبقه‌ای قرار دارد. خانه‌ای که تا همین نوروز، چهار خانواده در آن زندگی می‌کردند اما آنچه امروز پیداست؛ یکی از دیوارها و ستون‌های طبقه دوم فروریخته و آشپزخانه مشخص شده و از پنجره نیمه باز طبقه همکف، هنوز تابلویی به دیوار آویزان و نیم طبقه پایین اما پر از خاک و شن است؛ همان جایی که در روزهای بحرانی سیل نوروز امسال، ستون‌های موج کوبنده رودخانه وحشی تلار را تجربه کرد.

گلزاد خلیلی یکی از سیل زدگان سوادکوهی، با بیان اینکه مقرر شد به ما زمینی به عوض زمین خودمان دهند، گفت: همسر امروز زمین را دیده است؛ زمین در شهر همجوار ما در حاشیه جنگل و در شیب بسیار زیاد قرار دارد که اگر زمستان و یخبندان شود باید با زنجیر چرخ رفت و آمد کرد.

به جای خانه ما سد و دیوار حایل می‌سازند / سیل جهاز عروسم را برد

این بانوی سیل زده با اشاره به سخنان مسئولان مبنی بر اینکه این زمین و وام پنجاه میلیونی را دریافت کنیم و اجازه دهیم تا خانه ما خراب شود و به جایش سد بسازند، گفت: خانه ما چهار واحد بود و شاید به‌خاطر عدم ناکاری، به نظر ارزش چندانی نداشت اما حداقل ۶۰۰ میلیون بوده و در این گرانی با این ۵۰ میلیون می‌توان چه چیزی ساخت؟ زمین خالی که خانه نمی‌شود.

وی با بیان اینکه اکنون پس از غیرمسکونی شدن خانه‌اش، در پیلاق زندگی می‌کند و فرزندان هر کدام در شهری اجاره‌نشین شده‌اند، افزود: ما چهار خانوار در این خانه زندگی می‌کردیم، من و سه پسر، بچه‌هایم کار دولتی ندارند و همسر همین جا خانه‌ای ساخت و همه دور هم بودیم و حالا بعد از سی سال بی‌خانمان شدیم.

خلیلی با بیان اینکه ما شرایط دولت را درک می‌کنیم اما آنها هم وضعیت ما را درک کنند، افزود: شوهرم بیمار است و هنوز چند سالی مانده تا از نظر بیمه‌ای بازنشسته شود و بتوانیم قسط وام را پرداخت کنیم و حالا در دوران پیری بی‌خانمان شدیم و اگر دولت خانه‌ای برای ما درست کند، ما هم حاضریم تا خانه ما را خراب کنند و به جایش سد بسازند اما در آن خیابان مثل ما زیاد هستند، چرا فقط ما باید قربانی بقیه شویم؟ اگر ما بی‌مجزور و پروانه خانه ساختیم، دولت حق داشت اما ما زمین را خریدیم و همه این مجوزها را داشتیم و خانه ساختیم.

وی در رابطه با کمک‌هایی که تاکنون شده به دریافت ۵ میلیون تومان کمک معیشتی اشاره کرد و افزود: همین موکتی که اکنون در خانه‌ام در پیلاق پهن شده است را آنها به ما داده‌اند؛ بیشتر وسایل خانه ما آسیب دید و وسایل عروسم را کاملاً آب با خود برد و همان روزهای اول کمی اقلام زندگی را به ما دادند و از آنها متشکریم.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: received- keyvan Jafari

وی خسارت ناشی از سیلاب به بخش صنعت و معدن و زیرساخت‌ها را ۱۰۰ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: بسیاری از روستاییان در بخش کسب و کارهای تولیدی دچار خسارت شدند و بخشی از کارگران به دلیل خسارت واحدهای تولیدی بیکار شدند که اکنون در حال بازگشت به کار هستند. محمدپور ادامه داد: خوشبختانه برای زیرساخت شهرک‌های صنعتی فرم رسمی اعلام خسارت دیده شده زیرا حدود ۲۰ میلیارد تومان خسارت به این زیرساخت‌ها وارد شده است.

قرارگاه اقتصادی تشکیل شد

رئیس سازمان صمت مازندران با اشاره به تشکیل قرارگاه اقتصادی برای جبران خسارت بخش اقتصادی ناشی از سیل ادامه داد: قرارگاهی برای جبران خسارت بخش اقتصادی تشکیل شده است. وی تصریح کرد: موضوع مهم اعلام رسمی خسارت

سیل اخیر به ۳۰ واحد صنعتی، دو هزار واحد صنفی، ۵ واحد معدنی، هزار واحد قالیبافی و تأسیسات ۶ شهرک صنعتی استان خسارت زده است و به گفته محمد محمدپور رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت مازندران، خلائی در پایش خسارت سیل در سنوات گذشته وجود داشت و آن این بود که در بخش کسب و کارهای حوزه تولید و صنعت و زیرساخت‌های شهرک‌های صنعتی، فرم رسمی برای اعلام و جبران خسارت وجود نداشت. وی اظهار داشت: سعی شد با حضور در معاونت وزارت اقتصادی کشور و وزارت صمت و بازدید هیئت‌های مختلف، فرم رسمی اعلام خسارت واحدهای صنعتی و تولیدی را طرح کنیم که پذیرفته شد تا خلا جبران شود و خوشبختانه مقرر شد در بخش کسب و کار برای جبران خسارت پنج میلیون تومان تسهیلات بلاعوض و ۴۵ میلیون وام کم بهره پنج ساله در نظر گرفته شود.

بلاعوض بخش کشاورزی اظهار داشت: جبران خسارت‌ها شهرستان به شهرستان براساس اعلام جهاد کشاورزی و نظارت بخشداران، در حال اقدام است و دلیل تأخیر آن است که اطلاعات باید در سامانه سجاد ثبت و سپس به بانک معرفی شوند. وی از روند بازسازی و جبران خسارت‌های بخش‌های مختلف در مناطق سیل زده ابراز رضایت کرد.

مدیرکل بنیاد مسکن: پرداخت ۲۲ میلیارد تومان وام بلاعوض به سیل زدگان / تعمیرات ۳۸۰۰ واحد انجام شد

در عین حال محمد خانی نوذری مدیرکل بنیاد مسکن مازندران درباره روند اقدامات بازسازی مناطق سیل زده با بیان اینکه خوشبختانه در پرداخت وام بلاعوض تعمیری و معیشتی به شش هزار و ۸۰۰ واحد خسارت دیده در سیلاب استان مشکل نداریم گفت: تاکنون حدود سه هزار و ۵۴۲ نفر وام بلاعوض تعمیری به مبلغ هفت میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان و پنج هزار و ۵۷۲ خانوار مبلغ ۱۵ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان بلاعوض معیشتی دریافت کردند.

وی با بیان اینکه در مجموع بیش از ۲۲ میلیارد تومان بلاعوض تعمیری و معیشتی پرداخت شده است گفت: به ۳۳ واحد احدثی نیز مبلغ ۱۰ میلیون تومان بلاعوض ساخت اهدا شده است.

مدیرکل بنیاد مسکن مازندران درباره تسهیلات بانکی نیز گفت: برای پرداخت تسهیلات شش بانک عامل شناسایی شدند و طبق مصوبه دولت، تمام تسهیلات قرض الحسنه ای و با کارمزد چهار درصد است و تاکنون شش هزار نفر به بانک‌های عامل معرفی شدند.

خانی نوذری ادامه داد: ممکن است برخی افراد، تسهیلات تعمیراتی، برخی تسهیلات معیشتی و برخی هر دو را دریافت کرده باشند. تاکنون ۱۶۳ نفر در بخش احدث و سه هزار و ۶۸۰ نفر برای تعمیرات و دو هزار و ۱۶۰ نفر برای تسهیلات معیشتی به بانک‌های عامل معرفی شدند.

مدیرکل بنیاد مسکن مازندران با بیان اینکه بازسازی واحدها شروع شده است گفت: در مجموع سه هزار و ۸۰۰ واحد عملیات تعمیرات انجام شده است و حدود ۷۰ درصد واحدها را شامل می‌شود، دو هزار و ۵۰۰ تن سیمان نیز بین افراد خسارت دیده توزیع شده است و حدود سه هزار واحد نیز در بانک‌ها قرارداد منعقد کرده‌اند و بانک‌ها باید نسبت به پرداخت تسهیلات و دریافت ضمانت زنجیره‌ای تسهیل کار داشته باشند.

سیل ۲۷ اسفندماه ابتدا در شرق مازندران، نکا و بهشهر و بعد در ساری و میاندرد و جویبار گزارش شد. حال و روز نکا وخیم بود تا جایی که صبح روز ۲۸ اسفند به بیمارستان‌ها و مراکز درمانی و دیگر نهادهای خدمات رسان اعلام آماده‌باش شد و آژیر طغیان نکا رود به صدا درآمد.

حال و روز ساری مرکز استان، نیز چندان خوش نبود، پارک ملل تا نیمه به زیر آب رفت و رودخانه تجن نیز دست‌به‌دست نکارود داد تا ساری، مرکز شهر استان مازندران تسلیم سیلاب شود. سیل مرحله اول مازندران علاوه بر اینکه هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان خسارت مالی برجا گذاشت، جان چند هم استانی را نیز گرفت و شش خانواده مازندرانی را داغدار کرد و سیل دوم نیز در سوادکوه و زیرآب خسارت‌های زیادی بر جای گذاشت.

۱۸ هزار هکتار باغات استان خسارت زد و به گفته کارشناسان، برابر دیدن خسارات حوزه کشاورزی مازندران با دیگر استان‌ها یک خطای استراتژیک است و باید به خسارات حوزه کشاورزی و زیر بخش‌های آن در سیلاب اخیر به‌اندازه سهم استان در تأمین غذای کشور نگرست.

استاندار مازندران: روند بازسازی رضایت بخش است

استاندار مازندران نیز درباره آخرین وضعیت سیل زدگان می‌گوید: در بخش تعمیرات اتفاقات خوبی رخ داده و پیش بینی می‌شود تا پایان خردادماه تعمیرات واحدهای آسیب دیده پایان رسد.

احمد حسین زادگان می‌گوید: همچنین در بخش احدث واحدهای تخریبی نیز زمانبندی شش ماهه در نظر گرفته شده و در بخش کشاورزی نیز سامانه سجاد برای اعلام خسارت پیش بینی شده است و باید اطلاعات بخش کشاورزی وارد شود.

وی با اشاره به تخصیص اعتبار ۸۰ میلیارد تومانی

بود و در پی آن هستیم رونق را دوباره به واحدهای تولیدی بازگردانیم و این مورد توجه و تأکید مقام معظم رهبری است.

محمدپور با اشاره به اینکه اشتغال باید اولویت اول در بازسازی باشد زیرا اشتغال اولویت جدید در موضوع جبران خسارت ناشی از حوادث است گفت: وقتی اشتغال را به خانوار برگردانیم در حمایت از آسیب دیدگان مؤثر است.

وی با عنوان اینکه واحدهای تولیدی به رغم متحمل شدن خسارت، در مدیریت بحران پای کار بودند افزود: برای جبران خسارت نیز کمک‌های خوبی برای مناطق سیل زده داشته‌اند و یکی از واحدهای تولیدی ۱۱۰ تخته فرش را به مناطق سیل زده ارسال کرده است و در پی آن هستیم صدها بسته حمایتی به سیل زدگان ارائه دهیم.

محمدپور ادامه داد: امیدواریم با همکاری دولت و بخش‌های دیگر تلخی خسارت به شیرینی اتحاد و همدلی و نوسازی مناطق سیل زده تبدیل شود.

سیل مازندران به بیش از ۷۲ هزار هکتار اراضی و

MEHR NEWSAGENCY
Photo: rezeved-kayvan dajani

MEHR NEWSAGENCY
Photo: AmirAli Razzaghi

■ این روزها فرش قرمز زیر پای بال مخملی‌ها پهن شده است؛ چنان در شهر به رقص آمده‌اند که همه دوربین به دست شده‌اند تا این لحظه‌های رنگی را ثبت کنند.

■ این اقدام غیراخلاقی و هنجارشکن از سوی چند گردشگر نما در حالی رخ داده است که مردم ولایتمدار مازندران همواره از بروز بی اخلاقی و ناهنجاری در اماکن گردشگری و تفرجگاه‌ها در روزها و فصل‌های مختلف گلایه مند بوده و به اعتقاد آنان، شئون دینی و حجاب و عفاف اسلامی در این مناطق از سوی گردشگران و مسافران مورد توجه قرار نمی‌گیرد.

■ کولبری سال‌هاست به واژه‌ای آشنا برای مردم استان کردستان تبدیل شده و در طول تمام این سال‌ها مسئولان و مدیران متعدد کشوری و استانی خبر از ساماندهی این وضعیت داده‌اند ولی تاکنون اقدامی عملی در این مسیر صورت نگرفته است.

■ برج‌های دود از جنگل‌های بلوط بلند شده، مردم محلی می‌دانند که بازهم پای شکارچیان در میان است، آنها که از هر حربه‌ای برای ویرانی داشته‌های دیار زاگرس بهره برده‌اند.

جامعه ایران

روزهای گرم در راه هستند

خوزستان در تب ۵۰ درجه ای می سوزد

خوزستانی ها مردمی با روحیه سوختن و ساختن!

این روزها توصیه های پزشکی و غیر پزشکی با توجه به افزایش بیش از حد دما در خوزستان، فضای مجازی را پر کرده است. استفاده از کلاه و عینک آفتابی، قرار نگرفتن در معرض نور مستقیم خورشید در ساعات گرم روز، صرفه جویی در مصرف آب و برق بویژه در ساعات اوج مصرف، اجتناب از تردهای غیر ضروری در حوالی ظهر تا اوایل غروب به منظور جلوگیری از گرمزدگی و آبیاری مزارع در اوایل صبح یا اوایل شب برخی از این توصیه ها است اما قطع برق در این شرایط آب و هوایی گرم باعث رنجش مردم شده است.

روی شبکه برق فوق توزیع و توزیع اعم از خارج شدن ایستگاه از مدار برق، فیوز سوزی، سیم بریدگی و حتی گداختگی کابل سرویس و تجهیزات تابلوی برق مشترکین خانگی به دلیل عدم رعایت الگوی مصرف در بخش های از اهواز اتفاق افتاد.

دمای هوا خوزستان افزایش می یابد

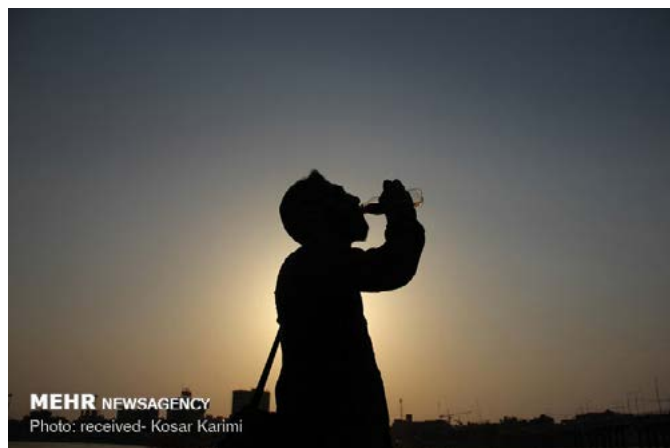
مدیرکل هواشناسی خوزستان با بیان اینکه بررسی نقشه های پیش یابی نشان دهنده روند افزایش دما از روز شنبه تا اواسط هفته آینده است، اظهار کرد: وقوع دماهای ۴۹ درجه و بالاتر به ویژه در روزهای یکشنبه و دوشنبه هفته آینده در برخی مناطق جنوبی، جنوب

پیش بینی هواشناسی نشان می دهد علاوه بر این هفته که به دلیل افزایش دما و عبور از مرز ۵۰ درجه، تمامی ادارات و بانک های خوزستان تعطیل شدند، آغاز هفته آینده نیز با گرمای شدید همراه است.

کوثر کریمی

خوزستان در سال جدید آغازی طوفانی داشت و بارندگی های روزهای نخست سال علی رغم سیل آسا بودن، نوید هوایی بهاری را می دادند.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: received- Kosar Karimi

MEHR NEWSAGENCY
Photo: received- Kosar Karimi

روز گذشته شرکت توزیع نیروی برق اهواز طی اطلاعیه ای خبر از خاموشی در ۱۰ منطقه شهری این شهرستان به دلیل بروز اشکال فنی در تجهیزات انتقال نیرو، در اثر افزایش دمای هوا و پر باری تجهیزات نیرو رسان ناشی از عدم رعایت الگوی مصرف برق در روز چهارشنبه خبر داد و برق این ۱۰ منطقه شهری امروز از ساعت ۶ لغایت ۱۰ صبح قطع شد.

شرقی، غربی و مرکزی استان پیش بینی می شود. محمد سبزه زاری افزود: اوایل هفته آینده لغایت اواسط هفته آینده دماهای بالا و نزدیک ۵۰ یا ۵۰ درجه سانتیگراد در برخی مناطق استان از جمله اهواز، آبادان، امیدیه و شوش پیش بینی می شود.

زمین پست و هوا گرم!

شرایط آب و هوایی این روزها در استان خوزستان به گونه ای است که مردم روزها درگیر آفتاب سوزان و دمای بیش از ۵۰ درجه هستند و شبها با هوایی که گرمای آن دست کمی از روز ندارد، سر می کنند. پدر علم کویرشناسی ایران علت افزایش دمای در خوزستان و عبور آن از مرز ۵۰ درجه را شرایط جغرافیایی استان عنوان کرده و می گوید: پست بودن زمین در خوزستان یکی از علت های اصلی شرایط آب و هوایی در این استان است.

پرویز کردوانی می افزاید: پیش از این عنوان می شد در خوزستان به علت کاهش بارندگی، شاهد افزایش دمای هوا هستیم اما همانگونه که ملاحظه شد، بارندگی در پاییز و زمستان سال گذشته مناسب بود و حتی آغاز سال ۹۸ در این استان نیز با بارندگی های سیل آسا همراه شد. این بدان معنی است که گرم شدن هوا ارتباطی با کاهش بارندگی ندارد بلکه کاهش بارندگی به دلیل گرم شدن هوا است. وی با اشاره به بی نظم شدن شرایط آب و هوایی کره زمین می گوید: در خوزستان صنایع زیادی مشغول فعالیت هستند که همین امر هم در گرم شدن هوا تأثیر مستقیم دارد.

وعده های روی زمین گرم مانده!

سال گذشته بود که عباس پاپی زاده، نماینده مردم دزفول در مجلس شورای اسلامی و رئیس وقت مجمع نمایندگان خوزستان در نشست اعضای این مجمع با وزیر نیرو در استانداری خوزستان گفت: در فصل تابستان با توجه به وجود ریزگردها و بالا بودن مصرف برق دستگاه تهیه هوا و کولرها مردم خوزستان برای تأمین دمای مشابه یک استان سردسیر باید ۵ برابر انرژی مصرف کنند که موجب بالاتر بودن پیک مصرف می شود که مطالبه مردم خوزستان کاهش بهای برقشان است.

مطالبه ای که قرار بود با پیگیری مجمع نمایندگان مردم خوزستان در مجلس شورای به نتیجه برسد اما ظاهراً با سرد شدن هوا، داغ بودن اعداد نجومی قبض های برق خوزستانی ها به فراموشی سپرده می شود.

روحیه مردم خوزستان با گرم شدن هوا عجین شده است؛ شکایتی از گرم شدن هوا ندارند اما برایشان سخت است در راستای رعایت الگوی مصرف، قطع گاه و بی گاه و با اطلاع و بی اطلاع قبل برق را هم به دمای بالای ۵۰ درجه سنجاق کنند.

تابستان در بهار

این روزها اما هنوز به پایان بهار نرسیده، شاهد آغاز تابستان در خوزستان هستیم. هواشناسی استان یکشنبه ۱۹ خرداد طی اطلاعیه ای اعلام کرد بررسی نقشه های پیش یابی نشان دهنده استقرار توده هوای گرم و رخداد دمای ۴۹ و ۵۰ درجه سیلسیوس تا اواخر هفته جاری در خوزستان است.

با ارسال این اطلاعیه، با تصمیم استاندار خوزستان و با توجه به پیش بینی هواشناسی مبنی بر افزایش دمای استان در روزهای سه شنبه و چهارشنبه و وقوع دمای هوای بالای ۵۰ درجه در این روزها و برای صرفه جویی در مصرف برق و رفاه حال شهروندان زمان پایان فعالیت ادارات در روز سه شنبه ۲۱ خردادماه ساعت ۱۲ ظهر اعلام شد و تمامی ادارات و بانکها امروز چهارشنبه تعطیل شدند.

بار شبکه برق در اهواز افزایش یافت

روز دوشنبه نیز مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق اهواز اعلام کرد: صدور اطلاعیه های متعدد در رسانه های جمعی در برخی از مناطق شهرستان اهواز شاهد افزایش بار شبکه برق ناشی از مصرف بودیم.

حسن کریمی افزود: این افزایش بار شبکه باعث شد امروز در ساعت ۱۳:۴۵ دقیقه نمودار شاخص دیسپاچینگ بالغ بر ۱۶۴ مگاوات افزایش مصرف نسبت به مدت مشابه سال گذشته را نشان دهد. به گفته مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق اهواز روز دوشنبه از ساعت ۱۲ لغایت ۱۸ اتفاقات متعددی

تاریخ پزشکی هم دستخوش تحریف شد

دستاوردهای درمان ناباروری یزد در طمع تجارت / افتخاری که مصادره شد

گرفته است.

افلاطونیان تصریح کرد: این انصاف نیست که فردی تلاش‌های شبانه‌روزی یک گروه و اعتبار یک استان را به نام خود تمام کند.

علت سکوت چند دهه‌ای مدعیان پایه‌گذاری IVF ایران چیست

وی تاکید کرد: من در این رابطه شخصی صحبت نمی‌کنم بلکه بر اساس تاریخ و مستندات دانشگاهی حرف می‌زنم و سوال من این است که اگر این فرد، پایه‌گذار علم IVF است، چرا این همه سال سکوت کرده و تبلیغات و معرفی خود را چند سالی است که آغاز کرده است.

پایه‌گذار علم IVF ایران بیان کرد: این تکنولوژی را در زمان جنگ در ایران در استان یزد راه‌اندازی کردیم اما دید ما این بود که این علم گسترش پیدا کند و بنابرین از آموزش آن و برگزاری دوره‌های آموزشی و تربیت متخصصان ابایی نداشتیم اما انتظار هم نداشتیم در این زمینه بی‌اخلاقی صورت گیرد. وی خاطرنشان کرد: ۱۶ سال اکثراً به تنهایی و گاهی با همراهی برخی همکاران پیگیری کردیم تا رشته‌ای به اسم دکترای بیولوژی تولیدمثل راه‌اندازی کنیم اما مخالفت‌های بسیار شدیدی در این مسیر وجود داشت که این مخالفت‌ها هرگز علمی نبود اما در نهایت ابتدا در یزد و سپس در سایر دانشگاه‌ها راه‌اندازی شد. افلاطونیان تصریح کرد: واقعیت این است که آن زمان عده‌ای می‌خواستند دست در این علم زیاد نشود اما زیبایی علم به این است که گسترش پیدا کند.

مراجعات چند برابری و تبدیل یزد به قطب درمان ناباروری سبب آغاز بی‌اخلاقی‌ها

وی اظهار داشت: وقتی مراجعات برای درمان که در برخی موارد بعضی از آنها حتی رایگان انجام می‌شد، چند برابر و یزد به قطب درمان ناباروری تبدیل شد، این بی‌اخلاقی‌ها آغاز شد و معتقدم این تحریف تاریخ علم نه تنها متصفانه نیست بلکه اخلاقی نیست و نباید برای کسب پول بیشتر، به مصادره اعتبار یک استان دست زد.

سوابق فعالیت‌های انجام شده و مستنداتی که در دانشگاه علوم پزشکی یزد وجود دارد، نشان می‌دهد که پرفسور عباس افلاطونیان به همراه گروهی از پزشکان پایه‌گذار علم IVF در ایران بوده‌اند اما از آنجا که این تیم هرگز در صدد تبلیغ و تجارت نبوده‌اند بلکه تعداد زیادی از IVF‌ها را رایگان انجام داده‌اند، دیگران را طمع دست‌اندازی به این اعتبار علمی و تحریف تاریخ علم انداخته‌اند.

امروز مراجعه زوج‌ها از سراسر کشور به مرکز درمان ناباروری یزد و درمان با کمترین هزینه، خود گواه سوابق علمی و اعتبار استان یزد در زمینه درمان ناباروری است، اعتباری که بازی تجارت هرگز توان خدشه‌دار کردن آن را ندارد.

ابزار آلات و قطعات الکترونیکی در آن زمان باید تاییدیه می‌گرفت.

وی با اشاره به خاطراتی از آن زمان بیان کرد: برای واردات برخی تجهیزات به هیچ طریقی نتوانستیم کاری انجام دهیم تا در نهایت در کشور هدف، با فردی یزدی به نام ابرندآبادی برخورد کردم، لیست تجهیزات مورد نیاز را به او دادم و او به‌رغم اینکه ما را نمی‌شناخت و فقط به صرف اینکه تجهیزات برای یزد بود، به ما کمک کرد تا بتوانیم بخشی از ابزارهای مورد نیاز را وارد کنیم.

تولد اولین کودک حاصل از لقاح خارج رحمی در سال ۶۹ در یزد

افلاطونیان ادامه داد: پس از اینکه اولین کودک IVF ایران در سال ۱۳۶۹ متولد شد، در سال ۷۶ اولین دوره‌های فلوشیپ نازایی و IVF آغاز شد. وی به تشریح روش‌های مختلفی که در طول این مدت امتحان شد و هر سال روش‌های جدیدتر به کار گرفته شد تا شانس باروری زوج‌ها افزایش پیدا کند، افزود: امروز بعد از سه دهه تلاش بی‌وقفه در یزد، فردی در تهران با تبلیغات بی‌پایه و اساس در صدد مصادره این همه تلاش و افتخار است و به قصد تجارت، خود را پایه‌گذار این علم می‌داند و تلاش گروهی از پزشکان سرآمد این رشته در یزد را نادیده

۳۰ سال پیش، وقتی نوزادانی معروف به بچه‌های چندهزار دلاری با روش FVI در آلمان و انگلیس به دنیا می‌آمدند، گروهی در یزد پایه‌گذار این روش شدند تا نور امید در خانواده‌های بی‌فرزند روشن شود.

وقتی ناباروری بسیاری از خانواده‌ها را از نعمت داشتن فرزند محروم کرد، متخصصان امر در دنیا به فکر ابداع روشی افتادند که حداقل درصدی از این خانواده‌ها صاحب فرزند شوند و به این ترتیب بود که علم IVF

برای اولین بار در ۴۰ سال پیش در دنیا نتیجه داد. آلمان و انگلستان از پیشگامان این علم بودند و آن زمان زوج‌های بی‌فرزند ایرانی برای درمان ناباروری با روش IVF به این کشورها سفر می‌کردند و اصلاً کمیسونی در وزارت بهداشت وجود داشت که به این زوج‌ها ارز دولتی پرداخت می‌کرد تا آنها این روش را در کشورهای اروپایی امتحان کنند.

آن زمان این نوزادان که برای آنها مبالغ هنگفتی هزینه می‌شد، به بچه‌های چندهزار دلاری مشهور بودند به همین دلیل همه زوج‌ها قادر نبودند شانس خود را از این طریق آزمایش کنند.

هنوز ۱۰ سالی از پایه‌گذاری روش IVF در دنیا نگذشته بود که گروهی متشکل از پرفسور عباس افلاطونیان، دکتر غفورزاده، پرفسور محمدعلی کریم‌زاده، دکتر ارجمند و ... طرحی ارائه دادند که میزان موفقیت IVF را مورد بررسی قرار می‌داد.

این گروه سختی‌های بسیاری از واردات تجهیزات پزشکی مورد نیاز استفاده از این روش گرفته تا موانع متعددی که پیش پای آنها قرار می‌گرفت را متحمل شدند تا در نهایت نخستین نوزاد حاصل از لقاح خارج از رحمی در یزد متولد شد و این گروه به ویژه پرفسور عباس افلاطونیان لقب پدر IVF ایران را گرفت.

در حالی که تاکنون بیش از ۱۲ هزار نوزاد با استفاده از روش IVF در استان یزد متولد شده‌اند و تلاش‌ها برای به‌روز رسانی این علم همچنان ادامه دارد، فردی در تهران با راه‌اندازی یک مرکز در صدد مصادره این افتخار و تلاش‌های علمی برآمده و با تبلیغات متعدد و استفاده از ابزار رسانه حتی رسانه ملی، در صدد تحریف تاریخ علم است.

تحمل سختی‌های بسیار برای واردات تجهیزات مورد نیاز IVF

عباس افلاطونیان، رئیس مرکز تحقیقاتی و درمانی ناباروری استان یزد در این زمینه با اشاره به تلاش‌هایی که در طول چند دهه اخیر در یزد و توسط گروه پزشکی یزد برای بررسی میزان موفقیت عمل IVF انجام شد، اظهار داشت: ما حتی برای وارد کردن تجهیزات مورد نیاز سختی‌های بسیاری متحمل شدیم زیرا واردات

سنجاب ایرانی ۴۰ هزار تومان!

سفر بی بازگشت بلوط کاران / سنجاب‌هایی که از بازار تهران سر در آوردند

کره زمین چیزی جز نابودی عوامل زیستی و ضرر و زیان‌های اقتصادی و اجتماعی را در پی نخواهد داشت، سالهاست که محیط زیست و منابع طبیعی ایران نیز در چنین شرایطی قرار گرفته زیرا در دهه‌های مختلف و با گسترش برنامه‌های مرتبط با توسعه و حتی تغییرات آب و هوایی بخش‌های بسیار مهمی از جنگل‌ها و تنوع زیستی خود را از دست داده است.

قاچاق گونه‌های زیستی در میان غفلت و بی‌تفاوتی مسئولان

تیزهوش، تصریح کرد: در این بین هر زمانی که شرایط محیط زیستی سخت شده و خشکسالی گریبان جوامع شهری و روستایی را گرفته این جنگل‌های بلوط در غرب کشور بوده‌اند که از عمق چالش‌های زیست محیطی کاسته‌اند، اما در بخش حفاظت از همین جنگل‌های زاگرس نیز آنقدر بی‌تفاوتی و عملکردهای خنثی دیده شده که امروز نه تنها چوب‌های آن بلکه حیات وحش آن نیز به کلان شهرهایی همچون تهران قاچاق می‌شود! وی با بیان اینکه سالهاست که محیط زیست و تنوع زیستی منطقه کوهستانی زاگرس در غرب کشور مورد هجوم سودجویانی قرار می‌گیرد که برخی از گونه‌های مهم حیات وحش آن را به شهرهای دیگر قاچاق می‌کنند تا تخریب چرخه زیستی عمیق‌تر شود، گفت: بدون شک حفاظت از گونه‌های ارزشمندی همچون سنجاب ایرانی که به صورت مستقیم در نگهداشت درختان بلوط نقش مهمی دارند، یکی از اساسی‌ترین راهبردهایی است که آنچنان که

توبره شکارچی حال پر از سنجاب‌هایی است که قرار است به مهاجرت اجباری فرستاده شوند، این سنجاب‌ها سپس راهی بازارهای تهران می‌شوند تا به عنوان حیوان خانگی به فروش برسند. این روایت کوتاه، روایت هرساله زاگرس به عنوان دیار سنجاب و بلوط است، روایت هجری که هم برای زاگرس بحران زاست و هم سنجاب ایرانی را در معرض خطر قرار داده است.

ضرورت حفظ جنگل‌ها و ساختار تنوع زیستی

محسن تیزهوش کارشناس حوزه محیط زیست لرستان اظهار داشت: در جهان امروز و با گسترش برنامه‌های مرتبط با توسعه و صنعت بخش بسیار زیادی از جنگل‌های زمین از بین رفته‌اند و در این بین سرزمین‌هایی که در بخش خشک و فرا خشک قرار گرفته و با سرعت بیشتری از منابع طبیعی برای پیشبرد اهداف گوناگون هزینه می‌کنند، در خطر بیابانی شدن و چالش‌های گوناگون قرار دارند. وی با بیان اینکه در حال حاضر حفظ جنگل‌ها و ساختار تنوع زیستی مهم‌ترین کاری است که باید از سوی تمامی دولت‌های جهان مد نظر قرار بگیرد، گفت: نگهداشت منابع طبیعی به حفظ سرمایه‌های آبی و خاکی ما باز می‌گردد و این در حالی است که هر سال به دلایلی همچون تغییرات کاربری، کشاورزی ناپایدار و از بین رفتن گونه‌های مهم حیات وحش از وسعت جنگل‌های جهان کاسته می‌شود. این کارشناس حوزه محیط زیست، بیان داشت: برای ما انسان‌ها از بین رفتن این پهنه‌های سبز

سفر بی بازگشت «بلوط» کاران از زاگرس تا تجریش حکایت تلخ مهاجرت اجباری سنجاب‌هایی است که از جنگل‌های زاگرس به مقصد بازار تهران قاچاق می‌شوند.

زهرا حسینی

برج‌های دود از جنگل‌های بلوط بلند شده، مردم محلی می‌دانند که بازهم پای شکارچیان در میان است، آنها که از هر حربه‌ای برای ویرانی داشته‌های دیار زاگرس بهره برده‌اند.

روایت تلخ مهاجرت اجباری «بلوط» کاران زاگرس
شکارچی تلاش می‌کند آتشی را که پای بلوط کهنسال روشن کرده هر چه بیشتر شعله ور کند تا دود و گرمای بیشتری ساکنان این بلوط پیر و خسته را بیازارد.

لحظاتی می‌گذرد و به ناگاه دیگر ساکنان بلوط پیر تاب نمی‌آورند و از خانه هراسان بیرون می‌جهند و اینجا کار اصلی شکارچی آغاز می‌شود تا توپره خود را پر از «سنجاب»‌هایی کند که بعد از خانه خرابی باید طعمه دست شکارچیان شوند.

این روش گرفتن سنجاب‌ها، این «بلوط» کاران کهنه زاگرس است، آنها که با دست‌هایشان بلوط می‌کارند تا زاگرس زنده بماند و نفس بکشد؛ تا با مرگ هر روزه درختان بلوط، زاگرس غصه دار نشود و دانه دیگری را در خود پرورش دهد.

مدیر کل حفاظت محیط زیست لرستان با تاکید بر اینکه یکی از گونه‌هایی که نقش بسزایی در احیای جنگل‌ها دارد، سنجاب است، تصریح کرد: این گونه به صورت طبیعی با توجه به نوع رفتار از لحاظ فیزیولوژیکی دانه‌های بلوط، فندق، گردو و... را می‌چیند و برای زمستان گذرانی در خاک دفن می‌کند. فتحی بیان نمود، ادامه داد: اما با توجه به خلقت آن، این گونه فراموش کار است و مهیا شدن شرایط دانه این دانه‌ها را کجا دفن کرده است، این امر باعث می‌شود که در پی بارندگی و مهیا شدن شرایط دانه رشد می‌کند و تبدیل به درختان جنگلی می‌شود و به همین دلیل نقش این گونه مهم، اساسی و حیاتی در رابطه با احیای جنگل‌ها است.

وی با بیان اینکه وظیفه ما در رابطه با جلوگیری از خرید و فروش این گونه و همچنین قاچاق آن، حفاظت به صورت کلی است، تصریح کرد: در این راستا به وظایف خود نیز عمل می‌کنیم.

قاچاقچیان حرفه‌ای که بارها دستگیر شده‌اند

مدیر کل حفاظت محیط زیست لرستان با تاکید بر اینکه پرونده‌های زیادی در رابطه با خرید و فروش سنجاب داشته‌ایم، تصریح کرد: در هر صورت باندهای زیادی در استان شناسایی کرده‌ایم و افرادی که حرفه‌ای بوده‌اند چند بار دستگیر و مجازات شده‌اند. فتحی بیان نمود با بیان اینکه طی دو تا سه سال گذشته قاچاق سازماندهی شده‌ای در این رابطه نداشته‌ایم، گفت: قبلاً در فضای مجازی و در محیط‌های عمومی خرید و فروش سنجاب صورت می‌گرفت اما در دو تا سه سال اخیر باندهای فضای مجازی که کار قاچاق و خرید و فروش را انجام می‌دادند دستگیر شدند و در فضای بازار نیز فعلاً گزارشی نداشته‌ایم.

وی، بیان داشت: اگر گزارشی در این رابطه به ما ارائه شود و استان محل فروش آن مشخص باشد به استان مقصد اطلاع می‌دهیم و برخورد لازم صورت خواهد گرفت.

به هر روی مرور رویدادهای تلخی که هر روزه بر زاگرس می‌گذرد، حاوی پیام‌های ناگواری است، پیام‌هایی از خالی شدن دست مهم‌ترین اکوسیستم ایران، منطقه‌ای که بخش عمده‌ای از آب کشور را تأمین می‌کند و نقش مهمی در تغییرات آب و هوایی دارد.

استمرار تخریب‌های گسترده در جنگل‌های بلوط، زوال بلوط، گرد و غبار و از بین رفتن گونه‌های جانوری این منطقه می‌تواند در آینده‌ای نه چندان دور گرفتاری‌های متعددی را برای منطقه زاگرس به همراه داشته باشد.

دیگر این گونه را خریداری کرده و به خانه می‌برند، در حالی که پس از مدت کوتاهی این گونه بر اثر تنش‌های مختلف جان خود را از دست می‌دهد! وی، ادامه داد: اگر یک جامعه احساس مسئولیت خود را در قبال حقوق حیوانات از دست بدهد و یا سطح حساسیت در آن کاهش یابد، این جامعه در معرض بروز اتفاقات عمیق اجتماعی نیز قرار خواهد گرفت، در نهایت حفاظت از گونه‌های زیستی چه گیاهی و چه گونه‌های مهم حیوانی کلید نگهداشت منابع بسیار مهمی همچون آب و خاک و هوا هستند و همه مردم نسبت به این موضوع مسئولیت داشته و نباید به راحتی از کنار چنین موضوعاتی عبور کرد.

نقش «باغبان طبیعت» در احیای جنگل‌های زاگرس

مهرداد فتحی بیان نمود مدیر کل حفاظت محیط زیست لرستان در سخنانی با بیان اینکه بر اساس قوانین و مقررات محیط زیست خرید و فروش سنجاب و هر گونه جانوری ممنوع است، اظهار داشت: به طور حتم برنامه محیط زیست در این زمینه نیز برخورد با متخلفین است.

وی با اشاره به اینکه در سنوات گذشته موردهای زیادی در رابطه با کسانی که اقدام به خرید و فروش و یا قاچاق سنجاب کرده‌اند، داشته‌ایم، تصریح کرد: برای این افراد پرونده‌های قضائی تشکیل شده و گاهی جرمه‌های سنگین و حتی زندانی هم داشته‌ایم.

مدیر کل حفاظت محیط زیست لرستان در ادامه با بیان اینکه سنجاب گونه جانوری بسیار حائز اهمیتی در منطقه زاگرس است، افزود: در اصطلاح به این گونه جانوری «باغبان طبیعت» گفته می‌شود و نقش بسزایی در احیای جنگل‌ها به خصوص جنگل‌های زاگرس دارد.

فتحی بیان نمود با اشاره به اینکه لرستان یکی از زیستگاه‌های اصلی سنجاب در سطح کشور است و قطعاً متخلفینی در این رابطه وجود دارند که اقدام به قاچاق سنجاب می‌کنند، افزود: اما در هر صورت ما با همکاری همکاران محیط زیست و همچنین محیط بانان در این رابطه برخوردهایی داشته‌ایم و اگر جایی هم گزارشی داشته باشیم به طور حتم سریعاً رسیدگی می‌شود.

شناسایی باندهای قاچاق سنجاب زاگرس

وی با تاکید بر اینکه پرونده‌هایی در مراجع قضائی در حال رسیدگی است، گفت: گاهی احکام و جرایم سنگینی هم برای متخلفین صادر شده، اگر مورد خاصی در استان وجود داشته باشد سریعاً رسیدگی می‌کنیم.

باید به آن پرداخته نشده است.

این کارشناس حوزه محیط زیست لرستان در ادامه با تاکید بر اینکه یکی از استان‌هایی که در منطقه زاگرس، تنوع زیستی آن همواره آسیب دیده، لرستان بوده و گونه‌های مهمی از آن به سمت شهرهای بزرگ قاچاق شده است، افزود: این چالشی است که در ادوار مختلف مدیریتی رخ داده اما هنوز برای کنترل و به صفر رساندن آن یک اقدام ریشه‌ای صورت نگرفته و هنوز هم می‌توان در پایتخت کشور گونه‌هایی را یافت که از لرستان قاچاق شده‌اند.

تیزهوش، بیان داشت: این آسیبی است که هر سال بر عمق آن افزوده شده و از سوی دیگر شاهد یک بی تفاوتی بزرگ در بین تصمیم گیران و متولیان این بخش هستیم.

هر سنجاب ایرانی فقط ۴۰۰ هزار تومان!

وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد در رأس این متولیان، سازمان حفاظت از محیط زیست در یک خواب بسیار عمیق به سر می‌برد زیرا سطح حساسیت نسبت به چنین رخدادهایی به شدت کاهش یافته و گویا از شروع قاچاق تا فروش چنین گونه‌هایی در کمترین سطح اهمیت قرار دارد، عنوان کرد: اگر متولیان به وظایف خود عمل کرده و ریشه چنین رخدادهایی را شناسایی می‌کردند، امروز شاهد از بین رفتن تنوع زیستی در زاگرس و استان‌هایی همچون لرستان نبودیم.

این کارشناس حوزه محیط زیست لرستان، تصریح کرد: در زمانی که سنجاب ایرانی باید مشغول جمع کردن میوه درخت بلوط و مخفی کردن آن در زیر خاک باشد، یا با تنش‌هایی مثل آتش زدن لانه‌اش برای به دام افتادن روبهر می‌شود و یا در نهایت در قفس‌های تنگ مشغول یافتن راهی فرار به سمت خانه خود است، که در هر دو حالت محیط زیست این گونه فوق العاده جذاب و بلوط کار را به راحتی از دست می‌دهد تا یک عده به راحتی و در آرامش کامل این گونه را کیلومترها از زیستگاه خود دور کرده و به تجارت کثیف و دور از اخلاق خود ادامه دهند.

زندگی در قفس، کیلومترها دورتر از زیستگاه و در نهایت مرگ...

تیزهوش با طرح این سوال که به راستی چگونه سنجاب ایرانی از استان‌هایی همچون لرستان به سمت تهران قاچاق می‌شوند و به راحتی در میدان‌های شلوغ شهر با قیمت ۴۰۰ هزار تومان به فروش گذاشته می‌شوند اما هیچ نهاد و یا سازمانی حاضر به پیگیری این موضوع نیست؟ گفت: آیا این یک سوال بی پاسخ و یا بی مورد است؟ چرا شهروندان دیدن چنین صحنه‌هایی را عادی می‌پندارند و برخی

ادامه کولبری در کوهستان های کردستان

سنگینی بار وعده ها بر دوش کولبران / طرح هایی که بایگانی شد

در شهر گردشگری هورامان تخت به گوش می رسد و موج موج افرادی دیده می شوند که با طناب هایی در دست و با سر و صورتی پوشیده راهی طولانی را در پیش گرفته و خود را آماده حرکت برای آوردن کولی دیگر می کنند.

به گفته یکی از جوانان حاضر در میان خیل این جمعیت که تعدادشان شاید از هزار نفر هم عبور کند هر روز بر تعداد کوله بران افزوده می شود، وی گفت: ما حدود ساعت ۱۲ شب از شهر هورامان حرکت کرده و با طی کردن مسیر صعب العبور و با پیاده روی بیش از ۱۰ کیلومتر تازه به یکی از روستاهای مرزی در خاک عراق می رسیدیم.

وی گفت: بعد از طی این مسیر و بدون حتی یک لحظه استراحت هر کس بر اساس توان خود کولی را انتخاب می کند که افراد کم سن و سال تر سعی می کنند کول هایی حدود ۳۰ تا ۴۰ کیلوگرم را انتخاب کرده و افراد دیگری نیز حدود ۶۰ کیلوگرم را انتخاب می کنند.

این جوان کولبر که اصالتاً سالن یکی از روستاهای شهرستان سنندج ادامه می دهد: حدود ساعت پنج صبح دوباره مسیر برگشت آغاز می شود و هر کسی بر اساس توان خود این مسیر را بین سه تا پنج ساعت طی می کند.

وی با اشاره به میزان هزینه ای که برای این بار به افراد پرداخت می شود، عنوان کرد: هم اکنون که فصل بهار است و هوا بهتر شده هزینه باری که

کولبران به دلایل مختلف از سقوط از بالای کوه گرفته تا قرار گرفتن در میدان های مین به جای مانده از هشت سال دفاع مقدس و یا مدفون شدن در زیر بهمن به یک روال عادی در کردستان و البته سایر استان های هم جوار از جمله کرمانشاه و آذربایجان غربی تبدیل شده است.

دولت روحانی از زمان روی کار آمدن با ارائه وعده های عملیاتی نشده در زمینه ساماندهی کولبری بخش زیادی از رأی مردم این مناطق را به سبب خود ریخت ولی امروز بعد از گذشت بیش از شش سال هنوز خبری از تحقق این وعده ها برای ساماندهی این معضل در استان کردستان در میان نیست.

طی سال های اخیر طرح های متعددی به صورت آزمایشی در خصوص ساماندهی کولبران در استان از انسداد کامل مرزها تا تبدیل کولبری به پیله وری ارائه شد ولی هیچ کدام از این اقدامات به نتیجه نرسید و امروز همچنان کولبری به عنوان یک مشکل و معضل جدی در این خطه از کشور همچنان ادامه دارد.

امروز در روستاهای نزدیک مرزهای استان کردستان با عراق بر تعداد جوانانی که سعی دارند با استفاده از کولبری امرار معاش کنند و چرخ های زندگی شان را به جریان بیندازند افزوده شده است.

مشقت های کولبری در مسیرهای صعب العبور در مرزهای کردستان

ساعت از نیمه شب عبور نکرده است که همه های

سال های متمادی است که درآمد بخش زیادی از مردم استان کردستان به ویژه در مناطق مرزی از راه کولبری تأمین می شود و به رغم طرح های متعدد مسئولان برای ساماندهی، همچنان وعده ها به نتیجه نرسیده است.

آرمان نصراللهی

کولبری سال هاست به واژه ای آشنا برای مردم استان کردستان تبدیل شده و در طول تمام این سال ها مسئولان و مدیران متعدد کشوری و استانی خبر از ساماندهی این وضعیت داده اند ولی تاکنون اقدامی عملی در این مسیر صورت نگرفته است.

در حال حاضر نه تنها نزدیک به جمعیت ۵۰۰ هزار نفری ساکن در شهرستان های مرزی مریوان، سروآباد، سنقر و بانه بلکه جوانان بیکار از سایر شهرستان های استان کردستان نیز راهی مناطق مرزی شده و با کولبری امرار معاش می کنند. بیکاری و نبود بستر مناسب برای اشتغال در مناطق مرز نشین به ویژه در غرب کشور در طول یک دهه اخیر موجب رشد فزاینده تعداد کولبران شده است. انسان هایی که درد روزگار و نبود درآمد مناسب آن ها را به این مسیر که آخرین نور امید آن ها برای کسب روزی برای خانواده هایشان محسوب می شود، کشانده است. این روزها شنیدن خبرهای نگران کننده از مرگ

پیگیری‌های لازم صورت گرفته و بودجه‌ای برای اجرای این طرح نیاز بود که در لایحه بودجه سال ۹۸ این بودجه پیش‌بینی شد، اما همچنان برخی دستگاه‌ها اجرای طرح را نگاهداشته‌اند تا با برنامه‌ریزی منسجم‌تری این طرح را اجرایی کنند.

وی با اشاره به مشکلات پیش روی اجرایی کردن این طرح، گفت: این کار باید کارشناسی شده صورت گیرد و نواقص آن شناسایی شود تا یک کار ماندگار باشد و امیدواریم در چند ماه آینده این طرح اجرایی شود که البته متولی اصلی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است اما بیشتر از طریق امور مرز کشور کارهای آن در حال پیگیری است.

خداوایی در خصوص صدور کارت‌های الکترونیکی برای مرز نشینان، بیان کرد: صدور این کارت چندین مرحله کار می‌برد و باید از چند دستگاه استعلامات لازم برای افرادی که درخواست صدور کارت کولبری را دارند، انجام شود و اکنون کارهای آن نهایی شده و به دنبال راستی آزمایی در بین افراد هستیم و با همکاری فرمانداری‌های شهرهای مرزی استان این کار انجام شده و ۹۵ درصد امور انجام شده و در نهایت تا قبل از شش ماهه دوم عملی می‌شود.

وی در پاسخ به اینکه بیشتر سود کولبری به جیب تعداد خاصی از تجار می‌رود، گفت: اجرای طرح ساماندهی مرزها نیز در همین راستا در دستور کار قرار گرفت تا زمینه برای حمایت بهتر از کولبر فراهم شود. تأمین معیشت مرز نشینان هدف اصلی دولت است

دبیر ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان کردستان افزود: هدف دولت تأمین معیشت مرز نشینان است و این کار نیز با همین هدف در حال اجرا بوده و اگر قرار است فعالیت بازارچه از نو شروع شود باید کاری صورت گیرد که سود کالاهای وارد شده توسط کولبران به مرز نشینان برسد.

وی اظهار داشت: امروز به صورت رسمی با توجه به اینکه بازارچه‌های مرزی ما تعطیل هستند، کولبری نداریم و کسانی را که در کوه‌ها با بارهای مختلف می‌بینیم به نوعی غیرقانونی است چرا که کولبر تعاریفی دارد و دارای دفترچه است و از گذرگاه‌های تعیین شده عبور می‌کند و اقلام خاصی را نیز می‌تواند حمل کند.

وی گفت: با تمام کارهایی که صورت گرفته ما ادعا نمی‌کنیم که در وضعیت مطلوبی هستیم بلکه می‌دانیم با وضعیت مطلوب فاصله بسیاری داریم و در چند سال گذشته نیز کارهای بسیاری برای حمایت از مرز نشینان و کولبران صورت گرفته که رسیدن به وضعیت مطلوب در این زمینه زمان‌بر است.

در حالی که دبیر ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز کردستان از برنامه‌ریزی‌های بهتر برای حمایت از کولبران خبر می‌دهد که در سال ۹۷ بیمه کردن کولبران به عنوان یک طرح مهم از سوی ربیعی وزیر وقت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز مطرح شد که متأسفانه تاکنون خبری از اجرایی کردن این طرح در میان نیست.

در کنار این مهم امروز نه تنها مرز نشینان بلکه جمعیت زیادی از مردم استان کردستان به دلیل مشکلات بیکاری مجبور به کولبری هستند و در این بین طرح‌ها و اقدامات اجرایی شده از سوی دولت نیز هیچ دردی از مشکلات مردم دوا نکرده است.

ساماندهی داستان کولبری در کردستان و حفظ شأن و منزلت مردم ساکن در مناطق مرزی که همواره در دفاع از انقلاب و نظام اسلامی پیشگام بوده‌اند، از جمله انتظارات جدی و به حقی است که باید به عنوان یک اولویت در دستور کار قرار گیرد.

شاخص این حوزه اشاره کرد. با توجه به اینکه سال گذشته بازارچه‌های مرزی استان به خاطر بعضی تغییر و تحولات بسته شد، دولت برای کمک به معیشت مرز نشینان طرح‌هایی را مطرح کرد که ورود ۱۰۰ نوع کالا از ۱۳۳۹ کالایی که پیش از این از طریق مرزها وارد کشور می‌شد را آزاد کرد.

علی خداوایی به دیگر اقدامات صورت گرفته در راستای کمک به افراد مرز نشین اشاره کرد و افزود: اقدام دوم فروش سوخت نفت و گاز به مرز نشینان و واریز سود حاصل از فروش این سوخت به حساب مرز نشینان بود که این مهم از سال ۹۵ اجرایی شد.

کم کاری برخی دستگاه‌های اجرایی

وی ادامه داد: خوشبختانه در کردستان تاکنون بیش از ۶۰ میلیارد تومان به حساب ۲۸ هزار خانوار مرز نشین واریز شده است که تا سال گذشته این تعداد ۱۸ هزار خانوار بود.

دبیر ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان کردستان در خصوص بحث تسهیلاتی که قرار بود برای کولبران در نظر گرفته شد، اظهار داشت: متأسفانه در اجرای این طرح برخی دستگاه‌های اجرایی کم کاری کردند اما برای اجرایی شدن آن در سال ۹۸ از سوی مجلس

پرداخت می‌شود نیز نصف شده است ولی متوسط بین ۲۰۰ تا ۳۵۰ هزار تومان هزینه این بار است که از سوی افرادی که خود نیز واسطه هستند به ما پرداخت می‌شود.

وی با اشاره به سختی‌های مسیر و همچنین مشکلاتی که برای افراد کولبر به وجود می‌آید، افزود: متأسفانه بخشی از مسیر بسیار سخت و صعب‌العبور است که در فصل زمستان در موارد مختلف باعث سقوط افراد به داخل دره شده و حتی ما شاهد مرگ افرادی نیز بوده‌ایم ولی دیگر چاره‌ای نیست و در این فضای بیکاری در جامعه مجبور به این کار هستیم.

بایگانی طرح‌های حمایتی دولت از کولبران

هم‌زمان با سختی‌ها و مشقت‌های بسیاری که در مسیر کولبری در استان کردستان وجود دارد، دولت نیز تاکنون طرح‌ها و برنامه‌های متعددی را در خصوص ساماندهی این وضعیت اعلام کرده که بخش زیادی از آن‌ها عملیاتی و اجرایی نشده است.

در همین خصوص دبیر ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان کردستان در خصوص کمک‌های دولت به کولبران گفت: کمک‌های دولت به کولبران به چند مورد خلاصه نمی‌شود اما می‌توان به اقدامات

هجوم بی سابقه پروانه ها به تبریز؛

شهر در تسخیر رنگین بال ها است / پروانه ها مهاجران بی خطر

این روزها فرش قرمز زیر پای بال مخملی ها پهن شده است؛ چنان در شهر به رقص آمده اند که همه دوربین به دست شده اند تا این لحظه های رنگی را ثبت کنند.

چند لحظه ای روی گلی نشست، آهسته با نوک پاهایم به دنبالش رفتم اما حیف که زود پرید؛ بال های مخملی که با رنگ سفید و نارنجی عجین شده بود قدری نور هم که بر آن بتابد همچون مرواریدی در صدف، دلبری می کند. اما قرار نیست مکث کند آسمان باید از وجودش سیراب شود و برای لحظه ای هم که شده هم نشینی با گل ها را برای خود خاطره سازد.

چنان محو تماشای این موجود ظریف شدم که یادم رفت بگویم منظورم همان پروانه های خوش خط و خالی است که این روزها سر از پبله باز کرده و میهمان ناخوانده ی شهرمان شده است تا رونق خاصی به طبیعت بخشند. پیش از این وقتی صحبت از این خوش خط و خال ها می شد، می گفتند پروانه ها که به شهر نمی آیند باید دل به طبیعت بدهی تا آنها را ببینی؛ دلمان لک زده بود تا در همین گوشه و کنار، پروانه ها را ببینیم که خدا را شکر بالاخره سری هم به ما زدند.

دیدن این پروانه های زیبا و خوش رنگ، ناخودآگاه مرا به یاد حیاط خانه مادر بزرگ می اندازد؛ کودکی دنیای عجیبی دارد ساعت ها منتظر آمدن یک پروانه می نشستم تا بلکه دستان کوچکم آن را لمس کند و چند روزی میهمان من باشد اما مادر بزرگم همیشه می گفت دخترم، خانه پروانه ها طبیعت است، این شد که فهمیدم پروانه ها باید پرواز کنند.

از یاد نبریم که این بال مخملی ها برای خودشان قصه ای دارند؛ این بار آمده اند تا اوج خلقت خداوند و ترکیبی از رنگ ها را به تصویر بکشند جا دارد سراغی از کسانی بگیریم که رفاقتی دیرینه با پروانه ها دارند بهتر می توانند تا راز دوره می پروانه ها را برابمان فاش کنند.

فعال محیط زیست می گوید: تغییرات آب و هوایی و بارش های فراوان، شرایط خاصی را برای رویش گونه های گیاهی که برای پروانه ها و لازوهای آنها، منبع غذایی هستند را فراهم آورده است. با توجه به وفور گیاهان، میزبان پروانه ها، چه در مرحله تخم گذاری و چه در مرحله تغذیه هستیم که باعث حضور طغیانی پروانه ها شده است.

پیمان ابوالفتح پور، به آفت نبودن این پروانه ها اشاره

کشانید همه به خوبی می دانیم شهر اولین ها در فصل تابستان، پذیرای میهمانان زیادی است. امسال هم که پرواز رنگین بال ها، زیبایی دوجلدانی به شهر بخشیده. مریم می گوید: ما هر سال به تبریز سفر می کنیم و از روزی که رسیده ایم پرواز پروانه ها در شهر به خصوص فضاهای سبز، خیلی هیجان کننده است و کلی عکس از این پروانه ها گرفته ام. دیدن پروانه ها در شهر حس خوبی دارد اما کاش به خوبی از آن ها مراقبت کنیم چون افرادی هستند که پروانه ها را جمع آوری کرده و اقدام به تهیه کلکسیون می کنند. به نظر من دیدن و پرواز پروانه ها در آسمان دلچسب تر از دیدن آنها به عنوان یک کلکسیون است.

حضور پروانه ها به دلیل شرایط محیطی مناسب

به گفته معاون حفظ نباتات سازمان جهاد کشاورزی، نام این پروانه ها، خانم قشنگ و خانم رنگی است. سالیان سال است که در شهرستان های مختلف استان حضور می یابند و تا کنون آفت زا و خسارت زا نبوده اند، علت پر شمار بودن این پروانه ها در سطح شهر تبریز به علت شرایط محیطی مناسب است. این نوع پروانه ها عمدتاً در جلغا و شستتر بوده و طبق گزارش های اخیر در سراب، بستان آباد و هم چنین در تبریز نیز وجود دارد.

به سراغ من اگر می آید نرم و آهسته بیاید /

مبادا ترک بردارد چینی نازک تنهایی من

مثل همیشه به یاد رنگ انشا می گویم خداوند زیباست و زیبایی ها را دوست دارد؛ تماشای خلقت خداوند، صفحه جدیدی از عظمت اش را برابمان به تصویر می کشد تا بدانیم خداوند هر مخلوقی را به طرز زیبایی خلق کرده است. شاید دیدن همین پروانه های زیبا نشان از قدرت بی پایان خداوند باشد که این روزها شهر اولین ها، میزبان بال مخملی های رنگارنگ شده است.

کرده و ادامه می دهد: حضور این پروانه ها هیچ گونه خسارتی به محیط زیست و کشاورزی وارد نمی آورد و نیازی نیست کشاورزان نگران شده و اقدام به سم پاشی کنند.

شرایط آب و هوایی و پوشش گیاهی مناسب

کارشناس کشاورزی، شرایط آب و هوایی و پوشش گیاهی مناسب را برای وجود پروانه ها مؤثر دانسته و بیان می کند: پروانه هایی که اخیراً در شهرمان به چشم می خورد با نام علمی Vanessa Cardui (ونسا کاردوئی) شناخته شده اند که با رنگ بندی ترکیبی سفید و نارنجی و سیاه که عمرشان یک تا دو ماه بوده و نهایتاً امسال تخم گذاری کرده و اگر سال بعد هم آب و هوا و بارش ها، همانند امسال بوده و پوشش گیاهی مناسبی داشته باشیم، باز هم شاهد این پروانه ها در طبیعت خواهیم بود.

منبع غذایی خوب و عامل گرده افشانی

ابوالفتح پور بیان می کند: موج افزایش این پروانه ها از نقاط گرمسیر کشور از چندین ماه قبل شروع و با افزایش دمای نقاط سردسیر کشور، در این مناطق نیز دیده می شوند که در کشورهای دیگر نیز شاهد این پدیده خواهیم بود.

وی در پایان اضافه می کند: این پروانه ها از طرفی با حضورشان شادابی و طراوت خاصی به طبیعت داده اند و می توان به عنوان یک کلاس آموزشی برای دوستداران طبیعت، هنرمندان عکاس، نقاش و حتی کودکان کنجکاومان باشد. از طرفی یک منبع غذایی خوب در چرخه غذایی برای پرندگان و دیگر حشرات بوده و نیز عاملی برای گرده افشانی دیگر گیاهان محسوب می گردند.

کاش مراقب این پروانه ها باشیم

جالب اینجاست امروز بخت با ما یار شد و شنیدن لهجه زیبای اصفهانی، مرا به سوی این گردشگر

فخر فروشی تو خالی در خیابان ها

رژه دوبر من ها در شهر تبریز

پلیس با هماهنگی مقام قضائی در صورت مشاهده چنین مواردی در قبال تذکر لسانی و عدم اعتنا به تذکرات صورت گرفته و اصرار به این امر وفق قواعد حاکم بر جرایم مشهود نسبت به تشکیل پرونده قضائی اقدام خواهد کرد.

شکل گیری فرهنگ نوظهور و پدیده اجتماعی

این موضوع وقتی با یک روانشناس مطرح گردید شکل گیری فرهنگ نوظهور و پدیده اجتماعی را مطرح و بیان می کند: این پدیده یعنی نگهداری حیوانات خانگی از دیرباز در فرهنگ اقوام و ملیت های مختلف ایران وجود داشته اما ماهیت و شکل قضیه فرق کرده مثلاً نگهداری سگ به عنوان یک نگهبان در روستاها امری است که امروزه نیز وجود دارد ولی نگهداری آن در جوامع شهری نشأت گرفته از فرهنگ نوظهور و پدیده اجتماعی شکل گرفته در جوامع ایرانی می باشد.

جواد آقازاده ادامه می دهد: در حالت کلی می توان گفت که کفه ی مد و مدگرایی سنگین تر از سایر علل موجود می باشد البته افرادی هستند که به دلایل حیوان دوستی سعی می کنند تا از این حیوانات پرستاری و حمایت کنند و این کار به نوبه خود ارزشمند و قابل تقدیر می باشد اما بیش تر کسانی که در سطح شهر و در ماشین ها یک حیوان خانگی مانند سگ را به همراه دارند معمولاً دنبال دفاع از حقوق حیوانات و پرستاری از حیوانات نیستند بلکه این حیوانات ابزاری برای متمایز کردن خود از دیگران می باشد.

کمبود مهارت های ارتباطی و مشکلات روانشناختی

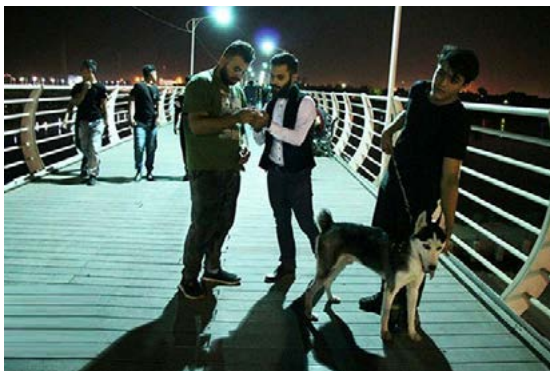
وی می گوید: ببینید اینکه حیوانات ناقل بیماری به انسان می توانند باشند این یک امر طبیعی می باشد و ممکن است این امر اتفاقی بیفتد و یا نه، ولی امروزه با استفاده از تکنولوژی و پیشرفت علمی باعث کاهش انتقال این بیماری ها شده است ولی همیشه احتیاط شرط عقل می باشد و باید دقت بیش تری در این خصوص به خرج بدهند تا مانع انتقال این بیماری ها شوند.

آقازاده در پایان ادامه می دهد: به جز بحث حیوان دوستی و مدگرایی که در بالا شرح داده شد دلایل دیگری مانند علاقه به حیوانات مختلف، کمبود مهارت های ارتباطی، احساس تنهایی، افسردگی، و سایر مشکلات روانشناختی نیز می تواند باعث جذب انسان ها به سمت نگهداری از حیوانات خانگی شوند ولی بازهم تأکید می کنم که نمی توان فقط یک دلیل بر این امر شمرد بلکه مجموعه علل های مختلف دست به دست هم داده اند تا فرهنگ نگهداری از حیوانات خانگی در جامعه به وجود بیاید.

رعایت حقوق حیوانات و مراقبت از آنها کار بسیار خوبی است اما بیشتر پدیده های مقلدانه از غرب می باشد که اکثراً هم علت گرایش افراد به سمت حیوانات به دلیل خودنمایی می باشد که تنها با هدایت این پدیده در مسیر درست می توان آن را سر و سامان بخشید. بدین گونه که هرگاه در جامعه امری رواج می یابد و افراد نیز پیرو آن می گردند لازم است در ابتدا مسیر مناسب آن را پیدا کنیم تا تبعات منفی آن گریبان گیر جامعه نشود و سلامت و بهداشت کل جامعه را به مخاطره نیندازد.

آن خود به خود القا می شوند که این از ما بهتران است بنابراین یک نوع نشانی از این است که فرد از طبقه ی برتر است و دلیل عمده آن تنهایی است که به حیوانات پناه برده اند و همانطور که گفته شد نشان از این است که از اقشار مرفه جامعه هستند که این نوعی فخر فروشی و خودنمایی و خود را به دیگران نشان دادن است که واقعا این طور نیست و اینها دچار توهم شده اند.

آسیب شناس حوزه اجتماعی با تأکید بر این مطلب که در نظام فرهنگی ما، حیوان آزاری بد می باشد ادامه می دهد: ما مخالف حیوانات نیستیم اصولاً نگهداری از حیوانات کار خوبی است ما باید دید خود را تغییر دهیم حیوانات جزئی از زندگی ما را تشکیل

می دهند و انسان ها از ابتدای تاریخ با حیوانات بزرگ شده اند. اینکه از حیوانات نگهداری کنیم بسیار بهتر از این است که یک حیوان را بکشند. برخی از افراد حیوان کش در دوران زندگی خود مورد خشونت قرار گرفته اند و در محیطی خشن تربیت شده اند.

تشکیل نوعی فرهنگ، آرامش روحی و امنیت فکری

قزایی مقدم در پایان صحبت های خود خاطرنشان می سازد: افرادی که از حیوانات نگهداری می کنند می خواهند به مردم پیام بدهند که با حیوانات رفتار خوبی داشته باشید و حیوانات را دوست بدارید که یک نوع فرهنگ آموزی به خصوص برای نسل جوان می باشد که به تدریج منجر به تشکیل نوعی فرهنگ می گردد که فرهنگ حیوان آزاری را از جامعه دور می کند و آرامش روحی، امنیت فکری و نوعی تأثیرات روحی و فرهنگی و آموزشی را به همراه دارد.

سگ گردانی در انتظار عمومی جرم است

معاون اجتماعی فرماندهی انتظامی استان با اشاره بر اینکه سگ گردانی در انتظار عمومی جرم است بیان می کند: سگ گردانی به عنوان یک ناهنجاری در مرعی و منظر عمومی و در خیابان ها صرف نظر از نجاست شرعی آن بعضاً باعث ترس مردم و سلب آسایش و جریحه دار کردن عفت عمومی می شود. سرهنگ هاشم شعیفی ادامه می دهد: این موضوع به صراحت در مواد ۶۳۸ و ۶۳۹ ق.م.ا. تعزیرات و در قالب تظاهر به ارتکاب فعل حرام در انتظار، امکان عمومی و جریحه دار کردن عفت عمومی جرم انگاری شده است

سگ گردانی در انتظار عمومی

آناهیتا رحیمی

جرم است اما این روزها افراد، حیوانات خانگی را وارد حریم خصوصی زندگی خویش کرده اند و گشت و گذار با این حیوانات را برای خود یک وجه تمایز و فخر به شمار می آورند.

چشمان بیرون زده دارند و به رطوبت زیاد حساس هستند، سگ های گلدن تریور هم که دوست دارند همیشه کنار صاحب خود باشند اما نژادهای شیترو هم که برای خودش عروسکی است شاید از این اسامی عجیب و غریب با خصوصیات خاص کمی سردرگم شوید اما هر چه که هست انتخاب افرادی است که در زیر پوست این شهر زندگی می کنند. به امتحان کردنش می ارزد، فقط کافی است سری به کوچه و خیابان هایی بزنید که در بالا شهرها هستند همواره عادت کرده ام همه با جنسی از خودشان هم پا شوند نه اینکه خودشان جلو حرکت کنند و

سگ پشت سر آنان بیاید، آن هم با لباس و گردنبند مخصوص، یا پیاده اند و یا سواره، سواره هم که باشند باید در صندلی جلوی ماشین نظاره گر باشند حال، این حکایت امروز و فردای ماست.

نگهداری از حیوانات خانگی پدیده ای است که این روزها به خصوص در بین جوانان مد شده است. دنیای فعلی، بعضی از انسان را به گونه ای منزوی ساخته که افراد برای پر کردن خلأ ارتباطی خویش به حیوانات پناه آورده اند دوستی با حیوانات را جایگزین روابط اجتماعی خود ساخته اند.

افزایش تجردگرایی و بی کسی

یک جامعه شناس با اشاره بر افزایش تنهایی، بی کسی و تجردگرایی افراد می گوید: به این دلیل که افراد در شهرهای بزرگ، بی کس شده اند و ارتباطات فامیلی و خانوادگی به خصوص در شهرهای بزرگ به دلیل بعد مسافت، امکان دور هم جمع شدن و دید و بازدید را کمتر ساخته، پناه بردن افراد به حیواناتی نظیر سگ و گربه نیز افزایش یافته است.

خودگرا شدن و الگوبرداری از رسانه های بیگانه

امان الله قزایی مقدم با تأکید بر این نکته که روابط معنوی در درون جامعه کمتر شده ادامه می دهد: یک بعد گرایش افراد به حیوانات، بی تفاوتی گشتن با یکدیگر، خودگرا و خودمدار شدن است که در این صورت به حیوانات پناه می برند که روز به روز هم بیشتر خواهد شد و یک بعد آن هم به دلیل الگوبرداری از رسانه های بیگانه، فیلم ها و سریال ها غربی می باشد و به اصطلاح نوعی هم نشانی دادن خودشان و متفاوت جلوه دادن در جامعه می باشد.

شاخص طبقاتی یا قشر افراد

وی با اشاره به اینکه نگهداری مردم از حیوانات خانگی، طبقاتی است تصریح می کند: اقشار پایین جامعه نمی توانند سگی را که چند میلیون هزینه نگهداری دارد را بر عهده بگیرند با توجه به اینکه هر طبقه از چند قشر تشکیل می شود امتیازات طبقاتی از جمله: ماشین، خانه، الگو، گوشواره و لاکچری کردن است که یک نوع آن نیز نگهداری از حیوانات است. فردی که با سگ خود به خیابان می آید مردم با دیدن

مروری بر ماجرای سد لفور و واکنش‌ها

قایق سواری هنجارشکنان و پاسکاری متولیان / «من ناشر امر به معروفم»

نه اینکه آن را در فضای مجازی و عمومی منتشر کند. حسینی عالمی گفت: هم فرد یا افرادی که عمل خلاف قانون انجام دادند مجرم هستند و هم کسی که بدون رعایت قانون با توزیع آن جرم، فحشاء را اشاعه می‌دهد باید پاسخگو باشد.

وی افزود: برخی افراد دلسوز نظام با هدف نهی از منکر این تصاویر را منتشر کردند که اشکال قانونی بر آنها وارد نیست و فقط نخستین فردی که این تصاویر را منتشر کرد عمل خلاف قانون انجام داده است.

جلوی تور گردشگری مختلط گرفته شد

دادستان عمومی و انقلاب مرکز مازندران با بیان اینکه دستگاه قضایی با هر نوع هنجارشکنی برخورد قانونی خواهد کرد، گفت: دادستان شهرستان سوادکوه شمالی جلوی تور گردشگری مختلط در سد لفور و راه اندازی قطار گردشگری مختلط در سوادکوه را گرفته است و نیروی انتظامی سوادکوه نیز در راستای برخورد با برهم زندگان امنیت اخلاقی با رانندگان بیش از ۱۵۰ دستگاه خودرو در منطقه سد لفور سوادکوه برخورد کرده است. حسینی درباره اینکه مسئول این ناهنجاری‌ها چه نهادی است، گفت: مسئله بروز ناهنجاری‌ها در سطح استان بویژه مناطق گردشگری و ساحلی و تفرجگاه‌ها نیازمند ریشه‌یابی و بررسی دقیق است و بخش‌های مختلفی در بروز این ناهنجاری‌ها دخالت دارند.

حجت الاسلام ناصر شکران مدیرکل تبلیغات اسلامی مازندران با تاکید بر ضرورت برخورد با هنجارشکنان و ناهنجاری‌های اجتماعی در مناطق توریستی و گردشگری استان، بیان داشت: نظارت ضعیف و عدم کنترل اجتماعی در بخش‌های مختلف گردشگری استان سبب بروز ولنگاری و رواج برهنگی در استان شده است و تکرار این اتفاقات موجب خشم مردم ولایتمدار و شهیدپرور استان خواهد شد.

ایجاد پویش مردمی من آمر به معروف مازندرانم

وی در عین حال اظهار داشت: انتظار می‌رود به جای برخورد شدید با کسانی که این واقعه تأسف بار را گزارش کردند مسئولان سهل انگار معرفی و مواخذه شوند و کسانی که برای اطلاع مسئولان مربوطه از آن فیلم یا عکس تهیه کردند به عنوان عاملین نهی از منکر مورد تقدیر و تشکر قرار گیرند نه اینکه مورد تهدید مسئولان مربوطه واقع شوند زیرا اگر این فیلم یا عکس پخش نمی‌شد آیا کسی از این هنجارشکنی اطلاع داشت؟

اقدام غیراخلاقی و هنجارشکن در سد لفور سبب ایجاد پویش‌های مردمی مختلفی در قبح و محکومیت این اقدام شده و پویش «من ناشر امر به معروف مازندرانم» از جمله آن است.

در این پویش مردمی عنوان شده است مردم دیار علوی با محکوم کردن هرگونه هنجارشکنی فرهنگی در این استان با پیوستن به پویش اعلام می‌کنند که نمی‌گذارند در کنار دریا، سدها و جنگل‌های مازندران همانند دوران طاغوت با صحنه‌هایی مواجه شوند که خانواده‌های معظم شهدا و مردم غیور دیار علویان را رنجیده می‌کند.

شروع فصل تعطیلات و آغاز سفرهای تابستانه ضرورت نظارت هدفمند و جدی مسئولان بخش‌های مختلف مازندران را بر امکان گردشگری و تفریحی الزامی می‌سازد تا بروز ناهنجاری‌های اجتماعی پیشگیری شود.

با آماده سازی زیرساخت‌های فرهنگی، این مشکلات مرتفع می‌شود.

مدیر کل میراث فرهنگی مازندران با اشاره به اهمیت پایبندی به قوانین جامعه در هر جای دنیا گفت: گردشگری هرگونه اقدام خلاف قوانین کشور و ناهنجاری را نمی‌پذیرد و موضوع پیش آمده در سد لفور خارج از حیطه وظایف سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری است.

امام جمعه بابل: اگر مسئولان کاری نمی‌کنند مردم باغیرت خود این بی اخلاقی‌ها را معالجه کنند هنجارشکنی از سوی چند مسافر غیربومی با پوشش نامناسب، سبب اعتراض ائمه جمعه استان مازندران شد تا جایی که حجت الاسلام حسن روحانی امام جمعه بابل در بخشی از سخنان نماز جمعه گذشته با اشاره به ناهنجاری اجتماعی رخ داده در سد لفور اظهار کرد: رهبری فرمودند مردم مازندران متدین‌ترین افراد بودند، چون جلوی به فساد کشیده شدن شهرهای ساحلی را گرفتند که اگر مسئولان کاری نمی‌کنند، مردم با غیرت خود این بی اخلاقی‌ها را معالجه کنند.

رود دادستانی به پرونده ناهنجاری / دستگیری یکی از مسببان حادثه

ناهنجاری اجتماعی و اقدام غیراخلاقی چند مسافر در سد لفور پای دادستانی را نیز به این موضوع باز کرد و سید یونس حسینی دادستان ساری از پیگیری قضایی با هنجارشکنان سد لفور و دستگیری یکی از مسببان این حادثه خبر داد و گفت: علاوه بر گردشگران هنجارشکن در سد لفور، با نخستین کسی که تصاویر این اقدام غیر اخلاقی را پخش کرد برخورد خواهد شد.

دادستان عمومی و انقلاب مرکز مازندران گفت: عمل تعدادی از گردشگران که نیمه برهنه اقدام به قایق سواری در سد لفور سوادکوه کرده بودند هنجارشکنانه، مصداق ولنگاری، فحشاء و جرم است.

حسینی عالمی افزود: دستگاه قضایی به ضابطان انتظامی دستور شناسایی این افراد را داده است و پس از شناسایی با این گردشگران خاطی برخورد قانونی خواهد شد.

وی با بیان اینکه اقدام نخستین شخصی که این تصاویر را پخش کرده مصداق اشاعه فحشاء است، افزود: نخستین شخصی که این تصاویر را منتشر کرده عاقدانه و به قصد زیر سوال بردن نظام آن را پخش کرده است. دادستان عمومی و انقلاب مرکز مازندران گفت: اولین نفری که این تصاویر را منتشر کرد اگر قصد نهی از منکر را داشت باید تصاویر را ابتدا به نهادهای انتظامی یا قضایی می‌داد تا با این هنجارشکنی برخورد شود

قایق سواری چند هنجارشکن با پوشش نامناسب در سد لفور سوادکوه در تعطیلات گذشته موجی از اعتراض و پویش مردمی با عنوان «من ناشر امر به معروف مازندرانم» را به راه انداخته است.

علیرضا زنگنه

تعطیلات عید فطر چند زن و مرد با پوشش نامناسب و قایق سواری در آب‌های پشت سد لفور سبب جریحه دار شدن احساسات مردم ولایتمدار مازندران شده و این مسئله موجی از اعتراض را بین گروه‌های مذهبی و مردمی به راه انداخته است.

انتشار تصاویر این اقدام غیراخلاقی و هنجارشکن در فضای مجازی پای دادستانی، ائمه جمعه و جماعات و پلیس را به این موضوع باز و در روزهای گذشته، موجی از نارضایتی را در داخل و خارج از استان ایجاد کرده است.

این اقدام غیراخلاقی و هنجارشکن از سوی چند گردشگر نما در حالی رخ داده است که مردم ولایتمدار مازندران همواره از بروز بی اخلاقی و ناهنجاری در اماکن گردشگری و تفرجگاه‌ها در روزها و فصل‌های مختلف گلایه مند بوده و به اعتقاد آنان، شئون دینی و حجاب و عفاف اسلامی در این مناطق از سوی گردشگران و مسافران مورد توجه قرار نمی‌گیرد.

جدای از اقدام زشت و زننده چند هنجارشکن که سبب جریحه دار شدن احساسات عمومی شده این سوال مطرح است که مسئول پیشگیری از بروز چنین ناهنجاری‌هایی چه دستگاهی است تا علاج واقعه را قبل از وقوع کند.

مردم: مسئولان سهل انگار مواخذه شوند / پاسکاری دستگاه‌های متولی

در قضیه هنجارشکنی در سد لفور، مردم و گروه‌های مختلف مازندران خواستار پاسخگویی مسئولان سهل انگار و مواخذه آنان شدند و این در حالی است که برخی دستگاه‌ها با شانه خالی کردن در این مسئله، آن را به دیگری حواله و پاسکاری می‌کنند.

سد لفور زیر نظر آب منطقه‌ای مازندران است و به اعتقاد دادستانی این دستگاه باید نظارت بیشتری در منطقه داشته باشد اما آب منطقه‌ای با بیان اینکه طرح گردشگری سد به بخش خصوصی واگذار شده است، به راحتی از مسئولیت خود در قضیه هنجارشکنی توسط چند مسافر شانه خالی می‌کند.

میراث فرهنگی مازندران نیز که مسئولیت حوزه گردشگری را دارد اعلام کرده سد لفور خارج از حیطه وظایف این دستگاه است و به نوعی این دستگاه نیز مسئولیت نظارت بر حوزه گردشگری را به دیگری واگذار می‌کند.

مخالف ناهنجاری در گردشگری هستیم / موضوع لفور خارج از وظایف میراث است

سیف الله فرزانه مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری مازندران با بیان اینکه مخالف هرگونه ناهنجاری در صنعت رو به رشد گردشگری هستیم با اشاره به ظرفیت‌های فراوان گردشگری در استان گفت: قطعاً با وجود تمام منافع مهم گردشگری، در مواردی پیامدهای اجتماعی و اقتصادی وجود خواهد داشت که

تراژدی تلخ بلوط ها؛

قصه پر غصه آتش سوزی جنگل های زاگرس / این درد را چاره باید کرد

قصه پر غصه آتش سوزی جنگل های زاگرس، تراژدی هر ساله ای است که با مرگ تلخ هزاران بلوط پیوند خورده است. آتش سوزی یکی از عوامل مهم ایجاد اختلال در اکوسیستم های جنگلی کشور است و به عنوان یک آشفتگی بر ساختار و تجدید حیات گونه های گیاهی تأثیرات بسیار منفی دارد.

صدیقه امیدی

زاگرس اما در این میان سهم بیشتری از آتش سوزیها را دارد و سالانه بسیاری از گونه های گیاهی و بلوط هایش در آتش خاکستر می شوند. رشته کوه های زاگرس، وسیع ترین و اصلی ترین رویشگاه گونه های مختلف بلوط در ایران بوده و به همین دلیل این منطقه از اهمیت بسیار ویژه ای برخوردار است.

جنگل های بلوط منطقه زاگرس از منتهی الیه شمال غربی ایران آغاز و به جنوب غرب ایران می رسد. جنگل های زاگرس با گستردگی در ۱۱ استان کشور با شش میلیون هکتار مساحت، ۴۰ درصد جنگل های ایران را تشکیل می دهند که حدود ۷۰ درصد تیپ گونه های جنگلی زاگرس را بلوط ها شامل می شوند و سایر گونه های درختی این جنگل ها افرا، کیکم، بنه، زبان گنجشک، گلابی وحشی، ولیک، ارغوان، انواع بادام و دیگر درختان است.

درختان بلوط معمولاً در ارتفاع ۶۵۰ تا دو هزار و ۴۰۰ متر از سطح دریا بر پهنه زاگرس رخ نموده اند و زاگرس جنوبی رویشگاه خاص گونه بلوط ایرانی بوده که شامل استان های ایلام، خوزستان، کهگیلویه و بویر احمد، فارس، اصفهان و چهارمحال بختیاری است و دارای اقلیم گرم و خشک است و به گفته فرمانده یگان حفاظت سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری به طور میانگین سالانه حدود ۱۰ هزار هکتار از عرصه های منابع طبیعی طعمه حریق می شوند که بیشترین آتش سوزی ها در عرصه های منابع طبیعی در زاگرس رخ داده است.

قاسم سبزی علی خسارت آتش سوزی در هر هکتار از مناطق جنگلی را ۵۶ میلیون تومان و در هر هکتار از اراضی ۱۷ میلیون تومان عنوان می کند.

وی می افزاید: در سال جاری نیز با توجه به وضعیت مناسب بارش ها و افزایش پوشش علفی کف جنگل، احتمال وقوع حریق در عرصه های طبیعی شدت یافته و در این خصوص کانون های بحران به خصوص در زاگرس شناسایی شده است تا با همراهی جوامع محلی، دهداری ها و غیره از طریق ارائه آموزش های لازم، حریق را کنترل کنیم.

وی استان های واقع در نقاط گرمسیر نظیر خوزستان، کهگیلویه و بویر احمد، لرستان و چهارمحال و بختیاری را استان هایی عنوان می کند که در سال جاری شاهد وقوع حریق بوده اند و بیشتر آتش سوزی ها در مناطق مرتعی زاگرس در استان های فارس، خوزستان، کهگیلویه و بویر احمد، چهارمحال و بختیاری رخ داده است.

جنگل های زاگرس حدود ۴۰ درصد از کل جنگل های

حکمتیان می افزاید: مردم از آتش زدن کاه و کلش مزارع کشاورزی پرهیز کنند و اگر در جنگل آتش روشن می کنند قبل از بازگشت به طور حتم از خاموش بودن آن اطمینان یابند.

وی یادآور می شود که رها کردن شیشه، پلاستیک و نایلون نیز در جنگل می تواند با افزایش دما سبب آتش سوزی شود.

مناطق حفاظت شده استان نیز از این تراژدی بی نصیب نبودند و به گفته مدیر کل حفاظت محیط زیست کهگیلویه و بویر احمد سال گذشته ۲۴ مورد آتش سوزی در این مناطق اتفاق افتاد که ۲۲۰ هکتار از مناطق حفاظت شده طعمه حریق شدند.

محسن جعفری نژاد می افزاید: میزان آتش سوزی سال ۹۶ در مناطق حفاظت شده بیشتر بود که در آن سال، ۴۸۳ هکتار از مناطق حفاظت شده در ۳۴ آتش سوزی طعمه حریق شدند.

وی اولین آتش سوزی در سال ۹۸ را نیز آتش سوزی در ارتفاعات حفاظت شده خامی عنوان کرد و گفت: هنوز میزان و وسعت خسارت ها در این آتش سوزی برآورد نشده است.

دلایل آتش سوزی ها اما عمدتاً عامل انسانی عنوان می شود و این امر بر تلخی آتش سوزیها می افزاید و انسان ها که در سایه سار طبیعت روزگار می گذرانند خود نمکی بر زخمهایش می شوند.

اما آتش سوزی که آغاز می شود به دلیل کمبود تجهیزات و امکانات و کوهستانی بودن مناطق، مهار آتش سخت می شود و با سرعت کمی امکان مهار وجود دارد که این امر بر افزایش دامنه آتش تأثیر گذار است.

خسارتهای جبران ناپذیر به منابع طبیعی و جنگل ها و سوختن هزاران بلوط کهنسال، دردی است که هر ساله بر شانه های سترگ زاگرس و دنیا سنگینی می کند اما این درد را چاره باید کرد تا هنوز بلوطی استوار ایستاده و نفس می کشد، تا بانونه های هنوز هم گل می دهد، تا پرنده ای بر شاخه ای آشنایان دارد، تا سبزینه ای هنوز هم در سایه سار دنا نفس می کشد.

کشور را تشکیل می دهد که در این میان سهم استان کهگیلویه و بویر احمد از جنگل های زاگرس ۲۰ درصد است.

استان کهگیلویه و بویر احمد دارای یک میلیون و ۴۲۶ هزار و ۳۰۰ هکتار منابع ملی است که از این سطح ۸۷۳۶۰۰ هکتار که شامل ۵۳ درصد مساحت کل استان می شود را جنگل و ۵۵۲۷۰۰ را که شامل ۳۴ درصد مساحت کل استان می شود را مرتع تشکیل می دهد که سالانه چندین هکتار از این مراتع و جنگل ها در آتش می سوزد.

بر طبق آمارهای منابع طبیعی استان، ۷۵ فقره آتش سوزی در جنگل های استان در سال ۹۵ رخ داد که در این آتش سوزیها ۹۵۰ هکتار از جنگل های کهگیلویه و بویر احمد در آتش سوخت.

در سال ۹۶ نیز تا پایان آذرماه، ۱۱۰ آتش سوزی در جنگل ها و مراتع استان رخ داد که در آنها، ۷۰۰ هکتار از جنگلهای استان در آتش سوخت.

مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری کهگیلویه و بویر احمد در این خصوص گفت: در سال گذشته ۳۶۴ هکتار از جنگل ها و مراتع استان دچار آتش سوزی شده است.

غلام حسین حکمتیان می افزاید: از ابتدای سال جاری تاکنون نیز ۷۰ هکتار از مراتع و جنگل های استان دچار حریق شده است که عمده علت آن نیز صاعقه بوده است.

وی عامل اغلب آتش سوزیها را در سال گذشته عامل انسانی عنوان می کند و می افزاید: متأسفانه ما هنوز هم برای مهار آتش کمبود امکانات و نیروی انسانی داریم و اگر امکانات به روز تر و بیشتری برای مهار آتش داشتیم، آتش در زمان کمتری مهار می شد.

مدیر کل منابع طبیعی استان تأکید می کند: با توجه به بارشهای بی سابقه امسال و تقویت پوشش گیاهی خطر آتش سوزی جنگل ها و مراتع استان را تهدید می کند و کوچکترین سهل انگاری و خطای انسانی می تواند منجر به وقوع آتش سوزیهای پرخطر گردد.

قصه پرغصه عروس تالابهای ایران آبی که از «گاوخونی» دریغ می شود

با توجه به بارشهای خوب در ماه های اخیر، تمامی تالاب های کشور بار دیگر احیا شدند اما غصه پر غصه «گاوخونی» معروف به عروس تالابهای ایران همچنان سر دراز دارد و به انتها نرسیده است.

محمد قاسمی

امروزه نقش تالابها در سلامت زیست محیطی یک منطقه امری اثبات شده است به نوعی که سلامت یک تالاب نشانه ای متقن بر سلامت محیط زندگی انسان ها و سالم بودن ارگان های حیاتی طبیعت است؛ تالابها حوضه های ارزشمندی هستند که معیشت بیش از یک میلیارد نفر در دنیا به آن ها وابسته بوده و مقصد گردشگری بیش از نیمی از گردشگران دنیا هستند.

بر این اساس حق آبه محیط زیستی پس از آب شرب در اولویت قرار دارد و این در حالی است که به دلیل عدم رعایت قانون حق آبه ها و زیر پا گذاشتن اصول محیط زیستی در سال های گذشته بسیاری از دریاچه ها و تالاب های ایران با مشکل روبرو شدند، مشکلاتی که علی رغم وعده های مسئولان و با وجود وعده های تبلیغاتی رفع نشدند تا اینکه طبیعت خداوندی با بارش های اخیر به داد آنها رسید.

جریان سیلابی زاینده رود در ماه های بهمن، اسفند و فرودین محقق سازند. در این ارتباط کارشناس محیط زیست، اظهار داشت: در واقع دولت حق آبه تالاب گاوخونی را ۱۷۵ میلیون متر مکعب تعیین کرده است اما گویی فراموش کرده ایم که زاینده رود برای رسیدن به تالاب گاوخونی از وسط شهر اصفهان و زمین های کشاورزی عبور کند و به همین دلیل اگر حق آبه گاوخونی در بستر آن جاری شود در پی برداشتهای غیر قانونی به گاوخونی نمی رسد.

متین اصلانی افزود: برداشتهای غیرقانونی موضوعی جدی در حوضه آبریز زاینده رود است که هیچ گاه مسئولان به درستی از آن سخن نمی گویند چراکه در ادامه باید پاسخگوی سوالات دیگری مانند دلیل تخصیص حق آبه گاوخونی به کشاورزان و حق آبه کشاورزان به دیگر بخش ها باشند و مسلم است که همچون همیشه جوابی برای برداشتهای غیرقانونی از حق آبه های کشاورزان و پس ندادن این حق آبه های با وجود وعده های متعدد ندارند.

وی تاکید کرد: حالا بعد از حدود ۳ ماه از جریان زاینده رود در اصفهان سطح تالاب کمتر از ۱۰ درصد است و با بسته شدن زاینده رود در آینده ای بسیار نزدیک، کمتر نیز می شود، با این نوع بی توجهی هایی که شاهد آن هستیم باید منتظر عواقب خشکی این تالاب مهم کشوری از جمله پراکندگی ریزگردها باشیم که عواقب

بدین ترتیب در پی بارش های پی در پی و سیلابی در ماه های اخیر، تمامی تالاب های کشور به جز «گاوخونی» حیات خود را باز یافته اند؛ غصه پرغصه «گاوخونی» که به عروس تالاب های ایران شهرت دارد همچون سال های گذشته ادامه دارد و این تالاب زیبای بین المللی همچنان در حسرت روزهایی است که آبی بیکران آن به تنهایی برترین جاذبه گردشگری شرق اصفهان و از زیباترین جاذبه های گردشگری کشور به شمار می آمد.

تالاب گاوخونی قربانی مدیریت های غیر مسئولانه و منفعت طلبانه

بسیاری از تمدن ها در حاشیه رودخانه ها و تالابها شکل گرفته اند؛ شکل گیری شهر اصفهان در کنار زاینده رود و تالاب گاوخونی بوده است اما تالابی که با طبیعت زیبای خود نور حیات بر رگ های طبیعت زیبای کویر جاری می سازد، باز هم قربانی عدم مدیریت صحیح مسئولان و به نوعی مدیریت های غیرمسئولانه و منفعت طلبانه شده است به نوعی که حالا بعد حدود از ۳ ماه از بازگشایی زاینده رود سطح آب تالاب همچنان کمتر از ۱۰ درصد است.

رئیس سازمان محیط زیست تاکنون از دلایل عدم حیات این تالاب سرباز زده است و تنها به این مطلب اشاره کرده است که وی و دیگر مسئولان درصدد بودند با توافق وزارت نیرو حق آبه این تالاب را با

اساس مصوبه شورای عالی آب، هر گونه بارگذاری جدید بر زاینده رود را در استان‌های چهارمحال و بختیاری و اصفهان معرفی نموده و اقدام لازم را انجام دهد؛ اقدامی که با توجه به روش‌های علمی موجود، به راحتی و به دور از استنباط‌ها قابل انجام است.

مدیران به جای رویکرد «توجیه مسئله» به «حل مسئله» توجه کنند

به اعتقاد فعالان حوزه محیط زیست، با همت مردم، مسئولان و متخصصان می‌توان از مشکلات آبی کشور و از جمله اصفهان عبور کرد؛ برای رفع مشکلات محیط زیستی و به اتمام رسیدن قصه پر غصه تالاب گاوخونی چاره‌ای نیست جز اینکه مدیران به جای رویکرد «توجیه مسئله» به «حل مسئله» توجه کنند؛ اهمیت این امر را زمانی بیشتر متوجه می‌شویم که امسال با وجود بارش‌های بی سابقه در سرچشمه‌های زاینده رود و فرایند ذوب برف‌ها، هنوز بخش قابل توجهی از سد زاینده رود خالی است و البته ممکن است به زودی اثری از همین آب اندک زاینده رود در شهر اصفهان و اراضی کشاورزی شرق وجود نداشته باشد.

چاه‌ها اقدام نکنند، آب منطقه‌ای برای مسدود کردن آن‌ها وارد عمل خواهد شد؛ از اواخر سال گذشته تاکنون ۸۰ حلقه چاه غیر مجاز در فلاورجان، ۱۲۰ حلقه در سمیرم و در سایر شهرستان‌های استان اصفهان حدود ۲۰ حلقه چاه غیرمجاز که در حریم زاینده رود حفر شده بود که مسدود شدند.

زاینده رود به کجا روانه است؟!

سوالی که ماه‌هاست ذهن مردم اصفهان را به خود مشغول کرده است این است که اگر بارش‌ها در سال جاری خوب بوده و با برداشت‌های غیر مجاز آب نیز برخورد شده پس چرا آبی به تالاب گاوخونی نرسیده است و آب زاینده رود به کجا روانه است؟! محمد کوشافر در این زمینه با بیان این موضوع که اکنون زمان آن رسیده که برداشت‌های غیر قانونی مشخص شوند و از این امر به شکل جدی جلوگیری شود، اظهار داشت: انتقاد دیگری که در این زمینه به دولت وارد است الگوی توسعه مبتنی بر آب در نقاط مختلف کشور از جمله حوضه زاینده رود است. وی ادامه داد: این وظیفه سازمان حفاظت محیط زیست است که با توجه به جایگاه قانونی خود بر

سختی برای کشور در پی دارد.

پیامدهای نگران کننده خشکی تالاب گاوخونی برای کشور

تشدید گرد و غبار و ریزگرد در مرکز کشور، نشست زمین، تهدید آثار تاریخی اصفهان، بحران آب شرب و بهداشت، اثرات اقتصادی اجتماعی، تخریب اراضی کشاورزی و مشکلات معاش کشاورزان، کاهش تنوع زیستی، امکان افزایش بیماری‌ها و تخریب تالاب بین‌المللی گاوخونی پیامدهای خشکی تالاب گاوخونی است که به گفته کارشناسان با اثر متقابل، پایداری سرزمین و زندگی را تحت‌الشعاع قرار خواهند داد و هم اکنون بخشی از این پیامدها به خوبی قابل مشاهده هستند اما پیامدهای خشکی تالاب گاوخونی به اینجا ختم نخواهد شد.

در این ارتباط فعال محیط زیستی، اظهار داشت: تخریب پوشش گیاهی همچون جوامع گز، تاغ، اشنان و غیره تهدیدی‌های مهم ناشی از خشکی تالاب بین‌المللی گاوخونی است.

محمد کوشافر افزود: تهدید جوامع گیاهی علاوه بر کاهش و یا توقف کارکردهای معمول، نشان مهمی از فرایند تخریب اکوسیستم منطقه است و در صورت ادامه کارکردهای حفاظتی گیاه نظیر بادشکنی اندام هوایی گیاهان و استحکام خاک توسط ریشه مختل می‌شود و بدین ترتیب زمین‌های رها شده به کانون‌های جدید فرسایش بادی و ایجاد ذرات خاک در هوا در مرکز ایران تبدیل خواهد شد.

زنگ خطرهای خشکی تالاب گاوخونی به صدا درآمده‌اند پیامدهایی که کارشناسان از آن سخن می‌گویند تنها اطلاعاتی علمی نیستند بلکه تهدیدهای جدی برای جمعیت‌های انسانی هستند که نادیده گرفته می‌شوند.

در این ارتباط دبیر انجمن دوست داران میراث فرهنگی و طبیعی ورزشگاه اظهار داشت: هنوز جریان رودخانه زاینده رود قطع نشده است اما متأسفانه حجم اندکی از آب در نيزارهای حاشیه تالاب وجود دارد و آن هم آبی است که از چاه‌های فاضلاب نشأت گرفته و بوی نامطبوعی دارد.

برداشت‌های غیرقانونی از حق آبه محیط زیستی و توجیهات دولت

محمد خلیلی ورزش به بیان اینکه از فلامینگوهای مهاجر که مهمان تالاب گاوخونی شده بودند نیز خبری نیست، گفت: متأسفانه دولت با وجود آنکه ادعای زیادی در متوقف ساختن برداشت‌های بی رویه در بالا دست داشته اما در این امر موفقیتی نداشته و همیشه حق آبه تالاب گاوخونی توسط کشاورزان برداشت شده است.

برداشت‌های غیر قانونی موضوعی است که در ارتباط با حق آبه تالاب گاوخونی سالهاست مطرح است و باید تکلیف آن مشخص شود، این مطلب را مدیر کل آب منطقه‌ای اصفهان نیز تأیید می‌کند اما اعتقاد دارد که برای جلوگیری از این امر دولت تلاش‌هایی داشته است.

مسعود میر محمدصادقی، اظهار داشت: گفته او در سال گذشته بهره برداران حدود ۲۰۰ حلقه چاه غیر مجاز در اصفهان اخطار گرفتند و از اواخر سال گذشته از حفر چاه‌های غیرمجاز در اطراف زاینده رود جلوگیری شد؛ همچنین بسیاری از چاه‌های غیرمجاز حفر شده مسدود شده است.

وی افزود: چنانچه دیگر افراد نیز برای بستن این

رشد قارچی مؤسسات آموزشی در گرگان

کنکوری‌ها؛ سردرگم آشفته بازار کلاس خصوصی/دخول پر پول مؤسسات غیرمجاز

با نزدیک شدن به فصل کنکور ۹۸ فعالیت مؤسسات مجاز و غیرمجاز هم در گرگان داغ شده و با توجه به آسیب‌زا بودن فعالیت برخی مؤسسات، نظارت بر فعالیت آن‌ها باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد.

اعظم محبی

نیمه نخست تیرماه هر سال شاهد برگزاری کنکور سراسری در داخل و خارج ایران هستیم و علاوه بر داوطلبان، خانواده‌های بسیاری چشم انتظار قبولی فرزندان خود در این آزمون سرنوشت‌ساز هستند. برای اینکه این چشم‌انتظاری با موفقیت به پایان برسد خانواده به هر روشی متوسل می‌شود تا فرزندش این سد را بشکند و وارد دانشگاه شود. هر چند که امروزه راه ورود به دانشگاه تسهیل شده اما این رقابت در رشته‌های پزشکی همچنان داغ بوده و مهم است که دانش‌آموز بر صندلی کدام دانشگاه می‌نشیند.

به همین منظور خانواده‌ها از چند سال قبل از کنکور حتی در مقطع دبستان و متوسطه اول فرزندان را به کلاس کنکور فرستاده تا از قافله موفقیت جا نماند.

صرف‌نظر از اینکه این عمل یک اقدام اشتباه بوده و ممکن است آسیب‌های متعددی برای دانش‌آموز به همراه بیاورد اما در این میان کسانی هستند که فضا را برای درآمدزایی و نقره داغ کردن خانواده‌ها آماده می‌بینند به همین دلیل به نیمه دوم سال تحصیلی که می‌رسیم سیمای شهرها پر می‌شود از بنرهای تبلیغاتی «جمع بندی شیمی در یک روز»، «تضمین ۱۰۰ درصدی قبولی کنکور»، «غول فیزیک در گلستان»، «سوپر استار عربی» و غیره که اگر بررسی شود، عدم شایستگی برخی از این مؤسسات و مدرسان محرز خواهد شد. این در شرایطی است که بسیاری از این مؤسسات بدون داشتن تعرفه‌ای مشخص و مجوز مشغول به فعالیت هستند.

اما خانواده‌های از همه جا بی‌خبر که فکر می‌کنند تنها راه موفقیت از طریق کنکور می‌گذرد، مبالغ هنگفتی را صرف کلاس خصوصی فرزند خود می‌کنند تا آینده وی را تضمین کنند.

کلاهبرداری در قامت مؤسسات آموزشی

وی با بیان این که این مؤسسات، مبالغ نجومی و حتی بالاتر از حد معمول می‌گیرند، گفت: گردانندگان و مدرسان آن‌ها دانشجویان کم‌سابقه بوده و بسیاری از کلاس‌ها حتی به پایان دوره هم نمی‌رسد، آن‌ها بعد از اخذ شهریه محل را ترک می‌کنند و والدین شاکی‌ای می‌مانند که چون مؤسسه مجوزی نداشته، نمی‌توانند اقدامی انجام دهند.

تب داغ کلاس‌های کنکور به تصورات نادرست اولیا برمی‌گردد زیرا آن‌ها فکر می‌کنند اگر فرزندان خود را در کلاس‌ها و مؤسسات خصوصی متعدد ثبت نام کنند، شانس یادگیری آن‌ها افزایش می‌یابد ولی داده‌های تجربی کارشناسان نشان می‌دهد که دانش‌آموزی که انگیزه‌های خواندن را در شرایط مدرسه خود به دست نیاورده باشد با کلاس‌های خصوصی و جبرانی این چنینی نمی‌توان مشکل تحصیلی وی را حل کرد.

کلاس کنکور در مدارس

یکی از اولویت‌های اصلی آموزش و پرورش گلستان در سال جاری، کنکور است، به همین منظور با مدیرکل

بازار این کلاس‌ها در گلستان هم مانند دیگر استان‌ها داغ است و داوطلبان و اولیا همه در تکیه هستند تا از این مارتین عقب نمانند.

فعالیت مؤسسات غیرمجاز

یکی از مدیران مؤسسات مجاز کلاس‌های کنکور گفت: مؤسسات آموزشی بی‌شماری در گرگان بدون داشتن مجوز مشغول فعالیت هستند و کسی با آنها برخورد نمی‌کند.

میثم کاویانی افزود: موازین اخلاقی در بسیاری از این مؤسسات رعایت نمی‌شود و به دلیل نداشتن مجوز، آن‌ها محدودیتی هم ندارند و هر طور که بخواهند کلاس برگزار می‌کنند.

وی با بیان اینکه به دلیل فعالیت این مؤسسات هر ساله شاهد تعطیل شدن آموزشگاه‌های مجوزدار هستیم، تصریح کرد: باید جلوی فعالیت این مؤسسات گرفته شود.

کاویانی اضافه کرد: مؤسسات کنکوری غیرمجاز در گرگان مانند قارچ رشد کرده و در مجتمع‌های تجاری، زیرزمین‌ها، خانه‌ها و غیره فعالیت می‌کنند.

برای دانش آموزان کنکوری آق قلا و گمیشان تعریف کردیم.

وی همچنین توزیع کتب کمک آموزشی در شهرستان کاله خبر داد و گفت: بعد از امتحانات نهایی در قالب یک پروژه ۱۰ روزه پانسیون دانش آموزی برگزار می‌کنیم تا بچه‌ها از کلاس‌های رفع اشکال و جمع‌بندی بهره‌مند شوند.

حاجیلری افزود: همچنین در قالب تجربه اندوزی مدیران آموزش و پرورش شهرستان‌ها را به دو استان مازندران و سمنان فرستادیم که با هدف ارتقا شاخص‌های کنکور انجام شد.

وی بیان کرد: در کنکور ۹۶، رتبه کنکور استان ۲۷ بود که در سال ۹۷ به ۲۰ در رشته علوم تجربی، ۲۱ در رتبه علوم انسانی و ۲۲ در علوم ریاضی رسید که به طور میانگین رتبه ۲۱ را کسب کردیم.

حاجیلری با تأکید بر اینکه اقدامات خوبی در استان صورت گرفت، امیدواریم که رتبه ما در کنکور پیش رو رضایت بخش باشد.

با وجود برنامه‌های آماده سازی جامع که توسط آموزش و پرورش در سطح استان انجام شده اما همچنان خانواده‌ها به شرکت فرزندانشان در کلاس‌های خصوصی مجاز و غیرمجاز اصرار دارند و تغییر نگرش آنها همت همگانی را می‌طلبد.

در شهرستان‌ها از جمله گران انجام شد که در این طرح با استفاده از معلمان مجرب کلاس‌های خصوصی برای دانش آموزان مناطق محروم و حاشیه شهر برگزار شد.

وی تصریح کرد: اجرای قرائت خانه‌های مطالعاتی (برای دانش آموزان پایه دوازدهم) و پانسیون‌های دانش آموزی از دیگر اقدامات بود که در ایام عید و روزهای تعطیل به دانش آموزان کمک کرد.

استفاده از تجارب مشاوران و مدرسان برجسته کشور

حاجیلری با اشاره به استفاده از تجارب مشاوران برجسته کشور، اضافه کرد: همچنین فرصتی برای استفاده از مدرسان خارج استان برای کلاس‌های فوق برنامه و کنکور ایجاد کردیم و از ظرفیت آنها هم بهره گرفتیم.

وی اظهار کرد: طرح «کنکور مدرسه» از دیگر اقدامات ما بود که با هدف برگزاری آزمون‌های آماده سازی کنکور در مدارس اتفاق افتاد. این طرح دانش آموزان را از کلاس‌های غیرمجاز زیرپله ای به مدارس هدایت کرد.

حاجیلری بیان کرد: نشستی را با معلم تیزهوشان داشتیم و بسته‌های آموزشی را در قالب یک پروژه

آموزش و پرورش استان گلستان گفتگو کردیم، احسان گوهری راد گفت: کنکور برای ما یک هدف نیست البته این نکته به معنی بی‌توجهی ما به کنکور هم نیست.

گوهری راد با بیان اینکه یکی از شاخص‌های سنجش آموزش و پرورش و کارکرد معلمان یک استان کنکور است، افزود: وقتی در استان به طور میانگین هر خانواده با این اوضاع اقتصادی بیش از ۶ میلیون تومان برای کنکور هزینه می‌کند، هرچند ما به عنوان متولی آموزش و پرورش این امر را قبول نداریم اما مجبوریم آن را با ساماندهی کرده و یا در مدرسه برگزار کنیم.

وی تصریح کرد: زمانی که این کلاس در مدرسه برگزار شود اولاً هزینه کمتری از دانش آموز اخذ شده و خانواده هم این اطمینان خاطر را دارد که فرزندانش در محیط امن درس می‌خوانند.

گوهری راد با بیان اینکه جو کنکور و مبادلات مالی سبب نمی‌شود که رتبه کنکور دانش آموزی ارتقا یابد، افزود: برخی از استان‌ها یک درصد هزینه کرد گلستان در کنکور هم خرج نمی‌کند اما جایگاه خوبی در کشور دارند بنابراین باید آگاهی خانواده‌ها و مشاوران را بیشتر کرد.

فرهنگ سازی لازم است

وی گفت: چگونه یک درسی که معلم در طول سال تدریس می‌کند را می‌توان در ۶ ساعت جمع بندی کرد؟، اینها تبلیغاتی است که خانواده‌ها به امید رتبه بالا فرزند خود آن را قبول می‌کنند.

گوهری راد بیان کرد: این مشکل فرهنگی در بین مردم و شهر باید شکسته شود زیرا اگر بازار نباشد این فرد نمی‌تواند چنین اجحافی انجام دهد.

همچنین معاونت آموزش متوسطه آموزش و پرورش گلستان گفت: معتقدیم دانش آموزی که در مقطع متوسطه دوم تحصیل می‌کند براساس اهداف دوره باید برای ورود به مراکز آموزش عالی آماده شود.

ابراهیم حاجیلری ادامه داد: براساس این هدف آموزش و پرورش استان هم تلاش کرد با یک برنامه منسجم و مؤثر شاخص‌های کنکوری خود را بهبود ببخشد زیرا شاخص کنکور با شاخص توسعه یافتگی استان ارتباط دارد.

برنامه‌های آموزش و پرورش گلستان در زمینه کنکور

حاجیلری در خصوص برنامه‌های کنکور ۹۸ اضافه کرد: برنامه جامعی تحت عنوان بازمهندسی الگوی رشد را در چند بخش طراحی کرده و آن را بعد از تصویب به آموزش و پرورش شهرستان‌ها ابلاغ کردیم.

وی گفت: اولین قدم در این طرح «تربیت مدرس کتاب‌های پایه دوازدهم» بود که به دلیل نونگاشت بودن کتب، ۲۰۰ سرگروه هر درس را در قالب مجموعه علمی آموزش دادیم.

حاجیلری افزود: همچنین یک میلیارد تومان کتاب کمک آموزش را رایگان با کمک بنیاد علوی در مناطق محروم توزیع کردیم که با اجرای آزمون‌های پیشرفت تحصیلی همراه بود.

وی اضافه کرد: نشست‌های انگیزشی و مشاوره‌ای برای دانش آموزان گذاشته که در طول سال تحصیلی اتفاق افتاد.

حاجیلری همچنین از توزیع بسته‌های کمک آموزشی با کمک خیران در مناطق سیل زده استان خبر داد و بیان کرد: بهره‌گیری از خیران آموزشی

بازمزمه تمدید مجوز معدن بوکسیت تاش صورت گرفت؛

ورود شاهوار به عرصه جدید / جدال نفس گیر مردم بالایی قدرت و ثروت

بازمزمه‌هایی مبنی بر تمدید مجوز بوکسیت تاش که سال‌هاست قله شاهوار کانون آب‌ساز شاهرود را تخریب کرده به گوش می‌رسد خبری که رقابت امید و ناامیدی مردم را دامن زده است.

شاهوار روزهای سرنوشت‌ساز را پشت سر می‌گذارد، شائبه تمدید مجوز معدن بوکسیت تاش که شش سال است زخم‌های عمیقی را بر تن این کانون آب ساز و حیات بخش شمال شرق ایران اسلامی وارد ساخته، موجب نگرانی قشر گسترده‌ای از دوست‌داران طبیعت در سراسر کشور شده است.

تخریب قله شاهوار که به واسطه بحث گرادیان هوا و افزایش اختلاف دمای روز و شب و بیابانی شدن فلات بسطام در شمال شرق کشور حائز اهمیت است، این روزها وارد فاز جدیدی از تحولات شده و با توجه به مخالفت‌های فراوان از سوی مسئولان شهرستانی، استانی و حتی ملی و همچنین ارائه گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس و تصدیق تخریب‌های فراوان، همچنان در خطر تمدید مجوز معدن بوکسیت تاش قرار دارد.

تناقض معنا دار موضوع شاهوار امروز اینجا است که فلات بسطام، شهرستان شاهرود و حتی بخش‌هایی از استان گلستان و شهرستان‌های دیگر استان سمنان چون دامغان با خشکسالی شدید روبرو هستند و تغییر اقلیم سبب شده تا سرمازدگی، کم‌آبی، زود گل دهی درختان و... آسیب‌های فراوانی را به طبیعت برساند اما شاهوار هم دارای دو میلیون و ۲۰۰ هزار متر مکعب آب است و هم تلورانس و گرادیان هوای منطقه را تأمین و تنظیم می‌کند!

ورود ضربات بر پیکر نیمه جان شاهوار

نخستین بار بحث معدن بوکسیت تاش در سال ۸۷ مطرح شد آن زمان مجوزهای محدود بدون لحاظ استعلام از منابع طبیعی و محیط زیست سبب شد تا معدن کار خود را آغاز کند و تا امروز عملاً شش سال پی‌پای است که بیش از پروانه مجاز بهره‌برداری می‌کند از سوی دیگر لابی‌های قدرت در پایتخت سبب شده تا بیم تمدید ۱۵ ساله آن برود آن هم در حالی که مقام معظم رهبری بارها نسبت به عدم تخریب منابع به خصوص منابع آب و حیات بخش ایران اسلامی بارها هشدار داده‌اند.

این لابی‌ها در برابر خواست مردم، طومارهای ده‌ها هزار امضایی خطاب به رهبری معظم انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهور و سران قوا، تلاش‌های رسانه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد و دوست‌داران طبیعت و کارشناسان و مسئولان و نمایندگان مجلس ایستاده و یک تنه می‌خواهند آخرین ضربات را بر پیکر نیمه جان شاهوار وارد کنند.

پس از احرار تخلفات وسیع در معدن تاش و عدم انجام تعهدات از سوی این معدن طبق مصوبه شورایی

معدن این معدن توسط فرماندار شاهرود تعطیل شد تا بیش از این تخریب‌ها در شاهوار صورت نگیرد اما همانطور که نماینده شاهرود و میامی نیز می‌گوید این تعطیلی موقتی نیز کارساز نبوده و معدن به کار خود مشغول است.

معدن مجوز برداشت ندارد

سید حسن حسینی شاهرودی نماینده شاهرود و میامی در مجلس ضمن رد شائبه تمدید مجوز معدن بوکسیت شاهوار گفت: هرگونه تمدید تا اعلام نظر قطعی دستگاه‌های چهارگانه شامل محیط زیست، منابع طبیعی، آب و راه ممنوع است.

وی افزود: هرگونه تمدید از منظر بنده به عنوان نماینده شهرستان شاهرود و میامی در مجلس بدون اعلام رسمی دستگاه‌های مسئول مانند محیط زیست، منابع طبیعی، راه و آب مبنی بر عدم آسیب جدی به زیرساخت‌های شهرستان و خصوصاً منابع آب و خاک و هوای منطقه قابل قبول نیست.

حسینی شاهرودی با بیان اینکه این معدن بعد از دستور فرماندار شاهرود مبنی بر تعطیلی بازهم ۳۷ هزار تن برداشت از معدن صورت داده که بی‌توجهی به دستور را نشان می‌دهد، ابراز کرد: معدن معتقد است که این برداشت باطله‌های قبلی بوده اما خیر؛ ما معتقد هستیم این معدن در همین مدت نیز مشغول به کار بوده و تعطیل قطعی نبوده است.

تخریب کانون‌های آب ساز شاهرود

موضوع تخریب منابع، کانون‌های آب ساز و گیاهان و فراری شدن وحوش در شاهوار، این قله حیات بخش در شمال شرق کشور بارها مطرح شده و به اثبات نیز رسیده است اما همچنان دست پر قدرت لابی‌ها بر تن نحیف این قله، تخریب را به ارمان می‌آورد.

رئیس شورای شهر شاهرود ضمن بیان اینکه در سال گذشته چهار مورد آزمون آب از کانون آب ساز شاهوار در چهار نقطه مشخص اخذ و بررسی آن در

معتبرترین آزمایشگاه آب و خاک کشور صورت گرفته است، می‌گوید: این آزمایش‌ها نشان داد که میزان آلومینیوم موجود در آب ده‌ها برابر حد مجاز است. سمیعی با بیان اینکه در شاهوار دو میلیون و ۲۰۰ هزار متر مکعب معادل سد کرج، آب نهفته است، تأکید کرد: اگر در زمستان مسئولان دستگاه‌های نظارتی به این قله مراجعه می‌کردند به وضوح در می‌یافتند که هر بیل مکانیکی که مقداری خاک را برای بار کردن در کامیون‌ها بالا می‌آورد بدون استثنای قطعه‌ای بزرگ از یخ انتهایی خاک‌ها چسبیده است این نشان می‌دهد شاهوار کانون آب سازی است که در معرض تخریب قرار گرفته است.

پاسخ عجیب مسئولان صمت

اما در عین ناباوری مسئولان چشم بر این موضوعات بسته و معتقدند شاهوار نه گیاهی دارد و نه آب و خاکی؛ معاون معدنی سازمان صنعت و معدن و تجارت استان سمنان که آیا بازدید به منطقه داشته است و منطقه را چطور ارزیابی می‌کند، ابراز داشت: این معدن همان چیزی که در پروانه هست را برداشت می‌کنند اما درباره میزان برداشت حضور ذهن ندارم که بتوانم پاسخ دهم.

محمد فروهر در مواجهه با اینکه فرماندار شاهرود در نشستی عنوان کرد که سهم یک درصد بهره‌برداری از معدن که صرف عمران و آبادانی منطقه می‌شود پرداخت‌نشده نیز تصریح کرد: چنین چیزی به این اسم اصلاً وجود ندارد.

وی درباره رویکرد صنعت معدن و تجارت پیرامون تمدید قرارداد یا پایان بهره‌برداری بوکسیت، اضافه کرد: هر چه قانون تعیین کرده باشند بر همان مبنا عمل می‌کنیم و من متولی امر برآورد میزان تخریب معدن بوکسیت نیستم که پاسخ دهم محدودهای برای آنها تعیین شده که داخل همان کار را انجام می‌دهند کار تخریبی نمی‌کنند کار معدنی انجام می‌دهند.

معاون معدنی سازمان صنعت و معدن و تجارت استان

حجت الاسلام حمید عبداللهیان بیان کرد: معتقدیم که باید به شکل جدی به موضوع شاهوار ورود کرد و مسائل از راه قانونی پیگیری شود حتی می‌توان از ظرفیت نیروهای نظامی و انتظامی نیز استفاده کرد و تعطیلی این معدن تا رسیدگی‌های قانونی بیشتر به سرانجام برسد.

پیگیری از طریق قانون

یکی از مسائلی که این روزها دوست‌داران محیط زیست را امیدوار نگه داشته، پیگیری‌های صورت گرفته از سوی مراجع قضائی و قانونی است. امروز خوشبختانه طومارهای امضا شده توسط مردم به دست رهبر معظم انقلاب اسلامی، رئیس‌جمهور و رئیس قوه قضائیه رسیده و حتی حجت الاسلام رئیسی دستور بررسی آن توسط سازمان بازرسی را نیز داده است. از سوی دیگر اداره محیط زیست شهرستان شاهوار نیز مجوز استخدام یک وکیل و طرح شکایت از معدن را به واسطه عدم دریافت مجوزهای محیط زیستی صادر کرده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست سمنان اما در نشست اخیر خود با حسینی شاهرودی نماینده مردم در مجلس با بیان اینکه این اداره کل قائل به تعطیلی کامل معدن بوکسیت شاهوار است، گفت: برای رسیدگی به این امر، محیط زیست شاهوار و کیلی را به خدمت خواهد گرفت.

امیر عبدوس با بیان اینکه محیط زیست قائل به تعطیلی کامل معدن بوکسیت شاهوار است، ابراز کرد: برای رسیدن به این هدف چند اقدام در دستور کار است که یکی از آنها استفاده از ظرفیت کانون وکلای استان سمنان و همچنین به کارگیری یک وکیل توسط اداره محیط زیست شاهوار برای رسیدگی قضائی به پرونده است.

وی با بیان اینکه دیگر اقدام صورت گرفته در اداره کل محیط زیست نگارش نامه‌ای خطاب به دادستان کل استان سمنان است، افزود: دادستان رئیس کارگروه حفظ بیت المال و منابع طبیعی استان نیز محسوب می‌شود که نگارش این نامه در بستر کارگروهی که اعضای آن را نهادهای نظارتی چون محیط زیست، منابع طبیعی، قوه قضائیه، امور آب و ... تشکیل می‌دهند، می‌تواند کارساز باشد.

دستگاه قضا همچنان ساکت است

یکی از مشکلاتی که درباره معدن شاهوار مطرح می‌شود عدم ورود دستگاه قضا شامل دادگستری شاهوار، دادستان و حتی حوزه قضائی بسطام است چرا که ورود این نهاد با وجود محرز شدن مشکلات قانونی و تخریب محیط زیست می‌توانست به مراتب منافع بیشتری را به مردم شهرستان شاهوار برساند. این معدن از چند بابت قابل پیگیری است نخست اینکه در هنگام تعطیلی موقت بازهم به کار خود ادامه داد، دوم این معدن باعث تخریب منابع آب و خاک شاهوار شده که گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس آن را بیان کرده، سوم این معدن بیش از میزان مجاز در پروانه برداشت کرده است.

علی اکبریان رئیس دادگستری شاهوار در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه دادگستری چه زمان می‌تواند به‌عنوان مدعی‌العموم در پرونده معدن بوکسیت تاش واقع در قله شاهوار شاهوار ورود کند، ابراز داشت: طبق ماده ۱۱۴ دادرسی کیفری زمانی که این معدن باعث تهدید امنیت به لحاظ آب شرب و مسائل زیست‌محیطی و غیره شود دستگاه قضا برای تعطیلی

بارها اعلام شد که منابع طبیعی متضرر شده است

فرماندار شاهوار نیز ضمن بیان اینکه در بحث معدن بوکسیت تاش می‌بایست روال قانون را طی کرد، ابراز داشت: به‌اندازه توان بارها اعلام کردیم که آب، منابع طبیعی و حیات وحش منطقه آسیب‌دیده است و وقوع ناگهانی سیل به نابودی حیات مردم منطقه منتهی می‌شود، طبق آخرین صورت جلسه، معدن می‌بایست ۱۱ مورد را برای احیای منطقه انجام می‌داد که باوجود مهلت‌های مکرر، معدن بخش اعظمی از تعهدات خود را انجام نداده است.

محمد کرم محمدی بابیان اینکه تمام فریادها منجر به کاهش سطح بهره‌برداری معدن شد، تصریح کرد: در زمان وزارت شریعت‌مداری در صنعت و معدن و تجارت، به همراه نماینده مردم شهرستان در مجلس برای بحث معدن بوکسیت تاش خدمت ایشان رسیدیم و خواستیم تا منطقه را از نزدیک ببینند و نهایتاً بعد از بازدید هر چه گفتند اجرایی شود.

وی اضافه کرد: به وزیر وقت صنعت و معدن صراحتاً گفته شد که میزان تخریب منطقه شاهوار در پی عملیات معدن کاوی بیش از حد مجاز است و نهایتاً

سمنان، مبنی بر اینکه مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش‌های خود را پیرامون معدن بوکسیت رسانه‌ای کرده در شورای معادن استان به چه جمع‌بندی رسیده‌اید؟ ابراز داشت: چیزی از مرکز پژوهش‌های مجلس به ما اعلام نشده هر چیزی که متولی بگوید همان را انجام می‌دهیم و لذا چیزی برای ما ارسال نشده است.

این در حالی است که بهروز اسودی مدیرکل صنعت معدن استان سمنان نیز در دیدار با فعالان محیط زیست در سال گذشته و در پاسخ به موضوع تخریب گونه‌های گیاهی در شاهوار بیان کرده بود مگر شاهوار گیاه هم دارد! حال آنکه سه گونه گیاهی فقط به نام همین قله در فهرست گیاهان جهان ذکر شده است که احتمالاً امروز بخش عمده‌ای از بین رفته‌اند.

معضلی که به یک بحران تبدیل شده است

عضو هیئت علمی دانشگاه سمنان ضمن بیان اینکه موضوع تخریب‌های گسترده معدن بوکسیت تاش با توجه به موقعیت خاص و همجاری با استان گلستان به موضوع اجتماعی بدل شده است، ابراز داشت: اگر

از یک هزار و ۳۱۳ هکتار مجوز بهره‌برداری به ۱۵۰ هکتار تقلیل یافت.

فرماندار شاهوار بابیان اینکه در تمدید پروانه بهره‌برداری معدن تخریب‌ها به حدی است که بتوان از پیشروی معدن جلوگیری کرد، ابراز داشت: معدن در وهله نخست می‌بایست به تعهدات خود عمل کرده و منابع طبیعی را احیا کنند و توسعه معدن تنها به شرط رعایت قوانین طی دو مرحله در اینجا و مرحله بعد در جاجرمان امکان پذیر خواهد بود.

تخریب در شاهوار محرز است

امام جمعه موقت شاهوار نیز در نشست اخیر خود با مدیرکل حفاظت از محیط زیست استان سمنان گفت: در بازدیدی که از شاهوار داشتیم متأسفانه شاهد تخریب‌ها بسیار گسترده بودیم که ناخودآگاه تصویری از یک انسان با صورتی پر از خراش را متصور می‌شود لذا امروز در شاهوار محیط زیست از بین رفته و حیات وحش آسیب جدی دیده است، همچنین پوشش‌های گیاهی خراب شده‌اند و باید دستگاه‌های اجرایی به صورت عالمانه به این امر ورود کنند.

این تخریب‌ها ادامه پیدا کند رویشگاه اورس با مشکل و تهدید جدی مواجه خواهد شد و همچنین فرسایش خاک، ایجاد سیلاب‌ها، گرد و غبار از جمله تبعات روند بهره‌برداری از معدن بوکسیت تاش در منطقه است.

هومن روان‌بخش ضمن بیان اینکه توسعه معدن بدون تخریب اراضی و منابع ملی امری کاملاً غیر ممکن است، تصریح کرد: شاید ادامه روند با محدود شدن فعالیت‌ها تنها در بخش‌های تخریبی کوه بر اساس بازبینی‌ها و نظرات کارشناسی یک راهکار باشد اما توسعه معدن به هیچ وجه به لحاظ اکولوژیک و اقتصاد محیط‌زیست در آن ارتفاع به هیچ وجه منطقی نیست.

وی ضمن بیان اینکه مجوز فعالیت این معدن از اساس کاملاً غلط است، اضافه کرد: از ابتدای کار نباید بهره‌برداری از این معدن آغاز می‌شد، تخریب‌های بسیار زیادی در آن ارتفاع به وجود آمده است، صدور مجوز از ابتدای در محدوده رویشگاه ارس امر غیر قانونی بوده است.

بسیاری خواهد داشت، لذا به نظر می‌رسد عدم تمدید مجوز این معدن راهی مطلوب باشد. شرکت آلومینای جاجرم دارای حداقل هفت معدن دیگر بوکسیت است از سوی دیگر شش سال از تاش برداشت کرده و بهره برداری خود را نیز صورت داده است پس تعطیلی این معدن نه به بیکاری کسی منجر می‌شود و نه نیاز بوکسیت آلومینا کاهش می‌یابد چرا که حداقل دو معدن دیگر در همین استان سمنان برای جایگزینی آن وجود دارد اما پایان کار معدن در شاهوار حداقل زندگی و امید را به مردم شاهوار و ایران اسلامی هدیه خواهد داد.

در نهایت باید گفت بیم و امید در شاهوار هفته‌ای دشوار و پر اضطراب را برای مردم و دوست‌داران طبیعت به همراه آورده است، این هفته سرنوشت‌سازترین روزها در موضوع شاهوار و نجات آن است و مردم شاهوار با دستان خالی و با تکیه بر پیگیری مسئولان شهرستانی و استانی و کشوری امیدوار هستند تا بار دیگر جشن رهایی طبیعت از چنگال لابی‌های قدرت و ثروت را مانند جاده جنگل ابر در یک دهه گذشته، بگیرند.

دائمی آن ورود خواهد کرد.

اکبریان رئیس دادگستری شاهوار معتقد است: دستگاه‌های متولی نظیر منابع طبیعی، محیط زیست و سازمان آب هنوز پاسخ صریحی مبنی بر تهدیدات زیستی فعالیت معدن بوکسیت تاش به دادگستری ارائه ندادند در صورتی که این دستگاه‌ها با صراحت اعلام کنند که فعالیت این معدن تهدیدی برای روستای تاش، شهر بسطام و شاهوار است دادگستری برای تعطیلی دائم آن وارد عمل می‌شود. وی می‌افزاید: تا به این لحظه هنوز کارشناسان این سه دستگاه اداری به صراحت اظهارات خود را بیان نکرده‌اند ولی در صورت مشخص شدن تهدیدات جدی برای حوزه آب منطقه از سوی آن‌ها، دادگستری شاهوار رأی به تعطیلی دائم معدن بوکسیت تاش خواهد داد.

امور پیگیری می‌شود

به نظر می‌رسد با ورود حجت الاسلام رئیسی به موضوع و همچنین تغییر و تحولاتی که در دستگاه قضائی رخ داده می‌بایست شاهد تحول در احقاق حق مردم در موضوع شاهوار باشیم امری که می‌تواند امید را در دل‌های مردم شهرستان روشن سازد.

کارشناس محیط زیست درباره عواقب منفی تمدید مجوز معدن بوکسیت تاش می‌گوید: موضوعی که امروز باید به آن توجه کرد این است که شاهوار به سه دلیل اصلی قابل توجه است، نخست گرادیان هوا چرا که این قله که ۱۲ ماه سال بر روی آن برف قرار دارد میزان اختلاف دمای روز و شب را در ارتفاع بیش از چهار هزار متری رقم می‌زند و از آنجا که معدن تا ارتفاع سه هزار و ۷۰۰ متری هم انفجار صورت داده قطعاً شاهد بر هم خوردن گرادیان هوا و بیابانی شدن روز به روز شاهوار خواهیم بود.

الهام طبعی می‌گوید: دومین موضوع مقوله حیات وحش و پوشش‌های گیاهی است و سومین موضوع آب که در زمره مهمترین دغدغه‌های شهرستان شاهوار و ایران اسلامی محسوب می‌شود، شاهوار امروز چون دریایی از آب است اما متأسفانه با دستان خودمان در حال تخریب آن هستیم این منبع آب می‌تواند دغدغه تمام فصول شهرستان شاهوار و بخش‌هایی مانند بسطام و خرقان و ... را رفع کند اما آزمایش‌ها نشان می‌دهد که متأسفانه این آب به برخی عناصر خطرناک مانند آلومینیوم و ... آلوده شده است.

سید مهدی موسویان وکیل دادگستری ضمن بیان اینکه روزانه به طور میانگین حدود دو هزار تن از حجم کوه شاهوار کاسته می‌شود، می‌گوید: این در حالی است که ادعای معدن در مجوز برداشت سالانه ۳۰۰ هزار تن است از سوی دیگر بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که پهنه کار در این معدن بیش از حد مجاز است و لذا از این دو منظر می‌توان طرح شکایت قانونی را در قبال معدن بوکسیت انجام داد.

وی با بیان اینکه دستگاه قضا تا کنون در قبال شاهوار کم کاری کرده و باید مسئولیت آن را بپذیرد، افزود: دادستانی باید به مسائلی که تضرری نسبت به مردم شهرستان ایجاد می‌کند راساً و شخصاً ورود کرده و از همه بخواهد برایش مدارک بفرستند.

وی می‌افزاید: مگر مدرک مهم‌تر از گزارش ۱۰۰ صفحه‌ای مرکز تحقیقات مجلس شورای اسلامی هم وجود دارد؟ حال آنکه تاکید رئیس محترم قوه قضائیه نسبت به ورود به موضوعاتی این چنینی بارها و بارها بر صدر اخبار نشسته و نشان از تغییر رویه دادگستری دارد.

■ ماه مبارک رمضان بهار قرآن است و برگزاری نمایشگاه‌های مختلف قرآنی رویداد فرهنگی خوبی است تا مردم از آخرین دستاوردهای قرآنی آگاه و با از طریق نمایشگاه‌های مختلف بیشتر به سمت قرآن جذب شوند.

■ محل تولدم را درست خاطرم نیست که در کدام محله آبادان بود ولی اول دبستان در کپری که پدرم در لین ۱۴ احمدآباد جنب مسجد دشتی‌ها درست کرده بود ساکن بودیم، آن زمان پدرم کارگر شرکت نفت بود و در حقیقت متولی مسجد هم به حساب می‌آمد.

■ اوضاع چاپ بسیار بد است و در این حوزه هم شاهد رانت هستیم؛ مجبور هستم کتابی را که دو سال پیش با قیمت ۲۰ هزار تومان در بازار عرضه می‌کردم، اکنون با چندین برابر قیمت بفروشم؛ این موضوع باعث می‌شود عده‌ای فکر کنند کاسبی راه انداخته‌ام اما من نویسنده‌ام و کاسب نیستم.

■ حکمت و فلسفه ملاصدرا هنوز برای مردم به ویژه شیرازی‌ها شناخته شده نیست و به نظر می‌رسد باید بیش از پیش اندیشه‌های ملاصدرا را در زادگاهش بررسی و معرفی کرد.

فرهنگ و هنر ایران

در نبود مدیریت واحد شهری؛

گذر حافظ درین بست رندان فال فروش است / تعقیب و گریز دستفروش و گردشگر

گذر حافظ در نبود مدیریت واحد شهری محلی برای تجمع دستفروشان و بساطی‌ها شده است. کافیسست در یکی از شب‌های بهاری زیبای شیراز برای دیدن آرامگاه حافظ قصد کنید به این مکان گردشگری بروید و هنوز چند گامی به ورودی نمانده، سیلی

محمد حسین
نیکوپور

از دستفروشان و فال فروشانی که با صدای رسا به تبلیغ فال گرفتن مشغول هستند به سوی شماروانه می‌شوند که گویی تعقیب و گریزی که دستفروش با نگاهی ملتسمانه خواستار کسب روزی و گردشگر در اندیشه فرار از مخمصه است.

با وجودی که سال هاست گفته می‌شود با مدیریت واحد شهری می‌توان بسیاری از ناهنجاری‌ها و مشکلات را از چهره شیراز زدود، اما همچنان نبود این رویه موجب شده بسیاری شغل‌های کاذب چهره جاذبه‌های گردشگری این شهر را نازیبا کند.

فراموش شدن تجارت خاطره در شهرراز

تجارت خاطره یکی از مهم‌ترین مبنای تولید ثروت است که در ایران مغفول واقع شده و به آن توجه نمی‌شود؛ یکی از اقسام تجارت خاطره نوستالژی است که می‌شود با یادآوری خاطرات چه در قالب مکان، اشیا و حتی میراث ناملموس آن را در راستای پویایی اقتصاد یک اقلیم قرار داد، کاری که مردمان روستای تاریخی ابیان به پوشاک محلی ضمن حفظ سنت‌های خویش گردشگران را در ازای گرفتن بهایی قابل توجه اجازه عکس گرفتن می‌دهند و این چنین تجارت خاطره می‌کنند.

به باور رئیس «ایکوم» ایران، در اروپا هتل‌های قدیمی که کسانی نظیر ویکتور هوگو در آن اقامت داشته‌اند اکنون به عنوان گران‌ترین هتل‌های دنیا به شمار می‌روند که با تجارت خاطره به تولید ثروت دست یافته‌اند در حالی که ما در ایران محلی برای تجارت خاطره نداریم.

احمد محیط طباطبایی با تاکید بر اینکه پویایی اقتصاد فارس مدیون میراث فرهنگی است، بیان می‌کند: این پدیده فرهنگی درآمدی دارد که براساس اقتصاد خاطره شکل گرفته که تجارت خاطره را شکل

رئیس کمیسیون گردشگری و زیارتی شورای شهر شیراز می‌گوید: متولسی جمع آوری دستفروشان خدمات شهری شهرداری است، منتها نمی‌دانم که چرا سخت گیری در این رابطه انجام نمی‌شود؟ سولماز دهقانی با این حال ادامه داد: ما البته با آنها گوشزد کردیم به دلیل شرایط اقتصادی که الان داریم در دیگر محورهای شهر از جمله بلوار رحمت اقدام به مقابله نکنند و خیلی سخت گیری نداشته باشند گرچه با آن هم مخالفیم، اما در محور حافظیه قطعاً قابل برخورد است.

وی همچنین با تاکید بر اینکه برخورد با دستفروشان در آرامگاه حافظ را موضوعی خارج از عهده شهرداری دانست و می‌گوید: من منتقد برپایی غرفه‌های ابتدای کوی رندان هستم زیرا اشتباهی است که روی داده است و باید جمع آوری شود که قرار شد طرحی در قالب فضا سازی برای این کوچه انجام شود که شاهد فعالیت‌های غیرقانونی نباشیم.

باید توجه داشت که پیاده راه مقابل آرامگاه حافظ که از چهارراه حافظیه تا چهارراه ادبیات قرار دارد با این ایده سنگفرش شد که بتواند به مناسبت‌های مختلف محلی برای ارائه فعالیت‌های مرتبط با گردشگری، فرهنگی، هنری و آئینی باشد، اما هر از چندی به دلیل اختلاف میان متولیان شهری و نهادهای فرهنگی این گذر دستخوش تحولاتی می‌شود که دود آن به چشم اقتصاد شهر شیراز می‌رود.

با رسیدن به دقایق پایانی بازدید از آرامگاه حافظ که فضایی عرفانی همراه با موسیقی سنتی هر گردشگری را دعوت می‌کند تا دقایقی بیشتر در زیارت‌گاه رندان جهان بماند؛ ورودی‌ها گرچه بسته می‌شوند تا شبی دیگر خرابات مغان تکمیل شود انگار دستفروش‌ها و فالفروشان بر سر تربت لسان الغیب این غزل را زمزمه می‌کنند: «حلقه پیر مغان از ازل در گوش است / بر همانیم که بودیم و همان خواهد بود».

می‌دهد. البته تجارت خاطره الزاماتی هم دارد تا در مسیر درست منجر به پویایی اقتصاد شود، نه اینکه اقتصادهای کاذب را به همراه داشته باشد؛ یکی از نمونه‌هایی که می‌شود برای اقتصاد خاطره آسیب برشمرد، شغل‌هایی است که چندی از حاشیه به متن آمده‌اند و به مرور خود را جایگزین تجارت رسمی می‌کنند.

در سال‌های دور اگر در اطراف آرامگاه حافظ افرادی مشاهده می‌شدند که در یک دست جعبه‌ای حاوی برگه‌های کوچکی بنام فال حافظ در دست و دستی دیگر پرنده‌ای که معمولاً مرغ عشق بود که گردشگران را به گرفتن فال دعوت می‌کردند، امروز با وجود افزایش گردشگران داخلی و خارجی به ویژه در بازه‌های زمانی پر بیننده، این افراد تعدادشان روبه فزونی گذاشته به حدی که موجب آزرده خاطر شدن گردشگران هم به خاطر سماجت در فروش فال می‌شوند و هم به دلیل چهره ناخوشایندی که به ورودی این جاذبه گردشگری داده‌اند.

ذرت، بسته‌های بهارنارنج و دستفروشی در پیاده راه حافظیه

مشاغلی مانند فروش ذرت روی ذغال، بسته‌های بهارنارنج و دستفروشی در پیاده راه حافظیه به ویژه هنگام غروب و تاریک شدن هوا چهره ناخوشایندی به این منظر میراثی داده است و گاه به «گذر رندان» که در کوی جنب آرامگاه حافظ قرار دارد کشیده می‌شود. در پیوند با این موضوع،

«مونولیو» دوباره بر گزار می شود

آغاز تمرین های «آشپزخانه» در شیراز

محمد حسین نیکو یور

حسن معجونی بازیگر و

کارگردان برجسته تئاتر ایران

از آغاز تمرین های نمایش

«آشپزخانه»، نوشته «آرنولد وسکر» با ترجمه مهرزاد جعفری با استفاده از بازیگران شیرازی خبر داد.

تئاتر «آشپزخانه» در دو سال گذشته بدین شیوه و با استفاده از بازیگران و عوامل متفاوت در تهران و رشت به روی صحنه رفت.

این بازیگر سینما، تئاتر و تلویزیون که به مناسبت انجام تمرین های تئاتر «آشپزخانه» که به شیراز آمده با تاکید بر اینکه همشهری افتخاری رشت و شیراز است درباره انتخاب متن این نمایشنامه، گفت: ۳ سال قبل این کار را در تهران اجرا کردم که این کار همین چند ماه پیش در شهر رشت با گروهی از هنرمندان این شهر به اجرا رفت؛ این متن جز نمایشنامه های جذاب و آلترناتیوی بود که وجود داشت جاهایی اجرا شده که به نظرم متن برای شرایط امروز ایران نوشته شده است.

این هنرمند تئاتر ایران با بیان اینکه برای اجرای آشپزخانه نیاز به متنی داشته که دارای کاراکتر بیشتری باشد، اضافه کرد: به خاطر اینکه هدف در وهله اول آموزشی بود و قرار بود که یک تعداد از بچه هایی که با من ورکشاپ و کلاس گذرانده بودند را وارد حیطه کار کنم لذا این متن به مرور به اولویت اولم تبدیل شد؛ بر مبنای همین چون نمی توانستیم کار را از تهران به این شیوه به شهرستان بیاوریم زیرا که بیش از ۴۰ بازیگر دارد که به همراه عوامل و دست اندرکاران تقریباً بیش از ۶۰ نفر عوامل دارد به همین خاطر مبنای این شد که کار آموزشی را در شهرستانها به واسطه این کار انجام دهم.

وی در ادامه گفت: قبلاً با یک تیم کار می کردم به واسطه این کار هم توانستم با یک تیم ۲ نشان بزنم، یعنی اینکه بتوانم ضمن کار با تیم قبلی به مباحث آموزشی برای علاقمندان به تئاتر هم کار کنم.

به غیر از ۳ نفر تمامی بازیگران از هنرمندان شیرازی هستند

کارگردان آشپزخانه درباره اینکه چه تعداد از بچه های شیراز در این تئاتر مشارکت دارند گفت: به غیر از ۳ نفر تمامی بازیگران از هنرمندان شیرازی هستند. معجونی درباره دراماتورژی این کار هم گفت: من هر جا می روم دراماتورژی کار را بر اساس فرهنگ آن منطقه و محل انتخاب می کنم و بر اساس حساسیت های افراد آن جامعه و شرایط اجتماعی آن محل دست به انتخاب دراماتورژی می زنم زیرا اعتقاد دارم فرهنگ بازیگر روی دراماتورژی تأثیر می گذارد، به خاطر همین دراماتورژی متن آن چیزی نیست که در تهران اجرا رفته است و اجراها با یکدیگر متفاوت است.

وی درباره اینکه آیا در ادامه اجراهای تئاتری خود از بازیگرانی که در این نمایش مشارکت دارند استفاده خواهد کرد افزود: چون معمولاً جوانها با من همکاری دارند معمولاً کارهای حرفه ای را به حرفه ای ها می سپارم و همراه با تیمی حرفه ای می بندم و کار غیر حرفه ای را با جوانها و افراد تازه کار به سرانجام می رسانم.

کارگردان تئاتر آشپزخانه با بیان اینکه شاخه

امیر کوهستانی گفت: من اعتقاد دارم از آنجاکه امیر کوهستانی متن را برای اجرای خودش می نویسد وقتی که خودش دارد اجرا می کند متعلق به خودش می باشد، البته ممکن است در آینده از نمایشنامه نویسان ایرانی هم استفاده بکنم، گرچه من متن از امیر کوهستانی که به شیوه مونولوگ برایم نوشته بود کار کردم و از محمد چرمشیر هم نمایشنامه بوده که به صحنه برده ام در حالیکه یکی دو نفر دیگر هم از جمله کیان سر رشته بود که از متنش استفاده کردم اما نهایتاً این متن ها را من بیشتر دوست دارم زیرا بی دغدغه ام.

در متن های ایرانی دست کارگردان تئاتر باز نیست

وی با بیان اینکه نمایشنامه های چخوف است مورد علاقه اش است، افزود: تقریباً تمام آثار این نمایشنامه نویسنده روس را اجرا کرده ام البته در متن های ایرانی مقداری دست کارگردان تئاتر باز نیست معمولاً چون نویسنده ایرانی از شرایط خودمان می خواهد حرف بزند به اعتقاد خیلی بیشتر دچار حذف می شود من ترجیح می دهم سانسور نشود زیرا یک اجرا بر مبنای یک ایده اجرا می شود و ممکن است بخشی از متن در اجرا قرار نگیرد یا جا به جا شود؛ این هم وظیفه کارگردان است آن را انجام دهد اما ممکن است که بتوانیم حذف کنیم یا جابجا کنیم یا اضافه کنیم که البته وظیفه دراماتورژ است.

معجونی در پاسخ به اینکه آیا آثار مایکل وسکر در

دانشجویی گروه تئاتر لیو فعالیت دارد، عنوان کرد: به مرور کسانی را از میان جوانان انتخاب می کنم که در ادامه کارهایم هستند؛ این بستگی به مهارتی دارد که در کار از آنان می بینم.

آشپزخانه در شیراز به شیوه دو سویه اجرا می شود

وی درباره طراحی صحنه تئاتر آشپزخانه گفت: در شیراز کار بر اساس یک اتفاق جدید رقم می خورد که مخاطب متعجب خواهد شد زیرا به احتمال ۹۹ درصد از آنجا که اینجا هم مناسب اجرا هست ممکن است کار را در لابی مجموعه هنر شهر آفتاب به اجرا بگذاریم؛ کار در شیراز نیز به شیوه دو سویه به اجرا می رود و بر اساس شرایط نوری لابی مجموعه هنر شهر آفتاب خواهد شد البته درباره صدا اصرار بر این دارم که صدای محیط حذف نشود و صدای طبیعی مخاطبان در سالن وجود داشته باشد و برای کنترل نور ممکن است که صحنه را کمی ببندیم.

معجونی درباره انتخاب متن گفت: در مقام کارگردان اصرار دارم که قرائت امروزی از متن داشته باشم؛ ممکن است خیلی از متن هایی که در اختیار ماست مورد توجه فرهنگ ما قرار نگیرد به همین خاطر متنی را انتخاب می کنم که با فرهنگ یا شرایط اجتماعی ما تطابق داشته باشد.

معجونی درباره انتخاب متن هایی که توسط نمایشنامه نویسان ایرانی نوشته شده اند، از جمله

این شرایط واقعاً خوشم نمی‌آید با این حجم کار و فستیوال ادامه پیدا کند زیرا ما کار متفاوت کردیم اما دیگران کار را کی می‌کردند، زیرا ما می‌خواهیم آن کار متفاوت را ادامه بدهیم که نیاز به اصلاحاتی داریم.

جشنواره مونولیو اشباع شد / هدفم ثبت رکورد گینس نیست

وی با وجود برگزاری بیش از ۶ دوره جشنواره تئاتر مونولیو مزیت آن را مورد اشاره قرار داد و گفت: من به دنبال این نیستم که بگویم جشنواره‌ای ثبت کردم در حالی که خیلی از دوستان بودند که جشنواره برگزار کردند و ادعا داشتند اولین جشنواره خصوصی است در حالی که دیگری بودند که به این موضوع اشاره می‌کردند و من ادعایی نداشتم زیرا هدفم ثبت رکورد گینس نبوده و نیست زیرا کار من تئاتر است و ایجاد فرصتی که آدم‌ها بتوانند فضای جدیدی را تجربه کنند؛ دنبال این هستم که از این اشباع بیرون برویم و چیزی باشد که بتوانیم اتفاق جدیدی را رقم بزنیم.

معجونی درباره آوردن جشنواره مونولیو به شیراز گفت: قرار است که این اتفاق با توجه به حجم و آثاری که در این زمینه داریم به شیراز آورده شود و در دوره‌های جدید آن ممکن است کار نداشته باشیم اما آثار دوره‌های پیشین قرار است در شیراز اجرا شود.

وی تولید متن در قالب جشنواره را یکی از موارد مورد اهمیت این رویداد دانست و افزود: همه تولیدات و محصولات جشنواره‌های میکرولیو و مونولیو برای مصرف داخلی خودمان است و مبنا هم حال چه در میکرو تئاتر و چه در مونولوگ این بوده است.

وی درباره اجرای تئاتر آشپزخانه در خارج از ایران گفت: این اثر نمی‌تواند با حجم بازیگر و عواملی که دارد در خارج از کشور به روی صحنه برود زیرا ممکن است گروه را دچار ورشکستگی مالی کند.

تئاتر در سبب فرهنگی مردم قرار دارد / دولت یارانه به مخاطب بدهد

سرپرست گروه نمایش لیو در عین حال تئاتر را جزئی قرار گرفته در سبب فرهنگی مردم ارزیابی کرد و افزود: دیگر تئاتر هنر مهجوری نیست و خیلی وقت‌ها مخاطب آن از خیلی از فیلم‌ها بیشتر است اما یک مشکل دارد که فیزیک تئاتر است زیرا در یک سالن باید اجرا شود در حالی که یک فیلم این امکان را دارد در صدها سینما به روی پرده برود، بدین خاطر تئاتر ناچار است که مخاطب کمتری داشته باشد اما همین تعداد هم باز خوب است.

معجونی درباره حمایت دولت از تئاتر گفت: باید به جای هنرمندان یارانه به مخاطبان تئاتر داده شود زیرا هزینه‌های بالا رفته و قیمت‌ها افزوده شده در حالی که دولت به فراخور فرهنگ‌سازی می‌تواند یارانه به مخاطب بدهد.

تئاتر آشپزخانه به نویسندگی مایکل وسکر با کارگردانی حسن معجونی اثری اجتماعی می‌باشد که به گفته حسن معجونی ۱.۵ تا یک ساعت و ۴۵ دقیقه زمان آن است.

ندارم و دغدغه‌ام نبوده و علاقه هم به این دو مدیوم نداشته‌ام.

معجونی با بیان اینکه یکی دو سالی است که به سینما علاقه مند شده و آن را جدی گرفته، افزود: شاید بدین خاطر بود که دو کاراکتر دارم یک کاراکتر چلو دوربین و یک کاراکتر در تئاتر؛ این دوتا اصلاً قابل مقایسه با هم نیستند به نظر من کسی که من را می‌شناسد می‌داند آنی می‌باشم که در تئاتر هستم.

وی طبیعت تئاتر را متفاوت از سینما و تلویزیون ارزیابی کرد و افزود: در تئاتر دو ماه فرصت تمرین دارید در حالی که در روز اول شما دستتان می‌آید که این متن یا کار خوب می‌شود باید و این انتخاب را می‌توانید بکنید که بکشید کنار در حالی که سینما

ایران اجرا داشته است، گفت: فکر می‌کنم آشپزخانه پیش از انقلاب اجرا داشته است البته ترجمه وجود نداشته اما شنیده‌ام که که گروهی پیش از انقلاب آن را به صحنه برده‌اند.

وی با این حال عنوان کرد: بقیه متن‌های وسکر از جمله سربازها یا چهار فصل در ایران چاپ شده است اما بعید می‌دانم که بقیه آثار این نمایشنامه نویس در ایران ترجمه شده باشد و از آشپزخانه ترجمه در ایران ندیده‌ام.

معجونی پیرامون زمان اجرای تئاتر آشپزخانه در شیراز اعلام کرد: به احتمال زیاد اواخر تیرماه یا نهایتاً اوایل مردادماه آماده اجرای نمایش آشپزخانه در شیراز هستیم.

وی درباره نحوه جذب بازیگران شیرازی این اثر،

از روز اول دوربین در حال ضبط است و ناچار به ادامه کار هستید.

تئاتری‌های شیراز به اندازه کافی حرفه‌ای هستند

معجونی ارزیابی خود را از گروهی که در شیراز با آنان به تمرین می‌پردازد مورد اشاره قرار داد و گفت: به نظرم تئاتری‌های شیراز به اندازه کافی حرفه‌ای هستند و گروهی که در این کار مشارکت دارند هم تلفیقی از آماتورها و حرفه‌ای‌هاست.

سرپرست گروه تئاتر لیو که پایه گذار جشنواره خصوصی تئاتر مونولوگ با عنوان «مونولیو» است، پیرامون توقف این فستیوال گفت: در حالی که می‌شد کار تازه‌ای توسط دیگران انجام شود البته این مد نظر ما هست که همیشه کاری کنیم که تازه باشد اما جایی که یکپو می‌بینی همه چیز اشباع شده، یک مقدار کار بی معنا می‌شود.

معجونی در عین حال اعلام کرد: دنبال این هستیم که در شیوه اجرای فستیوال بازنگری کنیم و خودمان را به محک بگذاریم و نگاهی هم به دیگران داشته باشیم که چگونه عمل می‌کنند تا یک شرایط بهتری فراهم شود؛ جشنواره مونولیو به زودی قرار است که دوباره برگزار شود اما با

گفت: پس از تعطیلات نوروز دو، سه هفته پیش من به همراه یک تیم به شیراز آمدم که یکصد نفر از هنرمندان و هنرجویان تئاتر طی فراخوانی ثبت نام کرده بودند از این تعداد تست گرفته شد و انتخاب کردم سپس تمرین‌ها آغاز شد.

در سینما خیلی وسواس نداشتم / همه کارهایی که انجام دادم در خشان نبودند معجونی درباره فعالیت‌های خود در سینما تئاتر و تلویزیون هم اشاره کرد و درباره گزیده کاری خود در سینما و تلویزیون هم گفت: من اعتقاد ندارم که در سینما خیلی وسواس داشتم و این جوری هم نبوده که هر کاری را انتخاب کنم اما تا حدودی خواستم کیفیت قابل قبولی از متن را در نظر داشته باشم؛ اعتقاد ندارم که همه کارهایی را که انجام دادم کارهای درخشانی بوده‌اند اما فیلم‌های معقولی بوده‌اند و بد نبودند.

بازیگر فیلم سینمایی «خوک» در ادامه گفت: به عنوان بازیگر در سینما دست و بال مان بسته است؛ در تئاتر این اتفاق برای من افتاده است همان جایی ایستادم که دوست داشتم؛ در سینما و تلویزیون به خاطر درآمد حرفه‌ای که از آن کسب می‌کنم شاید کمی کوتاه می‌آیم و شاید به آن اندازه حساسیت

کتاب جدید آماده دارم

اوضاع بدنش اجازه چاپ نوشته‌هایم را نمی‌دهد

*پس شیوه نگارش در خصوص خالدنبی در این کتاب یک شیوه خاص است؟
بله. این کتاب تحلیلی است و به شیوه نظریه پردازی مبتنی بر جامعه‌شناسی تدوین شده است و اثباتی نیست؛ در این کتاب چهار تئوری برای وجود چنین گورستانی ارائه شده است.

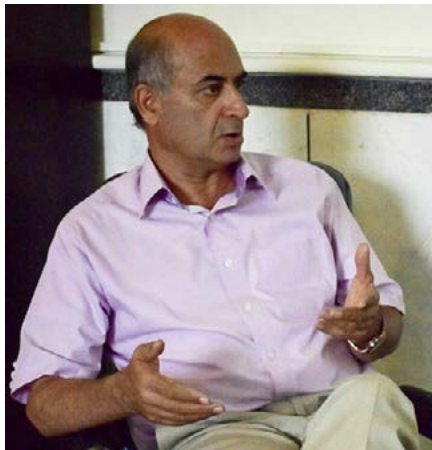
*ممکن است کمی بیشتر توضیح دهید؟
هیچ نظریه‌ای در مبانئ و پایگاه‌های حقوقی شهرنشینی که هیچ روستانشینی هم در این دشت وسیع پیدا نکردم که دلیل بر سکونت و دفن ۱۰ هزار نفر در آن منطقه باشد. یکی از تئوری‌ها این بود که احتمالاً جنگ بزرگی در مرزهای ایران اتفاق افتاده و به دستور فرماندهان جنگی قربانیان این جنگ در همان بیابان دفن شده‌اند.

*چه شد که کتابی که قرار بود با موضوع گورستان خالدنبی تدوین شود، تغییر نام داد؟
هنوز کار نگارش کتاب به پایان نرسیده بود که پس از یک گفتگو کوتاه راجع به تدوین این کتاب با یکی از رسانه‌ها دوستان تماس گرفتند که گورستانی در ۷۰ کیلومتری شمال شرق گنبد کاووس در یک روستای دور افتاده وجود دارد. دیدن گورستان آق بند در روستایی به همین نام (آق بند) با ۳۰ خانوار جمعیت در دل برهوت و در نزدیکی مرز بسیار برای من جذاب بود. سنگ‌های این گورستان بسیار متفاوت بود، سنگی شبیه به قایق و سنگی شبیه به کوهان شتر و ... این شد که تصمیم گرفتم گورستان آق بند را هم معرفی کنم.

هنوز کار ادامه داشت مشغول عوض کردن مقدمه و متن کتاب بودم که دوستان خبر دادند چوپان‌ها از وجود دو گورستان قدیمی و یک ساختمان کعبه مانند مربوط به دین زرتشت در ارتفاعات کردکوی خبر داده‌اند. به اتفاق اهالی بومی عازم آنجا شدیم از میل رادکان تا گورستان قدیمی سه تا چهار ساعت پیاده‌روی داشت اما دیدن گورستان و کعبه زرتشت ارزشش را داشت. در نهایت در این کتاب به معرفی گورستان‌های تاریخی خالدنبی، آق بند، سفیدچال و تیش پرداختم.

*و کتاب دوم که آماده انتشار است؟
تاریخ معاصر گرگان. که بر اساس اطلاعات موجود در روزنامه‌ها به ویژه کیهان و اطلاعات، وقایع گرگان از سال ۱۳۰۵ به مدت ۵۲ سال اشاره شده است و در یک پیش درآمد ۱۰۰ صفحه‌ای اسناد تاریخی وقایع قبل از سال ۱۳۰۵ گرگان بعد از انقلاب مشروطه از ۱۷ جلد کتاب در آن ارائه شده است.

*تدوین این کتاب چقدر زمان برد؟
حدود ۶ تا هفت سال وقت گذاشتم تا این کتاب هزار و ۴۰۰ صفحه‌ای تدوین و عکس‌ها و اسناد تاریخی گرگان مستندنگاری شد اما حالا کتابی را که با عشق نوشتم با نفرت باید منتظر چاپ آن باشم چرا که مجوزهای لازم گرفته شده و آماده انتشار است اما با این اوضاع بعد چاپ و نشر امکان انتشار آن وجود ندارد.

حالا ۱۸۰ تومان عرضه می‌کند اما من کاسب نیستم و نویسنده‌ام.

*کار در حوزه تاریخ کمی سخت است با این اوضاع انتشار کار سخت‌تر هم می‌شود.
بله. ۲۷ سال مصاحبه شفاهی می‌کردم اما بعد از انتشار کتاب تاریخ پنج هزار ساله استرآباد دو خطا در نگارش کتاب پیدا کردم و احساس کردم دیگر تاریخ شفاهی به دردم نمی‌خورد و پس از آن به نگارش کتاب بر اساس مستندات، عکس و آثار تاریخی و ... افتادم.

*یکی از کتاب‌های آماده چاپ شما ظاهراً راجع به گورستان تاریخی خالدنبی یا سرزمین عجایب ایران است. راجع به این کتاب کمی توضیح دهید.

عنوان کتاب اخیر «عرفی گورستان‌های تاریخی خالدنبی، آق بند، سفیدچال و تیش» است. در کتاب سنگ مزارها و کتیبه‌های تاریخی گرگان و استرآباد که ۱۵ سال قبل منتشر شده در مدت چهار یا پنج سال سراسر استان را پیمایش کرده و راجع به حدود ۱۰۰ گورستان قدیمی نوشته بودم. در آن کتاب نگاهی به خالدنبی داشتم اما احساس کردم معرفی سه تا چهار صفحه‌ای خالدنبی کافی نیست؛ تصمیم گرفتم راجع به این گورستان مطالعه و کنکاش بیشتری داشته باشم.

کل منطقه را چهار مرتبه پایش کرده و از گورستان اصلی و حدود دو کیلومتر اطراف گورستان اصلی را پایش و از قبرهایی که در این منطقه وسیع پراکنده هستند عکسبرداری کرده و از اهالی بومی راجع به خالدنبی گفتگو کردم.

*منبعی برای کمک گرفتن وجود داشت؟
تقریباً هیچ منبعی وجود نداشت. حتی کتاب‌های خارجی ترجمه شده راجع به خالدنبی را از منظر ایل شناسی، قوم شناسی و جامعه‌شناسی مطالعه کردم اما برای نگارش کتاب تاریخی پاسخگو نبود. برای نگارش کتاب با دلایل جامعه‌شناسی وجود چنین گورستانی را مورد بررسی آکولوژیکی و جغرافیایی قرار دادم.

نویسنده و پژوهشگر گرگانی گفت: با اوضاع بد چاپ و نشر کتاب‌هایی را که با عشق نوشته و مجوز انتشار آن را گرفته بودم، نمی‌توانم چاپ و منتشر کنم.

زهرا بهرامی

«اوضاع چاپ بسیار بد است و در این حوزه هم شاهد رانت هستیم؛ مجبور هستم کتابی را که دو سال پیش با قیمت ۲۰ هزار تومان در بازار عرضه می‌کردم، اکنون با چندین برابر قیمت بفروشم؛ این موضوع باعث می‌شود عده‌ای فکر کنند کاسبی راه انداخته‌ام اما من نویسنده‌ام و کاسب نیستم». نویسنده، معلم، مدرس دانشگاه، محقق مورخ و مشهورترین چهره معاصر در زمینه پژوهش‌های فرهنگی، تاریخی و جغرافیایی گرگان و گلستان گفتگو با مهر را با جملات معترضه نسبت به اوضاع چاپ و نشر آغاز می‌کند.

اسدالله معطوفی از دهه پنجاه تاکنون عمر خود را به طور فعال و مستمر، معطوف به تحقیقات جامع پیرامون تاریخ استان گلستان و گرگان کرد و گواه این مدعا انتشار بیش از ۲۰ جلد کتاب ارزشمند است.

اوسانه زندگی، ضرب المثل‌ها و کنایات و باورهای مردم گرگان، استرآباد و گرگان در بستر تاریخ ایران، تاریخچه چهار شهر ترکمن نشین آق قلعه، گمیشان، کنبد و بندر ترکمن، سنگ مزارها و کتیبه‌های تاریخی گرگان و استرآباد و ... کتاب‌های معطوفی برای زودن غبار از تاریخ و فرهنگ گرگان و دشت است و حدود ۴۰ دهه تلاش وی در شناساندن تاریخ، باستان شناسی، فرهنگ و تمدن و همچنین مردم نگاری منطقه گرگان باعث شده از وی به عنوان «پدر تاریخ گرگان» و «دایره المعارف زنده گرگان زمین» یاد کنند.

با این پژوهشگر و نویسنده گرگانی حول دو کتاب اخیرش که مجوز چاپ و نشر گرفته به گفتگو نشستیم؛ گفتگویی که با انتقاد از وضعیت بد بازار چاپ و نشر آغاز شد.

*ظاهراً دو کتاب جدید در حوزه تاریخ گرگان و استان گلستان آماده انتشار داریم، کمی راجع به این دو کتاب توضیح دهید.

بله مجوز چاپ گرفته‌ام اما وضع نشر اعم از کاغذ، جلد، صحافی، زینک و فیلم و ... بد است که نمی‌توانم کتاب‌هایی را که با عشق نوشته‌ام منتشر کنم. وضع چاپ و نشر بسیار بد است در این حوزه هم شاهد رانت هستیم.

حدود دو سال قبل در چاپ اول کتاب «تاریخ کردکوی، بندرگز و علی‌آباد» را که هزار و ۲۰۰ صفحه است با مبلغ ۲۰ هزار تومان در بازار عرضه کردیم اما قبل از عید ۹۸ می‌خواستیم با همان ناشر کتاب را چاپ دوم داشته باشیم ناشر اعلام کرد دانه‌ای ۱۳۰ هزار تومان تحویل می‌دهد اگر بخواهیم درصد فروش کتابفروشی و تایپ و ... را هم اضافه کنیم همان کتاب ۲۰ هزار تومانی را باید ۱۷۰ تا ۱۸۰ هزار تومان در بازار عرضه کنیم.

چه تصویری پیش می‌آید عده‌ای فکر می‌کنند معطوفی کاسب شده و کتاب ۲۰ هزار تومانی‌اش را

ایجاد شورای پیچینگ فیلم در گلستان

حمایت از فیلمسازان ولایت انجمن است

سرپرست انجمن سینمای جوانان گلستان گفت که انجمن به سمت تولید فیلم حرکت کرده و قوی ترین شورای تخصصی تولید و پیچینگ فیلم کشور در گلستان تشکیل شده است.

اعظم محبی

دفاتر انجمن سینمای جوانان در سطح کشور با هدف کشف استعدادها و درخشان و ایجاد فضای تجربه در عرصه تولید فیلم های مستند و تجربی انجام شده تا با این اقدام گامی موثر در عرصه تولید فیلم بلند برداشته شود.

در گلستان «محمد رضا ملک زاده» حدود یک سال است که ریاست این انجمن را بر عهده دارد. ریاستی که با حاشیه هایی هم همراه بود.

ملک زاده مدیریت اجرایی و قائم مقامی پردیس سینمایی کاپری گرگان، مدیریت اجرایی جشنواره فیلم فجر در گلستان، مدیریت اجرایی طرح سینما موقت در استان، برگزاری بیش از صد برنامه فرهنگی و هنری و تهیه کنندگی برنامه های فرهنگی و هنری را در کارنامه دارد. وی همچنین تهیه کننده کنسرت در گلستان بوده و تجربه موفقی را در این زمینه داراست.

در خصوص برنامه های انجمن سینمای جوان گلستان با محمد رضا ملک زاده گفتگویی صمیمانه ای انجام دادیم که در زیر خواهد آمد.

*در انجمن چه برنامه هایی انجام می شود؟

طی یکساله که مدیریت انجمن بر عهده من بوده سعی کردم که حمایت حداکثری از هنرمندان داشته باشم. اولویت کاری را روی تولید فیلم هایی با موضوعات آسیب های اجتماعی مانند طلاق، حاشیه نشینی، فقر، کودکان کار، فضای مجازی و غیره گذاشته و تولید پنج فیلم را هم در دستور کار داریم که در روزهای آتی آماده می شود.

برگزاری دوره های فیلمسازی با قوت در حال انجام است به نحوی که کلاس های هر روز با حداکثر ظرفیت برگزار می شود. علاوه بر دوره های فیلمسازی، آموزش تدوین، عکاسی، فتوشاپ و غیره هم انجام می شود.

*خروجی کلاس ها چگونه است؟

دوره فیلمسازی پیش شرط دوره های کارگردانی است. اگر کسی در وزارت ارشاد بخواهد فیلم تولید کنند باید دوره های انجمن را گذرانده باشد. مدرک انجمن معتبرترین مدرک سینمایی کشور است. بعد از گذراندن این دوره هشت ماهه کارآموزان فیلم کوتاه تولید کرده و بعد از تأیید برای آنها مدرک صادر می شود.

*گفته می شود برای حضور در پست ریاست انجمن از رانت استفاده کردید. صحت دارد؟

بنده در حوزه سینمایی به مدت پنج سال مدیر سینما بودم اما دانشی در زمینه تخصصی نداشتم؛ همین عامل سبب شد که فعالان حوزه سینمایی استان در شروع مدیریت با من مخالفت کنند. برای این سمت سه نفر انتخاب و برای مصاحبه به دفتر تهران معرفی شدیم؛ دو نفر دیگر دانش تخصصی داشته و کار سینمایی کرده بودند اما رزومه اجرایی بنده به کمک آمد. در آنجا برنامه ای ارائه و تأکید کردم که چنانچه مدیر

البته علیرغم نداشتن بودجه مبالغی طی سال گذشته حمایت شد و این کار از طریق جذب سرمایه گذار صورت گرفت.

*چه حمایتی از فیلمسازان می کنید؟

در دوره مدیریت بنده دو پروژه را از تهران به گرگان آورده و در گرگان فیلمبرداری و کمک های لجستیکی به آن ها شد. فیلم «یونس» با موضوع صید غیرمجاز و قاچاق تولید شد. برای این فیلم یک تیم حرفه ای از تهران آمدند و ۱۵ روز در گلستان مستقر بودند. هزینه اقامت آن ها را انجمن تقبل کرد که فقط فیلم در گلستان تولید شود. این اقدام برای استان بسیار خوب بود و با رابری های صورت گرفته این اتفاق افتاد. لوکیشن های فیلم در روستای بالاچلی، سواحل بندرترکمن، جاده توسکستان و چند پلان هم در یکی از روستاهای بندرگز فیلمبرداری شد.

سعی حداکثری بر پشتیبانی از فیلمسازان دارم حتی اگر بیرون از وظایف بنده باشد. در طول یک سال از ۲۰ فیلم کوتاه حمایت مالی کرده یا تجهیزات به آنها دادیم که شامل دوربین، وسایل نورپردازی و صابرداری و غیره بود. همچنین هماهنگی های لازم برای فیلمبرداری با برخی از ادارات و دستگاه ها انجام شد.

برگزاری ورکشاپ از دیگر اقدامات بود که فیلمسازان می توانستند از تجربیات اساتید ماهر استفاده کنند. استاد اسکویی، محمد طبرسا و چند فیلمساز برجسته از جمله مهمانان این ورکشاپ ها بودند.

*آیا تغییری در جایگاه هنری استان روی داده است؟

بله. قوی ترین شورای تخصصی تولید و پیچینگ فیلم کشور را در گرگان با حضور استادان مهران اسکویی، مسعود امامی، محمدرضا کیوانفر، اشکان اشکانی، پناه برخدا رضایی راه اندازی کردیم. همگی این اساتید از جمله مجرب ترین ها در حوزه تخصصی خود هستند.

انجمن شوم این اقدامات را انجام می دهیم و البته چند روز بعد اعلام شد که من انتخاب شدم و با تأکید بر احیاء دفتر و بالابردن سطح تعاملات با دستگاه های مختلف این کار به من سپرده شد.

*چه اقدامات جدیدی در دوره مدیریت خود انجام دادید؟

برای اولین بار ورکشاپ بین المللی برگزار و استاد مهران اسکویی (صاحب بیش از ۲۰۰ جایزه بین المللی) را دعوت کرده تا کارآموزان با تجارب وی آشنا شوند.

در سال ۹۷ هیچ بودجه ای از ارشاد استان و انجمن سینمایی جوان تهران دریافت نکردیم و تمامی هزینه ها از طریق جذب از ادارات مختلف با اسپانسر بود و این نقطه قوتی برای انجمن است. همچنین رتبه ما سال گذشته نسبت به قبل پیشرفت خیلی خوب داشت.

*برخی نارضایتی هایی در بین فیلمسازان وجود دارد، دلیل آن چیست؟

نارضایتی ها به دلیل عدم آگاهی است چون فعالان حوزه فیلمسازی مدعی هستند که اگر فیلمی تولید می شود باید مدیر انجمن از آنها حمایت مالی کند ولی واقعیت این نیست.

برای فیلمسازی ابتدا فیلمساز طرح اولیه آورده و در شورای فیلمنامه مطرح و مجوز داده می شود. سپس به فیلمنامه پروانه ساخت می دهیم. در مرحله ساخت فیلم، انجمن وظیفه حمایتی چه مادی و چه معنوی دارد ولی برخی از فیلمسازان معتقدند اگر فیلمی تولید می شود ۱۰۰ درصد بودجه را باید انجمن سینمایی تقبل کند، در صورتی که اینگونه نیست زیرا اگر انجمن کل بودجه را بدهد در این صورت مالکیت فیلم متعلق به انجمن سینمای جوان ایران می شود. فیلم هایی که حمایت مالی می شوند، صرفاً مشارکتی هستند و حقوق مادی و معنوی برای خود فیلمساز است.

به ارشاد متذکر شدیم که از برگزاری کنسرت در سالن ورزشی جلوگیری کند. البته چند سال پیش صورت جلسه‌ای در شورای تأمین استان مطرح که در آن برگزاری کنسرت در سالن‌های ورزشی را ممنوع کرده بودند ولی متأسفانه حدود یک سال است که این صورت جلسه برداشته شده و ارشاد به برگزاری کنسرت در سالن ورزشی مجوز می‌دهد.

*از تجربه خود در سینما کاپری بگویید؟
بین سال‌های ۹۲ تا ۹۷ مدیر اجرایی سینما کاپری بودم و تجربه خوبی را سپری کردم. در آن بازه کاپری بسیار پررونق و شلوغ بود و رویدادهای خوبی در آن اتفاق افتاد. جشنواره‌ها و طرح‌های خوبی در کاپری برگزار کردیم و جزو پرفروش‌ترین و پراستقبال‌ترین سینماها در کشور بودیم.

*جشنواره فیلم فجر امسال در دو مکان برگزار شد، دلیل آنچه بود؟
طبق تصمیم شورای تهیه کنندگان ابتدا مقرر شد که جشنواره در تالار فخرالدین اسعدگرانی برگزار شود اما با رایزنی انجام شده، کاپری هم به اکران فیلم‌های فجر اضافه شد. حدود ۱۰ هزار نفر طی جشنواره فجر ۹۷، در تالار فخرالدین فیلم دیدند که بسیار جذاب و خوشحال کننده بود.

*جدیت خاص در کار خود دارید؟
حساسیت بیش از اندازه در کار دارم و همه چیز باید با نظم و درست انجام شود و همین حساسیت باعث شده که در کار جدی باشم.

تهیه کننده متضرر می‌شود. هزینه‌های تبلیغات و سایر هزینه‌های جانبی هم بالا رفته است اما به دلیل اینکه همه بتوانند از کنسرت بهره‌مند شوند، بهای بلیت را افزایش ندادیم.

*از چه موسیقی‌هایی استقبال می‌شود؟
تقاضا و طرفدار کنسرت‌های سنتی در ایران بسیار کم است و ذائقه مردم به سمت موسیقی پاپ رفته است از طرف دیگر موسیقی‌های فاخری که مردم دوست داشته باشند، کم است. اساتیدی مانند همایون شجریان، کلهر قربانی و همای کم هستند و هرچه درجه خواننده پایین‌تر می‌آید استقبال مردم برای خرید بلیت کمتر می‌شود.

*تفاوت کنسرت در سالن و ورزشگاه چیست؟
برگزاری کنسرت در سالن‌های ورزشی سود و منفعت زیادی برای تهیه کننده دارد زیرا یک سالن ورزشی در یک سانس هزار و ۵۰۰ بلیت می‌فروشد و تنها یک بار به خواننده و عوامل اجرایی دستمزد می‌دهد. سود یک تهیه کننده در ورزشگاه نسبت به سالن سه یا چهار برابر است. ولی واقعیت این است که کیفیت صدا و نور همچنین گرمایش و سرمایش در سالن ورزشی پایین است. صندلی مناسب و نظم وجود ندارد و از همه مهم‌تر دید مناسبی نسبت به سن در برخی از ردیف‌ها وجود ندارد.

همه این دلایل باعث شده که بنده مخالف برگزاری کنسرت در سالن ورزشی و مسطح باشم.

*آیا مخالفت خود را با برگزاری کنسرت در سالن ورزشی اعلام کردید؟

*وظیفه شما پیچینگ چیست؟
فیلمسازان طرح‌های خود را به شما ارائه کرده و از طرح دفاع می‌کنند. اساتید ضمن راهنمایی برای تولید فیلم نواقص را مطرح می‌کنند تا برطرف شود. همچنین اعضاء مشخص می‌کنند که انجمن به فیلمسازان کمک کند.

*در خصوص تهیه کنندگی کنسرت توضیح دهید؟

سال ۸۶ با برگزاری همایش‌های دانش‌آموزی در سازمان دانش‌آموزی و بعد از آن برگزاری همایش‌های و برنامه‌های مناسبی در سازمان ملی جوانان وقت وارد این فضا شدم ولی اولین کنسرت را در سال ۸۸ به شکل بلیت‌فروشی انجام دادیم. مانی رهنما، محسن یگانه، احسان خواجه امیری و فرزاد فرزین از جمله اولین کنسرت‌ها بود که در گلستان اجرا کردم.

*در آمد تهیه کنندگی کنسرت بالا است؟
در ظاهر تهیه کنندگی کنسرت کار لاچپری و پر سودی است اما در واقع این‌طور نیست زیرا هزینه‌های برگزاری کنسرت بالا است. تمام هزینه‌های گروه، دستمزد خواننده، اعضای گروه، صدابردار، تیم نورپرداز، هزینه سالن، تبلیغات، بلیت رفت و برگشت و اقامت گروه به عهده تهیه کننده است. دستمزد خواننده و تیم وی بالا رفته است. دستمزد خواننده در یک سالن ۵۰۰ نفره بین ۲۵ تا ۴۵ میلیون تومان است که این رقم به درجه کیفی آن خواننده بستگی دارد.

نکته مهم دیگر این است که ریسک کنسرت گذاشتن بالا است زیرا اگر از کنسرتی استقبال نشود

چرا ۱۵ خرداد ۴۲ ماندگار شد؟

پیوند انقلاب و عاشورا در ۱۵ خرداد

که فاجعه کشتار طلاب در مدرسه فیضیه قم در دوم فروردین ۱۳۴۲ مصادف با شهادت امام صادق (ع) رخ داد و امام خمینی (ره) در واکنش به این فجایع شاه دوستی را مترادف غارتگری و حمله به مراکز علم را ضربه زدن بر پیکر اسلام و قرآن معرفی کرد و در چهلیم شهدای فیضیه، طی اعلامیه‌ای شاه را مسبب اصلی حوادث فیضیه دانست و پیرو آن در شهرهای مختلف ایران برای شهدای دوم فروردین فیضیه مراسم چهلیم گرفته شد که رژیم طاغوت از برگزاری این مراسم جلوگیری کرد.

پس از این حوادث و با آغاز ماه محرم، وعاظ و روحانیون بهترین فرصت برای افشای ماهیت غارتگری و استبداد رژیم شاهنشاهی را پیدا کردند، اما رژیم سخنرانی در منابر را با ۳ شرط مجاز دانسته بود، که آن ۳ شرط عبارت بود از اینکه در مراسم عزاداری علیه شخص اول مملکت سخن گفته نشود، علیه اسرائیل سخنی به میان آورده نشود و مرتب به گوش مردم نخوانند که اسلام در خطر است، اما امام خمینی (ره) ۲ روز قبل از ۱۵ خرداد و در ۱۳ خرداد ۴۲ که مصادف با روز عاشورا بود، با حمله‌ای مقتدرانه به شاه رژیم پهلوی را به دوران بنی‌امیه و بنی‌عباس و حمله رژیم به فیضیه را به واقعه کربلا تشبیه کرد و محرک آن را اسرائیل دانست و در واقع بر هر ۳ شرط ساواک برای سخنرانی در منابر خط بطلان کشید. رژیم طاغوت که استمرار خود را در خطر می‌دید،

اسلامی دانست و نقش مردم دشت ورامین در این قیام را بسیار برجسته خواند و در این خصوص فرمود: «آقایان محترم و جوانان معظم ورامین به ما حق ویژه‌ای دارند، آن‌ها در ۱۵ خرداد زحمت کشیدند و جوانان خودشان را از دست دادند.»

نقش قیام ۱۵ خرداد در نگاه امام (ره) و رهبری
فرمایشات امام (ره) تنها اظهار نظر بزرگان و مراجع دینی در مورد اهمیت قیام ۱۵ خرداد و نقش مردم ورامین در این قیام نبود، بلکه مقام معظم رهبری نیز در این خصوص می‌فرماید: «شهدای مظلوم ورامین چون ستارگانی درخشان نه تنها در آسمان ورامین، بلکه در آسمان ایران اسلامی خواهند درخشید.»

باید اعتراف کنیم، که علی‌رغم تلاش‌های صورت گرفته برای شناخت بیش از پیش قیام ۱۵ خرداد، همچنان ابعاد گسترده‌ای از این قیام ناشناخته مانده است و این قیام ظرفیت آن را دارد، که به عنوان یک الگو و سرمشق بی‌نظیر برای جوانان و نسل‌های آینده ایران اسلامی مورد استفاده قرار بگیرد، اما اینکه ماجرای قیام ۱۵ خرداد چه بود و چه عواملی سبب شد، تا این قیام بدرخشد و در میان دیگر قیام‌های دوران خود متمایز شود، را سعی داریم در ادامه مورد بررسی قرار دهیم.
ماجرای قیام ۱۵ خرداد سال ۴۲ از آنجا آغاز شد،

۱۵ خردادماه سال ۴۲ به عنوان نقطه اتصال انقلاب اسلامی با حماسه بزرگ عاشورا، در حالی برای همیشه در تاریخ ماندگار شد، که توانست روند مبارزات انقلابی ملت ایران را دگرگون سازد.

وحید یکتا

بی‌شک قیام ۱۵ خرداد را می‌توان یکی از مهم‌ترین و تاریخ‌سازترین حوادث در مقابله با رژیم طاغوت و برپایی انقلاب شکوهمند اسلامی دانست، که همچنان و پس از گذشت حدود ۵۶ سال از آن مورد بررسی و تحلیل کارشناسان و تحلیل‌گران مسائل ایران، خاورمیانه و نیز کارشناسان حوزه انقلاب اسلامی قرار دارد.

به عقیده کارشناسان این حوزه، رژیم طاغوت پس از قیام ۱۵ خرداد در سراسری سقوط قرار گرفت و خون پاک و مطهر شهدای ۱۵ خرداد ورامین، پیشوا و قم به تدریج ریشه ظلم و ستم پهلوی را خشکاند و در ۱۵ سال بعد، یعنی ۲۲ بهمن ۵۷ و با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی به ثمر نشست.

نقش قیام ۱۵ خرداد در پیروزی انقلاب اسلامی تا حدی بود، که امام خمینی (ره) به عنوان بنیان‌گذار انقلاب اسلامی، ۱۵ خرداد را مبدأ نهضت و انقلاب

برای این کشاورزان و کارگران ممانعت می‌کرد و لذا هیچ‌گاه تعداد دقیق شهدای ۱۵ خرداد مشخص نشد. پوشیدن کفن و نوشتن وصیت نامه نشان از خودگذشتگی قیام کنندگان ۱۵ خرداد داشت هیچ‌گاه آمار دقیق کشته‌شدگان قیام ۱۵ خرداد مشخص نشد و این تعداد توسط مأموران ساواک به‌شدت سانسور می‌شد، اما این کشتار وحشیانه بازتاب گسترده‌ای در سراسر کشور و نیز سطح بین‌الملل داشت و سرانجام بعد از ۱۰ ماه رژیم را مجبور به آزادی امام (ره) کرد.

شاهد عینی دیگر قیام ۱۵ خرداد در خصوص انگیزه کفن پوشان ۱۵ خرداد اظهار داشت: شعار «یا حسین (ع)» و نیز شعارهایی مبنی بر لزوم آزادی امام خمینی (ره) به‌عنوان مرجع تقلید شیعیان نشان از انگیزه الهی و مذهبی قیام کنندگان ۱۵ خرداد داشت. حجت‌الاسلام سید مصطفی احمدی ادامه داد: پوشیدن کفن و نیز نوشتن وصیت‌نامه توسط قیام‌کنندگان ۱۵ خرداد به‌خوبی نشان می‌دهد، که این افراد به هیچ‌چیز کم‌تر از آزادی امام (ره) راضی نبودند و در این مسیر حاضر به فدا کردن جان خود نیز بودند.

اما اینکه قیام ۱۵ خرداد چه تأثیری در روند پیروزی انقلاب اسلامی داشت، سؤالی است، که رئیس ستاد برگزاری مراسم ۱۴ و ۱۵ خرداد استان تهران گفت: قیام ۱۵ خرداد سبب شکل‌گیری انجمن‌های اسلامی در بین بازاریان، دانشجویان و دانش‌آموزان شد.

حجت‌الاسلام سید محسن محمودی قیام ۱۵ خرداد را سبب محبوبیت بیش‌ازپیش مراجع تقلید و روحانیت در بین مردم دانست و افزود: نقش روحانیت در قیام ۱۵ خرداد بر کسی پوشیده نیست و قیام ۱۵ خرداد سبب ورود بیش‌ازپیش روحانیت و حوزه علمیه به مسائل سیاسی شد.

قیام ۱۵ خرداد زمینه‌ساز پیروزی انقلاب اسلامی

وی با بیان اینکه پس از قیام ۱۵ خرداد انتقاد از شاه علنی شد، گفت: پیش‌ازاین قیام کسی جرأت انتقاد به شاه را نداشت.

این مؤلف و پژوهشگر در زمینه قیام ۱۵ خرداد اضافه کرد: پس از قیام ۱۵ خرداد اسلام‌گرایان با وضوح بیشتری رهبری مخالفت با رژیم پهلوی را بر عهده گرفتند و نیروهای چپ و ناسیونالیست به انزوا کشیده شدند.

محمودی گفت: شهیدان امیر معصوم شاهی، جعفر عرب مقصودی، حسن خانی، ابوالقاسم اردستانی، عزت‌الله رجبی، سید مرتضی طباطبایی و مصیب مهابادی از شهدای شناخته‌شده قیام ۱۵ خرداد هستند، که خون این عزیزان و دیگر شهدای ۱۵ خرداد مشروعیت رژیم طاغوت را به‌طور کامل از بین برد.

وی با بیان اینکه قیام ۱۵ خرداد توانست تمامی معادلات مبارزه را بر هم زند، تأکید کرد: قیام ۱۵ خرداد زمینه‌ساز پیروزی انقلاب اسلامی شد.

پس از قیام ۱۵ خرداد، ساواک سعی داشت، تا به هر نحو با مبارزات انقلابی مردم ایران مقابله کند، اما هرگز نتوانست در برابر خیل عظیم ملت ایران بایستد و سرانجام غربت و مظلومیت شهیدان ۱۵ خرداد سال ۴۲ سبب شد تا انقلاب اسلامی به پیروزی برسد و یاد و خاطره این عزیزان برای همیشه در خاطر تاریخ باقی بماند.

و این شلیک سبب شد، خون پاک این مردم شجاع بر روی زمین در مقابل پل باقرآباد ریخته و برای همیشه تاریخ‌ساز و ماندگار شود.

یکی از شاهدان عینی قیام ۱۵ خرداد که در پل باقرآباد حضور داشت و در خصوص شرایط حاکم بر این قیام سخن می‌گفت، اظهار داشت: مأموران رژیم پهلوی در پل باقرآباد از مردم خواستند که دست از قیام برداشته و راهی را که آمده بودند، بازگردند.

امیر اکبری اضافه کرد: مردم حاضر به بازگشت نشدند و مأموران رژیم طاغوت به‌سوی آن‌ها تیراندازی کردند و مردم را به خاک و خون کشیدند و بسیاری از آن‌ها را شهید و زخمی کردند و از بسیاری دیگر نیز اطلاعی در دست نبود، که پس از گذشت مدتی مشخص شد، تا رژیم طاغوت بسیاری از شهدا و حتی مجروحان زنده ۱۵ خرداد را به‌طور دسته‌جمعی و درحالی‌که زنده بودند، دفن کرده است.

وی با بیان اینکه خردادماه موسم درو است و کارگران و کشاورزان بسیاری از مناطق دیگر در ورامین حضور داشتند، گفت: رژیم طاغوت از برگزاری مراسم ترحیم

به‌صورت شبانه و در نیمه‌شب ۱۵ خرداد ۴۲ خانه امام (ره) محاصره و ایشان را دستگیر و به تهران منتقل کرد و ابتدا ایشان را در باشگاه افسران نگه داشته و در غروب آن روز به زندان قصر منتقل کرد.

هیچ‌گاه تعداد دقیق شهدای ۱۵ خرداد مشخص نشد

از سوی دیگر در ۱۵ خرداد ۴۲ و زمانی که مردم ولایتمدار، مؤمن و انقلابی دشت ورامین که اغلب کشاورز و کارگر بودند، خبر دستگیری مرجع تقلید خود را شنیدند، از سه‌نقطه روستای محمدآباد عرب‌ها، پیشوا و ورامین کفن پوشیده و با پای پیاده به سمت تهران حرکت کردند و شعار «یا مرگ یا خمینی» سر دادند، اما رژیم پهلوی راه این کشاورزان و کارگران مؤمن را در مقابل پل باقرآباد بست و به آن‌ها هشدار داد، که به‌سوی منازل خود بازگردند. تهدید مردم به بازگشت از مسیر حمایت از مرجعیت و دفاع از ولایت و روحانیت پاسخ نداد و سفاکان طاغوت مجبور شدند، به‌سوی مردم بی‌گناه که خواستهای جز آزادی مرجع تقلید خود نداشتند، شلیک کنند

دانشگاه مذاهب اسلامی بندرعباس اخطار گرفت

مهمترین اصل در آموزش عالی کیفیت تدریس و خدمات رفاهی و آموزشی مناسب برای دانشجویان است، موضوعی که در استان هرمزگان با چالش روبرو است.

رضازکر

نخستین مرکز عالی و دانشگاهی در هرمزگان قبل از انقلاب در سال ۵۶ به نام دانشگاه آزاد ایران کار آموزش خود را در این استان با دو رشته کاردانی شروع کرد. با پیروزی انقلاب اسلامی و تحویلی عظیم در ایران مراکز آموزشی عالی و دانشگاهی ما بسرعت رشد کرده و در حال حاضر هرمزگان با داشتن ۶۳ مرکز آموزش عالی در استان و ۶۵ هزار و ۲۵۸ نفر دانشجو مشغول به تحصیل با ۵۸۸ عضو هیأت علمی تمام وقت در این مراکز مشغول تدریس و انجام وظایف خود هستند. در این بین دانشگاه مذاهب اسلامی بندرعباس طی دو سال اخیر با چالش‌هایی روبرو بوده است تا آنجا که سال گذشته با وقوع اتفاقی در خوابگاه این دانشگاه و مصدوم شدن دو تن از دانشجویان، که بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های استان داشت، این دانشگاه بلافاصله اقدام به رفع نقص آن واحد خوابگاهی کرد اما این پایان موضوع نبود و هیئت نظارت و ارزیابی و تضمین کیفیت عطف هرمزگان اقدام به بازرسی و نظارت از این دانشگاه کرد. علیرغم تذکرات شفاهی و کتبی به دانشگاه مذاهب بندرعباس این مشکلات و نواقصی که هیئت نظارت و ارزیابی عطف استان به آن اشاره داشت توجهی نشد تا در دی ماه ۹۷ هیئت نظارت اقدام به منع پذیرش این دانشگاه تا رفع کامل نواقص کند.

دکتر عبدالوهاب سماوی دبیر هیئت نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت عطف استان هرمزگان در تاریخ ۲۸ دی ماه ۹۷ طی نامه‌ای به دانشگاه مذاهب اسلامی بندرعباس اعلام کرد «با توجه به مشاهدات میدانی، عینی و پیمایشی هیئت نظارت در بهمن ۹۶ و خرداد ۹۷ از آن واحد دانشگاهی، نواقص فراوانی مشاهده شد که با وجود اخطارهای شفاهی قبلی هیچکدام رفع نگردید. در ادامه بر حسب اولویت به اهم آنها اراش می‌شود که این امر موجب افت کیفیت شدید آموزشی و وضعیت دانش آموختگان آن دانشگاه می‌شود. لذا پس از مطرح شدن موضوع در نشست هیئت نظارت استانی، پیشنهاد منع پذیرش هرگونه دانشجو و افزایش رشته‌های تحصیلی جدید برای آن مرکز، از سوی این هیئت نظارت به مرکز نظارت و ارزیابی وزارت عطف صادر می‌گردد تا رفع کامل نواقص که بر حسب اولویت پیوست ارائه شده است این دستور قابل اجرا است.

علی اکبر شیخی فینی رئیس دانشگاه هرمزگان هم طی نامه‌ای به دکتر زکاتی رئیس مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت آموزش عالی ۵ چالش و مشکل مهم دانشگاه مذاهب بندرعباس را اعلام کرد و پیشنهاد منع پذیرش دانشجو و افزایش رشته تحصیلی را مطرح کرد.

فضای فیزیکی دانشگاه مذاهب اسلامی بندرعباس مناسب دانشجویان نیست
چند تن از دانشجویان دانشگاه علوم و مذاهب اسلامی

بندرعباس در خصوص مشکلات و دغدغه‌های این مرکز آموزش عالی، محیط و فضای فیزیکی این دانشگاه را اصلاً مناسب پذیرش این تعداد دانشجو ندانسته و بیان کردند: فضای فیزیکی دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس واقعاً مناسب نیست هر چند در این خصوص رئیس دانشگاه از گرفتن زمین و احداث فضای مناسب برای این مرکز خبر داده و ما منتظر هستیم هر چه زودتر این مشکل حل شود. این دانشجویان معتقد هستند: سطح کیفیت آموزش در دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس هم در برخی دروس از سطح کیفیت بالایی برخوردار نیست و حتی گاهی مدرسان و اساتید این دانشگاه، درسی را خوب تدریس می‌کنند اما متخصص در آن رشته نبوده و اطلاعات و سطح آگاهی آنها فقط در آن کتاب خلاصه می‌شود و پاسخگوی سوال تخصصی در آن زمینه نیستند.

کمیبود استاد و مدرس، علل کاهش انتخاب واحد درسی

دانشجویان عنوان کردند: نبود استاد موجب شده تا در ترم فعلی مجبور به انتخاب واحد کمتری نسبت به ترم‌های قبل کنند. در ترم‌های گذشته تعداد اساتید و مدرسان این دانشگاه بیشتر بوده اما متأسفانه در ترم گذشته تعداد اساتید کمتر بوده و انتخاب واحد هم بر اساس تعداد دروسی که استاد برای آن دروس وجود داشته امکان پذیر بوده است.

اخطار جدی شورای نظارت بر مراکز آموزش عالی هرمزگان به دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس طبق مستندات موجود در خبرگزاری مهر دفتر استان هرمزگان در دی ماه سال ۹۷ نامه اخطار و کارت زرد شورای نظارت بر دانشگاه‌های استان بر دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس داده شد، شورای نظارت بر مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌های استان تیم نظارتی خود را برای بررسی مشکلات این دانشگاه فرستاده که متأسفانه با نارضایتی این شورا مواجه گردید و شورای نظارت با ارسال نامه‌ی مکتوب برای ریاست این دانشگاه خواستار رفع مشکلات این مرکز آموزش عالی شد.

تمام مراکز آموزش عالی و دانشگاهی هرمزگان در بحث‌های نظارتی مشکل دارند

عبدالوهاب سماوی عضو شورای نظارت آموزش عالی استان در خصوص اخطار به مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌های هرمزگان گفت: شورای نظارت بر مراکز آموزش عالی استان، همیشه بر مراکز آموزشی عالی نظارت کامل داشته و البته تمام مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها در استان در بحث‌های نظارتی مشکلات و

معایبی دارند و هیچکدام بدون عیب نیستند. وی ادامه داد: در دو نوبت از مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها نظارت به عمل می‌آوردیم و وضعیت مدرسان و اساتید را بررسی کرده که آیا پرونده آنها کامل است یا خیر؟ و کارمندان آن مراکز آموزش عالی، بیمه آنها به موقع پرداخت می‌شود؟ و وضعیت دانشجو‌ها نیز را نظارت می‌کنیم.

سماوی در خصوص اخطار کتبی به دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس گفت: شورای نظارت در بازدیدهای به عمل آمده از این مرکز آموزش عالی، ضمن مشاهده مشکلات و معایب این دانشگاه، نامه‌ای کتبی را به وزارت علوم و نسخ‌های از آن را هم به دانشگاه برای برطرف کردن مشکلات و معایب این دانشگاه ارسال کرده است.

این مقام مسئول اظهار داشت: اخطار به مراکز آموزش عالی و دانشگاه‌ها در صورت نظارت و مشاهده مشکل در صورت نیاز به صورت کتبی به این مراکز اعلام می‌شود و در خصوص دانشگاه علوم و مذاهب اسلامی بندرعباس نیز به احتمال زیاد بعد از ماه مبارک رمضان شورای نظارت، دوباره از این مرکز بازدید به عمل خواهد آورد.

دکتر سماوی گفت: در خصوص سطح کیفیت آموزش اگر بخواهم نمره‌ای از ۲۰ به مراکز آموزش عالی غیر انتفاعی در استان بدهم نمره‌ی ۱۴ خواهم داد و باید در ارتقا سطح کیفیت آموزش مراکز تلاش کنیم.

اظهارات سماوی عضو شورای نظارت بر آموزش عالی حساسیت بر کیفیت و کمیت دانشگاه را نشان می‌دهد و اینکه مسئولان ارشد استانی باید نگاه ویژه‌ای به مسائل آموزش عالی در استان داشته باشند. تا خروجی‌های این مراکز دانشگاهی که باید راهگشا باشند به یک تهدید تبدیل نشوند.

کیفیت آموزشی مراکز آموزش عالی در هرمزگان نگران کننده است

این در حالی است که رئیس دانشگاه هرمزگان هم معتقد است کیفیت آموزشی مراکز آموزش عالی استان هرمزگان نگران کننده است و باید برای رهایی از این مشکل چاره‌اندیشی کرد.

علی اکبر شیخی فینی پیش از این در نشستی با خبرنگاران با ابراز نگرانی از وضعیت کیفی آموزش در دانشگاه‌های هرمزگان اظهار داشت: کاهش کیفیت آموزش عالی در استان هرمزگان به یک موضوع جدی و نگران کننده تبدیل شده است. نداشتن زیرساخت‌های آموزشی مناسب از جمله آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، مراکز پژوهشی و تحقیقاتی مناسب، نبود کتابخانه جامع و مرکز اسناد و پایین بودن سرانه استاد به دانشجو همچنین فضای آموزشی نامناسب در برخی از دانشگاه‌ها افت تحصیلی دانشجویان و فارغ التحصیلان را در پی داشته که این موضوع در تمامی مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی کشور محسوس است. رئیس دانشگاه هرمزگان با بیان اینکه شاخص مطلوب نسبت دانشجو به استاد ۱۸ دانشجو است، افزود: نسبت استاد به دانشجو و نسبت هیئت علمی به دانشجو در استان به غیر از دو دانشگاه در سایر دانشگاه‌ها فاقد استاندارد است.

علیرغم پیگیری‌ها علی‌آبادی رئیس دانشگاه علوم مذاهب اسلامی بندرعباس حاضر به مصاحبه نشد.

مقاومت درس همیشگی مردم

دزفول از «شهر هزار موشک» تا «بلد الصواریخ»

دزفول چه از سوی ایرانی ها «شهر هزار موشک» نام بگیرد یا چه از سوی عراقی ها به نام «بلد الصواریخ» نامگذاری شود، مهم نیست؛ مهم این است که مقاومت با گوشت و پوست ایرانی ها عجین شده است.

علی نوازی

مقاومت درسی است که ایرانی ها همیشه برای مردم دنیا به یادگار گذاشته اند، چه آن روز که دشمن با آن تجهیزات بی نظیرش هوس تصرف چند ساعته خرمشهر را داشت و با مقاومت غافلگیر کننده جوانان خرمشهری آن هم با چوب و چماق و برنو مواجه شد و خوخه جنگیش از کار افتاد تا آن زمان که دزفول از سوی دشمن به جرم قرار گرفتن در کنار پایگاه شکاری، روزانه موشک باران می شد و مردم دزفول شهر را ترک نکردند، ایرانی ها همیشه مقاومت در برابر دشمن را فراموش نمی کنند.

این دشمن چه دشمنی به نام صدام و حسین و حزب بعث ظالم باشد که جنگ را علنی می کند و با موشک به جان مردم بی دفاع می افتد و چه دشمنی به نام آمریکا باشد که رئیس جمهور در توئیترو نیروهای مسلح آن با اعزام ناو و نیرو به خلیج فارس قصد دارند دل ملت را خالی کنند، فرقی نمی کند؛ مهم این است که این مردم پای این انقلاب ایستاده اند و اصول درس مقاومت را از برند.

به آنها که این روزها ملت ایران را تهدید می کنند توصیه می شود بروند و درس مقاومت و ایستادگی مردم دزفول را در طول هشت دفاع مقدس را به عنوان نمونه ای از مقاومت ملت ایران بخوانند تا بدانند ایرانی ها شجاع تر و مقاومت تر از آن هستند که اسیر تهدید دشمن متجاوز بشوند و با این ملت باید با زبان تکریم و نه تهدید سخن گفت.

نفوذ ایمانی انقلابی

رهبر معظم انقلاب اسلامی در روز ۲۳ اسفندماه سال ۱۳۷۵ در سفر به استان خوزستان در جمع مردم دزفول سخنرانی کردند. حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی طی سخنانی از حماسه مقاومت، ایستادگی و شجاعت مردم دزفول در شدیدترین حملات دشمن در هشت سال جنگ تحمیلی تجلیل کردند و این منطقه از میهن اسلامی را سرزمین افتخارات تاریخ ایران نامیدند.

حضرت آیت الله خامنه ای به جایگاه رفیع مردم دزفول به لحاظ مقاومت و صبر انقلابی آنان اشاره کردند و فرمودند: مردم شهر دزفول یکی از بهترین امتحان های دوران انقلاب و جنگ تحمیلی را در تاریخ به یادگار گذاشتند و قهرمانی ماندگاری را به ثبت رساندند و این اثر شگفت آور نتیجه رسوخ و نفوذ ایمان انقلابی تا اعماق روح و جان این مردم است.

اما دزفول چرا به عنوان یک شهر نمونه در مقاومت لقب گرفت؟ این مسئله به این علت بود که دزفول بارها و بارها از سوی دشمن بمباران شد ولی مردم این شهر هیچگاه شهر و کاشانه خود ترک نکردند و

اما صدام با همه ادعاهایش هیچگاه نتوانست بفهمد که دفاع ملت ایران نه تنها با سایر جنگ ها تفاوت دارد بلکه مردمی هم که در مقابلش ایستاده است، یک مردم انقلابی با پیشینه دینی و اسلامی است که راهبری مدبر، آنها را هدایت می کند.

اصابت ۱۷۶ به دزفول

شهر دزفول در هشت سال جنگ تحمیلی مورد اصابت ۱۷۶ موشک دوربرد فراگ و اسکاد بی قرار گرفت؛ هواپیماهای دشمن ۴۸۹ بمب و راکت بر سر مردم بی دفاع شهر دزفول فرو ریختند و پنج هزار و ۸۲۱ گلوله توپ به نقاط مختلف این شهر اصابت کرد. ۱۹ هزار و ۵۰۰ واحد مسکونی، تجاری، آموزشی و مذهبی در این هشت سال بین ۲۰ تا ۱۰۰ درصد در دزفول خسارت دید.

مردم دزفول در هشت سال جنگ نابرابر دو هزار و ۶۰۰ شهید، ۴۰۰ جانباز، ۴۵۲ آزاده و ۱۴۷ جاویدالائز تقدیم میهن اسلامی کردند. به پاس ایستادگی مردم دزفول در هشت جنگ تحمیلی این شهر به عنوان پایتخت مقاومت ایران اسلامی لقب گرفت. همچنین چهارم خرداد در تقویم رسمی کشور روز مقاومت و پایداری - روز دزفول نامگذاری شده است.

عراق در راستای درهم شکستن مقاومت مردم از هیچ راهی دریغ نکرد. دزفول نه تنها مقاومت کرد، بلکه هیچگاه خالی از سکنه نشد و زندگی در شهر جریان داشت. با وجود حملات سنگین صدامیان، مردم دزفول خطوط زیادی در جبهه ایجاد کردند و اعزام های هزار تا پنج هزار نفری به جبهه ها داشتند. اعزام های شهر دزفول به قدری گسترده بود که تیپ ولی عصر (عج) برای شهر دزفول ایجاد و بعد تبدیل به لشکر شد که تمام خوزستان را در برمی گرفت.

به لحاظ موقعیت سوق الجیشی، دزفول دروازه شمالی خوزستان محسوب می شد و بعد از شروع جنگ تحمیلی، صدام برای تصرف خوزستان باید ارتباط

ماندند و مقاومت کردند. برای نمونه ۲۸ آذرماه سال ۱۳۶۱ دو فروند موشک زمین به زمین به دو نقطه پرجمعیت دزفول اصابت و بیش از ۲۰۰ منزل مسکونی و مغازه را ویران، ۶۲ نفر را شهید و ۲۸۷ نفر را مجروح کرد. پس از این تاریخ به دلیل اصابت موشک های فراوان، دزفول به «بلد الصواریخ» از سوی عراقی ها یا «شهر موشک ها» از سوی رزمندگان ایرانی معروف شد. حتی گفته می شود در واقع اولین موشک جنگ به دزفول اصابت کرد.

رژیم بعثی عراق هر بار که در رویارویی مستقیم با رزمندگان اسلام در میدابین نبرد، شکست می خورد برای جبران ضعفها و همچنین اعمال فشار بر جمهوری اسلامی ایران، شهرها و مناطق مسکونی را موشکباران و بمباران می کرد و در همین راستا، در روز ۲۸ آذر ۱۳۶۱، دزفول برای چندمین بار هدف یورش بی رحمانه موشکی رژیم بعث عراق قرار گرفت. اگر چه قبل از این جنایت، هواپیماهای عراقی بارها شهرهای ایران را بمباران کرده بودند، اما حمله به دزفول، نخستین حمله در ابعاد گسترده به وسیله موشک های زمین به زمین بود.

یکی از مهمترین اهداف رژیم بعث عراق از بمباران و موشکباران شهرها به ویژه شهر دزفول این بود که با از بین بردن زیرساخت های اقتصادی و ناامن کردن شهرها، به مردم ایران بگوید که از مقاومت دست بردارید. این رژیم با وجود برخورداری از همه نوع تجهیزات جنگی و نیروی انسانی شکست های سنگینی از رزمندگان اسلام متحمل می شد؛ رزمندگانی که با تشویق و ترغیب پدران و مادران خود عازم دفاع از دین و میهن اسلامی خود شده بودند و حالا دشمن می خواست با شهید کردن مردم بی دفاع در شهرها، آنها را از ادامه کارشان باز دارد.

این تاکتیک، یک تاکتیک مرسوم در هر جنگی محسوب می شود. یعنی فشار غیرمستقیم به طرف مقابل برای عقب نشینی از مواضع سیاسی و دفاعی

وی توضیح می‌دهد: وقتی به خانه رسیدیم خانه به تلی از خاک تبدیل شده بود، من ناخود آگاه به فکر حبوبات رزمندگان افتادم که برای تمیز کردن در منزل ما بود و ناراحت از اینکه از بین رفته باشند بی اختیار بر سر و سینه می‌زدم که ای وای مال بیت المال نابود شد.

دایه ناهید می‌گوید: فریاد می‌زدم قوت و خوراک رزمندگان نابود شد. در این موقع یکی از برادران سپاهی به من گفت که خواهر آرام باش حبوبات همه سالم مانده اند باید بگویم که در کمال تعجب دیدم قسمتی از سقف ایوان که حبوبات زیر آن بودند سالم مانده بود و باز هم متعجب بودیم که حتی یک خراش به کیسه‌های حبوبات وارد نشده بود. من شکر خدا را به جای آوردم که امانت رزمندگان سالم مانده است.

این بانوی دزفولی می‌افزاید: من با بقیه خواهران ستاد نماز جمعه دزفول که اکثریت آنها یا مادر شهید یا همسر شهید بودند یا خواهر شهید و یا فرزند شهید بودند آنچنان با یکدیگر انس گرفته بودیم که انگار از یک خانواده هستیم.

دایه با بیان اینکه هر کدام از این خواهران زندگیشان یک قصه طولانی و پر فراز و نشیب دارد، می‌گوید: در غم یکدیگر شریک و در شادی یکدیگر هم شریک بودیم. در اوج موشک باران‌ها و خاموشی شبانه شهر در تابستان و زمستان همه کنار یکدیگر بودیم و بدون

در اغلب خانه‌های قدیم دزفول وجود دارد. ناهید تنها یکی از دختران دوران جنگ بود. اهالی دزفول مجبور بودند هر شب در تاریکی غلیظی در شوادون باشند. بزرگترها بیشتر در مساجد بودند تا از آخرین خبرهای جنگ مطلع شوند.

حامیان پشت جبهه

در دزفول تنها رزمندگان در جبهه درگیر جنگ نبودند. زنان فعال دزفولی در پشت جبهه جنگ نیز پا به پای رزمندگان پیش می‌رفتند. ناهید (مامان علی) که حالا فرزند و نوه‌هایش او را «دایه» صدا می‌زنند درباره فعالیت زنان در پشت جبهه می‌گوید: در ایام جنگ اکثر مواقع حبوبات و پتوها را به منزل مسکونی مان می‌آوردند و من و جمعی از خواهران همسایه در پاک کردن حبوبات و شستشوی پتوها همکاری می‌کردیم. دایه می‌افزاید: یک روز چند گونی از حبوبات را آوردند که پاک کنیم آنها را گذاشتیم در یک قسمت از ایوان خانه و عصر آن روز به همراه مادرم برای زیارت اهل قبور به شهید آباد رفتیم. به محض اینکه به شهید آباد رسیدیم صدای انفجار مهیبی به گوش رسید و شهر را لرزاند، ما هم خود را سراسیمه به شهر رساندیم. وقتی رسیدیم تازه فهمیدیم که خانه خودمان واقع در محله مسجد جامع مورد اصابت موشک قرار گرفته است.

شمال این استان با کشور را قطع می‌کرد. دزفول برای صدام یک شهر استراتژیک و نظامی به حساب می‌آم. چنین دلایلی باعث شده بود تا صدام فشار را بر این شهر بیشتر کند.

روایت اولین موشک

هنوز مدتی از شیپور جنگ عراق علیه ایران نگذشته بود که اولین موشک‌ها به شهر دزفول اصابت کرد. در ۱۹ مهرماه سال ۱۳۵۸ وقتی اولین موشک بر سر شهر دزفول فرود آمد، خیلی‌ها حتی نمی‌دانستند حتی موشک چیست و یا صدایش چگونه است. اما سال‌ها بعد وقتی آخرین موشک به این شهر اصابت کرد، دزفول دیگر آن شهر سابق نبود که صدای موشک را شناسد. دزفول در گذر زمان و در مواجهه با موجی از حملات و حوادث به شهری متحد و ایستاده تبدیل شده بود که ایشار مردمانش همه‌جا زبانزد بود. آخرین موشک در دزفول بیشتر از ۱۰۰ شهید برجای گذاشت. خانواده‌هایی بودند که ۲۳ شهید داشتند و همچنان در دزفول مانده بودند و از ذره ذره خاک آنجا دفاع می‌کردند.

زندگی در شب

شهری که هشت سال تجربه زندگی در شب را فراموش کرده بود. همه پنجره‌های خانه‌ها باید گل

مالی می‌شد. از غروب بنا بر قانونی نانوشته، کسی چراغی روشن نمی‌کرد. حتی شمع هم نباید روشن شود. سکوت شهر را فرا می‌گرفت و تنها صدای توپ و خمپاره‌ها با صدای جیغ و فریاد کودکان آمیخته می‌شد و گوش را می‌خراشید.

مردم آن زمان دزفول خاطرات عجیبی از روزهایی که دزفول به یکی از اهداف موشکی تبدیل شده بود دارند، برای نمونه «ناهید» که حالا نزدیک به ۵۵ سال سن دارد و در دوران جنگ به شهرک ساسان از توابع دزفول مهاجرت کرده از خاطرات روزگار جنگ می‌گوید.

ناهید با اشاره به دوران نوجوانی و دوستانی که از دست داده بود، ادامه می‌دهد: بعد از شنیدن اسم دزفول دیگر گوشه‌هایم چیزی را نمی‌شنیدند. پیش خودم فکر می‌کردم امروز قرار است عمر کدام یک از همشهری‌هایم به پایان برسد.

وی همچنین توضیح می‌دهد: در نزدیکی خانه ما سنگری نبود و شب‌ها را باید در «شوادون» سپری می‌کردیم. «شوادون» زیر زمینی‌هایی هستند که

وی، دفاع مقدس را یک گنج با ارزش برشمرد و می‌افزاید: دشمنان ایران قصد دارند کاری کنند تا ما جنگ و دفاع مقدس را فراموش کنیم و این فرهنگ ایثار و مقاومت را از ما بگیرند که ما نباید اجازه تحقق هدف را به آنها بدهیم.

امام جمعه دزفول ادامه می‌دهد: کسانی هستند که در داخل کشور نیز با دشمن هم صدا و همراه شده اند تا این فرهنگ دفاع مقدس را از خاطره‌ها پاک کنند اما زهی خیال باطل چرا که جوانان و مردم دانی ملت ایران هرگز دست از سرمایه ایثار، شجاعت، مقاومت و گنجینه خود بر نمی دارند.

حجت الاسلام قاضی دزفولی با بیان اینکه امروز برای ایستادگی و مقاومت در برابر دشمن باید مراقب ارزش‌ها و ایمان جوانان و کودکانمان باشیم، عنوان می‌کند: باید مراقب باشیم تا دست‌های پنهانی که فرهنگ جوانان و نوجوانان ما را هدف گرفته اند کوتاه کنیم. وی در پایان اظهار کرد: دزفول سرداران بسیار و هفت فرمانده لشکر در دفاع مقدس تقدیم کرد که اینها همگی سرمایه‌های دزفول در ایثار و مقاومت هستند که باید برای تداوم راه آنان باهمدلی و همراهی تلاش کنیم.

دشمنانی که این روزها ملت ایران را تهدید می‌کنند باید بدانند که برای این ملت نه هجوم زمینی، نه موشک و بمباران و نه اعزام ناو جنگی به منطقه ترسی ندارد و آنها با وجود مشکلات اقتصادی ناشی از تحریم‌های ناجوانمردانه استکبار علیه ملت ایران همواره از این تهدیدها ترسی به دل راه نمی‌دهند.

حماسه‌هایی که مردم در دزفول، خرمشهر، آبادان، ها، هویزه و... در طول تاریخ انقلاب اسلامی در مقاومت در برابر دشمن آفریده اند نشان می‌دهد که مردم ایران همیشه در مقاومت در برابر دشمن یک گام از دولت‌ها جلوتر بوده اند و آنها پای آرمان‌های انقلاب اسلامی با کسی تعارف ندارند ولی همیشه این انتظار از دولت‌ها بوده است که توجه بیشتری به وضع شهرهایی که در طول جنگ در خط مقدم جبهه و مقاومت بوده اند، داشته باشد.

آسمان پر از جنگنده بود

بی بی نجمه، از زنان سالخورده دزفولی به خاطرات دوران جنگ می‌پردازد. او در این باره می‌گوید: منزلمان در خیابان طالقانی بود. ناگهان صدای جنگنده‌ها را شنیدیم، صداهایی که انسان را به جنون می‌رساند.

بی بی به آسمان اشاره کرد و گفت: آسمان پر از جنگنده بود. آتش همه جا را سرخ کرده بود و همه دستپاچه بودیم. سکوت همه منطقه را فرا گرفت و بعد از آن فقط صدای فریاد و شیون زنان و کودکان به گوش می‌رسید.

این زن سالخورده دزفولی همچنین افزود: در همین روزهای اولیه جنگ بود که شنیدیم خمپاره به نزدیکی یکی از نانوایان خیابان آزادی برخورد کرد و بسیاری را مجروح کرده است.

نماز جمعه قطع نشد

حجت الاسلام سید محمدعلی قاضی دزفولی امام جمعه دزفول نیز در این خصوص می‌گوید: چهارم خرداد، روزی است که نمایانگر گنج و سرمایه ایثار، جهاد، مقاومت و پایداری است.

وی با بیان اینکه شیر زنان و شیر مردان دزفولی در دفاع مقدس جوانان خود را به جبهه می‌فرستادند، تصریح می‌کند: زنان شجاع دزفولی خود نیز جبهه را پشتیبانی کرده و برای آنان امکانات می‌فرستادند و خانه‌های ویران شده خود را با دستور مرحوم آیت الله قاضی بازسازی می‌کردند.

حجت الاسلام قاضی دزفولی با اشاره به اینکه در طول دوران دفاع مقدس نماز جمعه دزفول با امامت آیت الله قاضی حتی یک هفته نیز قطع نشد، می‌گوید: دشمن تمام تلاش خود را می‌کرد تا شهر دزفول را از سکنه خالی کند تا رزمندگان روحیه خود را از دست دهند اما به رغم اصابت ۱۷۶ موشک و هزاران راکت و بمباران‌های شدید به دزفول نتوانستند به این هدف خود برسند.

هیچ توقع و ترس و واژه‌های هر هفته در نماز جمعه شرکت می‌کردیم. در آن سالهای جنگ تنها ماشینی که مسئول حمل و نقل خواهران از منزلشان تا مصلی و برعکس بود یک وانت مزدا ۱۰۰۰ بود که شهرداری به همراه یکی از کارگران که خدا حفظش کند در خدمت نماز جمعه قرار داده بود. این وانت هیچگونه پوشش و سقفی نداشت و در گرمای ۵۰ درجه تابستان و یا سوز زمستان تنها وسیله حمل و نقل ما بود. دایه با اشاره به اینکه بعد از جنگ هم سازمان اتوبوسرانی یک دستگاه مینی بوس و راننده‌ای در اختیار خواهران ستاد قرار داد، می‌افزاید: در اوج جنگ و موشک باران مادر شهیدان هاشمی (حاجیه بی بی هاشمی) برای خواهران ستاد جلسه قرآنی در مصلی دزفول برگزار کرد. کم کم جلسه گسترش پیدا کرد و خواهران زیادی جذب آن شدند. بعد از اتمام جنگ و تشکیل حوزه علمیه در مصلای نماز جمعه جلسه قرآن را به قاسمیه واقع در محله مسجد جامع بردیم و با همکاری خواهران ستاد مراسم عزاداری ابا عبدالله الحسین (ع) را به مدت دو ماه در قاسمیه برگزار کردیم. دایه ناهید یادآور می‌شود: در ماه مبارک رمضان ختم قرآن داریم و در طول سال کلاس آموزش قرآن و روان خوانی و تفسیر قرآن، در روز عاشورا هم ختم زیارت عاشورا را با ۱۰۰ سلام به امام حسین (ع) و اهل بیتش و ۱۰۰ لعنت بر دشمنان امام حسین (ع) برگزار می‌کنیم که بسیار مورد استقبال خواهران قرار می‌گیرد.

وی می‌گوید: اما در موقعی که جلسه قرآن را برای اولین بار در نماز جمعه شروع کردیم حاجیه بی بی هاشمی گفتند «اگر امام زمان (عج) با شما همکاری کرد جلسه قرآن ادامه پیدا می‌کند و اگر با شما همکاری نکرد جلسه قرآن ادامه پیدا نمی‌کند» که شکر خدا تا به حال امام زمان (عج) از جلسه ما پشتیبانی کرده و این جلسه ادامه دارد و انشاءالله ادامه خواهد داشت و ۳۰ سال است که این خدمات را انجام می‌دهیم و خواهیم داد.

شیرازی ها از ملاصدرا چه می دانند؟ جایگاه مغفول حکمت در «شهر حکمت»

حکمت و فلسفه ملاصدرا هنوز

سعید دهقانی

برای مردم به ویژه شیرازی ها شناخته شده نیست و به نظر می رسد باید بیش از پیش اندیشه های ملاصدرا را در زادگاهش بررسی و معرفی کرد.

در شرایطی که چندی پیش یادروز ملاصدرا در شیراز برگزار شد اما نه در فضای شهر شیراز و نه در گفتگوهای مردم این روز چندان نمایه نبود. به جز مراسم یادروز ملاصدرا دیگر سخنی از وی و اندیشه اش در زادگاه ملاصدرا اثری نبود از این رو می توان اینگونه توصیف کرد که هنوز اندیشه ملاصدرا در شهر خود چندان معرفی نشده است. با انجام یک گزارش میدانی در شهر شیراز که عموماً نیز از دانش‌آموختگان رشته‌های مختلف علوم انسانی هستند به این نتیجه دست یافته تنها اندکی با حکمت و فلسفه ملاصدرا آشنایی کاملی دارند.

تعدادی زیادی از مصاحبه شوندگان فقط با نام ملاصدرا آشنایی داشته‌اند و برخی نیز اطلاعات جسته و گریخته‌ای نیز از دوره تاریخی که این دانشمند در آن می‌زیسته خوانده‌اند و به یاد دارند.

علاوه بر آن اندیشه هم باید سر سفره باشد

قطعا در هیچ کجای جهان نمی‌توان از عموم مردم انتظار داشت تا به امر فلسفه و اندیشه بپردازند چرا که ویژگی‌های دنیای مدرن از یک سو سبب تخصصی شدن رشته‌هایی شده که در گذشته ذیل عنوان واحد فلسفه و حکمت قرار می‌گرفتند. از دیگر سو نیز با افزایش اطلاعات و داده‌ها در فضای مجازی دایره آگاهی انسان‌ها نسبت به نظریات فلسفی تغییری نکرده است.

با این وجود اما در ایران که مبانی آن بر پایه فلسفه اسلامی بنا شده است این انتظار می‌رود که در سطح نخبگان و اصحاب اندیشه برای معرفی و احیای فلسفه اسلامی اهتمام بیشتری ورزیده شود.

می‌زیسته‌اند. با این وجود هیچ خبری از همدیگر نداشتند چرا که مدرنیته هنوز به دنیا نیامده بود تا ابزار ارتباط و تضارب آرای جهان غرب و شرق را فراهم آورد.

این فیلسوف و اندیشمند ادامه می‌دهد: وقتی که در غرب به روی ایرانیان باز شد و عده‌ای برای تحصیل به غرب رفتند فلسفه غربی را آموختند و به ایران آوردند اما نه با آن عمقی که در مغرب‌زمین وجود داشت. هر چه دم دستشان بود می‌پذیرفتند و به سرزمین حکمت می‌آوردند مانند ورود پوزیتیویسم.

اعوانی افزود: حکمت علم به حقایق اشیا است. در حکمت اسلامی نیز علم به حقایق اشیا به شناخت استعلایی انسان از پیرامون خود از جمله مسائل اجتماعی باز می‌گردد اما متأسفانه چون تحصیل‌کردگان در فلسفه غرب و شارعین حکمت اسلامی دو مسیر جدا از هم را پیش گرفته‌اند و کاری با هم ندارند، غالب افراد فکر می‌کنند که زندگی روزمره به دور از دست‌آوردهای حکمت اسلامی است.

یکی از افرادی که در آمار بالا مورد مطالعه بود اظهار داشت که حکمت ملاصدرا به دلیل انتزاعی بودن و دور بودن از واقعیت‌های جامعه شناختی نمی‌تواند نزد عوام مردم که با مشکلات معیشتی دست به گریبان هستند جایگاهی داشته باشد.

این گفته را با رئیس انجمن حکمت و فلسفه مطرح کرد. وی پاسخ داد: نمی‌توان گفت حکمت اسلامی کاری به زندگی مردم در این روزها ندارد. عدالت که یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های مردم در امور اجتماعی و اقتصادی است در راس حکمت قرار دارد.

غلامرضا اعوانی که یکی از بزرگترین شارعین حکمت اسلامی در ایران است اضافه می‌کند: فلسفه اسلامی به خصوص حکمت متعالیه از زندگی مردم دور نبوده است. در گذشته فقهایی از جمله ملاصدرا علاوه بر امور الاهیاتی به امور دنیوی مردم توجه مهمی داشتند. ملاصدرا علم فقه را فلسفی کرده بود.

اعوانی ادامه می‌دهد: ملاصدرا و دکارت در یک زمان

ضعف در تبلیغات

مجموعه‌ای از فعالیت‌های قرآنی دفتر تبلیغات حوزه

نخستین نمایشگاه دستاوردهای قرآنی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم با نمایش محتوای خوب و جذاب قرآنی همزمان با ماه مبارک رمضان در قم برگزار شد.

هیفاء پردل

ماه مبارک رمضان بهار قرآن است و برگزاری نمایشگاه‌های مختلف قرآنی رویداد فرهنگی خوبی است تا مردم از آخرین دستاوردهای قرآنی آگاه و یا از طریق نمایشگاه‌های مختلف بیشتر به سمت قرآن جذب شوند.

با توجه به وجود و برکت بارگاه حضرت معصومه (س) و حوزه علمیه و همچنین دیگر مراکز علمی و فرهنگی فعال در حوزه قرآنی، استان قم جایگاه مهمی در زمینه فعالیت، پژوهش و دستاوردهای مهم قرآنی در کشور دارد و در سال‌های اخیر فعالیت‌های مفیدی در زمینه پژوهش و آموزش صورت گرفته است که از تدوین دایره المعارف قرآنی جهان اسلام تا پژوهش‌های عملی در دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمی را می‌توان نام برد.

امسال در قم از سوی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم و همچنین مرکز پژوهش‌های فرهنگ و معارف اسلامی در ماه مبارک رمضان شاهد رویداد مهمی بودیم که آن برگزاری نخستین نمایشگاه «دستاوردهای قرآنی» است این نمایشگاه در سالن همایش‌های بین‌المللی غدیر بعد از افطار به روی علاقه‌مندان برنامه‌های قرآنی و خانواده‌های قومی باز بود.

ولی با توجه به وجود چندین مرکز مهم که در زمینه‌های قرآنی فعالیت دارند این نمایشگاه می‌توانست کلکسیونی از فعالیت‌های مهم قرآنی، نرم‌افزاری، هنرهای قرآنی و مرتبط با آن، غرفه‌هایی برای قصه‌های قرآنی کودک و نوجوان، جایگاه خانواده در قرآن و انواع مسابقات قرآنی باشد تا خانواده‌ها و کودکان ضمن آشنایی با آخرین دستاوردهای قرآنی بیشتر جذب معجزات قرآنی شوند.

قصه‌های قرآنی در قلاب یک نرم افزار قرآنی و یا کتاب داستان مجسم می‌شود ولی با یک نگاه عمیق به این غرفه پی می‌بریم این غرفه دستاوردی برای آموزش کودکان در مهد کودک و دستاوردی برای مربیان قرآنی را به نمایش گذاشته است.

مسئول می‌گوید: در این غرفه ما کتاب‌هایی را به نمایش گذاشته‌ایم تا افرادی که قصد دارند دوره‌های تربیت مربی کودک را طی کنند با این بسته‌های آموزشی این دوره را به طور مطلوبی پشت سر گذاشته و با مدل‌های جدید آموزش کودکان آشنا شوند.

طیبه زمردین می‌افزاید: طرح دوره تربیت مربی کودک که به مدت یکسال برگزار می‌شود سال‌های گذشته هم اجرا می‌شده ولی ما برای مربیان مهدهای کودک اکنون نرم افزار و بسته‌های مختلف آموزشی به طور فشرده و در زمان ۳ هفته با جدیدترین روش آموزشی را به نمایش گذاشته‌ایم.

به گفته وی، این دوره‌ها شامل دوره معرفت شناسی، هستی شناسی برای کودک است که با کمک این بسته‌ها مربی با ایده پردازی‌های نوین می‌تواند پاسخگوی سئوالات مختلف کودک در زمینه خداشناسی باشد که مورد استقبال قرار گرفته است این بسته‌ها نه تنها در قم بلکه در سراسر کشور مورد استفاده قرار گرفته است.

زمردین می‌افزاید: این نوع آموزش سبک جدیدی از آموزش است و مربی به راحتی می‌تواند پاسخگوی کودک در زمینه هستی، خداشناسی و غیره باشد.

نمایش ۱۲ نسخه خطی قرآنی نفیس

از دیگر غرفه‌های جذاب این نمایشگاه می‌توان به غرفه «اسناد قرآنی» نام برد این غرفه بیش از ۱۲ نسخه خطی قرآنی را به همراه ۴۰ ترجمه فاختری از قرآن مجید را به چند زبان مهم دنیا به نمایش گذاشته است بر روی دیوار این غرفه پوستر خطاطی شده نفیسی از قرآن کریم خودنمایی می‌کند. مسئول این غرفه می‌گوید: برای نخستین بار از

هرچند این نمایشگاه نخستین تجربه برگزاری خود را دارد ولی ضعف اطلاع رسانی و آگاهی در آن نمایان است چرا که اگر در سطح شهر برای این نمایشگاه بهتر تبلیغ و اطلاع رسانی می‌شد شاهد جذب مخاطبان بیشتری بود؛ در این نمایشگاه شاهد انواع پایان نامه‌های قرآنی دانشجویان دانشگاه باقر العلوم (ع) و همچنین پژوهش‌های قرآنی هستیم که امید است در سال‌های آتی با ایده پردازی و رفع ضعف‌های آن در سطح ملی و سطح و کیفیت بالاتری برگزار شود.

طرحی کوتاه و نو برای تربیت مربی کودک

با گشت و گذاری در میان غرفه‌های مختلف این نمایشگاه غرفه «طرح واره‌های قرآنی» ما را به خود جذب می‌کند غرفه‌ای که در یک نگاه در ذهن

قرآنی مرتبط است و با توجه به آن که این نمایشگاه برای نخستین بار برگزار می‌شود می‌تواند در آینده افق‌هایی تازه برای دانشگاه در زمینه قرآنی باز کرد تا در آینده با نگاه ریشه‌ای به قرآن موضوعات جدیدتری به پژوهش گذاشته شود و نشست‌های علمی در ارتباط با قرآن و نظریه پردازی‌های مهمی در این ارتباط صورت پذیرد.

عباس ایزدی با اشاره به این نمایشگاه می‌افزاید: از مؤسسات مختلف علمی و فرهنگی در این نمایشگاه حضور یافتند به نظر کمبود تبلیغات از ضعف‌های این نمایشگاه است و اگر از دیگر مراکز مهم پژوهشی و قرآنی هم دعوت می‌شد به نظر این نمایشگاه را پر بارتر می‌ساخت.

مسابقات کودکان، پر مخاطب‌ترین بخش نمایشگاه

یکی از بخش‌های این نمایشگاه که برای کودکان برگزار می‌شود با استقبال خانواده‌های قومی مواجه شده است. در این بخش با قرائت آیه‌هایی از قرآن و یا تفسیر کودکان و ترجمه یک سوره از قرآن به همراه برگزاری مسابقات شاد در کانون توجه خانواده‌ها و کودکان قرار گرفته است هرچند نبود غرفه‌ای اختصاصی برای بیان قصه‌های قرآنی در قالب کتاب و یا نرم افزارهای جدید قرآنی در این نمایشگاه غریب مانده است.

زیبایی است و آیه‌ها یا اشعار و گفته‌های از معصومین را به نمایش می‌گذارد بهتر مخاطب را جذب می‌کند. اسماعیلی با اشاره به جایگاه خوشنویسی و هنرهای تجسمی قرآنی قم، اظهار می‌کند: هنر خوشنویسی و هنرمندان قومی در سطح کشور بلکه در حد جهان حرفی برای گفتن دارد؛ در استان قم بیش از ۱۲۰ استاد برجسته داریم که در دنیا صاحب نام هستند هنرمندانی که در بعد بین‌المللی توانسته‌اند شکوه و عظمت معماری ایرانی و اسلامی به همراه هنرهای قدسی را در دنیا معرفی و صاحب رتبه شوند و دیپلم و یا لوح افتخار کسب کنند.

به گفته رئیس انجمن خوشنویسان کشور، با توجه به محتوا و دستاوردهایی که در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده به نظر مخاطبان خوب هستند ولی می‌توانست بیشتر هم باشند.

نمایش ۱۴۱ پایان نامه دانشگاهی مرتبط با موضوعات قرآنی

از دیگر غرفه‌های نمایشگاه دستاوردهای قرآنی دفتر تبلیغات اسلامی حوزه، غرفه مختص پایان نامه‌های مرتبط با موضوعات قرآنی دانشگاه باقر العلوم (ع) است که با بار علمی به نمایش داده شده است. مسئول این غرفه که خود کارشناس اداره پژوهش دانشگاه باقرالعلوم (ع) است، می‌گوید: در این نمایش از ۲ هزار پایان نامه دانشگاهی ۱۴۱ مورد آن به موضوعات

مجموع ۱۳۲ نسخه خطی نفیسی که در دفتر اسناد قرآنی قم نگهداری می‌شود ۱۲ نسخه در این نمایشگاه به نمایش گذاشته شده است؛ هم‌چنین ۴۰ عنوان از ۷۰ عنوان ترجمه مهم قرآنی به زبان‌های مختلف دنیا در این غرفه برای مخاطبان به نمایش درآمده است. سعید شمشیری می‌افزاید: با توجه به برگزاری نخستین بار چنین نمایشگاهی استقبال مردم تا حدودی مطلوب بوده است ولی به نظر می‌رسد در این نمایشگاه اطلاع رسانی و یک تبلیغ مطلوب غریب مانده است هم‌چنین برگزاری برنامه‌های جانبی مانند انواع مسابقات قرآنی برای خانواده‌ها در این نمایشگاه حلقه مفقوده این نمایشگاه به شمار می‌رود. از او درباره یک پوستر چشم‌نواز زیبا که با آیاتی از قرآن مجید خطاطی شده است می‌پرسیم، وی می‌گوید: این پوستر نفیس حاصل خطاطی «حاج محور طلائی» است که قدمتی بیش از ۳۰ سال دارد.

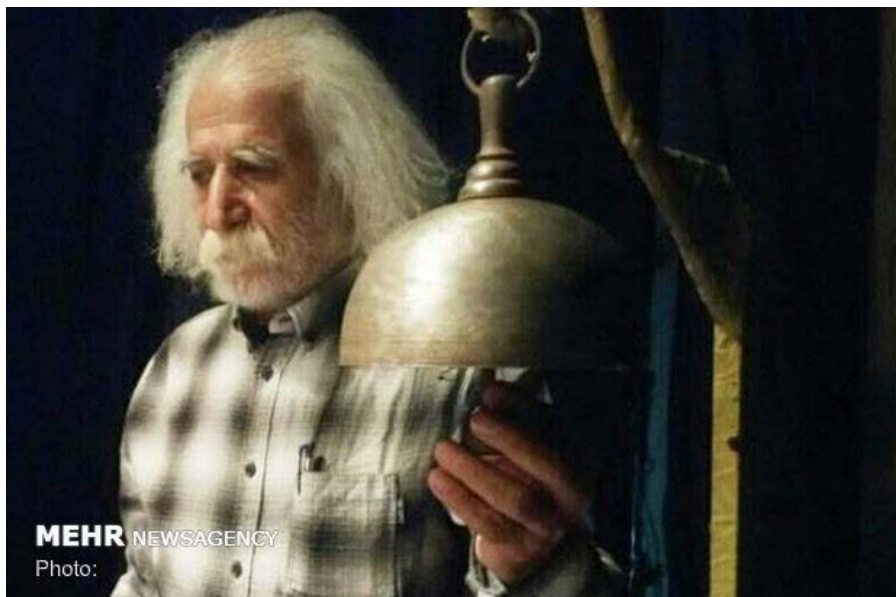
نمایش آیه‌های قرآنی در قاب خوشنویسی و هنر از دیگر غرفه‌های نمایشگاه دستاوردهای قرآنی را می‌توان غرفه «هنرهای تجسمی قرآنی» عنوان کرد که به عبارتی از غرفه‌های جذاب برای خانواده‌های قومی به شمار می‌رود. مسئول این غرفه عمر ۴۰ ساله خود را صرف هنر خوشنویسی قرآنی کرده است و رئیس انجمن خوشنویسان کشور است. زمین الدین اسماعیلی می‌گوید: وقتی احادیث و آیه‌های قرآنی در قاب خوشنویسی و هنر به مردم نمایش داده شود به نظر بیشتر با قرآن انس خواهند گرفت؛ خانواده‌های قومی علاقه دارند از نزدیک با این هنر آشنا شوند و من هم چند خطی از آیات قرآنی را خوشنویسی کرده و در اختیار آن‌ها قرار می‌دهم.

به گفته این هنرمند خوشنویسی صاحب نام قومی، وقتی مخاطبان من را در هنگام خوشنویسی می‌بینند به ذوق آمده و با توجه به اینکه این هنر آکنده از

نگاهی به زندگی علی غلامی، پیشکسوت تئاتر به بهانه هفتمین روز در گذشتش؛

معلمی که «قیصر» شد / بچه‌های آبادان، بچه‌های سینمایی بودند

امین جو کار

در ۱۷ خرداد ماه سال ۱۳۳۰ مردی در آبادان به دنیا آمد که امروز پیشوند «استاد» هیچگاه از کنار نامش برداشته نمی‌شود، حتی زمانی که تئاتر آبادان دیگر جسمش را نخواهید دید.

امروز هفتمین روز از درگذشت استاد علی غلامی است، به بهانه هفتمین روز از درگذشت این مرد عرصه نمایش و یک عمر تلاش هنری در گونه‌های مختلف هنر- به ویژه تئاتر- نگاهی می‌اندازیم به چیکدهای از زندگی او و روایتگری‌اش از تولد تا به امروز، روایتی مستند از تولد تا چند ماه پیش از عروج به زبان و به نقل از خودش.

محل تولد را درست خاطرم نیست که در کدام محله آبادان بود ولی اول دبستان در کپری که پدرم در لین ۱۴ احمدآباد جنب مسجد دشتی‌ها درست کرده بود ساکن بودیم، آن زمان پدرم کارگر شرکت نفت بود و در حقیقت متولی مسجد هم به حساب می‌آمد.

تا حدود هشت سالگی در همان لین ۱۴ احمدآباد ساکن بودیم بعد از آن منزل شرکتی واقع در سیکلین به پدرم واگذار شد.

پدرم علاوه بر اینکه کارگر شرکت نفت بود، سرایدار منزل «کاشانی» یکی از مسئولان شرکت نفت هم بود، منزل آنها در بوآرده جنوبی بود. آنها فرزندی به نام بیژن، هم سن و سال من داشتند که ما چالش‌های زیادی با هم داشتیم و داستان‌های کوتاهی هم که می‌نویسم الهام گرفته از همان دوران است.

بیش‌ترین خاطرات زندگی‌ام از کلاس سوم به بعد بود، در آن زمان در دبستان فرهنگ مشغول به تحصیل بودم. در همان دبستان فرهنگ تا کلاس پنجم تحصیل کردم.

از مدرسه تا کوچ

تعدادی از دانش‌آموزان فضول را که در پایه پنجم و ششم درس می‌خواندند به دبستان کیهان فرستادند، به این نیت که شاید در رفتارشان تغییری حاصل شود. دبستان کیهان پشت استادیوم قرار داشت، کلاس ششم را آنجا بودم و مردود شدم، بعد به دبستان «دول‌لو» در تانکی ابوالحسن سابق تبعیدم کردند.

دانش‌آموزان این دبستان متشکل از بچه‌های آزاد و پرورشگاهی بودند. این مدرسه از یک سمت به پرورشگاه راه داشت، در آنجا معلم خوب و مهربانی داشتم که باعث شد شاگرد سوم کلاس شوم.

آن زمان بخشنامه‌ای برای کارکنان شرکت نفت آمده بود که افرادی که می‌خواهند خود را بازخرید کنند می‌توانند از بخشنامه «سالی دو ماه» استفاده کنند.

پدرم خود را بازخرید کرد و با این کار بابت سال‌های خدمتش، سالی دو ماه پاداش دریافت کرد، پول زیادی دستش را گرفت، حدود ۱۴ یا ۱۵ هزار تومان بود، آن زمان با این پول می‌توانستیم پاساژی را خریداری کنیم.

با گرفتن این پول کمی زندگی ما تغییر کرد، به سفر مشهد رفتیم و برگشتیم. وقتی اقوام دیدند پولی در دست پدرم است، دوش را احاطه کردند. پدرم برای

اینکه بتواند معاملاتی با این پول انجام دهد، آرد و گندم می‌خرید و به دشتی برای فروش می‌برد، ولی در اصل بیشتر به عنوان قرض یا رایگان به مردم و فامیل‌هایش می‌داد.

یک شب که پدر به خانه برگشت خیلی گرفته و غمگین بود وقتی جویا شدیم گفت بارم در رودخانه مانده و همان زمان هم باران شدید باریده، به عبارتی بارش را کاملاً آب برده بود، با این اتفاق تمام سرمایه خود را که در این کار داشت، از دست داد.

کار در نانواپی

کار به جایی رسید که مجدداً دنبال کار می‌گشت، پولی به شخصی داده بود که برایش کار پیدا کند ولی او هم پولش را خورد و خبری نشد، در نتیجه مجبور شد در نانواپی در همین آبادان کار کند.

در همان زمان من مدرک ششم را گرفته بودم، می‌گفت باید در نانواپی کنار دستم کار کنی، در نانواپی چانه‌وری می‌کردم و روزی سه تومان دستمزد بود، ولی به پدرم دو برابر من حقوق می‌دادند.

آن زمان صبح‌ها برای لبنیاتی محله‌مان کار می‌کردم، یک روز صبح پدر، دوستم را به دنبالم فرستاد که به خانه برگرد، وقتی رفتم دیدم خاوری در خانه است و وسایل مان به همراه خواهرها و مادرم در آن قرار گرفته‌اند، می‌خواستیم از آبادان برویم بدون اینکه از قبل برنامه‌ریزی کرده باشیم.

همه به جز برادر بزرگم به زادگاه پدرم برگشتیم، زندگی ما کلاً تغییر کرد در ابتدا در دشتی ساکن شدیم، به «دیر» هم برای کار در کشتی‌های میگوپی می‌رفتیم و مدتی هم در آن کشتی‌ها کار کردیم. پدرم اجازه نمی‌داد درس بخوانم و می‌گفت، نیاز داریم کار کنی تا پول بیشتری دریاوریم. به همین دلیل از او شکایت کردم.

داستان گروهان برآزجانی

فرمانده پاسگاه دیر، گروهان ۳ بود که همه از او می‌ترسیدند، پدرم آن زمان با کشتی‌های باری به

قطر و بحرین سفر می‌کرد و معمولاً سفرشان چند ماه طول می‌کشید. مغازه‌ای در نزدیکی خانه ما قرار داشت، پدر مرا نزد مغازه‌دار برد و معرفی کرد و گفت اگر نبودم و جنس قرضی خواستند به آنها بدهید، مغازه‌دار هم قبول کرد، قرار بود در ازای این کار، پدرم اجناسی را با پولی که مغازه‌دار داده بود خریداری کند و به صورت قاچاق با لنج برایش بیاورد.

بعد از گذشت یک ماه از رفتن پدرم به مغازه رفتم و خواستم جنس بخرم ولی مغازه‌دار گفت نمی‌شناسمت، آن زمان حدود ۱۵ ساله بودم، می‌خواستم مغازه‌اش را به هم بریزم که فهمیدم علت این کج‌خلقی او این بوده که اجناسی که پدرم برایش خریده را در گمرک گرفته‌اند. می‌خواستم شلوغ‌کاری کنم که از پشت سر تیپایی خوردم، برگشتم و گفتم چرا می‌زنی؟ تو که هستی؟

گفت برازجانی، گروهان سوم و فرمانده پاسگاه هستم، گفتم هر شخصی می‌خواهی باش. بعد از این برخورد که همه از او می‌ترسیدند و من جوابش را دادم، از من خوشش آمد و پشیمان شد که چرا لگد زده، دستی به سرم کشید و بعد که ماجرا را برایش تعریف کردم ناراحت شد و با مغازه‌دار برخورد کرد.

نامه‌ای برای برازجانی نوشتم که می‌خواهم درس بخوانم و پدرم ممانعت می‌کند.

آن زمان فوتبالم خوب و با بچه‌ها بازی می‌کردم، اغلب از در مدرسه‌ها رد می‌شدم و بازی بچه‌ها را می‌دید. یک روز رئیس آموزش و پرورش بچه‌ها را تمرین می‌داد تا بتواند بهترین‌ها را انتخاب کند، بچه‌هایی که فوتبالم را دیده بودند تعریف بازی‌ام را کردند، او هم گفت بیا تمرین کن، وقتی شروع به دریبل زدن کردم خوشش آمد و پرسید از کدام مدرسه هستی؟ گفتم مدرسه نمی‌روم، گفت خود ثبت‌نامت می‌کنم. این حرف انگیزه دوباره‌ای برای شکایت از پدرم شد.

به همین دلیل با توجه به نامه‌ای که به برازجانی داده بودم، یک روز ظهر در خانه ما آمد و با پدرم صحبت

رفتیم.

بعد از خدمت در سال ۵۳ مجدداً در روستاهای دیر معلم شدم و گروه تئاتر را تشکیل دادم. دو گروه داشتم یکی مختص کودکان و دیگری بزرگسالان که در کتابخانه عمومی فعالیت می‌کردیم. یادم می‌آید نمایش‌هایی از قبیل «آنجا که ماهی‌ها سنگ می‌شوند» را در همان جا کار کردیم، در شب دوم اجرا از ساواک بوشهر آمدند و گفتند نباید اجرا بروید، گفتند ما تلگرام به پاسگاه زدیم که شما حق ندارید این نمایش را روی صحنه ببرید، منم ابراز بی‌اطلاعی کردم ولی در نهایت تئاتر را اجرا نکردیم. اواخر سال ۵۳ به آبادان برگشتم با دختر خاله‌ام ازدواج کردم، اتاقی در منزل مادر خانم در اختیارمان قرار دادند و در همان جا زندگی مشترک را آغاز کردیم.

ماجرای بازگشت به آبادان

در آبادان چند دوست دیگر داشتم که نام یکی دیگر از آنها هم صیادی بود، که پانزده مسجد و فردی مهم محسوب می‌شد، ما در دو مدرسه جداگانه با هم فوتبال بازی می‌کردیم. بعد که اواخر سال ۵۳ به دنبال انتقالی برای آبادان بودم، قبول نمی‌کردند.

در نهایت شهید صیادی را پیدا کردم و شرح حال فعالیت‌ها را برایش گفتم، گفتم شما باید تایید کنید و بگویید برای کار هنری در آبادان من را لازم دارید.

سال ۵۴ مجدداً برای انتقالی اقدام کردیم، آن زمان همسرم موافقت کرد که همراهم به بوشهر بیاید به همین ترتیب تابستان‌ها آبادان بودیم و زمستان‌ها در دیر و بوشهر. تا سال ۵۶ همین روند ادامه داشت، من هر ساله تقاضای انتقالی می‌دادم و پذیرفته نمی‌شد، همان سال دوباره برای دیدن و جلب رضایت صیادی به آبادان آمدم، در همان سال دانشگاه هنر تهران با رتبه‌ی خیلی خوبی پذیرفته شدم.

در همان دوران دانشجویی انقلاب شد و در تظاهرات دانشجویی شرکت می‌کردیم، دانشگاه تعطیل شد، ولی به دلیل اینکه ما مامور به تحصیل و معلم بودیم مجدداً دانشگاه را باز کردند، درسم در واقع نیمه‌تمام ماند و در سال سوم دانشگاه تعطیل شد و در نهایت مدرک

فوق دیپلم به ما دادند.

بعد از اتمام درس به بوشهر برگشتم که قبولم نکردند و به دیر فرستادند، در همان جا گروه تئاتر را تشکیل دادم، با آن گروه، «صیادان» اکبر رادی را کار کردم، دو نمایش دیگر را نیز به نام «سربداران» و «مشروطه‌خواهان» اجرا کردم.

با شروع جنگ به بوشهر برگشتم از آنجا بود که به عنوان فردی اسم و رسم‌دار مطرح شدم. زمانی که در تهران درس می‌خواندم اساتید خوبی مانند اکبر رادی، بهرام بیضایی و پناه‌نده داشتیم، البته بیضایی زود رفت و جای خود را به پناه‌نده داد.

اکبر رادی و داستان

اکبر رادی در چند مورد کمک کرد، نمایشنامه‌ای به نام «دستمزد» نوشتیم و دادم که او بخواند، خاطرم است با مداد غلط‌ها را می‌گرفت و نکته‌برداری می‌کرد. یک روز سر کلاس از فردی به نام «فرخ‌فال» نام برد که مجموعه داستانی را به چاپ رسانده و یکی از داستان‌هایش را هم سر کلاس برایمان خواند.

با این تعریفات تصمیم گرفتم داستان‌نویسی کنم،

ورود به دانشسرا

بعد از آن به دانشسرای مقدماتی رفتم که در مرکز بوشهر واقع شده بود، رفتم. با خرج دولت دوره‌ای حدود سه ساله را در دانشسرا گذراندم، در همان زمان هم ارتباطم با سینما برقرار بود و مرتب برای دیدن فیلم می‌رفتم.

در دانشسرا فعالیت‌های هنری و ورزشی داشتیم، آن زمان در تیم شاهین بودم و فوتبال بازی می‌کردم به فوتبال دیر هم بعد فنی دادم. در دانشسرا به عنوان هنرپیشه شناخته شده بودم و در جشن‌ها و دیگر مراسمات بازی می‌کردم.

اطلاعی‌های در بوشهر برای تست بازیگری زدند، من هم رفتم و تست دادم، انتخابم کردند بعد به اردویی در رامسر فرستادند، قرار بود بعد از برگشت از رامسر نمایش را کار کنیم، ولی وقتی برگشتیم در آن نمایش از من استفاده نکردند.

بعد از دانشسرا به عنوان معلم به دیر برگشتم.

MEHR NEWSAGENCY
Photo: ...

گروه تئاتری با دانش‌آموزان مدرسه تشکیل دادم، گروه تئاتر دانش‌آموزان به این معنی نبود که مختص مدرسه باشد بلکه برای عموم هم اجرا می‌کردیم. از همان زمان تمرین‌های جدی را شروع کردیم.

خاطرات سر بازی

بودن با بچه‌ها از همان سال ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۱ که به خدمت سربازی رفتم، ادامه داشت. خدمت را در کرمان گذراندم، بیشتر در آن زمان خوانندگی می‌کردم، هم دوره‌ای آن زمان مرحوم یوسف جوکار بود، او صدای خوبی داشت، ما با هم می‌خواندیم و به دنبال موقعیتی برای بیرون رفتن از پادگان، بیشتر جوکار را انتخاب می‌کردند زیرا مهارت بیشتری در خواندن داشت.

می‌خواهم بگویم حتی در خدمت سربازی هم هنر رهایمان نکرد، خاطرم است یک روز فرمانده صدایمان کرد و گفت یکی آمده و می‌خواهد بین شما دو نفر یکی را انتخاب کند، من و جوکار با هم خواندیم، ولی جوکار انتخاب شد، همان زمان یوسف پیش فرمانده آمد و گفت پانتومیم هم می‌توانیم بازی کنیم، فرمانده قبول کرد به این طریق هر دو نفرمان برای آن کار

کرد، آن زمان پدر در گمرک بارها را جابه‌جا می‌کرد، برار جانی پرسید چرا نمی‌گذارید به مدرسه بیاید؟ پدر گفت باید کمک‌خرج خانه باشد، شرایطمان خوب نیست، وقتی پدر مقاومت کرد برار جانی محکم‌تر از قبل گفت اگر مدرسه نرود از فردا اجازه کار کردن در گمرک را ندارید.

فردای همان روز نزد رئیس آموزش و پرورش رفتم و ثبت‌نام کردم. با توجه به اینکه سه ماه از سال تحصیلی گذشته بود ولی ایرادی نگرفتند و به همین ترتیب در کلاس اول دبیرستان شروع به تحصیل کردم.

بچه‌های سینما

ما بچه‌های آبادان، بچه‌های سینمایی بودیم، به هر طریقی که بود هزینه بلیط سینما را در تهیه می‌کردیم. سینما بهمنشیر آبادان هم زمان با انگلستان فیلم‌های روز و زبان اصلی را پخش می‌کرد. از اولین فیلم‌هایی که دیدم می‌توانم به فیلم «دو قاطر برای خواهر سارا» با بازی کلینت ایستوود اشاره کنم.

اولین باری که به سینما رفتم دقیقاً خاطرم است، ساعت حدود هفت عصر برادرم از لین ۷ دستم را گرفته و می‌کشید، گفت می‌خواهیم سینما برویم، اگر اشتباه نکنم کلاس دوم دبستان بودم. به «سینما نور» که بعد از آن به حمام نور تبدیل شد و در نزدیکی عباس آشی بود، رفتیم.

سینما خیلی شلوغ بود، آن زمان صندلی در سینما وجود نداشت و اکثراً روی گونی‌های ذغالی می‌نشستند، بعضی‌ها هم دله یا صندلی برای خود می‌آوردند. زمان پخش فیلم ماشین که نشان می‌داد از ترس پشت گونی‌های ذغالی پنهان می‌شدم.

در آن زمان تنها تفریح بچه‌ها سینما رفتن بود، در سینماها برای تهیه بلیط دعوا بود. ما هر فیلمی را که می‌دیدیم، در محل برای اهالی بازی می‌کردیم، مثلاً من همیشه نقش «قیصر» را در کوچه بازی می‌کردم.

خاطرم است یک بار سینمای خانگی درست کردیم، این کار را با لامپ، کارتن، نور خورشید، آینه و مقوا انجام دادیم.

فلکه کارون روبروی کلانتری نوشت‌افزاری بود که راش فیلم‌های اکران شده را می‌فروخت، ما از آنجا راش و عکس می‌خریدیم، بچه‌های محل را دعوت می‌کردیم و در ازای گرفتن خرما، نان و با هر چیز که داشتند، برایشان فیلم نمایش می‌دادیم.

پیگیری ورزش

وارد دبیرستان که شدم ورزش هم همزمان برایم آغاز شد، جوری که جزو بازیکنانی بودم که در قهرمانی استانی پرش طول و ارتفاع اول شدم.

کلاس دوم یا سوم دبیرستان بودم، معلمی به نام «خورشید فقیه» که در بوشهر به عنوان شاعر و ادیب شناخته شده است، قرار بود کار کند، به دنبال بازیگر برای نمایش بود، سر کلاس من را انتخاب کرد، بعد از تست گرفتن نقشی را به من داد، به عبارتی در آن نمایش نقش اول را بازی می‌کردم و برای اولین بار در مدرسه برای اولیا در جشنی، نقشی را ایفا کردم. این اتفاقات در سال ۱۳۴۵ افتاد آن زمان ۱۵ ساله بودم که بازیگر تئاتر گروه فقیه شدم. زمانی که آبادان بودیم، یعنی اوایل دهه ۴۰، اکبر هاشمی فیلمی به نام «صیادان نمک‌زار» را کار می‌کرد، فیلمبرداری در ایستگاه پنج انجام می‌شد، داستان فیلم در مورد تعدادی ماهیگیر آبادانی بود.

عیوق گفت قبول است و هر کاری می‌دانید انجام دهید.

متن را طی چهار روز تغییر دادم و به صورت بومی خودمانی در آوردم، بعد بازیگران را خودم تعیین کردم. کار را شروع کردیم تمرینات خاص خودم را رویشان اجرا می‌کردم، تمریناتی که از ایرج صغیری یاد گرفته بودم را برایشان پیاده کردم، همه کاملاً آماده شدند. نمایش ما بعد از اجرا در جشنواره سراسری روستا، در هفت بخش کاندیدا و موفق به دریافت جایزه‌ی کارگردانی، بازیگری اول مرد و جایزه بازیگری خردسال شد.

بعد از آن نمایش «مختار» را به جشنواره سراسری دفاع مقدس بردم، در جشنواره آبدان، خوزستان و دفاع مقدس، نمایش «خالو خلیل» را داشتم که به جشنواره فجر هم راه یافت بود و در آن کار به عنوان بازیگر نقش اول مرد فعالیت داشتم.

...سینما و من

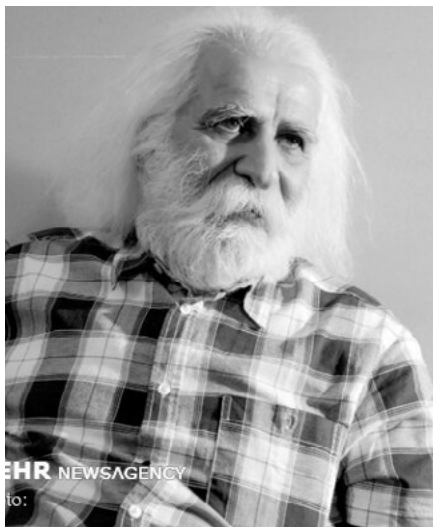
می‌توانم به کارهای سینمایی‌ام هم اشاره کنم، قبل از اینکه به آبدان بیایم چند کار سینمایی در بوشهر انجام دادم، به نام «عبور از دریا»، «همه فرزندان من»، «سفر غریب» و همزمان «هویت» را در تهران کار کردم. به آبدان که آمدم فعالیت‌های سینمایی‌ام هم ادامه پیدا کرد که اولین آن «دکل» بود، بعد از آن «جانمرد»، «سریال» «بهترین سال‌های زندگی» و... را کار کردم. آخرین کارهایی که انجام دادم کارهای خوبی بود مانند «یک تیر و دو نشان» که کاری مرکز آبدان بود، کار دیگر «سایه‌سار مهر» بود، سریال دیگری هم به نام «بال‌های خیس» کار کردم ولی حدود چهار سال است که انگار که نه من زمانی بازیگر بودم و نه اینکه فیلمی در این مملکت ساخته می‌شود.

مجموعه دوم داستانم را هم چاپ کردم ولی شعرهایم را هنوز به چاپ نرساندم، برای چاپ آنها ناشر نبود یا اگر هم بود قصد شراکت داشت. شعر نوشتن من هم داستانی مفصل دارد زیرا شاگردی شاعر بزرگی را کردم، سال‌های سال شعر می‌گفتم و دوست داشتم بتوانم یکی دو مجموعه از آنها را به چاپ برسانم که هنوز موفق نشدم، آن چیزی که در کانال‌ها و جاهای مختلف ارائه می‌دهم شعرهای کوتاهاست، شعرهای اصلی و بلندم را اگر شرایط مهیا شود چاپ خواهم کرد.

در زمینه‌های مختلف هنری به دنبال کسب تجربه بودم از جمله تئاتر، سینما و تلویزیون، رادیو، شعر و داستان و این اواخر هم تمام هم و غمم شده گفتن شعر. پارسال «سوغات نفتکش» را کار کردم، متن نمایش به جشنواره نفت رفت و مقام دوم را هم کسب کرد.

متن دیگری را به نام «ماه بر شانه غبار» نوشته بودم که پارسال در جشنواره خرمشهر جزو ۶ کار برگزیده شد، متنی از یکی از کتاب‌هایم به نام «سفر به سوی افق» نیز در جشنواره همدان جزو پنج کار برگزیده بود.

امسال تمایل داشتم کار انجام دهم، کار کودک را در نظر داشتم که متن آن هم آماده است، اگر از طرف ارشاد، انجمن یا منطقه آزاد و یا هر ارگان دیگری حمایت شوم آن را کار می‌کنم، اگر هم حمایتی انجام نشود که نمی‌توانیم کارمان را به راحتی ادامه بدهیم. این هنرمند پیشکسوت شبیه شب هفته گذشته به علت سبکته مغزی در آبدان در گذشت و پیکرش در زادگاه آبا و اجدادی وی یعنی بوشهر به خاک سپرده شد.

اجرا در تهران باید نیم ساعت از کار را کم کنید، توی مسیر در قطار مشهد به تهران ۳۰ دقیقه از نمایش را کم کردیم و در کوپه تمرین کردیم، وقتی به تهران رسیدیم اجرا کردیم، در تمام تهران نام نمایش ما پخش شده بود که نمایشی به نام گرگور کهنه آمده و دارای شاخصه‌هایی قابل دیدن است.

ما در بخش مسابقه نبودیم، بخش مبادله بودیم، روز اختتامیه مسئول سالن گفت در ردیف دوم بنشینید، کنار خسرو شکیبایی و مجید افشاریان نشستیم، شکیبایی آن سال جایزه کارگردانی را دریافت کرد، در آن شب خیلی‌ها جایزه گرفتند در بین آنها نام من را هم صدا زدند و دیپلم افتخار و مدال طلا را دریافت کردم.

وقتی به بوشهر برگشتم، صدا و سیما مصاحبه‌ای با من ترتیب داد و کلی شناخته شدم، خاطرم هست برای عید می‌خواستیم به آبدان بیایم ولی پولی نداشتیم، برای همین مدال طلایم را به طلافروشی بردم و گفتم قیمت بزنید، آن زمان ۲۲ هزار تومان قیمت زد و گفت این مبلغ را به شما می‌دهم و تا یک ماه بعد از عید هم صبر می‌کنم که پول را برگردانی و مدالت را بگیری، در واقع به عنوان قرض پول داده بود. ولی تا از آبدان برگشتیم از آن پول چیزی نمانده بود، تا مدتی نزد طلافروشی می‌رفتم و مدالم را می‌دیدم، بعد از گرگور کهنه، «زیر بیرق بیگانه» را در همان بوشهر کار کردم که به نظرم بهترین اثرم بود.

دوباره آبدان

چند نمایش هم بازی کردم تا سال ۷۲ که به آبدان برگشتیم، در تئاتر دانش‌آموزی کشوری هم با نمایش‌های «جزای غفلت» در اصفهان، «حکایت آن شلوار کهنه» در جشنواره تهران، «گهواره و گور» در نیشابور و... شرکت کردیم. اولین کاری که در سال ۷۳ برای حوزه انجام دادم نمایشی به نام «شکاف» به کارگردانی مسعود رضانی بود.

سلیمانی آن زمان فردی تعیین کننده بود، عیوق متنی داشت به نام «شب با خورشید، دل با دریا»، متن را به تهران داده بود به دلیل ضعیف بودن ایراد گرفته بودند.

یک روز به من گفتند می‌خواهیم نمایش شب با خورشید دل با دریا را شما کار کنید تا به جشنواره فجر راه پیدا کند، قبول کردم به شرطی که استارت کار را از صفر بزنم و متن را هم از نو بنویسم. مرحوم

گفتم من هم می‌توانم مجموعه داستانی بدهم، پرسید آماده است؟ من هیچ چیزی آماده نداشتم ولی ظرف یک ماه مجموعه‌ای به نام «فاصله‌ها» را نوشتم، بعد از خواندن سر کلاس مجموعه‌ام را تایید کرد. این مجموعه در انتشارات پیگرد در سال ۵۹ به چاپ رسید.

وقتی به دیر و بوشهر برگشتم، آخرین بازنویسی نمایش دستمزد را آماده کردم، نمایشنامه‌ی دیگر به نام «دریا اسیر است» را نیز نوشتم.

در دیر سن کمی داشتم، حاج رمضان امیری از هنرمندان بزرگ بوشهر بود، نمایشی را برای اجرا به دیر آورد، وقتی برای دیدن نمایش‌شان رفتم چند کار برایشان انجام دادم و همین موضوع باعث آشنایی‌مان شد، زمانی که می‌خواستیم کارم را به بوشهر منتقل کنم، امیری در امور تربیتی فعالیت داشت و کمک کرد که به آن اداره منتقل شوم.

در امور تربیتی بوشهر علاوه بر رمضان امیری، علی قربانی هم بود که هر سه با هم دوست شدیم و مثلی در امور تربیتی تشکیل دادیم. دونمایشنامه به نام‌های دستمزد و دریا اسیر است را به ارشاد دادم، دو نمایشنامه در اختیار دو گروه قرار گرفت، نمایش دستمزد را به «فرخ‌زاد فرخمهر» برای اجرا دادند و گروه دیگری که بوشهری بود دریا اسیر را استفاده کردند. دو نمایش را به نیت جشنواره فجر آماده کردند ولی هر دو کار رد شدند.

سال بعد با کانون جوانان هلال احمر همکاری کردم و نمایشی به نام «درس شهادت» را کار کردم که «گراشی» (نوحه‌خوان) در آن نمایش برایم نوحه‌خوانی می‌کرد. در مدرسه نمایشی به نام «جنگ ضربدر صلح» را کار کردم که قرار شد به عنوان نماینده امور تربیتی به رامسر فرستاده شود.

بعد از آن نمایشنامه‌ای به نام «نخل سوخته» را نوشتم و رمضان امیری آن را روی صحنه برد، نمایش دیگری به نام «انتظار برگشتن یونس» را نیز در سال ۶۳ نوشتم. این دو کار برای جشنواره فجر انتخاب شدند، در سال ۶۳ برای اولین بار به عنوان نویسنده نمایشنامه و نویسنده و کارگردان راهی جشنواره فجر شدم. سال بعد مجدداً کاری به نام «تفنگ برنو» را از بوشهر به جشنواره فجر بردم که در سالن چهار سو به اجرا درآمد.

مدال طلای فجر

و بالاخره با نمایش «گرگور کهنه» توانستم مدال طلای جشنواره فجر را از آن خود کنم. آن زمان به بهترین‌های جشنواره دیپلم افتخار و مدال طلای جشنواره می‌دادند.

برای نمایش گرگور کهنه در بخش مبادله‌های گروه‌های نمایشی به مشهد فرستاده شدیم، در مشهد رضا صابری و داریوش ارجمند برای دیدن کارمان آمدند و نقطه نظرانشان را نیز ارائه دادند.

فردای همان روز وقتی برگشتیم ما را به امور هنری فرستادند، با رضا صابری رفتیم و دیدیم که داریوش ارجمند هم آنجا است، گفت خبر خوشی برایتان دارم، وقتی شما اجرا داشتید از تهران به ما گفته بودند نمایش‌تان را زیر ذره‌بین قرار دهیم تا ببینیم کار ارزش اجرا در تهران را دارد یا خیر، که ما هم موافقت خود را اعلام کردیم.

علاوه بر صابری و ارجمند، علی منتظری هم نمایش ما را در مشهد دیده بود و او دستور داده بود تا کار ما در تهران به اجرا در بیاید.

نمایش ما یک ساعت و ۴۵ دقیقه بود، گفتند برای

■ «روزگار بگذرد که چشم روزگار چنین بنایی را نخواهد دید»، این را نادر میرزا، تاریخ‌نگار معروف دوره قاجار در وصف فیروزه جهان اسلام نوشته است.

■ هزاران سال قبل تمدن‌های قدیمی به دلایلی که برخی از آن‌ها برای محققان و تاریخ‌شناسان کنونی مجهول است تصمیم گرفتند از زندگی بر روی سطح زمین گریخته و در اعماق آن به دنبال پناهگاه‌هایی برای خود بگردند.

■ اجرای کُند احیاء بافت تاریخی گرگان برای ساکنان محلات باعث مزاحمت شده و علامت سوال ایجاد کرده اما مسئولان می‌گویند بعد از سال‌ها بی‌تفاوتی، بافت هم‌اکنون در مسیر احیاء است.

■ کوچه پس‌کوچه‌های قدیمی شهر بیرجند را نباید تنها خانه‌هایی با خشت و گل و نمایی قدیمی دانست بلکه اگر یک کارشناس خبره نگاهی به تن و جان این خشت و گل و آجر بیندازد خواهد دید که چگونه تاریخ و فرهنگ مردم این دیار در لابه لای آن نهفته است.

میراث ایران

شهر جهانی گلیم خاموش تر از همیشه

افول صنایع دستی در کرمان

برنامه‌های روز صنایع دستی اما در کرمان نیز نشان می‌دهد هیچ برنامه مدون و دقیقی برای استفاده از این پتانسیل در استان کرمان وجود ندارد.

وقتی هیچ برنامه تاثیر گذار و مدونی وجود ندارد

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان کرمان در این زمینه می‌گوید: بازارچه صنایع دستی در شهر جهانی گلیم سیرجان افتتاح می‌شود. غلامرضا فرخی بیان کرد: هر سال به مناسبت فرا رسیدن ۲۰ خرداد روز جهانی صنایع دستی و به پاس تلاش هنرمندان و فعالان این عرصه برنامه‌های متنوعی در دستور کار اداره کل میراث فرهنگی قرار می‌گیرد.

وی عنوان کرد: امسال نیز همانند سال‌های گذشته معاونت صنایع دستی برنامه‌های متعددی در نظر گرفته است از جمله افتتاح بازارچه صنایع دستی در شهر جهانی گلیم سیرجان که از مهم‌ترین این برنامه‌ها است.

فرخی با اشاره به اینکه این بازارچه در قالب ۲۵ غرفه به نمایش و فروش صنایع دستی هنرمندان این شهر می‌پردازد، تصریح کرد: این بازارچه با همکاری هیأت مدیره مجتمع تجاری مهر سیرجان راه‌اندازی می‌شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری افزود: هنرمندانی که در این بازارچه به فعالیت می‌پردازند به مدت ۲ سال مشمول آموزش رایگان از سوی فنی و حرفه‌ای خواهند بود و همچنین در این بازارچه صنایع دستی بومی شهرستان سیرجان به ویژه گلیم شیریکی پیچ به گردشگران معرفی می‌شود.

وی به نشست و هم‌اندیشی با مدیر موزه صنعتی و رئیس دانشکده هنر دانشگاه باهنر و همچنین هنرمندان و صنعتگران شاخص استان در خصوص برگزاری نمایشگاه ۲ سالانه صنایع دستی و هنرهای سنتی در محل موزه صنعتی کرمان اشاره کرد و گفت: این نمایشگاه هر ۲ سال یک بار در استان برپا خواهد شد.

فرخی یادآور شد: بازدید از کارگاه‌های تولید زنده صنایع دستی مجموعه کاروانسرای گنجعلیخان، کارگاه احیا شده شالبافی، بازار میدان قلعه به منظور احیا دوباره رشته مسگری، برگزاری نمایشگاه صنایع دستی محلی در شهرستان بزم با همکاری اتاق بازرگانی این شهرستان و دیدار با پیشکسوتان صنایع دستی از دیگر برنامه‌های هفته صنایع دستی خواهد بود.

۷۰ هزار صنعت گر و فقط ۵ هزار بیمه شده

در استان کرمان با توجه به وجود خرده فرهنگ‌های فراوان صنایع دستی عمقی معادل عمق فرهنگ و تاریخ دارد، در حالی که کشور در تحریم است طبق بررسی‌های اقتصادی سرمایه‌گذاری در بخش صنایع دستی زود بازده است و نیاز به سرمایه‌اندک دارد در حالی که می‌تواند نقش موثری در توسعه اشتغال زایی داشته باشد اما در کرمان وضعیت قالی بافان نمونه‌ای از موقعیت نامناسب فعالان صنایع دستی است. هم‌اکنون ۷۰ هزار فعال صنایع دستی در کرمان فعال هستند اما صنایع دستی در رده‌های ابتدایی اشتغال زایی در استان نیست، نکته تاسف بار اینکه از این تعداد فقط ۵ هزار نفر بیمه هستند.

سید محمد علی گلابزاده رییس مرکز کرمانشاسی می‌گوید: استان کرمان به اندازه تاریخی که دارد سابقه و تجربه صنایع دستی دارد و مشهورترین دست بافته کرمان مان قالی کرمانی است که حتی در ادبیات ایران نیز ریشه دوانده است.

وی تصریح کرد: فرشهای کرمان زینت بخش بسیاری از موزه‌های و کاخ‌های اروپایی هستند و حتی قرار داد بین چرچیل و آیزنهاور بر روی یک قالی کرمانی امضا شده که هم‌اکنون به فرش آزادی شهرت دارد.

گلابزاده بیان کرد: به لحاظ طرح و نقشه این دست باف کاملاً منحصر به فرد است و تار و پود قالی به گونه‌ای است که در صورتیکه بیشتر از این قالی استفاده شود رنگ و کیفیت بهتری پیدا می‌کند و در واقع با قدمت قالی شاهد بهبود کیفیت این دست باف خواهید بود.

وی ادامه داد: متأسفانه در بحث مس‌گری نیز که کرمان جزو پیش‌تازان این صنعت است هم‌اکنون وضعیت مناسبی وجود ندارد.

شال بافی در حد شعار

وی همچنین به بافت شال در کرمان اشاره کرد و بیان کرد: شال را از کرمان به کشمیر برده‌اند و شهرت یافته است، در واقع شال‌های کرمان در زمان گذشته شهرتی جهانی داشته است و متأسفانه در حال حاضر تعداد استادکاران این رشته بسیار اندک است اما کیفیت و شال کرمان هنوز شهره است.

اما با وجود تمام داشته‌های صنایع دستی در کرمان، در این شهر یک بازارچه دائمی صنایع دستی وجود ندارد و در حجره‌های اطراف میدان تاریخی گنجعلیخان کرمان نیز که بیشترین فعالیت در راستای فروش صنایع دستی وجود دارد اکثراً کالاهای چینی و ساخت اصفهان به فروش می‌رود که جای تاسف دارد.

استان کرمان یکی از قطب‌های اصلی تولید صنایع دستی ارزآور در کشور است اما برنامه مشخص و مدونی برای توسعه اقتصاد در این بخش وجود ندارد.

اسما محمودی

کرمان یکی از مهمترین استان‌های کشور در بحث صنایع دستی است، تنها در بخش تولید قالی و فرش، مصنوعات مسی و گلیم این استان حرف‌های زیادی برای گرفتن دارد، اما وقتی در شرایطی که کشور تحریم است و هنرهای سنتی و دستی هر استان مهمترین پتانسیل در راستای کمترین سرمایه‌گذاری و بیشترین بهره‌برداری اقتصادی بر مبنای توانمندی بومی مردم است عملاً صنایع دستی کرمان وضعیت مناسبی ندارد.

قالی کرمان زمان زیادی است که جایگاه خود را در بازارهای جهانی از دست داده است و علیرغم توانمندی‌های فراوان اما دلال بازاری، عدم حمایت از فرش بافان، عدم راه‌اندازی موزه فرش کرمان، افزایش قیمت نهاده‌های تولید، کپی طرح‌های قالی کرمانی توسط کارخانه‌های فرش ماشینی و قالی بافان پاکستانی و افغانی و هندی و بنگلادشی این هنر را مخدوش کرده است.

مس کرمان بدون استاد کار مانده است

شهر کرمان به عنوان یکی از قطب‌های اصلی صنایع مس شناخته شده است، وجود معادن بزرگ مس جهان در کرمان نتوانسته پشتوانه خوبی برای صنعتگران باشد، وقتی وارد بازار مسگران کرمان می‌شوید به جز یک مجسمه غول پیکر از یک مسگر دیگر نمی‌توانید فردی را پیدا کنید که در حال مسگری باشد.

پته کرمان در دست افغانستانی‌ها

استادان مسگری مدتهاست دست از کار کشیده‌اند و حجره‌های مسگری کوره‌ها را خاموش کرده‌اند، حجره‌ها به مکانی برای فروش ظرفی تبدیل شده‌اند که سهم مس کرمان از آنها حداکثر ۵۰ درصد است و بقیه را با صنایع دستی نیکل و یا صنایع دستی اصفهان! چین! شامل می‌شوند و هر سال وقتی به مرور عملکرد سازمانهای متولی این امر برای رونق گرفتن بازار مسگران نگاه می‌کنیم عملاً فقط شعارهایی را می‌بینیم که عملی نشده‌اند.

اما در بخش دیگر بازار می‌توان پته کرمانی را مشاهده کرد پته‌هایی که هر روز حضورشان در خانه‌های کرمانی‌ها کم‌رنگ‌تر می‌شود و بافندگان فرش باف افغانستانی‌هایی تشکیل می‌دهند که از هر فرصتی برای کسب درآمد استفاده می‌کنند اما در دستان دخترهای کرمانی دیگر پارچه‌های پته دیده نمی‌شود.

اگر در برند جهانی به صنایع دستی کرمان نگاه کنیم به چند سال قبل باز می‌گردیم زمانی که جشن ثبت جهانی گلیم در روستای دارستان برگزار شد و شهر سیرجان به عنوان پایتخت گلیم جهان شناخته شد. اما سوال اینجاست که در روز صنایع دستی چه رویکرد قابل تاملی برای معرفی این پتانسیل به بازارهای القوه جهانی انجام شده و آیا برگزاری یک نمایشگاه با ۲۰ غرفه برای شهروندان سیرجانی می‌تواند قابلیت‌های صنایع دستی را در جهان نشان دهد؟

گلایه شهروندان از کندی عملیات اجرایی؛

بافت تاریخی گرگان در مسیر احیاء/ حرکت لاک پستی است

اجرای کند احیاء بافت تاریخی گرگان برای ساکنان محلات باعث مزاحمت شده و علامت سوال ایجاد کرده اما مسئولان می‌گویند بعد از سال‌ها بی‌تفاوتی، بافت هم‌اکنون در مسیر احیاء است.

زهره بهرامی

بیش از یک سال از احیاء بافت تاریخی گرگان در محلات مصلی، سرچشمه، نعلبندان و پاسرو می‌گذرد و اجرای کند احیاء برای ساکنان این محلات باعث مزاحمت شده و برای شهروندان علامت سوال ایجاد کرده است.

۳۱ فروردین سال ۱۳۹۴ همزمان با روز جهانی بناها و محوطه‌های تاریخی تفاهم نامه چند جانبه‌ای بین شهرداری گرگان، اداره کل میراث فرهنگی، راه و شهرسازی، استانداری گلستان و دفتر بهسازی و احیاء بافت تاریخی گرگان برای احیاء سومین بافت با ارزش ایران و وسیع‌ترین بافت تاریخی شمال کشور به امضا رسید.

در این تفاهم نامه احیاء پنج گذر تاریخی - فرهنگی بافت قدیم گرگان در یک بازه زمانی پنج ساله در دستور کار قرار گرفت و احیاء گذر پاسرو تا سبزه مشهد به عنوان اولویت اول تعیین شد.

پس از یک تأخیر چند ساله در نهایت احیاء بافت تاریخی گرگان از محله‌های مصلی، سرچشمه، نعلبندان و پاسرو آغاز شد و هم‌اکنون با کندی پیش می‌رود و برنامه احیاء محلات دربندو، هتل خیام، میخچه‌گران، سبزه مشهد و سرپیر هنوز از سوی مسئولان اعلام نشده است.

معاون میراث فرهنگی گلستان در خصوص دلایل اجرای کند احیاء بافت تاریخی گرگان گفت: میراث فرهنگی مجری احیاء بافت نیست و فقط در بحث جداره‌ها تفاهم‌نامه داریم.

کار متوقف است دلیل آن را نمی‌دانیم

سارا اخوت افزود: سال گذشته با توجه به اعتبار، جداره‌های محور مصلی تا نعلبندان را اجرا کردیم و در مرکز محله سرچشمه تفاهم و برنامه داریم. وی ادامه داد: این تفاهم‌نامه چند جانبه است؛ با توجه به اینکه قانون شهرداری‌ها اجازه نمی‌دهد شهرداری در بناها ورود کند، قرار بر این بود جداره‌ها و کفسازی را شهرداری انجام دهد و ما هم در بناهای تاریخی، جداره‌ها و خود بناها ورود کنیم.

معاون میراث فرهنگی گلستان تصریح کرد: کار احیاء در جداره سازی و کفسازی متوقف است دلیل آن را نمی‌دانیم؛ میراث فرهنگی هم‌اکنون در محور مصلی تا نعلبندان اعتبار دارد و کارگاه‌های مرمت تک بناها در این محور (خانه تقوی و شیرنگی) فعال است و نمی‌توانیم اعتبار مرکز محله‌ای را به مرکز محله دیگر منتقل کنیم.

در حالی که اخوت از توقف عملیات اجرایی احیاء خبر می‌دهد اما معاون شهرسازی و معماری شهرداری گرگان از وقت گیر بودن جابه‌جایی تأسیسات

ناهماهنگی بین دستگاه‌ها عامل کندی احیاء بافت

وی افزود: در خیابان غذا پیشرفت خوبی داشته‌ایم و کفسازی ۱۵ متری پاسرو هم در حال انجام است؛ اجرای کند احیاء بافت گرگان را باید در ناهماهنگی بین دستگاه‌ها جستجو کرد اما تجربه کافی نداشتن شهرداری در کار احیاء و سخت بودن کار هم مزید علت بوده است.

طاهری یادآور شد: شهرداری برای نخستین بار سال گذشته به موضوع مرمت بافت تاریخی گرگان ورود کرده بود، ما تجربه کاری کافی در این حوزه نداشتیم و کار برای ما سخت بود؛ جابه‌جایی تأسیسات و تیرهای برق خارج از هزینه‌هایی بود که ما در شهرداری پیش‌بینی کرده بودیم اما حین کار مجبور

می‌گویند و از همکاری نکردن دستگاه‌های حفره باعث کندی اجرای احیاء بافت شده است، گلایه دارد. مجید طاهری اظهار کرد: سال گذشته کار احیاء گذر اول بافت آغاز شد و کفسازی مرکز محله سرچشمه و جداره سازی تکایای کنار امامزاده نور از وظایف شهرداری گرگان بود که انجام شد.

معاون شهرسازی و معماری شهرداری گرگان با این توضیح که مرمت خانه دارویی با اعتباری ۲۵ میلیارد تومانی به پایان رسیده و عملیات اجرایی بخشی از خیابان خمینی در حال انجام است، گفت: مقداری از برنامه عقب هستیم؛ جابه‌جایی تأسیسات خیلی از ما زمان گرفت؛ دستگاه‌های حفره همکاری نکردند و هزینه‌ها از سوی سایر دستگاه‌ها پرداخت نشد و هزینه آن روی دوش شهرداری افتاد.

کتولی بیان کرد: در عین حال که معتقدم به دلایل مطرح شده احیا بافت تاریخی گرگان از نظر کالبدی کند و درگیر بروکراسی‌های اداری است اما در نظر داشته باشید بخش خصوصی و مردمی در احیا بافت با قدرت در سال گذشته گام برداشته‌اند.

وی یادآور شد: در سال گذشته ۶ بنای تاریخی در دل بافت توسط بخش خصوصی خریداری شده و در حال مرمت و احیا است.

وی متذکر شد: احیا چیزی نیست که یک روزه انجام شود، بنا و بافت تاریخی که ۴۰۰ سال طول کشیده تا به تدریج درست شود و در طول ۷۰ تا ۸۰ سال خراب شده را نمی‌توان در بازه زمانی پنج تا ۱۰ ساله به حالت اولیه باز گرداند؛ مهم مسیر است اینکه احساس کنید در مسیر تخریب بافت قرار داریم یا احیا.

کتولی با اشاره به اینکه هم‌اکنون بافت تاریخی گرگان در مسیر احیا قرار دارد، تأکید کرد: احیا به زور اتفاق نمی‌افتد؛ اگر احیا را به عنوان زندگی معنا کنیم بافت تاریخی گرگان زنده است اما اگر منظور از احیاء دیدن اتفاق و جاذبه فوق العاده و کم شدن فرسودگی و همچنین گردشگری پررونق است؛ که هم‌اکنون بافت تاریخی گرگان در مسیر احیا است.

وی خاطرنشان کرد: اگر بیشتر فشار بیاوریم و دستگاه‌ها را به کندی کاری متهم کنیم چون بافت پیچیدگی و کندی مسیر دارد ممکن است آن هم کار را رها کنند و به مسیر دیگری بروند؛ هم‌اکنون مطالبه اجتماعی برای احیا بافت تاریخی گرگان ایجاد شده و این بافت در مسیر احیا است و امید داریم این شرایط هر سال رشد کند.

در حالی که مسئولان معتقدند بافت تاریخی گرگان در مسیر احیا قرار گرفته و پس از سال‌ها بی‌تفاوتی تبدیل شدن احیا بافت به مطالبه عمومی گام مثبتی است اما شهروندان نسبت به حرکت کند و لاک‌پستی احیا گلایه دارند و می‌طلبند با ایجاد هماهنگی بین دستگاهی این مهم سرعت یابد.

کار مرمت تقویم پذیر نیست

مدیر دفتر بهسازی و احیا بافت تاریخی گرگان اضافه کرد: دو موضوع در این راستا باید مدنظر قرار گیرد؛ حوزه مرمت در ادبیات برنامه، تقویم پذیر نیست و نمی‌شود برای پایان آن زمان مشخص کرد، بعلاوه اینکه جنس کار مرمتی مثل جنس کار معماری نیست؛ شما در معماری با زمین خالی مواجه هستید پی، اسکلت و دیوارچینی را در آن اجرا می‌کنید اما در مرمت با بنایی مواجه هستید که نمی‌دانید چقدر استحکام دارد و تا وقتی شروع نکرده‌اید نمی‌دانید چه میزان مصالح با چه متریکال و کیفیتی نیاز دارید و چه چیز مشخصاً باید جابه‌جا شود.

وی تصریح کرد: همچنین به این موضوع دقت داشته باشید احیا بافت تاریخی گرگان در یک محیط کاملاً شهری و در دل بافت زنده در حال انجام است و ترافیک و رفت و آمد ها و ... روند کار را کند می‌کند.

به انجام آن شدید.

وی با اشاره به اینکه تأیید شدن نقشه‌ها از سوی میراث فرهنگی هم پروسه خاص خودش را دارد، ادامه داد: مرمت و احیا بافت کاری سخت و زمان‌بر است مانند اجرای سایر پروژه‌های همچون روگذر و ... سریع انجام نمی‌شود اما امید داریم با تجربیاتی که سال گذشته کسب کرده‌ایم امسال با سرعت بیشتری در مسیر احیا بافت تاریخی گرگان گام برداریم.

چندی پیش هم عبدالرضا دادبود، شهردار گرگان در آئین گرامیداشت روز جهانی موزه و هفته میراث فرهنگی گلستان خواستار تحقق قول‌های داده شده دستگاه‌ها در ستاد بازآفرینی شده و گفته بود که در حالی که شهرداری یکی از دستگاه‌های قدرتمند اجرایی است اما کار در بافت تاریخی سخت است و اگر حمایت سایر دستگاه‌ها نباشد کار برای شهرداری سخت‌تر می‌شود.

در حالی که اجرای کند احیا بافت تاریخی گرگان برای ساکنان محلات باعث مزاحمت شده و برای شهروندان علامت سوال ایجاد کرده اما مدیر دفتر بهسازی و احیا بافت تاریخی گرگان اقدامات انجام شده در سال گذشته را مثبت ارزیابی می‌کند و معتقد است برنامه‌های مرمت و احیا تقویم پذیر نیست و هم‌اکنون بافت تاریخی گرگان در مسیر احیا قرار دارد.

حسین کتولی اظهار کرد: آن اتفاق مهمی که به عنوان برنامه اقدام مشترک بازآفرینی بافت تاریخی گرگان به دنبال آن بودیم در سال گذشته محقق شده است.

وی افزود: راه و شهرسازی و شهرداری گرگان دو دستگاهی بودند که تا قبل از سال گذشته ورود جدی به بافت تاریخی گرگان نداشتند اما سال گذشته اتفاقات خوبی رقم خورد و از مردامه شهرداری به طور رسمی به موضوع احیا بافت ورود کرد و طراحی چندین پروژه و عملیات اجرایی سه پروژه را به پایان رساند.

وی ادامه داد: قرار بود راه و شهرسازی در ارتقا کیفیت فضاهای عمومی گام بردارد و تاکنون مرمت سه تکیه تمام شده و مرمت سه تکیه در حال انجام است.

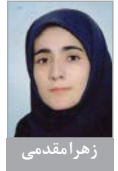

صنایع دستی نمادی از تولید ملی؛ تبلور عینی رونق تولید در صنایع دستی

صنایع دستی در کنار زیبایی و تنوعی که دارد، در زمینه اشتغالزایی و ایجاد بستر برای توسعه و رونق اقتصادی نقش بسزایی دارد.

زهرامقدمی

هر قلم از صنایع و هنر اصیلی که در گوشه و کنار این سرزمین توسط ایرانیان خلق می‌شود، به تنهایی می‌تواند علاوه بر اینکه گویای تاریخ، جغرافیا، هنر و صنعت کشور باشد، گنجینه‌ای از تولیدی اصیل است که می‌تواند علاوه بر اشتغالزایی، سهم عمده‌ای در توسعه و کسب درآمد داشته باشد.

در سالی که به نام «رونق تولید» نام‌گذاری شده، پرداخت و توجه ویژه به حتی چند مورد از هزاران هنر اصیل و سنتی ایران زمین، نقشی مهم در ایجاد اشتغال، درآمدزایی و توسعه ایفا می‌کند.

در حالی که کشور ایران این روزها در برابر هجمه تحریم استکبار جهانی قرار گرفته، صنایع دستی می‌تواند به عنوان ابزار مهم و ارزشمند در برابر تفکر خشن تحریم خود را بیشتر وارد عرصه تجارت و اقتصاد بکند و در زمینه اقتصاد منهای نفت به عنوان یکی از بازیگران اصلی نقش آفرینی کند.

هر یک از صنایع دستی ایران، به تنهایی منبعی غنی از هنری خاموش و صنعتی ریشه‌دار و اصیل است. حال اگر این توجه، حتی به بخشی از هنرهای باشد که در گوشه و کنار ایران زمین جا خوش کرده‌اند، عظمتی شگرف را در زمینه توسعه رقم خواهیم زد.

هر استان، متناسب با ظرفیت‌ها، فرهنگ و هنر خود، صنعت و هنری خاص دارد. زنجان نیز از استان‌هایی است که با توجه به ذخایر معدنی، هنرهای خاص در میان مردمانش رواج دارد.

صدای چکش مسگرها، کوره گرم چاقوسازی و نوارهای ظریف نقره، امروز سهم مهمی از صنعت استان زنجان را در بخش صنایع دستی رقم زده‌اند، هنرهایی که کیفیت و اصالت آن‌ها باعث توسعه بازار آن شده است. صنایع دستی به عنوان یک هنر و صنعت همواره در زمینه تولید و اشتغال نقش مهمی داشته و این بخش توانسته در دهه‌های مختلف با وجود فراز و نشیب‌ها در زمینه تولید و اشتغال، بازیگر مهمی در حوزه اقتصاد باشد.

البته این بخش برای رونق نیازمند توجه بیشتر و رفع موانع توسعه داخلی و همین‌طور صادرات است که باید با شناخت و آگاهی از نقاط ضعف، به رفع موانع نیز کوشید و مسیر توسعه را هموار کرد.

مزیت‌های صنایع دستی نسبت به سایر صنایع بالا است و همواره این بخش به عنوان یک حوزه مهم توانسته تأثیر مهمی در توسعه اقتصادی جوامع داشته باشد، خروج از اقتصاد تک‌محصولی یکی از مهم‌ترین رویکردها در زمینه توسعه صنایع دستی است، به گونه‌ای که در حال حاضر توسعه صنایع دستی به‌خصوص در حوزه صنایع دستی فلزی توانسته نقش مهمی در اقتصاد شهر و استان زنجان داشته باشد.

رنج صنایع دستی از بر خورد سلیقه‌ای با قانون
مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

کشور را داشته و سایر استان‌ها به این حجم از تولید در این عرصه دست نیافته‌اند، باعث شده است که صنایع دستی زنجان رتبه اول را برای خود کسب کند. رحمتی با یادآوری اینکه همه این مسائل باعث شده است که در سالی که به سال رونق تولید نام‌گذاری شده است، صنایع دستی با این خصوصیات بتواند نقش مهمی در عرق ملی، هویت تاریخی و نیز پاسخ به بخشی از گردش مالی و ایجاد اشتغال ایفا کند، اظهار می‌کند: در استان زنجان نیز به واسطه اینکه صنایع دستی فلزی رتبه اول حجم تولید کشور را داشته و سایر استان‌ها به این حجم از تولید در این عرصه دست نیافته‌اند، باعث شده است که صنایع دستی زنجان رتبه اول را برای خود کسب کند. مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان، بیان می‌کند: این موضوع می‌تواند حتی به عنوان یک ویتترین خوب و نیز یکی از محل‌هایی که قادر است منویات مقام معظم رهبری را به منصف‌ظهور برساند، نقش به‌سزایی داشته باشد، هر چند معتقدیم برخورداری از این عرصه مستلزم برخی از الزامات است.

رحمتی با یادآوری اینکه پارسال فعالان صنایع دستی با مشکلاتی چون هزینه بالای تولید و تأمین دشوار مواد اولیه دست به گریبان بودند، می‌افزاید: همه این مسائل بدان معنی است که در این بخش‌ها لزوم حمایت دولت احساس می‌شود تا مواد اولیه بدون واسطه به دست صنعت‌گر رسیده و هزینه تمام‌شده محصول را نیز پایین بیاورد.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

استان زنجان با بیان اینکه در کل دنیا مشاغل خانگی و کارگاه‌های کوچک نقش عمده‌ای در تولید و میزان اشتغالزایی در جوامع دارد، می‌افزاید: به همین خاطر در حوزه صنایع دستی به واسطه اینکه اکثر تولیدات در جوار خانواده‌ها اتفاق می‌افتد و یا حتی کارگاه‌های تولیدی نیز در جوار شهرها و یا بافت شهرها است، سهم عمده‌ای در تولید و اشتغال دارد.

یحیی رحمتی با اشاره به اینکه فرق این حوزه با سایر بخش‌ها این است که اکثر تولیدات در حوزه صنعت به واسطه نوع تولید و نوع نیازشان در مواد اولیه‌شان به خارج از تولید جغرافیایی اثر، وابسته هستند، تصریح می‌کند: این در حالی است که ماهیت صنایع دستی این است که معمولاً به واسطه تاریخی بودن و عمق تاریخی که دارد، مواد اولیه آن نیز از منطقه جغرافیایی تولید اثر به دست می‌آید و این یکی از خصوصیات عمده و برجسته صنایع دستی است.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان ادامه می‌دهد: همین امر باعث شده است که در تکانه‌های اقتصادی و نامالیماتی که در این عرصه وجود دارد، صنایع دستی آسیب کمتری را به شرط اعمال مدیریت مطلوب در آن، متحمل شود. رحمتی می‌افزاید: از طرفی، دیدگاه فرهنگی این حوزه، یکی دیگر از محاسن بزرگ عرصه صنایع دستی به‌شمار می‌رود؛ چرا که صنایع دستی هویت تاریخی و هویت فرهنگی منطقه جغرافیایی تولید اثر بوده و به عنوان یک سفیر فرهنگی نیز عمل می‌کند.

وی ادامه می‌دهد: در زنجان نیز به واسطه اینکه صنایع دستی فلزی این استان رتبه اول حجم تولید

کارگاهی صنایع دستی هستند. به گفته خدایی فرد باید فکری برای تهیه مواد اولیه حوزه صنایع دستی صورت گیرد و فرآیندها توسط متولیان حوزه اقتصادی کشور به گونه‌ای باشد که در حوزه تهیه مواد اولیه مشکلی ایجاد نشود و ثبات در بازار مواد اولیه باشد.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان با بیان اینکه در حاضر در استان زنجان ۲۰۰ کارگاه فعال داریم، یادآور می‌شود: ۱۲۰۰ چاقوساز زنجانی نیز در ۷۰۰ کارگاه چاقوسازی فعال هستند.

خدایی فرد با بیان اینکه در همه رشته‌های صنایع دستی با رشد قابل توجهی نسبت به سال‌های گذشته مواجه هستیم، ادامه می‌دهد: نزدیک به ۲۰۰۰ مسگر زنجانی در ۸۰۰ کارگاه مشغول به فعالیت هستند. وی با بیان اینکه مس، ملیله و چاقوی زنجان مرغوب‌ترین و اصیل‌ترین هستند و رقیبی برای این صنایع دستی در کشور نیست، می‌افزاید: ملیله زنجان اصیل‌ترین و مرغوب‌ترین ملیله بوده و دارای خلوص ۹۹ درصدی است.

این مسئول با بیان اینکه در کنار خلوص ۹۹ درصدی ملیله زنجان، ریزنقش بودن این صنعت دستی باعث متفاوت بودن و اصالت آن شده است، می‌گوید: ملیله زنجان ریزنقش است و هر چقدر ملیله ریزنقش‌تر، به همان میزان کیفیت و اصالتش نیز بیشتر است، همچنین برخی طرح‌های مختص ملیله زنجان بوده و از نظر کیفیت و اصالت، ملیله زنجان بی‌رقیب است. معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان با بیان اینکه مشخصه مس زنجان، زیبایی چکش‌های این صنعت دستی است، می‌افزاید: همچنین کیفیت و تکنیک خاص ساخت مس زنجان باعث متمایز شدن این صنعت شده تا مسی باکیفیت و بی‌رقیب به بازار عرضه شود.

نقش مهم صنایع دستی زنجان در اقتصاد و اشتغال استان زنجان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان نیز با بیان اینکه حوزه صنایع دستی نقش مهمی در زمینه اشتغال و اقتصاد استان زنجان دارد، می‌گوید: صنایع دستی در استان زنجان به‌خصوص شهر زنجان

مختص و مستقل است. وی چاقوسازی، مسگری و ملیله کاری را به عنوان شغل و حرفه صنعت کاران حوزه صنایع دستی دانسته و ادامه می‌دهد: صنایع دستی در شهر زنجان به صورت مستقیم با زندگی مردم عجین بوده و بخش مهمی از اقتصاد شهر زنجان در این حوزه است. خدایی فرد با بیان اینکه بیشترین میزان تولید صنایع دستی فلزی کشور در شهر زنجان است، می‌افزاید: توجه بیشتر به این حوزه از صنایع دستی می‌تواند در اقتصاد شهر و استان زنجان تحول ایجاد کند. وی با تأکید بر لزوم رسیدن بازار فلز ملیله به یک ثبات، وجود تعادل در قیمت این فلز به عنوان یک اصل مهم در زمینه توسعه صنعت هنر دستی ملیله را یادآور شده و می‌گوید: باید تلاش شود تا صنایع دستی فلزی استان زنجان تحت تأثیر نوسانات بازار قرار نگیرد، چون رابطه مستقیم با اشتغال و میزان تولید صنایع دستی فلزی دارد.

این مسئول با بیان اینکه صنایع دستی به عنوان یک بخش مهم در زمینه رونق تولید در استان زنجان می‌تواند مورد توجه جدی باشد، ادامه می‌دهد: نزدیک به ۶۰۰۰ نفر در استان زنجان تولیدکننده

استان زنجان، می‌گوید: از طرفی ایجاد بازارچه‌های فصلی، ایجاد نمایشگاه‌های ملی در تهران و مراکز استان‌های گردشگر پذیر و نیز ایجاد بازار برای فروش این محصولات می‌تواند برگشت سرمایه را برای صنعت‌گران این عرصه به دنبال داشته باشد.

رحمتی متذکر می‌شود: همچنین استفاده از توان کشورهای منطقه و کشورهایی که به عنوان هدف بازار صنایع دستی در دنیا شناخته می‌شوند را نیز نباید فراموش کنیم. مهم‌تر از همه اینکه اهتمام به همه این موارد باعث می‌شود که هم رونق تولید را داشته باشیم و هم ترغیبی برای ملت ایران ایجاد شود تا در سبد خرید و مصرف خانواده، صنایع دستی بتواند جایگاه ویژه خود را پیدا کند.

وی در پاسخ به این سوال که آیا بسترها برای توسعه صنایع دستی در استان زنجان فراهم است یا نه، ابراز می‌کند: خوشبختانه بعضی از این بسترها از جمله اینکه در استان از وجود صنعت‌گران مجرب در این عرصه برخوردار هستیم، فراهم شده است، این در حالی است که برخی از بسترها نیز از جمله تسهیل و روان‌سازی حوزه بازار، باید فراهم شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان با بیان اینکه متأسفانه صنایع دستی در برهه کنونی از برخورد سلیقه‌ای با قوانینی که با این حوزه در ارتباط است، رنج می‌برد، خاطر نشان می‌کند: در بعضی از قوانین جاری به واسطه تلقی شخصی افراد، معمولاً در برخی مواقع با مشکل مواجه می‌شویم که یکی از آن قوانین، ممنوعیت ساخت ابزارآلاتی مانند قمه و ... است که در برخی مواقع تلقی شخصی افراد از این قانون ما را دچار مشکل می‌کند.

صنایع دستی، صنعت اول استان زنجان

معاون صنایع دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان نیز با بیان اینکه معتقد است صنایع دستی، صنعت اول استان زنجان به‌شمار می‌رود، می‌گوید: صنایع دستی در استان زنجان، صنعتی ریشه‌دار و قدیمی است.

الناز خدایی فرد با تأکید بر اینکه صنایع دستی در شهر زنجان مستقیماً مرتبط با معیشت و محل درآمد مردم است، می‌افزاید: صنایع دستی در شهر زنجان همانند برخی صنایع دستی نیست که در جوار سایر فعالیت‌ها انجام شود، بلکه صنایع دستی در زنجان

نقش مهمی در زمینه اشتغال و تحقق اهداف رونق تولید دارد.

ناصر فغفغوری با بیان اینکه بخش قابل توجهی از اشتغال در استان زنجان در حوزه صنایع دستی است، می‌افزاید: با برنامه‌ریزی جامع و هدفمند می‌توان بخش مهمی از اهداف رونق تولید را در این بخش محقق کرد.

وی با تأکید بر اینکه چرخه تولید محصولات صنایع دستی در استان زنجان وجود دارد، ادامه می‌دهد: فعالیت تولیدات صنایع دستی در زمینه‌های مختلف از جمله فروش، تولید ظروف، ذوب و ... انجام می‌گیرد.

رشد کارگاه‌های مسگری در سطح شهر زنجان

یک تولیدکننده صنایع دستی در استان زنجان وضعیت اشتغال‌زایی در حوزه صنایع دستی به خصوص صنعت مس را در زنجان رو به رشد عنوان کرده و می‌گوید: با وجود مشکلات در زمینه دریافت تسهیلات بانکی، خوشبختانه روند موجود در زمینه اشتغال صنعت مس، رو به رشد است.

جبار نورسینا با بیان اینکه در حال حاضر کارگاه‌های مسگری در سطح شهر زنجان رشد پیدا کرده است، می‌افزاید: کارگاه‌های بزرگ و کوچک در سطح شهر زنجان

فعال هستند و به نوعی می‌توان گفت شاهد احیا و جهش حوزه صنعت مس در شهر زنجان هستیم.

وی، لزوم حمایت ارگان‌های مختلف از صنایع دستی و به خصوص صنعت مس را مورد تأکید قرار داده و با بیان اینکه صنایع دستی نقش مهم و ارزنده‌ای در زمینه توسعه دارد، اظهار می‌کند: متأسفانه در زمینه دریافت تسهیلات بانکی با مشکلات زیادی مواجه هستیم و تضامین و نرخ‌های بالای بانکی در روند فعالیت بخش صنایع دستی مانع ایجاد می‌کند. این تولیدکننده یادآور می‌شود: در صورت بهبود بسترها و فرآیندهای موجود در زمینه صنایع دستی، در آینده شاهد توسعه هر چه بیشتر حوزه صنایع دستی خواهیم بود.

نورسینا با بیان اینکه فعالان صنایع دستی در زمینه بیمه دچار مشکل هستند و طی چهار سال اخیر نیز راهکار دقیق و واحدی برای بیمه صنایع دستی اتخاذ نشده است، تصریح می‌کند: پرداخت حق بیمه‌های ۴۰۰ و ۵۰۰ هزار تومانی در حد توان فعالان صنایع دستی نیست و باید راهکار جدی و اساسی در این زمینه طراحی شود.

این هنرمند مسگر با تأکید بر اینکه لزوم توسعه هدفمند و ایجاد اشتغال پایدار در حوزه صنایع دستی

نیازمند تعامل و همراهی همه ارگان‌های مرتبط با این حوزه است، بیان می‌کند: در صورت بهبود بسترها و فرآیندهای موجود در زمینه صنایع دستی، در آینده شاهد توسعه هر چه بیشتر حوزه صنایع دستی خواهیم بود.

مس، چاقو و مليله استان زنجان به عنوان صنایع دستی اصیل و بی‌همتا در ایران، دارای قابلیت صادراتی هستند مس زنجان در حال حاضر در همه نقاط ایران عرضه می‌شود و با توجه به کیفیت بالا و برخورداری در اصالت طرح، فلز، خلوص مليله بکار رفته و طرح‌های استفاده شده دارای بازار خوب در عرصه‌های داخلی و خارجی است که در صورت حمایت بیشتر در کنار ارزآوری باعث افزایش سهم اشتغال حوزه صنایع‌های داخلی خواهد شد.

صنایع دستی فلزی استان زنجان مصداق بارز اقتصاد منهای نفت است که می‌تواند در زمینه اقتصادی استان و کشور مؤثر واقع شود به گونه‌ای که در حال حاضر بازارهای مصرف محصولات صنعت هنر دستی فلزی زنجان در کشورهای مختلف جهان وجود دارد و باید همه مسئولان در کنار صنایع دستی استان زنجان برای ارتقای این جایگاه و سهم در اشتغال‌زایی و صادرات اقدام کنند.

حال نه‌چندان خوش یک بنای جهانی؛

فیروزه‌های که برای گردشگران حکم طلا دارد / مسجد کبود در حصار غفلت

مسجد کبود شاید با نام فیروزه جهان اسلام شناخته شود اما این روزها برای صنعت گردشگری تبریز و همچنین گردشگران حکم طلا دارد، طلایی که بی‌توجهی‌ها، عیارش را پایین خواهد آورد.

فائزه زنجانی

«روزگار بگذرد که چشم روزگار چنین بنایی را نخواهد دید»، این را نادر میرزا، تاریخ‌نگار معروف دوره قاجار در وصف فیروزه جهان اسلام نوشته است؛ بنایی که ما تبریزی‌ها، آن را «گوی مجید» می‌شناسیم اما در کتاب‌ها و نوشته‌ها نام «مسجد کبود» به خود گرفته است؛ هرچند این توصیف تنها نمونه‌ای کوچک از توصیف مورخان در مورد این بنای باشکوه است.

بنایی که شاید نام آن را بارها و بارها در کتاب‌های درسی و غیردرسی، نوشته‌ها و اخبار خواننده و شنیده‌ایم و قطعاً به‌عنوان یک شهروند تبریزی بارها از کنار آن گذشته‌ایم و شاید کنج‌کاوی و علاقه به آثار باستانی توانسته برخی‌هایمان را ترغیب کند برای ورود به بنا. اما در مقابل، قطعاً سهم گردشگران داخلی و خارجی در بازدید از این بنا بیشتر از خود تبریزی‌ها است و شکی نیست هر گردشگری که وارد تبریز می‌شود در لیست بازدیدهای خود، مسجد کبود را گنجانده است.

مسیری که برای گردشگر خوشایند نخواهد بود

برای اینکه در جریان حال و روز این روزهای «فیروزه جهان اسلام» باشیم آن هم کمتر از یک مانده به آغاز تابستان و فصل سفر و بروبیای

مسافران، راهی مسجد کبود تبریز می‌شوم. راهی که در ابتدا برای ورود به این بنا انتخاب می‌کنم، کوچه‌های فرعی هستند، حدس می‌زنم مسافران این مسیر را برای ورود به مسجد کبود انتخاب کنند چرا که مسیر، هم راه به مسجد کبود دارد و هم موزه عصر آهن؛ هر چند با دیدن وضعیت کوچه و نخاله‌های ساختمانی و دیوارهای ریخته، منظره‌ای نه‌چندان خوشایند نصیب می‌شود، منظره‌ای که بیشتر از من برای هر مسافری و گردشگری ناخوشایند خواهد بود. ترجیح می‌دهم برای ورود، درب اصلی را انتخاب کنم.

فیروزه‌های که در میان پاساژها یارای خودنمایی ندارند وارد محوطه که می‌شوم چندین نکته توجهم را به خودش جلب می‌کند. از درب اصلی تا ورودی مسجد وضعیت خوب است اما درست جلوی محوطه مسجد کبود، اوضاع آن‌طور که باید باشد، نیست و خبری از محوطه‌سازی‌های گردشگر پسند نبوده و تنها مشتی خاک نصیب می‌شود.

پاساژهای اطراف مسجد و ساختمان‌های بلند و حصارهای اطرافش هم قطعاً بیشتر از آنکه برای من قابل توجه باشند، نظر گردشگران را به خود جلب می‌کند؛ گویی اینکه فیروزه جهان اسلام در بین این

گردشگران نسبت به مسدود بودن این فضا معلوم است که چندان بدشان نمی آید که عکسی به یادگار با آرامگاهها و نمادهای آن داشته باشند. نگاهی به وضعیت دیوارهای بنا و ریختن کاشی و گچ نقاطی از آن، نشان می دهد، دیوارها نیاز به مرمت دارند تا همگونی اولیه خود را پیدا کنند. هر چند مدیرکل میراث فرهنگی و گردشگری آذربایجان شرقی از حساس بودن سبک مرمتی مسجد کبود سخن گفته و از روند ویژه بازسازی بنا خبر می دهد.

مرتضی آبدار می گوید: تمامی اقدامات مربوط به بازسازی و مرمت این بنای تاریخی و مذهبی باید زیر نظر سازمان یونسکو انجام شود. به گفته او، مسجد کبود در سال ۱۳۱۰ هجری شمسی در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده و در سال ۱۳۸۹ ثبت جهانی شده است.

هر چند همه اینها نشان از ضرورت بازسازی و مرمت هر چه سریع تر این بنا دارد تا نكند رعایت نکردن برخی اصول نگهداری بنا، بهانه ای شود برای خارج شدن آن از فهرست سازمان یونسکو و به دنبال آن، صنعت گردشگری تبریز از فیروزه ی طلایی خود محروم شود.

«این بنا یکی از بهترین های جهان از لحاظ معماری است»، این را موقع خروجم از لابیلای حرف های گردشگران روسی و لیخنندی که راهنمای گروه تحویلشان می دهد، می فهمم و به امید اینکه این بنا بتواند با اندکی توجه بیشتر، شکوه تاریخی خود را بازیابد، مسجد را ترک می کنم.

هر چند در مسیر برگشت، فکر می کنم به اینکه شاید اگر این بنا در کشور یا شهرهای دیگر قرار گرفته بود، حالا باید به جای طی مسیر برگشت، چند ساعتی را در صف تهیه پلیت معطل بودم.

پرده و موکت هایی که مناسب فضا نیست

اما علاوه بر این زیبایی ها، منظره های دیگری هم در فضای داخل بنا است که توجه ها را به خود جلب می کند. از پرده های پاره و کهنه ای که قطعاً مناسب این اثر تاریخی نیست، تا موکت هایی که وضعیت چندان مناسب تر از پرده ها نیست. این وضع جایی است که محل رفت و آمد گردشگران داخلی و خارجی در تمامی روزهاست.

از رفتن به طبقه بالا خودداری کنید!

«لطفاً از رفتن به طبقه بالا خودداری نمائید»؛ این را روی تخته ای نوشته اند و به عنوان مانعی برای راه پله هایی گذاشته اند که پیچ می خورند به طبقه بالا تا نكند گردشگران و بازدیدکنندگان، به فضای طبقه بالای بنا قدم بگذارند و از آن بالا زیبایی های بنا را بهتر ببینند و عکسی یادگاری از آن بالا هم ثبت کنند.

بنای تاریخی مذهبی مسجد کبود از آثار ارزشمند دوره قراقویونلو است که به دستور ابوالمظفر جهانشاه بن قره یوسف و با نظارت همسرش ساخته شده و طبق روایت های تاریخی آرامگاه هر دو در قسمت شبستان کوچک و سرداب همین بنا واقع است و به همین بهانه، به سمت شبستان قدم برمی دارم تا وضعیت آرامگاه ها را نیز از نزدیک مشاهده کنم، هر چند مثل اینکه این آرامگاه ها هم اکنون خالی هستند.

خطر!

«خطر» تنها عنوانی است که با ورود به فضای شبستان کوچک جلوی چشممان ظاهر می شود. با نواری زرد رنگ این قسمت را مسدود کرده اند و به گفته راهنمای بنا، این بخش امن نبوده و امکان ریزش مصالح در آن وجود دارد، هر چند از پرسش های مکرر

بناها محاصره شده است و یارای خودنمایی ندارد. چندین گردشگر خارجی در محوطه مشغول عکاسی هستند، با راهنمای گروه هم صحبت می شوم. «از روسیه آمده اند و امروز دومین روز ورودشان به تبریز است. پس از بازار تبریز، مسجد کبود را انتخاب کرده اند.» پس از تمام شدن مقدمات عکاسی و گرفتن عکس های تکلی و دسته جمعی در جلوی بنا، تصمیم می گیرند وارد محوطه مسجد شوند.

بنایی که بوی تاریخ می دهد

به دنبالشان وارد مسجد می شوم، چهره ذوق زده تک تکشان و عکاسی کردن از نقطه به نقطه مسجد کبود، نشان می دهد که بنا توانسته نظرشان را به خود جلب کند؛ به نظر برای این ذوق زدگی حق دارند. بنای مسجد کبود و معماری و از آن مهم تر قدمت آن، چیزی نیست که چشم و ذهن گردشگران را درگیر خود نکند.

هر چند آنچه امروزه با نام مسجد کبود پیش چشممان بازدیدکنندگان قرار گرفته، تنها بخشی از بنای اصلی ساخته شده در سال ۸۴۵ هجری شمسی است. طبق آنچه در دفترچه راهنمای مسجد نوشته شده، بنای اصلی دارای صحن وسیعی بوده که در آن مجموعه ای از ساختمان ها از جمله کتابخانه، مدرسه، حمام، خانقاه و غیره ساخته شده بود اما زلزله های مهیب تبریز در طول زمان به خصوص زلزله ۱۱۹۳ هجری قمری لرزه بر جان این بنا انداخته است.

اما با این وجود، آنچه امروز از این بنا مانده باز هم شکوهی شگرف دارد و چشم هر گردشگر داخلی و خارجی را مجذوب خود می کند و این را، نقوش دیوارها و معماری خاص بنا ثابت می کند.

زخم های حسینه تاریخی بیرجند مرمت نمی شود

ترک خوردگی های حسینه

حکیمه بهمن زاده

نواب در روزگار تنهایی نشان از

ضرورت هرچه سریع تر مرمت

این اثر تاریخی دارد و این درحالی است که وضعیت
تأمین اعتبار مرمت آن نامشخص است.

کوچه پس کوچه های قدیمی شهر بیرجند را نباید تنها خانه هایی با خشت و گل و نمایی قدیمی دانست بلکه اگر یک کارشناس خبره نگاهی به تن و جان این خشت و گل و آجر بیندازد خواهد دید که چگونه تاریخ و فرهنگ مردم این دیار در لایه لای آن نهفته است.

حسینه امام رضا (ع)، خانه فروتنی، خانه پردلی، مسجد چهار درخت و هزاران ابنیه دیگر که هر کدام به اندازه یک کتاب تاریخ و جغرافیا برای انسان این عصر و زمان حرف و سخن دارد.

یکی از ابنیه گران سنگ حسینه نواب است. حسینه ای که بیشتر از آنکه درباره اش دیده باشیم، درباره اش شنیده ایم چرا که حتی در ایام پربازدید سال چون نوروز ۹۸ درب آن بر روی گردشگران بسته بوده است.

طبق آنچه درباره این اثر به ثبت رسیده، حسینه نواب مربوط به دوران صفویه است و از این جهت با بسیاری از آثار تاریخی بیرجند که ریشه در دوران قاجار دارند یک تمایز ویژه ای دارد و به واسطه قدمت بیشترش حفاظت بیشتری می طلبد.

این اثر تاریخی با شماره ۱۸۸۴ در تاریخ مردادماه سال ۷۶ در فهرست آثار ملی کشور نیز به ثبت رسیده است.

نگاهی به حسینه نواب

این بنا به صورت دو ایوانی ساخته شده است به گونه ای که ایوان های بکار رفته در ساختمان این بنا را می توان یکی از بخش های مهم این تکیه معرفی نمود و ایوان سمت جنوب غربی دارای ویژگی منحصر به فرد تزئینات مختلفی چون موتیف های مختلف به صورت گچ بری، طاق نماهای و طاقچه های تزئینی مقرنس می باشد. همچنین، ایوان دیگری در سمت شمال شرقی صحن قرار گرفته که در پشت این ایوان اتاق ساده با طاقچه های متعدد قرار گرفته که زیبایی خاصی را برای ایوان به ارمغان آورده است. سردر ورودی، هشتی، صحن، دو ایوان و اتاق ها و پنجره های متعدد از ویژگی های این بنا می باشد. مهمترین ویژگی این بنا تزئینات زیبای گچ بری آن است که در جای جای آن دیده می شود.

اما این بنای باشکوه این روزها حال و روز خوشی ندارد

و گردش روزگار بر چرخ مرمت و بهسازی آن نمی گردد.

امکان اجرای نیت واقف در حسینه وجود ندارد

حجت الاسلام اسماعیل مختاری، معاون فرهنگی اوقاف و امور خیریه خراسان جنوبی گفت: در حال حاضر به واسطه حجم آسیب هایی که به این بنا وارد شده امکان اجرای نیت واقف در حسینه وجود ندارد و مرمت آن به شدت احساس می شود.

وی بیان کرد: از آنجایی که این بنا از طرفی وقفی و از طرف دیگر جز میراث ماندگار شهر بیرجند است در یک تفاهم نامه آن را به میراث فرهنگی واگذار کرده ایم تا بتوانند طرح های خود در خصوص مرمت و بهسازی در آنجا اجرا کنند.

مدیرکل اوقاف و امور خیریه خراسان جنوبی نیز در ابتدای اردیبهشت ماه در یک نشست خبری سخن از هزینه چند میلیاردی برای مرمت حسینه نواب زد و گفت که چون این موقوفه درآمدزایی ندارد نمی توان برای مرمت آن توسط اوقاف اقدامی کرد.

حسن علی فولادی رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بیرجند اظهار کرد: درباره بناهایی چون حسینه نواب کارهایی در خصوص حفظ بنا انجام می دهیم و هر ساله مبالغی نیز در این راستا اختصاص می یابد.

اعتبار زیادی برای مرمت حسینه نواب نداریم

وی بیان کرد: ولی مسائل اعتباری و بودجه ای اجازه؛ اجازه آن بناز اوقاف و یا هزینه کرد بسیار برای بهسازی و مرمت آن را نمی دهد و از طرف دیگر این موقوفه طبق نظر خود کارشناسان محل درآمدی نیز ندارد که از محل درآمد آن بتوانیم برای مرمت هزینه کنیم.

رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بیرجند ادامه داد: با توجه به آسیب دیدگی و نیاز به مرمت حسینه نواب این بخش نیاز به بیش از یک میلیارد تومان اعتبار برای بهسازی و مرمت دارد ولی تا زمانی که کار شروع نشود نمی توان برآورد دقیقی

از هزینه ها داشت.

وی یادآور شد: برای برخی از آثار تاریخی چون حسینه نواب می توان برای مرمت و استفاده بعدی با توجه به نیت واقف و مسائل میراث فرهنگی آن برای یک دوره مشخص به بخش خصوصی اجازه داد تا در آن فعالیت های مرتبط با بهسازی را انجام داده و بهره برداری بعدی نیز صورت گیرد.

میراث فرهنگی بیرجند برنامه مرمت آثار تاریخی را تدوین کند

علی ناصری فرماندار بیرجند گفت: در راستای بهره برداری و استفاده از بناهای تاریخی شهر بیرجند در وهله اول میراث فرهنگی به عنوان متولی باید برنامه اصلی را تدوین کند و هر ساله نیز در بودجه شهرستان در این خصوص پیش بینی هایی صورت می گیرد.

فرماندار بیرجند بیان کرد: در مورد بناهایی چون ارگ بهارستان که خارج از مالکیت میراث فرهنگی و در اختیار نهادهایی چون بنیاد مستضعفان و سایر نهادها است تصمیم گیرنده خود دستگاه مالک است اما برای ایجاد تسهیل در بهره برداری عمومی همواره مذاکراتی با نهاد متولی داشته ایم.

ناصری ادامه داد: درباره بناهایی چون حسینه نواب که در اختیار اوقاف است نیز اگر میراث فرهنگی برنامه مدون و زمان بندی شده برای مرمت بدهد ما با دستگاه مالک رایزنی کرده تا در قالب اختیارات شهرستانی و یا شورای برنامه ریزی توسعه استان در این زمینه اقدامات لازم صورت گیرد.

زمانی متولیان امر برای حسینه نواب که طبق برخی از نظرها در گذشته مدرسه نساوان بوده رؤیای ساخت مدرسه شبانه روزی حفظ قرآن خواهران شبیه آنچه در حسینه امام رضا (ع) وجود دارد را در سر می پروراندند اما اعتبارات کم و تعلل ها باعث شد که این روزها

نفس حسینه نواب به شماره بیفتد.

شاید با یک خرد جمعی و تدوین سند توسعه مرمت میراث فرهنگی خراسان جنوبی بتوان بیش از گذشته از هویت جمعی شهر و استان خود در گذر زمان و تاریخ حفاظت کنیم.

رد پای میراث ناملموس در هزارتوی گرمابه‌های ایرانی

معماری و لوازم و ادوات استحمام گرمابه ایرانی و تمام روایت‌های اجتماعی و فرهنگی که در دل گرمابه‌ها وجود داشته است به نوعی میراث ناملموس این مکان‌ها محسوب می‌شود که مغفول مانده است.

مریم یآوری

از میان ۴۵۰ صنعت دستی کشور حدود ۳۰۰ مورد آن در اصفهان وجود دارد؛ همین جمله کافی است تا به اهمیت شهری که در آن زندگی می‌کنیم پی ببریم، اما آیا به عنوان یک اصفهانی دین خود را به این میراث بشری ادا کرده‌ایم؟

روز جهانی صنایع دستی بهانه‌ای برای برگزاری نشست تخصصی «صنایع دستی در گرمابه‌های ایرانی» بود و چه مکانی بهتر از گرمابه علیقلی آقا در محله تاریخی و اصل علیقلی آقای اصفهان تا میزبان این نشست در شهر جهانی صنایع دستی باشد و استفاده از هنرهای سنتی در تزئینات گرمابه‌ها و به کارگیری محصولات صنایع دستی در این فضاهای سنتی مورد بحث و بررسی کارشناسان قرار گرفت.

فرزانه سلیمانی نسیانی دکترای پژوهش هنر و مدیر هنرمندسرای خورشید سخنان خود در این نشست با ابراز حسرت از تغییر کاربری گرمابه علیقلی آقا به موزه و ابراز امیدواری برای تبدیل دوباره آن به یک گرمابه فعال اظهار داشت: صنایع دستی با خون و گوشت مردم اصفهان عجین است و در تمام زندگی و کسب و کار آنها حضور دارد.

وی افزود: صنایع دستی و هنرهای سنتی دو مقوله جداگانه هستند و تفاوت‌هایی جدی دارند؛ در واقع هنرهای سنتی بار هنری بیشتری دارند در حالی که صنایع دستی، پیوند هنر و صنعت را شکل داده است. صنعت دستی کشور حدود ۳۰۰ مورد در اصفهان وجود دارد، اما متأسفانه هیچ نقشه و برنامه‌ای برای رشد، احیا، ترویج و توسعه این هنر جهانی نداریم. سلیمانی گفت: معماری و لوازم و ادوات استحمام گرمابه ایرانی، میراث ملموس و تمام روایت‌های اجتماعی و فرهنگی که در دل گرمابه‌ها وجود داشته است، میراث ناملموس این مکان‌ها محسوب می‌شود.

تزئینات و آرایه‌های گرمابه‌های ایرانی در دسته هنرهای صناعی قرار می‌گیرد

مدیر هنرمندسرای خورشید بیان داشت: تزئینات و آرایه‌های گرمابه‌های ایرانی در دسته هنرهای صناعی قرار می‌گیرد که شامل کف‌سازی، گچ‌بری، آهک‌بری، نقاشی دیواری، کاشی کاری و کاربردی است. همچنین حوض، خزینه، گرمخانه و آبریزگاه جزو سازه هستند و مقرنس‌ها، کاربردی، رسمی‌بندی و کاسه‌سازی‌ها بدنه اصلی سازه گرمابه ایرانی را تشکیل می‌دهند.

وی با بیان اینکه اگر کاربردی در گرمابه‌ها به کار نمی‌رفت شاید فضای این بناها از مدارس و مساجد قابل تشخیص نبود، تصریح کرد: رسمی‌بندی مهارت معمار ایرانی است که با آن کف را به سقف متصل می‌کند، چون برخلاف مساجد و مدارس، در گرمابه کف به سقف بسیار نزدیک است.

گرمابه‌داران با استفاده از ادوات موسیقی زمان آماده

بودن گرمابه را اطلاع می‌دادند این کارآفرین صنایع دستی با بیان اینکه در گذشته گرمابه‌داران با استفاده از ادوات موسیقی زمان آماده بودن گرمابه را به مردم محله اطلاع می‌دادند، اظهار داشت: گذشتگان در حمام‌ها تنها استحمام نمی‌کردند بلکه زندگی می‌کردند و زندگی با آب، حمام و اسطوره‌ها گره خورده بوده است. متأسفانه میراث ناملموس حمام‌های تاریخی و مراسم‌ها و آیین‌های مرتبط با آنها فراموش شده و باید به دنبال ثبت، احیا و ترویج میراث ناملموس حمام‌های تاریخی باشیم.

سلیمانی با بیان اینکه در گرمابه‌های ایرانی مشاغل گوناگونی وجود داشته است، بیان داشت: تفاوت بناها در کشورهای مختلف در تزئینات آنها است. آهک‌بری به عنوان مهم‌ترین تزئینات موجود در گرمابه‌های ایرانی مربوط به هزاره سوم پیش از میلاد است. شیشه‌هایی به نام گل جام در سقف گرمابه‌ها به کار می‌رفته که به دلیل خاصیت ویژه آنها در تنظیم دما و دور کردن حشرات موذی مؤثر بوده است.

رسول معرکنژاد هنرمند نقاش و اسطوره‌شناس نیز در این نشست به بررسی تخصصی نگاره‌های گرمابه در نقاشی‌های اسطوره‌ای و تاریخی پرداخت. در ادامه کارشناس صنایع دستی درباره صنایع دستی کاربردی در گرمابه ایرانی اظهار داشت: اصفهان در دو زمان مختلف (سلجوقیان به مرکزیت میدان عتیق و صفویان به مرکزیت میدان نقش جهان) پایتخت ایران بوده است.

مستشرق خارجی: پس از خروج از حمام احساس پرواز داشتیم

این کارشناس صنایع دستی با اشاره به وجود مشاغلی چون حجامت، سر تراشی و مشتمال گفت: برخی دلاک‌ها چند هنر داشتند که یکی از آنها مشتمال یا همان ماساژ بود؛ یکی از مستشرقین خارجی در سفر به ایران در حمام مشتمال را می‌بیند و ابتدا تعجب می‌کند اما برحسب کنجکاوی آن را امتحان می‌کند و در کتاب سفرنامه خود آورده که پس از خروج از حمام احساس پرواز داشته است.

حافظ پرست با اشاره به وضعیت اسفناک بهداشتی مردم در دوران قاجار ادامه داد: آینه‌های دست‌ساز که دور آنها را عایق کاری می‌کردند و کاسه حمام که در آن حنا درست می‌کردند، از جمله صنایع دستی مورد استفاده زنان در گرمابه‌ها بوده است.

آداب و فرهنگ اجتماعی گرمابه‌های ایرانی به عنوان میراثی ناملموس مغفول مانده است، به نوعی که برخی کشورهای همسایه با استفاده از این ظرفیت بی بدیل گردشگری و حفظ کارایی گرمابه‌ها توانسته‌اند در جذب گردشگر بسیار موفق عمل کنند، ظرفیتی که در کشور ما به آن کم توجهی شده است آن هم در شرایطی که کشور ایران مهد گرمابه‌هایی است که علاوه بر آداب و رسوم که موجب آرامش پس از استحمام بوده است به تکنولوژی استخرهای امروزی نیز مجهز بوده است و جای تأسف است که اکنون این ظرفیت بی بدیل به نام کشور همسایه گره خورده است.

پس از خروج از حمام احساس پرواز داشتیم

این کارشناس صنایع دستی با اشاره به وجود مشاغلی چون حجامت، سر تراشی و مشتمال گفت: برخی دلاک‌ها چند هنر داشتند که یکی از آنها مشتمال یا همان ماساژ بود؛ یکی از مستشرقین خارجی در سفر به ایران در حمام مشتمال را می‌بیند و ابتدا تعجب می‌کند اما برحسب کنجکاوی آن را امتحان می‌کند و در کتاب سفرنامه خود آورده که پس از خروج از حمام احساس پرواز داشته است.

حافظ پرست با اشاره به وجود مشاغلی چون حجامت، سر تراشی و مشتمال گفت: برخی دلاک‌ها چند هنر داشتند که یکی از آنها مشتمال یا همان ماساژ بود؛ یکی از مستشرقین خارجی در سفر به ایران در حمام مشتمال را می‌بیند و ابتدا تعجب می‌کند اما برحسب کنجکاوی آن را امتحان می‌کند و در کتاب سفرنامه خود آورده که پس از خروج از حمام احساس پرواز داشته است.

حافظ پرست با اشاره به وجود مشاغلی چون حجامت، سر تراشی و مشتمال گفت: برخی دلاک‌ها چند هنر داشتند که یکی از آنها مشتمال یا همان ماساژ بود؛ یکی از مستشرقین خارجی در سفر به ایران در حمام مشتمال را می‌بیند و ابتدا تعجب می‌کند اما برحسب کنجکاوی آن را امتحان می‌کند و در کتاب سفرنامه خود آورده که پس از خروج از حمام احساس پرواز داشته است.

حافظ پرست با اشاره به وجود مشاغلی چون حجامت، سر تراشی و مشتمال گفت: برخی دلاک‌ها چند هنر داشتند که یکی از آنها مشتمال یا همان ماساژ بود؛ یکی از مستشرقین خارجی در سفر به ایران در حمام مشتمال را می‌بیند و ابتدا تعجب می‌کند اما برحسب کنجکاوی آن را امتحان می‌کند و در کتاب سفرنامه خود آورده که پس از خروج از حمام احساس پرواز داشته است.

گرمابه‌های شهر اصفهان شامل حمام‌های اختصاصی شاهان و حمام‌های عمومی است

وی با بیان اینکه گرمابه‌های شهر اصفهان شامل حمام‌های اختصاصی شاهان و شاهزادگان و حمام‌های عمومی است، تصریح کرد: معماری

کشف سومین شهر زیرزمینی در همدان؛

ماجرای شهری نهفته در «صالح آباد» بهار/رازی که از دل خاک بر ملا می شود

کشف سومین شهر زیرزمینی استان همدان مربوط به دوره ایلخانی در ۲ کیلومتری جنوب صالح آباد اتفاقی جدید در حوزه میراث فرهنگی همدان است که بار دیگر کاوشگران را پای کار آورده است.

بهروز قادری

هزاران سال قبل تمدن‌های قدیمی به دلایلی که برخی از آن‌ها برای محققان و تاریخ‌شناسان کنونی مجهول است تصمیم گرفتند از زندگی بر روی سطح زمین گریخته و در اعماق آن به دنبال پناهگاه‌هایی برای خود بگردند.

آن‌ها در این تلاش توانستند به طور خارق‌العاده شهرهایی زیرزمینی ایجاد کنند که دارای تعداد زیادی اتاق، مکان‌هایی برای عبادت، محل‌هایی برای کشاورزی و دیگر موارد بوده و پناهگاه‌هایی امن به شمار می‌آمدند.

این شهرهای زیرزمینی باستانی با ظرافت خاصی ساخته شده و با وجود قرار داشتن زیر زمین از معماری فوق‌العاده‌ای برخوردارند به طوری که نمونه‌های آن‌ها را در برخی نقاط جهان داشته‌ایم. ارزاقود از شهرهای زیرزمینی دست‌کم بی‌ظیر دنیا و مهم‌ترین و با ارزش‌ترین محوطه دست‌کم در کشور است این شگفتی در استان همدان نیز مشاهده شده است تا جایی که تا پیش از این دو شهر زیرزمینی سامن و ارزاقود به عنوان شناسنامه‌ای از قدمت ۳ هزار ساله این استان کشف شده به طوری که ارزاقود از شهرهای زیرزمینی دست‌کم بی‌ظیر دنیا و مهم‌ترین و با ارزش‌ترین محوطه دست‌کم در کشور است.

شهر زیرزمینی سامن نیز یکی از چند دست‌کم استان همدان است که در دنیا بی‌ظیر بوده و در جنوب غربی شهرستان ملایر معماری و قدمت تاریخی آن گویای عظمت و تاریخ استان همدان است؛ این شهر با وسعتی حدود سه هکتار به دست پیشینیان

کشف یک شهر زیرزمینی در صالح آباد بهار در کمتر از چند ساعت به نقل محافل رسانه‌ای استان همدان تبدیل و رفته رفته حضور در محل شهر زیرزمینی و درک آنچه کشف شده به یک مطالبه تبدیل شد که در پی آن شماری از خبرنگاران در محل این رویداد حاضر شدند.

شهر زیرزمینی صالح آباد در ۲ کیلومتری جنوب صالح آباد کشف شده و مربوط به دوره سلجوقیان و ایلخانی که در حال حاضر کاوش توسط متخصصان میراث فرهنگی و شهرداری صالح آباد در حال انجام است و وسعت حقیقی آن نیز هنوز مشخص نیست.

معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان همدان در این خصوص از آغاز عملیات کاوش دست‌کم زیرزمینی صالح آباد با به کارگیری تیمی حرفه‌ای خبر داد و گفت: این اثر از دو سال پیش شناسایی شد و عملیات کاوش آن تا کنون رسانه‌ای نشده بود.

پیش‌بینی ۲۷۰ میلیون ریال اعتبار برای انجام عملیات کاوش

احمد ترابی بابیان اینکه عملیات کاوش دست‌کم زیرزمینی صالح آباد که به تازگی کشف شده با به کارگیری تیم حرفه‌ای در حال انجام است، گفت: ۲۷۰ میلیون ریال اعتبار برای انجام عملیات کاوش این مجموعه پیش‌بینی شده و کارها در حال انجام است. وی بابیان اینکه بر اساس اشیای کشف شده و بررسی‌های صورت گرفته قدمت این تاریخ به قرن ۶ و ۷ هجری شمسی بازمی‌گردد، گفت: قدمت این دست‌کم جدید متعلق به دوره ایلخانی است.

همدان خاستگاه دست‌کندهای ایران

ترابی با اشاره به اینکه تاکنون در شهر سامن و روستای ارزاقود شهر زیرزمینی کشف شده که با کشف سومین شهر زیرزمینی همدان را باید خاستگاه

ایرانی قبل از دوره اشکانیان در دل زمین کنده شده است.

اما اتفاقی‌نو در عرصه میراث فرهنگی همدان کشف یک شهر زیرزمینی جدید در قسمتی دیگر از استان پهناور همدان است که این روزها توجه رسانه‌ها را به خود جلب کرده چرا که هر چه پیش می‌رویم قدمت و تمدن شهر تاریخی هگمتانه بیش از گذشته نمایان می‌شود و اسناد کشف شده بر آن صحنه می‌گذارند. «صالح‌آباد» شهری در بخش صالح آباد شهرستان بهار در استان همدان است که در ۳۰ کیلومتری غرب همدان و در کنار سه راهی همدان، کرمانشاه و سنندج قرار دارد که این روزها با رسانه‌ای شدن کشف یک شهر زیرزمینی که از قضا وسعت آن هم معلوم نیست مرکز توجه قرار گرفته است.

اواسط هفته گذشته بود که به یکباره خبری مبنی بر

اعتبار بیشتری نیاز است. سرپرست گروه کاوش دستکند صالح آباد بابیان اینکه این مجموعه زیرزمینی دارای درپچه‌های ورودی و راهروهای ارتباطی در ابعاد مختلف است که از نوع ساختارهای آنها و کشف اسکلت‌های حیوانی متوجه اهمیت دامداری و دامپروری در این منطقه شده‌ایم. گفت: عمق فضای دستکند ۴۵ متر است. آنچه مسلم است اینکه جای جای استان همدان سندی بر قدمت و تمدن این شهر ۳ هزار ساله است که هر از چند گاهی با نمایان شدن نشانه‌ای آن را فریاد می‌زند و در این میان وظیفه مسئولان و دست اندرکاران است که این ظرفیت‌ها را تقویت کرده و از محل آن قدمی در راستای شناساندن هر چه بیشتر همدان بردارند.

ارزانفود شباهت‌های زیادی دارد، اما در برخی از فضاها همچون هواکش با آن متفاوت است، اضافه کرد: این دستکند بر روی سنگ‌های نرم صخره‌ای ایجاد شده است. وی با یادآوری اینکه ۲ کارگاه برای کاوش این اثر همکاری می‌کنند و برای تکمیل عملیات کاوش نزدیک به یک میلیارد ریال اعتبار نیاز است، گفت: طی چند روز آینده، فصل اول کاوش‌ها تمام خواهد شد. وی با بیان اینکه این دستکند نسبت به دستکندهای ارزانفود و سامن جدیدتر است، تأکید کرد: فصل اول با همکاری و تأمین اعتباری افزون بر ۳۰ میلیون تومان توسط شهرداری در حال انجام است اما برای فصول بعدی که با هدف کاوش و شناسایی محیط و وسعت آن انجام خواهد شد، به

دستکندهای ایران نامید، اظهار داشت: در مطالعات اولیه صورت گرفته این دستکند دارای ۶ فضا است و بیش از ۵ هکتار وسعت دارد. معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان همدان با اشاره به اینکه در فاصله اطراف این دستکند فضاهایی شناسایی شده که کارشناسان احتمال می‌دهند با دستکند مرتبط باشد، گفت: این دستکند پر از خاک است و برای کسب اطلاعات بیشتر باید خاک آن تخلیه شود.

کشف ۳ حجره در دستکند صالح آباد

وی با بیان اینکه به علت وسعت زیاد این دستکند، کاوش آن سال‌ها زمان خواهد برد که اینک برای تأمین اعتبار این پروژه باید گمانه زنی انجام گیرد و مرحله به مرحله پیش رفت چرا که به علت مساحت این منطقه، برآورد اعتبار کامل و کافی ممکن نیست، گفت: تا کنون ۳ حجره در دستکند صالح آباد کشف شده است.

ترابی با بیان اینکه بر اساس تکه سفال‌های کشف شده از این ۳ حجره، قدمت و پیشینه این دستکند به دوره ایلخانیان برمی‌گردد، اضافه کرد: عملیات کاوش با دقت در حال انجام است.

سرپرست گروه کاوش مجموعه دستکند زیر زمینی صالح آباد نیز بابیان اینکه این دستکند در حریم شهر صالح آباد و در مسیر اسدآباد واقع شده، افزود: در فاز نخست کاوش این اثر، ۶ فضا و چند راهرو شناسایی شد که هر کدام از طریق درپچه‌هایی به عنوان هواکش به سطح زمین راه دارند.

محمد شعبانی با بیان اینکه ورود خاک کشاورزی از طریق این درپچه‌ها فضای دستکند را پر و کاوش را دشوار کرده است، عنوان کرد: بر اساس اشیاء کشف شده و بررسی‌های صورت گرفته، قدمت این اثر به قرن ۶ یا ۷ هجری شمسی بازمی‌گردد.

وی بابیان اینکه از لحاظ ساختاری این اثر با دستکند

■ طرحی که قرار بود جاده پر پیچ و خم آبدانان - دره شهر را کوتاه و ایمن کند، حالا با مشکلات مالی بسیار زیاد دست و پنجه نرم می‌کند و زمانی دقیق برای بهره برداری کامل پروژه مشخص نیست.

■ کاغذ از جمله نیازهای مهم صنعت چاپ و بسته بندی کشور به شمار می‌رود که در سال‌های اخیر به ویژه در شرایط تحریم، تولید آن با مشکلات بسیار مواجه شده است.

■ انگار رؤیای خانه‌دار شدن برای زوج‌های جوان، بازنشستگان و کارگران و دیگر دهک‌های پایین جامعه قرار نیست به واقعیت تبدیل شود حال خانه‌دار شدن و زیر یک سقف رفتن که دیگر بماند فصل تابستان نزدیک است.

■ مردم از قدیم الایام از این دریای پر خیر و برکت برای صید و صیادی و تجارت استفاده کرده و در گذشته نه چندان دور فعالیت‌های حوزه انرژی نیز به مشاغل مرتبط با خلیج فارس اضافه شده است.

اقتصاد ایران

تولید کاغذ از سنگ

ابتکاری برای اشتغال پایدار و جلوگیری از خروج ارز

راه اندازی کارخانه تولید کاغذ از ضایعات معادن سنگ در شهرستان محلات، فرصتی برای ایجاد اشتغال پایدار و پویایی اقتصادی در منطقه و در حقیقت حرکت در مسیر تحقق شعار سال (رونق تولید) است.

تمین مامقانی

کاغذ از جمله نیازهای مهم صنعت چاپ و بسته بندی کشور به شمار می رود که در سال های اخیر به ویژه در شرایط تحریم، تولید آن با مشکلات بسیار مواجه شده است. از طرفی واردات آن نیز با خروج ارز بسیار همراه است و بدتر از آن قاچاق کاغذ نیز مطرح است که عرصه را برای فعالیت سودجویان فراهم می سازد. مجموع این مسائل ضربه به اقتصاد کشور وارد می سازد، از طرفی تأمین کاغذ سلولزی با هزینه بسیار برای ناشران، نشریات و مطبوعات همراه است و باید در شرایط کنونی راهکاری را برای تولید کاغذ با یک فرایند جدید ارائه و گسترش داد.

کاغذ سنگ از جمله محصولات شبیه به کاغذ است که معمولاً از ترکیب ۸۰ درصدی کربنات کلسیم ناشی از ضایعات معادن سنگ های ساختمانی از قبیل تراورتن، مرمریت و چینی با چند درصد مواد پلیمری و مواد دیگر به دست می آید تا خمیر کاغذ تشکیل و در دستگاه های مخصوص به کاغذ تبدیل شود. امروز فرایند ساخت کاغذ سنگ در بیش از ۴۰ کشور دنیا مورد استفاده قرار می گیرد و با بومی سازی دانش آن در کشور می توان ضمن اشتغالزایی، بخشی از مشکلات کشور در تأمین کاغذ را برطرف ساخت.

احداث کارخانه ای با قابلیت تولید این نوع کاغذ علاوه بر حفظ محیط زیست و منابع طبیعی، امکان سرمایه گذاری در بازارهای هدف را وجود می آورد و مشکل تأمین کاغذ مورد نیاز کشور را با توجه به فراهم ساختن شرایط بازار برای ارائه این محصول رفع می کند.

تولید کاغذ سنگی به عنوان نمادی از صنایع سبز در شهرستان محلات با بهره گیری از ظرفیت موجود واحدهای صنعتی سنگ این شهرستان، اقدامی است که با مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی زمینه آن در مدت اخیر فراهم شده و زمین مورد نیاز برای راه اندازی این واحد صنعتی نیز اخیراً توسط جهاد کشاورزی استان تخصیص یافت.

مشکلات تولید کاغذ سلولزی عامل روی آوردن به تولید کاغذ سنگی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی در این رابطه اظهار داشت: در حال حاضر در کشور مشکل تأمین کاغذ وجود دارد و با توجه به اقلیم خشک ایران و کمبود منابع آبی در تأمین کاغذ فعلی با مشکل مواجه هستیم. لذا باید به دنبال روشی نوین در تأمین کاغذ بود، در این راستا می توان با استفاده از ترکیب کربنات کلسیم ناشی از ضایعات معادن سنگ های ساختمانی محصولی را جایگزین کاغذ فعلی کرد که اغلب این ضایعات سنگ در شهرستان محلات به دلیل وفور واحدهای معدنی سنگ، به فراوانی یافت می شود.

و نخستین کارخانه کاغذ سنگی در صورت تأمین تجهیزات و ماشین آلات آن، به زودی آماده بهره برداری است.

علیرضا سلیمی بیان کرد: متأسفانه برای تأمین کاغذ با مشکلاتی نظیر واردات کاغذ مواجه هستیم، به طوری که سالانه برای واردات آن نزدیک به ۷۰۰ میلیون دلار ارز از کشور خارج شده و خروج این حجم ارز از کشور تنها برای تأمین کاغذ منطقی نیست.

نماینده مردم محلات و دلپجان در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: اگر احداث کارخانجات تولید کاغذ از سنگ در کشور آغاز شود تا حدودی می توان مشکل تأمین کاغذ را برطرف کرد. البته مشکلاتی وجود دارد و این است که در صدور مجوزها با اما و اگر مواجه هستیم. بخشی از این مشکلات از قبیل تأمین زمین کارخانجات تولید کاغذ، تأمین ارز برای واردات ماشین آلات و ... به استان و بخشی نیز به خارج از استان مربوط است.

وی خاطر نشان کرد: ظرفیت شهرستان محلات برای احداث کارخانه های تولید کاغذ از سنگ یک ظرفیت استثنایی است، زیرا راه اندازی این قبیل کارخانجات در شرایط تحریم کمک فوق العاده به رونق اقتصادی و است، مانع خروج ارز از کشور بوده و در رونق اقتصادی و افزایش ارزش افزوده تأثیر به سزایی دارد.

نماینده مردم محلات و دلپجان در مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: مجلس و دولت برای رفع مشکلات چاپ و بسته بندی بایستی برنامه های اصولی اتخاذ کرده و به استفاده از پتانسیل های موجود برای تولید کاغذ در کشور کمک کنند.

با توجه به اینکه در حال حاضر کشور تحت فشارهای تحریم و جنگ اقتصادی قرار گرفته است، باید از ظرفیت توان داخلی برای برطرف ساختن نیازهای کشور از جمله تأمین کاغذ استفاده کنیم که در این صورت رونق تولید و تحقق شعار سال را در کشور شاهد خواهیم بود. توسعه به کارگیری فناوری تولید کاغذ سنگی به خودکفایی در تأمین کاغذ می انجامد و به رونق اقتصادی نیز کمک می کند، البته این مهم مستلزم حمایت های دولت، مجلس و مسئولین استانی و شهرستانی است.

محمد رضا حاجی پور بیان کرد: چگونگی فرایند ساخت تولید کاغذ در کارخانه های تولید کاغذ از سنگ منحصر به فرد است و در مقایسه با کاغذ فعلی موجود در بازار از مواد سلولزی (گیاهی) تشکیل نشده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی بیان کرد: ضد آب بودن و مقاومت در برابر کشش و پارگی از خصوصیات کاغذ سنگی می باشد و در نوشتار، چاپ کتاب و ... می تواند مورد استفاده قرار گیرد، امیدواریم بازار کشور نیز از شرایط خوبی برای ورود این محصول برخوردار باشد.

وی گفت: در حال حاضر در شهرستان محلات سه کارخانه تولید کاغذ از سنگ در مرحله اجرا و راه اندازی قرار دارند و یک کارخانه نیز تا نیمه دوم امسال واقع در منطقه صدریه محلات، مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی خاطر نشان کرد: نزدیک به ۱۳ هکتار از اراضی ملی برای ساخت کارخانه های تولید کاغذ از سنگ در شهرستان محلات اختصاص پیدا کرده است و منطقه صدریه از جمله این مناطق می باشد.

حاجی پور گفت: برآورد اولیه برای سرمایه گذاری سرمایه گذار بخش خصوصی برای احداث کارخانه تولید کاغذ از سنگ در محلات ۳۶۰ میلیارد ریال بوده است که تاکنون با تغییرات و نوسانات قیمت ارز و دیگر شرایط اقتصادی، این مبلغ به بیش از ۴۰۰ میلیارد ریال رسیده است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مرکزی افزود: افتتاح کارخانه تولید کاغذ از سنگ در صدریه محلات، ایجاد بیش از ۴۰ فرصت شغلی مستقیم و بیش از ۷۰ شغل غیر مستقیم را به دنبال دارد و تلاش داریم که از اینگونه سرمایه گذاری ها در مسیر رسیدن به تولید و اشتغال حمایت لازم انجام شود.

توسعه تولید کاغذ سنگی زمینه ساز کاهش واردات کاغذ

نماینده مردم محلات و دلپجان در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: تعداد کارخانجات تولید کاغذ در شهرستان محلات امسال از سه کارخانه فراتر می رود

قابلیت‌های بی‌نظیر ساحل و دریا؛

آبزی پروری در استان بوشهر تقویت شود / استفاده از ظرفیت خلیج فارس

استان بوشهر دارای ظرفیت‌های بسیار خوبی در حوزه آبزی پروری است و در این راستا باید با استفاده از ظرفیت‌ها زمینه توسعه پرورش ماهی و میگو در استان فراهم شود.

سعید رضایی

اشتغال و رفع مشکل بیکاری را نیز فراهم می‌سازد که حمایت لازم را از این برنامه‌ها خواهیم داشت. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر افزود: تلاش می‌شود با اختصاص اعتبارات مناسب ضمن رفع مشکلات طرح‌های آبزی پروری موجود، زمینه توسعه این طرح‌ها فراهم شود.

افزایش تولید میگوی پرورشی

مدیرکل شیلات استان بوشهر با بیان اینکه استان بوشهر نیمی از میگوی پرورشی کشور را تولید می‌کند اظهار داشت: تلاش می‌شود تا شاهد روند مستمر افزایش تولید میگو در استان باشیم. عباسعلی زنده‌بودی میزان افزایش تولید میگو در سال گذشته را ۴۰ درصد عنوان کرد و ادامه داد: با اجرای طرح‌های تکمیلی و توسعه‌ای تلاش شده تا امسال نیز شاهد افزایش میزان تولید میگوی پرورشی در استان باشیم.

وی با اشاره به رتبه نخست استان بوشهر در زمینه سطح زیر کشت و تولید میگوی پرورشی در سطح کشور اضافه کرد: در سال جاری پنج هزار و ۵۰۰ هکتار از اراضی زیر کشت میگوی پرورشی رفته است. مدیرکل شیلات استان بوشهر از پیش‌بینی ذخیره‌سازی دو میلیارد قطعه بچه میگو در مزارع استان تا پایان فصل ذخیره‌سازی خبر داد و گفت: پیش‌بینی می‌شود امسال شاهد افزایش تولید میگوی پرورشی و تولید ۲۷ هزار تن میگو باشیم. وی محل فروش محصول میگوی استان بوشهر را بازارهای داخلی و صادرات به کشورهای حوزه خلیج فارس، اروپا، ویتنام و روسیه عنوان کرد و افزود: تلاش می‌شود با افزایش طرح‌های پرورشی میزان تولید میگوی پروری استان بوشهر به ۴۰ هزار تن در سال ۱۴۰۰ برسد.

ظرفیت‌های بی‌نظیر استان بوشهر و سواحل پربرکت خلیج فارس باید استفاده شود؛ ظرفیت‌های بی‌شمار دیگری نیز وجود دارد که تاکنون بلااستفاده مانده است و باید برای تقویت تولید و توسعه اشتغال مورد استفاده قرار گیرند.

پرورش در استان شامل دو هزار و ۸۰۰ تن ماهی پرورشی در دریا و هزار و ۲۰۰ تن در استخرهای

ساحلی تولید شد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی بوشهر از افزایش ظرفیت پرورش ماهی در قفس در دریا به میزان ۱۰ هزار تن خبر داد و بیان کرد: برای اجرای این پروژه به ۱۱۴ میلیارد تومان تسهیلات بانکی نیاز است.

ایجاد سایت‌های جدید پرورش میگو

منوچهری از توسعه طرح‌ها و سایت‌های پرورش میگو در استان بوشهر خبر داد و اضافه کرد: استان بوشهر در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد میگوی پرورشی کشور را تولید می‌کند. وی با اشاره به فعالیت ۱۰ سایت پرورش میگو در استان خاطرنشان کرد: سال گذشته پرورش میگو در سطح چهار هزار و ۸۵۰ هکتار از اراضی ساحلی استان انجام شد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی بوشهر از اجرای سه سایت به مساحت سه هزار و ۵۰۰ هکتار و دو سایت ۸۰۰ هکتاری برای اجرای پرورش میگو خبر داد و گفت: پیش‌بینی‌ها بیانگر افزایش تولید میگوی پرورشی در سال جاری است.

تقویت طرح‌های آبزی پروری در استان

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان بوشهر از توسعه و تقویت طرح‌های آبزی پروری در استان به عنوان یکی از اولویت‌های مهم نام برد و گفت: استان بوشهر ظرفیت بالایی در حوزه آبزی پروری دارد که باید استفاده شود.

رضا عوض‌پور با اشاره به اهمیت اجرای طرح‌های پرورش ماهی در قفس در دریا اضافه کرد: تقویت برنامه‌های شیلاتی به ویژه تکمیل حوزه آبزی پروری، پرورش ماهی در قفس در دریا و پرورش میگو در اراضی ساحلی مورد تأکید است.

وی ادامه داد: اجرای این طرح‌ها علاوه بر اینکه در زمینه درآمدزایی دارای اهمیت است، زمینه توسعه

استان بوشهر دارای بیش از ۷۰۰ کیلومتر نوار ساحلی با خلیج فارس است؛ خلیج فارسی که منبعی بی‌نظیر از ظرفیت‌ها است و از گذشته دور تانگون دریایی پربرکت برای این مردم بوده است.

مردم از قدیم‌الایام از این دریای پرخیر و برکت برای صید و صیادی و تجارت استفاده کرده و در گذشته نه چندان دور فعالیت‌های حوزه انرژي نیز به مشاغل مرتبط با خلیج فارس اضافه شده است.

اما اینها همه ظرفیت‌ها و قابلیت‌های خلیج فارس نیست؛ خلیج فارسی که به تنهایی می‌تواند علاوه بر تأمین همه نیازهای اشتغال استانی همچون بوشهر، برای کل کشور تولید اشتغال و درآمدزایی داشته باشد. یکی از مزیت‌ها و قابلیت‌های قابل توجه خلیج فارس، آبزی پروری است که هر چند در سال‌های اخیر تا حدودی مورد توجه قرار گرفته است ولی هنوز هم ظرفیت‌های استفاده نشده بی‌شماری وجود دارد.

در حالی که اشتغال یکی از نیازهای اساسی کشور محسوب می‌شود، تسریع و تسهیل در اجرای طرح‌های آبزی پروری می‌تواند زمینه رونق اشتغال، تقویت تولید داخلی و ایجاد درآمدهای داخلی و ارزی را فراهم سازد.

افزایش تولید ماهی در قفس

رئیس سازمان جهاد کشاورزی بوشهر از تلاش گسترده برای تقویت آبزی پروری در استان بوشهر خبر داد و اظهار داشت: توسعه طرح‌های پرورش میگو و پرورش ماهی در قفس را با جدیت دنبال می‌کنیم.

محمدتقی منوچهری به ظرفیت‌های کم‌نظیر استان بوشهر در عرصه آبزی پروری اشاره کرد و ادامه داد: یکی از طرح‌های مهم مد نظر ما پرورش ماهی در قفس در دریا است که دو طرح در دو سال گذشته اجرا شده است.

وی ظرفیت وارد مدار شده این دو طرح را ۱۱ هزار تن عنوان کرد و افزود: سال گذشته چهار هزار تن ماهی

تولید گندم در خراسان رضوی افزایش یافت؛ خوشه های طلایی در دستان کشاورزان / محصولی که برکت سفره مردم می شود

امسال به برکت سخاوت آسمان و بارش های خوب بهاری تولید گندم در خراسان رضوی افزایش یافته و خوشه های طلایی برکت سفره های مردم را تامین کرده است.

مصطفی
یاوری نسب

این روزها برداشت خوشه های طلایی گندم از مزارع در استان های مختلف آغاز شده و کشاورزان به برکت سخاوت آسمان و بارش های خوب بهاری مشغول برداشت دست رنج چندین ماهه خود هستند. شاید بتوان گندم را مهم ترین محصول استراتژیک در حوزه کشاورزی برای کشور دانست که طی سال های گذشته بارها خود کفایی این محصول اعلام شده اما به دلیل نبود منابع آبی در سال های گذشته بخشی از گندم مورد نیاز از دیگر کشورها وارد شده است. طی سال های گذشته کیفیت گندم تولید در کشور نیز به میزان قابل توجهی افزایش یافته به صورتی که گندم «دوروم» مازاد بر نیاز کشور به ایتالیا که در حوزه تولید محصولات پایه گندم حرف نخست را در دنیا می زند صادر شده است.

در این میان خراسان رضوی نیز یکی از مهم ترین قطب های تولید گندم در کشور به شمار می رود به صورتی که مجموع مزارع دیم و آبی کاشت گندم در این استان به حدود ۲۷۵ هزار هکتار می رسد و اشتغال زیادی در این بخش ایجاد شده است.

پیش بینی تولید ۶۶۵ هزار تن گندم

مدیر زراعت جهاد کشاورزی خراسان رضوی در این زمینه می گوید: برداشت گندم از مزارع بخش های گرمسیری خراسان رضوی از چند روز پیش آغاز شده و به تدریج در دیگر مناطق نیز کشاورزان محصول خود را درو می کنند.

محمد رضا نیک پور می افزاید: پیش بینی ما این است که تا پایان شهریور عملیات برداشت گندم از مزارع استان ادامه داشته باشد و در این مدت گندم مازاد بر نیاز کشاورزان به صورت تضمینی توسط شرکت غله خریداری می شود.

وی تصریح می کند: تولید گندم در خراسان رضوی همانند دیگر استان ها به دو روش دیم و آبی انجام می شود به صورتی که امسال با توجه به بارش های انجام شده پیش بینی می کنیم میزان برداشت محصول در هر هکتار مزرعه دیم یک تن و در مزرعه آبی ۴ تن باشد.

مدیر زراعت جهاد کشاورزی خراسان رضوی خاطرنشان می کند: امسال در مجموع ۱۲۰ هزار هکتار

وی می افزاید: پیش بینی خرید گندم در سال جاری ۵۰۰ هزار تن با اعتباری بالغ بر ۹ هزار میلیارد ریال است و ۶۰ مرکز خرید در استان پیش بینی شده و کشاورزان می توانند برای فروش محصول خود به این مراکز مراجعه کنند.

مدیر عامل شرکت غله و خدمات بازرگانی منطقه ۵ کشور بیان می کند: امسال پیش بینی شده در کشور ۱۴.۵ میلیون تن گندم تولید شود که دولت نیز پیش بینی لازم برای خرید ۱۱.۵ میلیون تن را انجام داده است.

نوری می گوید: هیچ مرکز روبازی برای نگهداری گندم در خراسان رضوی نداریم و ممکن است خود کشاورزان در مکانی گندم ها را جمع کرده باشند و ما بخواهیم از آنها تحویل بگیریم.

وی در ادامه به خرید تضمینی کلزا که از جمله دانه های روغنی است اشاره می کند و می گوید: برای خرید تضمینی این محصول به قیمت مصوب ۳ هزار و ۴۳۹ از کشاورزان ۱۴ مرکز در نظر گرفته شده است. مدیر عامل شرکت غله و خدمات بازرگانی منطقه ۵ کشور اظهار می کند: پیش بینی ما خرید ۸ هزار تن کلزا از کشاورزان استان است و تا کنون بیش از ۱۷۳ تن از این محصول تحویل مراکز خرید شده است.

توجه به افزایش تولید محصول

اگر چه طی سال های گذشته تولید گندم در کشور به میزان چشمگیری افزایش یافته و نسبت به پیش از انقلاب حدود ۳ برابر شده است، اما میزان برداشت گندم در هر هکتار هنوز با استانداردهای روز دنیا فاصله دارد و با توجه به کمبود منابع آبی این میزان از برداشت قابل قبول نیست لذا اصلاح روش های آبیاری و مواظبت از مزارع گندم مقابل آفت ها می تواند امکان برداشت چندین برابری این محصول مهم و استراتژیک را فراهم می کند.

موضوعی که می تواند علاوه بر تأمین نیاز داخل کشور به صورت کامل به گندم، زمینه صادرات و ارزآوری را برای کشور در شرایط خاص اقتصادی فراهم کند.

زمین کشاورزی در این استان زیر کشت گندم آبی و ۱۴۲ هزار هکتار نیز زیر کشت گندم دیم رفته است. نیک پور می گوید: با این سطح از زیر کشت پیش بینی می کنیم میزان تولید گندم در خراسان رضوی به ۶۶۵ هزار تن برسد که بیش از ۴۶۰ تن از این میزان که مازاد بر نیاز کشاورزان است به صورتی تضمینی خریداری خواهد شد.

وی بیان کرد: سال گذشته در مجموع ۵۰۷ هزار تن گندم در خراسان رضوی تولید شد که ۳۳۲ تن گندم مازاد بر نیاز کشاورزان توسط شرکت غله خریداری شد.

مدیر زراعت جهاد کشاورزی خراسان رضوی در خصوص مبارزه با آفت گندم در استان و خسارت های احتمالی به مزارع می گوید: امسال مشکل جدی در خصوص آفت های گندم نداشتیم و تنها به صورت موردی در برخی مناطق بیماری زنگ مشاهده شد که بلافاصله تدابیر لازم اتخاذ و به صورت «کانون کوبی» مشکل برطرف شد.

نیک پور همچنین تأکید کرد: در خراسان رضوی پدیده ملخ های دریایی که به مزارع برخی شهرهای جنوبی کشور هجوم آورده اند را نداریم و تنها در برخی مناطق ملخ های بومی را داشتیم که با آنها مبارزه شده است.

۷۲ ساعته پول گندم کاران را می دهیم

مدیر عامل شرکت غله و خدمات بازرگانی منطقه ۵ کشور به جزئیات خرید تضمینی گندم در خراسان رضوی اشاره می کند و می گوید: در شهرهای جنوبی کشور کشاورزانی که گندم خود را تحویل می دهند ۷۲ ساعته پول می گیرند که ما تلاش می کنیم این

مهم در خراسان رضوی نیز محقق شود. حمید رضا نوری بیان می کند: طبق مصوبه شورای اقتصاد قیمت خرید تضمینی گندم معمولی ۱,۷۰۰ تومان و گندم دوروم ۱,۷۷۰ تومان بوده و اگر کشاورزی گندم تمیز و پاک شده را تحویل دهد با در نظر گرفتن کرایه حمل و نقل این میزان تا ۲ هزار تومان نیز قابل افزایش است.

رونق کشاورزی در چهارمحال و بختیاری

بام ایران جان گرفت / افزایش آبدهی قنات ها

بارش های شدید باران در فصل بهار سال جاری در چهارمحال و بختیاری موجب افزایش آبدهی قنات ها و رونق بخش کشاورزی شده است.

سید محمد رضا موسوی

استان چهارمحال و بختیاری دارای ۸۴۱ قنات است که بیشترین قنات ها در شهرستان های شهرکرد، لردگان، کیار، بروجین و اردل واقع هستند. قنات ها در این استان نقش مهمی در تأمین آب کشاورزی در این استان دارند.

کاهش بارش ها و وقوع خشکسالی طی ۱۰ سال گذشته موجب کاهش آب دهی و خشک شدن بسیاری از قنات ها در این استان شد. بیش از ۳۰۰ قنات در چهارمحال و بختیاری طی ۱۰ سال گذشته خشک شده است و آبدهی قنات های فعال نیز بیش از ۵۰ درصد کاهش داشته است.

وقوع بارش های قابل توجه باران در زمستان سال گذشته و بهار امسال موجب فعال شدن دوباره

وی بیان کرد: بسیاری از باغات منطقه طی ۱۰ سال گذشته در پی کم آبی و خشکسالی از بین رفتند. این باغدار با اشاره به خوشحالی باغداران و کشاورزان منطقه در پی افزایش منابع آب کشاورزی، بیان کرد: بارش ها موجب فعال شدن چشمه ها و قنات ها شده است و کشاورزی و باغداری این منطقه دوباره رونق گرفته است.

مدیر آب، خاک و امور فنی سازمان جهاد کشاورزی چهارمحال و بختیاری گفت: بسیاری از قنات های چهارمحال و بختیاری طی بارش های اخیر احیا شده اند و آبدهی قنات ها در این استان افزایش یافته است.

غلامرضا ذاکری بیان کرد: ۵۰ درصد قنات های چهارمحال و بختیاری در خشکسالی های دهه اخیر خشک شده بودند و ۵۰ درصد دیگر قنات ها با کاهش آبدهی بین ۲۰ تا ۵۰ درصدی مواجه بودند. مدیر آب، خاک و امور فنی سازمان جهاد کشاورزی چهارمحال و بختیاری اظهار داشت: بارش ها موجب افزایش آب چشمه ها، چاه ها و قنات ها در این استان شده است و در حال حاضر شاهد شادابی باغات پس از ۱۰ سال کم آبی هستیم.

وی با بیان اینکه بارش ها هنوز نتوانسته کمبود منابع آب کشاورزی را در این استان جبران کند، ادامه داد: سطح ایستابی آب های زیرزمینی باتوجه به خشکسالی های پی در پی در این استان پایین است و بارندگی های اخیر هنوز نتوانسته است جبران کم آبی سفره های آب زیرزمینی را بکند.

مدیر آب، خاک و امور فنی سازمان جهاد کشاورزی چهارمحال و بختیاری بیان

چشمه ها و قنات های خشک شده در این استان شد. در حال حاضر آبدهی قنات ها در این استان افزایش یافته است و کشاورزی در اراضی خشک شده توسط کشاورزان از سر گرفته شد.

بارش ها موجب فعال شدن چشمه ها و قنات ها شده است

یکی از کشاورزان شهر فرخ شهر اظهار داشت: برخی از اراضی کشاورزی منطقه فرخ شهر چهارمحال و بختیاری از جمله منطقه «کرسنگ» فرخ شهر با آب قنات آبیاری می شود.

رحمت الله موسوی با اشاره به اینکه وضعیت منابع آب در این استان طی سال جاری بسیار خوب شده است، بیان کرد: بارش های قابل توجه در این استان موجب افزایش آبدهی قنات ها و زیر کشت رفتن اراضی کشاورزی شده است.

وی بیان کرد: بسیاری از قنات های منطقه در پی خشکسالی و کاهش بارش ها کم آب و خشک شده بودند که هم اکنون شاهد جریان آب در قنات های خشک شده هستیم.

کرد: صرفه جویی در مصرف آب کشاورزی باید مورد توجه باغداران و کشاورزان قرار گیرد و تلاش شود که در مسیر حفظ منابع آب از تجهیزات آبیاری نوین در باغات و اراضی کشاورزی بهره گیری شود. کارشناس ارشد بخش کشاورزی اظهار داشت: بسیاری از کمبودهای منابع آب در سطح استان چهارمحال و بختیاری با وقوع بارش های بهاری جبران شد.

رشید شاهرخ بیان کرد: توسعه بخش کشاورزی در این استان نیازمند مدیریت مناسب و آینده نگری است.

وی بیان کرد: وضعیت بارش و تأمین آب بخش کشاورزی در سال های آینده مشخص نیست و کشاورزان و باغداران با توجه به بارش های اخیر نباید این احتمال را بدهند که در تر سالی قرار گرفته اند و خشکسالی تمام شده است.

وی بیان کرد: بهره گیری از تجهیزات آبیاری نوین برای توسعه باغات ضروری است و باید تلاش کرد مصرف آب در بخش کشاورزی علمی شود.

این کارشناس تصریح کرد: صرفه جویی در مصرف آب در این استان در بخش کشاورزی و باغات چهارمحال و بختیاری باید مورد توجه جدی قرار گیرد و تلاش شود که دولت در راستای توسعه تجهیزات آبیاری نوین بیش از گذشته کشاورزان را یاری کند.

قنات «لقدنبه» سامان و «بروی» فرخ شهر جزو تاریخی ترین و بزرگ ترین قنات های چهارمحال و بختیاری هستند که در حال حاضر دارای آبدهی بسیار بالا هستند.

قنات لقدنبه سامان بعد از چهار سال خشکسالی دوباره فعال شده است و هم اکنون بخش قابل توجهی از باغات منطقه با آب این قنات آبیاری می شود.

آب دهی قنات بروی نیز طی ۱۰ سال گذشته کاهش قابل توجهی داشت که در حال حاضر این قنات از دبی بالایی برخوردار است.

دود خلأ قانون در چشم مستأجر

گلایه از نجومی شدن اجاره بها در قم

غیر مجاز بعضی املاکی‌ها شکایت و پیگیری این تخلفات باشند در بالاری درب بعضی مغازه‌ها سامانه و شماره‌ای برای پیگیری گرانی و تخلف درج شده و ای کاش برای این مشاوران املاک متخلف هم چنین قانونی بود؛ هستند املاکی‌هایی که خدا را در نظر داشته و طبق قانون قرارداد و پیگیری کار مستأجر هستند.

وجود یک هزار و ۴۰۰ مشاوره املاک در قم

رئیس اتحادیه مشاورین املاک استان قم در این زمینه می‌گوید: در استان قم یک هزار و ۴۰۰ مشاوره املاک فعالیت دارند که شاید ۳۰۰ دفتر املاکی از این تعداد غیر مجاز فعالیت کنند مشاورین املاک تنها بر عملکرد مشاورین نظارت دارند و رسیدگی به قیمت گذاری نرخ اجاره بها و یا نرخ مسکن خارج از فعالیت آن‌ها است.

داوود اسماعیلی می‌افزاید: مشاورین املاک واسطه فروشنده و خریدار هستند و تعرفه و کمیسیون دریافت می‌کنند، تعیین کننده نرخ مسکن نیستند؛ وقتی قیمت سازه از یک میلیون به ۲ تا ۳ میلیون تومان افزایش یافته بدیهی است این نرخ بر افزایش قیمت مسکن تأثیر گذار خواهد بود اکثر مردم خود تعیین کننده نرخ مسکن و یا اجاره بها هستند اگر بازار ثبات داشته باشد رشد تقاضا بیشتر و قیمت مسکن هم پایین خواهد آمد این امر به نفع مشاورین املاک هم خواهد بود.

وی با اشاره به دریافت هزینه توسط مشاورین املاک بر اساس تعرفه، بیان می‌کند: تعرفه‌ای که مشاورین املاک در معاملات دریافت می‌کنند از سال ۸۹ تا کنون تغییری نکرده است هرچند در بعضی استان‌ها شاهد افزایش این تعرفه بودیم.

خلأ قانونی در تعیین نرخ اجاره بها

رئیس اتحادیه مشاورین املاک قم می‌افزاید: مشاوران املاک مرجع تعیین کننده نرخ تعرفه

توجه به حقوق پایین بازنشستگی قادر به خرید مسکن نیستیم یک سالی است که در منطقه فرهنگیان خانه ویلایی که حدوداً ۱۵ سال ساخت دارد را ۷۰ میلیون تومان رهن کردم صاحب خانه با در نظر گرفتن وضع موجود هنوز ۳ ماه مانده به پایان قرارداد از من ۲۵ میلیون دیگر برای تمدید درخواست کرده است حال ماندم قبول کنم و یا دنبال خانه‌ای دیگر باشم.

محمد حسنعلی خانی می‌افزاید: دنبال خانه رفتن هم با این وضع معضلاتی است چند روز دیگر به تعطیلات مدارس مانده و با شروع فصل نقل و انتقالات معضلات مستأجران بیشتر نمود پیدا می‌کند چرا نظارتی به این بخش نمی‌شود؟ چرا بخشی که بیشتر مردم با آن درگیر هستند خلأ قانونی وجود دارد و دود این خلأ باید در چشم مستأجر دیده شود؟

لزم نظارت بر فعالیت املاکی‌ها

یک زوج جوان قمی نیز با اشاره به فشاری که بر روی آن‌ها با توجه به افزایش چند درصدی اجاره بها شده از فعالیت برخی املاکی‌ها شاکی است و خواستار رسیدگی و نظارت دقیق‌تری بر نوع فعالیت آن‌ها هستند.

علی دادفر می‌گوید: ۳ سال است که ازدواج کردیم. ولی با توجه به افزایش بی‌سر و سامان قیمت مسکن هنوز نتوانستیم صاحب حتی یک آپارتمان نقلی شویم هر ساله باید معضل دربه دری داشته باشیم.

به گفته وی، وقتی برای پیگیری مسکن اجاره‌ای به املاکی‌های سطح شهر می‌رویم متوجه می‌شویم این وضعیت برای برخی مشاوران املاک مطلوب بوده و تنها به دنبال سودجویی هستند و طرف مالک را می‌گیرند؛ از رسانه‌ها می‌خواهیم از طریق مرجع قانونی پیگیری فعالیت این املاکی‌ها باشند من همه مشاوران املاک را زیر سوال نمی‌برم ولی هستند افرادی که در این میدان دنبال سودجویی هستند.

وی می‌افزاید: باید سامانه و یا تلفن و موردی باشد تا از طریق آن مالک یا مستأجر از نحوی فعالیت

افزایش قیمت زمین و مسکن در قم طی ماه‌های گذشته بر قیمت اجاره خانه تأثیر گذاشته و با نزدیک شدن به فصل جابجایی مستأجران این رقم همچنان رو به افزایش است.

هیفاء پردل

در شرایط نوسانات ارزی و تورم عمومی که دامن‌گیر کشور شده است این وسط بیش از همه اقشار قشر محروم و دهک پایین جامعه با معضلات و مشکلات بسیاری دست به گریبان هستند از جمله این مشکلات را می‌توان به مشکل افزایش قیمت مسکن و افزایش نجومی و بدون ضابطه اجاره بها مسکن دانست.

انگار رؤیای خانه‌دار شدن برای زوج‌های جوان، بازنشستگان و کارگران و دیگر دهک‌های پایین جامعه قرار نیست به واقعیت تبدیل شود حال خانه‌دار شدن و زیر یک سقف رفتن که دیگر بماند فصل تابستان نزدیک است و معضلات نقل و انتقال و تمام شدن قرار داد یک‌ساله اجاره نشین‌ها با توجه به بهانه بالا رفتن نرخ دلار و نوسانات ارزی معضلی است که خانواده‌های قومی که نتوانسته‌اند سقفی برای خود برای همیشه داشته باشند را بیشتر نگران کرده است. تا دیروز امید زوج‌های جوان و خانواده‌های کم درآمد در قم منطقه پردیسان بود که با آورده‌ای ناچیز می‌توانستند صاحب یک آپارتمان نقلی شده و برای همیشه از شب اجاره نشینی و مستأجری رهایی می‌یافتند ولی با توجه به وضع موجود طبق آخرین برآوردها به دلیل افزایش تقاضا در این منطقه با توجه به اینکه جزو ارزان‌ترین نرخ مسکن در استان به شمار می‌روند در اردیبهشت ۹۸ بیشترین رشد قیمت را شاهد بوده است.

تکلیف مسکن مهر هم که روشن است تا پایان شهریورماه امسال پرونده این مسکن برای همیشه مختومه شده و این وسط خانواده‌هایی می‌مانند که باید حسرت خانه‌دار شدن را داشته باشند و با توجه به افزایش تقاضای مسکن اجاره‌ای مالکان به دنبال سودآوری و سرمایه‌گذاری از ملک خود اجاره بها را نجومی بالا برده و در این میان وجود مرجعی برای نظارت و یا قانونی برای رسیدگی به این معضل سوالی خواهد بود که ذهن مستأجران را برای همیشه درگیر خواهد کرد.

خلأ قانون و نظارت بر تعیین نرخ اجاره بها

یک شهروند قمی که ۷ سال است بازنشسته و سرپرست یک خانواده ۶ نفره است، می‌گوید: با

قم وجود دارد واحدهایی هم هستند که با توجه به تغییر سبک زندگی و فرهنگ و ساختار جمعیتی قم در دست مجردها است.

سایتهای و نقش آن‌ها در نوسانات مسکن

به گفته معاون بازاریابی شهری و مسکن اداره کل راه و شهرسازی استان قم، سایتهایی هستند که باید از فعالیت آن‌ها جلوگیری شود و آن‌ها نقش مهمی در نوسان و تغییر نرخ مسکن دارند در این میان باید با جریان اطلاعاتی با مشکلات مسکن مبارزه کرد و در این زمینه باید فرهنگ مردم را هم تغییر داد تا از سایتهای استفاده نکنند.

طلوعی با بیان اینکه باید اهرم نظارتی در زمینه قیمت مسکن را بیشتر کرد، گفت: در این زمینه راه و شهرسازی وظیفه نظارت ندارد و تنها می‌تواند بر ساخت و ساز و کم و کیف آن و نحوه صدور پروانه ساخت و ساز نظارت داشته باشد و این نظارت‌ها باید بر عهده اصناف و اتحادیه‌ها باشد تا جلوی دلال بازی در بازار مسکن را بگیرد.

ساخت ۴۰۰ واحد مسکن ویژه افراد کم درآمد در آینده نزدیک

معاون بازاریابی شهری و مسکن اداره کل راه و شهرسازی استان قم بیان می‌کند: طرحی در وزارت راه و شهرسازی در حال اجرا است که با این طرح افرادی که توانایی خرید مسکن ندارند و یا به دلایلی از طریق امکانات دولتی و مسکن مهر نتوانستند صاحب خانه شوند ۴۰۰ واحد زمین با تسهیلات دولتی در اختیار آن‌ها قرار خواهد گرفت و مددجویان بهزیستی و کمیته امداد هم جزو این طرح بوده و طرحی است که بنیاد مسکن ملزم به اجرای آن در آینده است و هنوز شرایط آن هم تعیین نشده است.

به گفته وی، مسکن مهر قم تا پایان شهریور پرونده آن بسته و استان قم هم جزو استان‌های مطلوبی بوده که جانیایی این واحدها مطلوب بوده است و تنها ۳۰۰ واحد در منطقه سلفچگان مازاد مسکن داریم که فاقد متقاضی است.

نبود مرجع قانونی برای تعیین اجاره بها

طلوعی در بخشی دیگر از سخنان خود از نبود مرجع قانونی برای تعیین اجاره بها خبر می‌دهد و می‌گوید: برای تعیین اجاره بها متأسفانه هیچ مرجع قانونی وجود ندارد و نرخ ثابتی هم نیست نرخ اجاره بها نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد و شاید هم بیشتر افزایش یافته است و باید طرح‌های متعددی برای حل این معضل اجرا شود.

وی اظهار داشت: در این میان نقش واسطه‌ها و مالکین برای تعیین نرخ بها تعیین کننده است هرچند برای ثابت نگه داشتن نرخ اجاره بها قوانین و طرح‌های متعددی اجرا شد که معایب و مزیت‌هایی داشت؛ باید نظارت‌های اصناف بر این معضل بیشتر شود نرخ اجاره بها در پیک‌های خاص به ویژه در تابستان فضل نقل و انتقالات بیشتر می‌شود متأسفانه در این میان قانون و مرجعی برای رسیدگی وجود ندارد.

معاون بازاریابی شهری و مسکن اداره کل راه و شهرسازی استان قم اظهار می‌دارد: اگر قرارداد اجاره بیش از یکسال تعیین شود شاید تا حدودی جلوی نوسان قیمت اجاره را بگیرد یا طرحی اجاره شود که اقشار کم درآمد مسکنی را به مدت ۵ سال با اجاره معینی اجاره کرده تا این معضلات در کشور و استان کم‌تر شود.

یا نرخ فروش مسکن ندارد.

داوود طلوعی می‌افزاید: طبق آمار رصد شده به طور میدانی در مناطق مختلف قم آمار قیمت در اردیبهشت ماه سال ۹۷ نسبت به سال ۹۸ افزایش صد درصدی وجود دارد و طبق این آمار منطقه ۴ استان قم گران‌ترین نرخ مسکن و منطقه ۸ ارزان‌ترین نرخ مسکن را داشته و به دلیل تقاضای بسیار در منطقه ۸ شاهد رشد قیمت مسکن در این منطقه نیز هستیم. به گفته این مسئول، منطقه ۴ قم به دلیل جذابیت‌های بسیاری که برای سرمایه‌گذاران داشته شاهد افزایش قیمت مسکن و مناطق فرسوده به دلیل فرسوده بودن و نداشتن جذابیت برای سرمایه‌گذاری است که نرخ مسکن تغییری نکرده است.

وی بیان می‌کند: برای مسکن تقاضای مصرفی و تقاضای سوداگرانه‌ای وجود دارد لذا اولین متغیر بازار ارز است و تأسیساتی مانند آسانسور و غیره که وارداتی است تأثیر بسیاری بر نرخ مسکن داشته است؛ در سال ۹۸ شوک‌های کلان ارزی و تورم عمومی بر نرخ ساختمان تأثیر منفی داشته است.

طلوعی اظهار می‌کند: بیشتر ساختمان‌های شهر قم بالای ۲۰ سال عمر دارد و ۵۰ درصد ساختمان‌های این شهر فرسوده هستند و بیش از ۴۵ هزار خانه خالی در

نیستند کارشناسان دادگستری مسئول تعیین نرخ تعرفه هستند هم‌چنین معضلات افزایش اجاره بها سایتهایی هستند که نرخ مسکن و خودرو را تعیین می‌کنند و قانون نمی‌تواند بین قیمتی که خریدار و یا فروشنده برای مسکن تعیین می‌کند دخالت کند در تعیین اجاره بها هم این نکته صدق می‌کند و این وسط خلأ قانونی دیده می‌شود.

به گفته اسماعیلی، مالک نرخ اجاره بها خود را طبق نرخ تورم و یا با توجه به اطلاع از همسایه و آشنای خود تعیین می‌کند و ما دخالتی نداریم اگر هم مشاوره املاکی غیرقانونی فعالیت داشت پیگیری و نظارت می‌کنیم اکثر مردم برای خرید و یا اجاره به سایتهای مانند سایت دیوار مراجعه می‌کنند در حالی که اگر به مشاوره املاک روی بیاورند مطلوب‌تر خواهد بود.

تأثیر مسکن از نوسانات ارزی

معاون بازاریابی شهری و مسکن اداره کل راه و شهرسازی استان قم نیز در این زمینه می‌گوید: وظیفه اصلی این اداره بازاریابی محلات، بافت فرسوده و سیاست گذاری شهری به همراه تولید مسکن و اجرای سیاست کلان دولت در بخش خصوصی و دولتی برای مسکن است و هیچ وظیفه‌ای نسبت به تعیین نرخ اجاره بها و

مسئولان دولتی مرکز آمار را قبول ندارند کردستان گرانترین استان

در حالی که گزارش مرکز آمار نشان می‌دهد کردستان طی یک سال اخیر در ردیف گرانترین استانهای کشور قرار گرفته، این موضوع از سوی نمایندگان و مسئولان در حال تأیید و تکذیب است.

آرمان نصرالهی

مرکز آمار ایران هر چند مدت یک بار و در گزارش‌های ماهانه و فصلی وضعیت تورم و سایر شاخص‌های اقتصادی و مالی در سطح کشور را مطرح می‌کند که در طی یک سال اخیر و بر اساس شاخص‌های اعلام شده کردستان در بخش‌های مختلف تورم، گران‌ترین و ... در ردیف استان‌های اول کشور قرار گرفته است.

در حالی که گزارش‌های مرکز آمار به عنوان یک مرجع رسمی همواره مورد توجه و ویژه کارشناسان و برنامه ریزان قرار گرفته است ولی گویا مسئولان دولت تدبیر و امید در کردستان این آمارها را قبول نداشته و بدون ذکر حتی یک آمار ساده و ابتدایی تنها در سخنرانی و حرف به تکذیب آن می‌پردازند.

در تازه‌ترین اقدام و در میانه‌های خرداد ماه سال جاری مرکز آمار ایران، شاخص قیمت مصرف کننده به تفکیک استان در اردیبهشت ۹۸ را منتشر کرد که طبق آن، تورم نقطه به نقطه برای خانوارهای کشور ۵۲.۱ درصد و در کردستان ۶۳.۴ درصد است.

نگاهی ساده و بدون هر گونه عملیاتی پیچیده آمار نشان می‌دهد که خانوارهای ساکن کردستان به طور متوسط ۱۱.۳ درصد بیشتر از میانگین کشور و ۱۹.۹ درصد بیشتر از آخرین استان کشور نسبت به اردیبهشت‌ماه ۹۷ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

در گزارش، بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به کردستان ۴۱ درصد اعلام و تورم نقطه‌ای مواد خوراکی و آشامیدنی هم در کردستان ۸۴.۶ درصد اعلام شده است؛ کردستان بالاترین نرخ تورم ۱۲ ماهه را هم در کالاهای غیرخوراکی و خدمات دارد.

دیروز گزارش شاخص قیمت مصرف کننده به تفکیک استان در فروردین ۹۸ را منتشر کرد؛ کردستان در تورم نقطه به نقطه کل خانوارها، بدترین وضعیت را در بین همه استان‌های کشور دارد.

نرخ تورم در کردستان ۱۲ درصد بالاتر از میانگین کشوری است

علاوه بر این گزارش دیگری در تاریخ ۱۱ اردیبهشت ماه سال جاری در خصوص وضعیت تورم در کشور از سوی مرکز آمار منتشر شده و نشان می‌دهد تورم نقطه به نقطه برای خانوارهای کشور ۵۱.۴ درصد و در کردستان ۶۳.۴ درصد است؛ و این یعنی خانوارهای ساکن کردستان به طور متوسط ۱۲ درصد بیشتر از میانگین کشور و ۲۰.۲ درصد بیشتر از آخرین استان کشور نسبت به فروردین‌ماه ۹۷ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

در بخش دیگری از گزارش آمده که تورم نقطه به نقطه برای خانوارهای شهری کشور ۵۰ درصد و در کردستان ۶۰.۹ درصد است و این یعنی خانوارهای شهری ساکن کردستان به طور متوسط ۱۰.۹ درصد بیشتر از میانگین کل کشور و ۱۸.۱ درصد بیشتر از آخرین استان کشور نسبت به فروردین‌ماه ۹۷ برای

خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند.

در گزارش مرکز آمار، تورم نقطه به نقطه برای خانوارهای روستایی کشور ۵۹.۴ درصد و در کردستان ۷۱.۸ درصد است؛ و این یعنی خانوارهای روستایی ساکن کردستان به طور متوسط ۱۲.۴ درصد بیشتر از میانگین کل کشور و ۲۳.۵ درصد بیشتر از آخرین استان کشور نسبت به فروردین‌ماه ۹۷ برای خرید یک «مجموعه کالا و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. در گزارش مرکز آمار، تورم نقطه‌ای مواد خوراکی و آشامیدنی در کردستان ۸۶.۷ درصد اعلام شده است؛ نکته تأسفبار دیگر در این گزارش رسیدن تورم نقطه‌ای مواد خوراکی و آشامیدنی در روستاهای کردستان به عدد ۹۱.۳ درصد است.

گزارش‌های منتشر شده مرکز آمار ایران در حالی با قاطعیت هر چه تمام تر استان کردستان را گران‌ترین استان کشور اعلامی می‌کنند که تیم اقتصادی دولت تدبیر و امید و در رأس آنها استاندار، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی و معاون اقتصادی استاندار این آمار را قبول نکرده و هر بار اعلام می‌کنند که کردستان گران‌ترین استان کشور نیست.

تکذیب آمارهای رسمی منتشر شده از در خصوص گرانی از سوی مسئولان دولتی

در تازه‌ترین واکنش‌ها به گزارش‌های رسمی مرکز آمار ایران، حسین فیروزی معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار کردستان در جمع اصناف سنجندج حاضر شده و بدون ذکر حتی یک مورد آمار ساده و ابتدای اعلام می‌کند که کردستان گران‌ترین استان کشور نیست.

وی در این نشست عنوان کرد: اخبار نادرستی که کردستان را گران‌ترین استان کشور معرفی می‌کند به اقتصاد استان آسیب می‌رساند و موجب فرار سرمایه از استان می‌شود.

وی ادامه داد: گرانی در کل بازار کشور وجود دارد اما اینکه عده‌ای کردستان را گران‌ترین استان کشور معرفی کنند موجب می‌شود خریده‌ها از داخل استان کم شود که این امر موجب خروج سرمایه از استان شده و در این شرایط تمام اصناف، مردم و در کل حلقه‌های تولید تا توزیع متضرر می‌شوند.

معاون اقتصادی استاندار کردستان ادامه این موضوع را موجب کوچک شدن اقتصاد عنوان کرد و افزود: این اخبار بی‌اعتمادی‌های فراوانی نسبت به اصناف

ایجاد می‌کند و علاوه بر آن بازایی اعتبار بازاربان کار ساده‌ای نخواهد بود.

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار کردستان از بازاربان خواست در مقابل چنین اخباری از حیثیت خود دفاع کنند و نگذارند اعتماد مردم به آنها سلب شود.

نکته تاریک و مبهم داستان جایی است که معاون اقتصادی استاندار کردستان حتی بدون یک مورد اشاره به یک آمار مستند و تنها در حرف گرانی در کردستان را قبول نداشته و اتفاقاً توپ را به میدان دیگران از جمله انتشار دهندگان اخبار نادرست می‌داند.

همزمان با این مهم یکی از نمایندگان مردم کردستان در مجلس شورای اسلامی ضمن قبول وجود مشکلات اقتصادی در این استان، گزارش‌های منتشر شده از سوی مرکز آمار را مستند و قابل قبول می‌داند.

نماینده سنجندج: کردستان در ردیف استان‌های گران کشور قرار دارد سید احسن علوی بیان کرد: در حالی که مسئولان دولتی در کردستان شاخص‌های مشخص و علمی مرکز آمار در خصوص تورم بالای کردستان را قبول ندارند که در یک حساب ساده می‌توان این مهم را ثابت کرد. وی افزود: بنده شخصاً گوشت را در سنجندج با قیمت ۱۲۰ هزار تومان خریداری می‌کنم که قیمت این محصول در تهران، حتی

استان‌های همجوار کردستان حدود ۸۰ تا ۹۰ هزار تومان است و با مقایسه قیمت تنها این محصول می‌توان به وجود گرانی در کردستان اشاره کرد. نماینده مردم شهرستان‌های سنجندج، دیواندره و کامیاران در مجلس ضمن اشاره به اینکه از عملکرد تیم اقتصادی دولت در کردستان رضایت ندارد، یادآور شد: به نظر من دلیل اصلی آمارهای تورم، گرانی و وضعیت نابسامان بازار به عملکرد شخص استاندار و تیم اقتصادی همراه وی مربوط می‌شود.

تقابل بین تیم اقتصادی دولت در کردستان البته در حد حرف و سخنرانی‌ها و آمارهای رسمی منتشر شده از شاخص‌های اقتصادی از سوی مرکز آمار در حالی همچنان ادامه دارد که امروز تفاوت قابل توجه قیمت کالاها و اجناس در کردستان در مقایسه با سال گذشته مردم را آزار می‌دهد.

دولتمردان امروز کردستان که خود تا دیروز و قبل از سوار شدن بر اریکه قدرت مدیران وقت در کردستان را به دلیل پاسخگویی به افکار عمومی و رسانه‌ها متهم می‌کرده و انتقاداتشان گوش فلک را کر کرده بود که امروز خود رسانه‌ها را در نرخ بالای تورم متهم کرده و اعلام می‌کنند که کردستان گران‌ترین استان کشور نیست.

بدون شک اولین اقدام برای رفع یک مشکل در جامعه، پذیرش وجود آن است و تا زمانی که شخص استاندار و سایر تیم اقتصادی همراه وی در کردستان وجود تورم و گرانی را در این استان قبول نداشته و ندارد پس زیاد آمیدی به رفع آن نیست و به همین دلیل مردم باید همچنان تحمل و صبر را در دستور کار قرار دهند.

مسئولان فقط وعده می دهند

تونل کبیر کوه در پیچ و خم نبود اعتبار

تونل کبیر کوه بین شهرستان های آبدانان و دره شهر در جنوب استان ایلام به عنوان یکی از بزرگ ترین تونل های حوزه راهسازی کشور سالهاست مورد بی توجهی مسئولان کشوری و استانی قرار گرفته است.

رمضان نوری

۱۹ خردادماه سال ۱۳۹۸ بود که بهبهانی وزیر وقت راه کلنگ طرح تونل کبیر کوه به عنوان یکی از بزرگ ترین تونل حوزه راهسازی کشور بین مسیر آبدانان تا دره شهر را بر زمین زد و الان با گذشت ۹ سال هنوز این طرح به بهره برداری نرسیده است. طرح که قرار بود جاده پر پیچ و خم آبدانان- دره شهر را کوتاه و ایمن کند، حالا با مشکلات مالی بسیار زیاد دست و پنجه نرم می کند و زمانی دقیق برای بهره برداری کامل پروژه مشخص نیست.

علاوه بر تأثیر بسیار زیاد این طرح بر اقتصاد و توسعه زیرساخت های استان، تونل کبیر کوه یکی از کریدورهای میانی استراتژیک در کشور است چراکه منجر به تسهیل در تردد بین استان های ایلام، کرمانشاه و لرستان به بنادر جنوبی کشور می شود.

تاکنون مسئولان کشوری متعددی طی ۹ سال گذشته از این طرح بازدید کرده اند ولی هر بار وعده های برای حل مشکلات مالی و اعتباری پروژه داده اند ولی هیچکدام محقق نشده است.

مردم چشم انتظار

یکی از شهروندان آبدانان اظهار داشت: سالهاست شهرستان آبدانان در بن بست قرار گرفته و مردم برای رفت و آمد با مرکز استان به خصوص افراد بیمار دچار مشکلات زیادی در مسیرهای ارتباطی شهرستان می شوند.

مصیب کاظمی عنوان کرد: ناگزیر برای تردد مردم شهرستان آبدانان باید از دره شهر تردد کنند که این مسیر بسیار خطرناک و پر پیچ خم است که خود باعث مشکلات زیادی برای مردم شده است.

وی افزود: این جاده که از گردنه های کبیر کوه عبور می کند در گذشته بیشتر کاربرد نظامی داشته و الان دیگر باید مسئولان به فکر راه اندازی تونل کبیر کوه باشند.

وی عنوان کرد: هر هفته این طرح شاهد حضور مسئولان کشوری است، چطور می شود یک بار این وعده ها برای سرعت بیشتر پروژه محقق نشود.

پایان حفاری تونل تاشهر یورماه

مدیر کل راه و شهرسازی استان ایلام اظهار داشت: حفاری تونل کبیر کوه از سمت آبدانان سه هزار و ۲۵۰ متر حفاری و از سمت دره شهر نیز ۹۰۰ متر حفاری انجام شده و تنها حفاری ۵۵۰ متر از تونل باقی مانده است.

علی اصغر کاظمی عنوان کرد: تونل اصلی کبیر کوه چهار هزار و ۷۰۰ متر طول دارد و برای دسترسی به تونل اصلی از سمت دره شهر چند رشته تونل جمعاً به طول یک هزار و ۵۰۰ متر نیز حفاری شده است. وی بیان داشت: ضمن اینکه عملیات راه سازی منتهی به تونل از دو سمت دره شهر و آبدانان تا مرحله رو سازی به انجام رسیده است.

کاظمی ادامه داد: یکی از مهمترین مطالبات به حق مردمی شهرستان آبدانان و دره شهر تکمیل راه های ارتباطی و از بن بست خارج کردن این دو شهرستان است چراکه بهره برداری از این تونل می تواند مسیر ۳۵ کیلومتری آبدانان به دره شهر را به ۲۰ کیلومتر کاهش دهد.

وی اعلام کرد: این طرح بزرگ راهسازی بیش از ۳۶۰ پیچ خطرناک و گردنه صعب العبور بین دو شهرستان دره شهر و آبدانان را حذف می کند، همچنین باعث تسهیل در عبور و مرور و صرفه جویی در مصرف سوخت و زمان می شود.

مدیر کل راه و شهرسازی استان ایلام عنوان کرد: روان سازی ترافیک در ایام آربعین و نیز انتقال سریع در مبادلات کالا و خدمات در بازارچه چیلات دهلران از جمله مهمترین مزایای این طرح بزرگ در جنوب استان است.

وی با اشاره به پیشرفت ۷۰ درصد طرح تونل کبیر کوه، اضافه کرد: حفاری بزرگ ترین تونل حوزه راه سازی کشور بین دره شهر و آبدانان تا شهر یورماه به اتمام می رسد.

وی بیان داشت: پس از حفاری تونل مراحل کف کنی، لاینینگ (پوشش بتونی مسلح) زیرسازی و آسفالت، روشنایی و تهویه به انجام خواهد رسید.

تأمین اعتبار طرح تونل کبیر کوه

رئیس سازمان برنامه و بودجه ایلام نیز گفت: تونل کبیر کوه کریدور تردد زوار آربعین به مرز بین المللی مهران است که باید هرچه سریع تر تکمیل شود. رحمت الله قیصوری عنوان کرد: این تونل مسیر ترانزیتی و تردد بخشی از زوار آربعین است و یک پروژه ملی است که دولت به تسریع در بهره برداری از آن تأکید دارد.

وی افزود: سازمان برنامه و بودجه در راستای مطالبات پیمانکاران تأکید بر بازدید و بررسی وضعیت پروژه داشت که با تأیید دستگاه اجرایی و مشاور ناظر اعتبار مورد نیاز برای پرداخت مطالبات پیمانکاران اختصاص خواهد یافت.

وی ادامه داد: رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور بر تأمین اعتبار این قبیل طرح ها و پرداخت مطالبات پیمانکاران تأکید و توجه ویژه دارد.

روز گذشته نیز معاون عمرانی استاندار ایلام در حاشیه بازدید مسئولان سازمان برنامه و بودجه کشور از این طرح اظهار داشت: قرارگیری تونل کبیر کوه در مسیر تردد زوار آربعین، اهمیت این پروژه در کشور دوچندان کرده است.

احمد کریمی ادامه داد: خوشبختانه پیمانکاران این تونل با تمام جدیت پای کار بوده و در حال حاضر روند اجرایی آن مطلوب است.

وی افزود: پیمانکار این طرح با وجود محدودیت های اعتباری همچنان برای اتمام پروژه پای کار بوده و توقفی در روند آن ایجاد نکرده است.

عملیات حفاری تونل کبیر کوه از سال ۱۳۹۰ آغاز شد و تاکنون بالغ بر ۱۶۰ میلیارد تومان برای این پروژه هزینه شده است. این طرح بزرگ دارای هفت کیلومتر تونل و ۱۰ کیلومتر جاده دسترسی است که برای تکمیل آن به ۳۵۰ میلیارد دیگر تومان اعتبار نیاز است. بر اساس اطلاعات اعلام شده مطالبات پیمانکاران پروژه کبیر کوه بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان است که با این اعتبارات قطره ای قطعاً این پروژه در آینده با مشکلات جدی مواجه خواهد بود.

مشکل چندین و چندساله آب در کرج؛

ساکنان «دهقان ویلا» یک روز آب نداشتند/متولی بخش خصوصی است

قطع آب در محله دهقان ویلای کرج صدای اعتراض بسیاری از شهروندان را درآورده است، آبرسانی این محله در اختیار بخش خصوصی است که اداره اوقاف بر آن نظارت دارد.

ساره نوری

هفدهم خردادماه بود که آب محله دهقان ویلای کرج بدون اطلاع رسانی و به صورت سراسری قطع شد. نتیجه پیگیری‌های مردمی و تماس‌های مکرر ساکنان این منطقه با اداره آب و فاضلاب کرج نشان از این داشت که مشکل مربوط به ساختمان آبرسانی دهقان ویلا است و اداره آب و فاضلاب مسئولیت محدودی در این منطقه دارد. لازم به ذکر است که سال‌هاست مشکلات آب و فاضلاب منطقه دهقان ویلای کرج و همچنین واگذاری مالکیت ساختمان آبرسانی این منطقه به اداره آبفا مورد مناقشه بین مسئولان و ادارات مختلف بوده و حتی باوجود اینکه مهرماه سال ۱۳۹۲ به‌نام مظلومیان، مدیریت آبفا کرج در گفتگویی بیان کرده بود که شبکه آبرسانی منطقه دهقان ویلای این شهرستان از بخش خصوصی تحویل آبفا استان البرز شده است اما این اتفاق تا به امروز نیفتاده است. مستقل بودن شبکه آبرسانی منطقه دهقان ویلای

چه بوده و با توجه به افزایش دمای هوا آیا مشکل قطعی آب حل خواهد شد؟ گفت: نمی‌دانم این موضوع را باید متولی پاسخگو باشد.

مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان البرز در پاسخ به این پرسش که شما بر روند کاری متولی بخش خصوصی در این محله نظارت دارید، چگونه نمی‌دانید؟ گفت: ما کاری با مباحث فنی نداریم، نظارت‌ها بر تخلفات متمرکز است که تخلفی صورت نگیرد.

حجت‌الاسلام صالحی با اشاره به اینکه قطعی آب را در دیگر مناطق شهری شاهد هستیم، در پاسخ به این سوال که قطعی آب در این محله اطلاع‌رسانی نشده است، گفت: از این موضوع بی‌اطلاع هستیم ما به مباحث فنی ورود نمی‌کنیم.

وی همچنین اضافه کرد: البته در خصوص قطعی آب دو روز گذشته پیگیری‌های لازم انجام شد و متولی اعلام کرد که پمپ آب خراب شده و تعمیرات لازم انجام شده است.

در پایان باید گفت؛ چندسال می‌شود که با فرارسیدن فصل گرما آب برخی از مناطق در تهران و کرج قطع می‌شود اما این اتفاق به‌صورت برنامه‌ریزی شده و با اطلاع رسانی به ساکنان آن منطقه انجام می‌شود. شهروندان دهقان ویلا نیز از متولیان درخواست دارند که در فصل گرما یا شاهد قطعی آب نباشند یا اگر بنا است چنین شود با اطلاع رسانی قبلی باشد.

کرج مشکلات متعددی برای ساکنان این محله قدیمی به وجود آورده است که یکی از مهم‌ترین آن‌ها قطع آب به علت خرابی پمپ این شبکه قدیمی است.

یکی از ساکنان این منطقه از نداشتن آب تسویه شده و لوله‌کشی گلایه‌مند است می‌گوید: آبی که توسط شبکه آبرسانی دهقان ویلا در لوله‌های این منطقه وجود دارد، آب چاه است.

غلامرضا رضایی فر مدیرعامل شرکت آبفای استان البرز گفت: محله دهقان ویلا تحت پوشش شبکه ما نیست، متولی آبرسانی به این منطقه بخش خصوصی است و اداره اوقاف و امور خیریه بر این موضوع نظارت دارد.

وی با تأکید بر اینکه آبرسانی این منطقه وقفی است، به طرحی از سوی اداره آبفای استان اشاره کرد که در حال اجرا است و گفت: اگر شهروندان این محله تمایل داشته باشند می‌توانند از شبکه آب شهری استفاده کنند.

اما حجت‌الاسلام محمد صالحی مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان البرز با اشاره به اینکه آبرسانی به این محله متولی دارد و ما بر روند کلی کار نظارت داریم، گفت: متولی بخش خصوصی است که پیگیر امور است.

وی در پاسخ به این سوال که دو روز گذشته شهروندان محله دهقان ویلا با قطعی آب مواجه شده‌اند مشکل

گزارش های متنوع تصویری که در طول یک ماه از اقصی نقاط کشور توسط عکاسان و خبرنگاران خبرگزاری منتشر می شود آنقدر گسترده هست که دست به انتخاب زدن از میانشان کاری دشوار باشد اما نگاه مادر این آلبوم تصویری بیش از نگاهی خبری به رویدادهای یک ماه گذشته، قائل به نگاهی هنرمندانه بوده و اینکه در همین فرصت کوتاه چند صفحه نگاه شما به اقلیم ایران بچرخد.

نخستین جشنواره گل محمدی در گرگان

هه وار نشینی در کردستان

دریاچه نئور

برداشت نخستین محصول گندم از
اراضی پایاب سد خداآفرین

MEHR NEWSAGENCY
Photo: Minda Mostafaei

مزرعه کشت گیاهان داروئی در واحد شهرضا

رهاسازی گونه های جانوری
در پارک ملی خجیر

صنایع دستی استان مرکزی

«نصف جهان» در بهار

مراسم تشییع پیکر آیت الله
محقق کابلی (ره)

مراسم غبارروبی حرم
حضرت عبدالعظیم (ع)

مهار آتش سوزی در صحن
حرم حضرت معصومه (س)

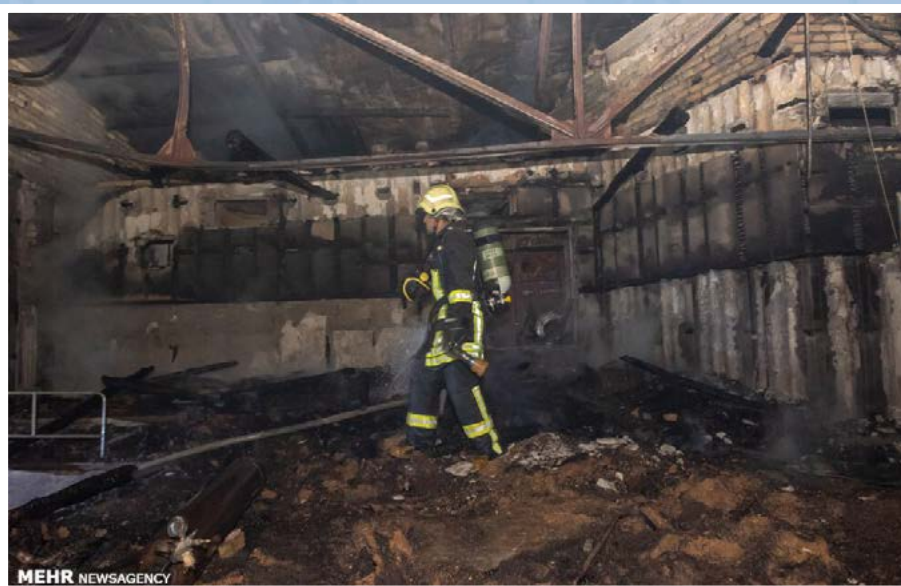
وضعیت سیل زدگان گلستان

مشکلات مردم سیل زده
حمدان حمیدیه

آتش در سینما بهمن شیراز

طبیعت زیبا ییلاق کوه روبار

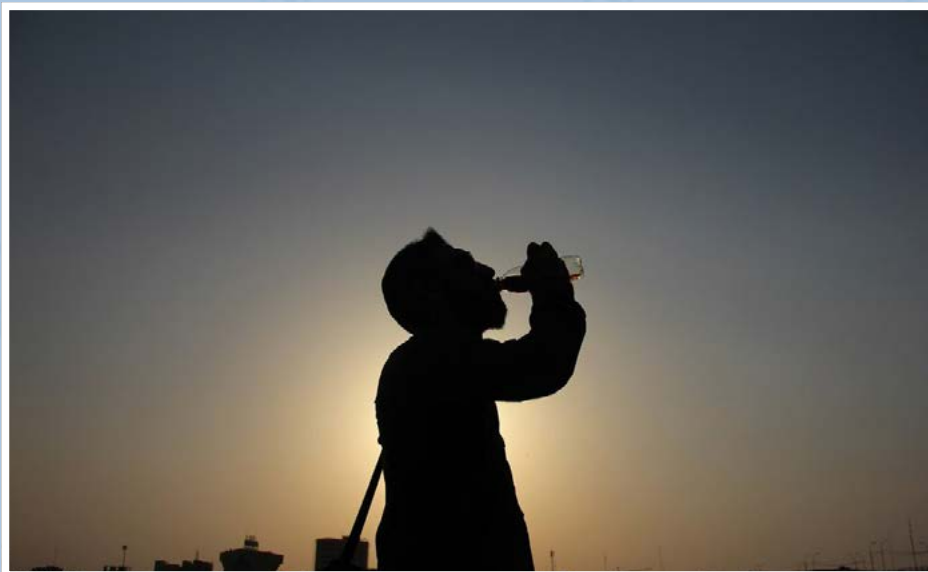
بهشت چهار فصل
چهار محال و بختیاری

بازگشت پرندگان مهاجر
به تالاب آق گل

گرمای ۵۰ درجه در خوزستان

کشف سومین شهر
زیرزمینی استان همدان

برداشت توت فرنگی از
مزارع کردستان